UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAtalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

Liber Quintus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70797

Visual Library

omni exuſtione īmmunis permanſit. Bos autē
vti viuus calorem ſentiret: mugire ⁊ ambulare
cepit. Ad quod miraculum multi cōuerſi ſunt.
Nouiſſime xp̄o iubente iuliano capite ceſus eſt.
Cuiꝰ corpus ab epiſcopo felicio in ciuitate mu
tonis ſepultum eſt pridie idus maīj.

¶ De ſctō Pacomio abbate. Cap. clxxi.

PAcomius abbas vir
doctrine ⁊ apoſtolice vite egypti
cenobiorum fundator fuit. Hic
apud thebaidem mira ſanctitate
conſpicuus: in ſpecu diu latitās
ab angelo monitus ad fundationē monaſterio-
rum acceſſit: regulā quoqꝫ eis aptam āgelo di-
ctante cōpoſuit: ipſamqꝫ ⁊ traditiones deo vi-
uēdi eiſdem conceſſit. In hoꝝ aliquo monaſte
riorum aliquādo ſeptem milia monachoꝝ erāt.
Sed maximuꝫ et precipuum in quo erat paco-
mius habebatur. In quo mille quingēti mona
chi deo ſeruiētes degebant: diuerſiſqꝫ miniſte-
rijs proprijs manibus laborabant. Indeqꝫ vi-
ctum ſibi ⁊ pauperibus acquirebant. ¶ Appa-
ruit ei die quodā diabolus in ſpecie elegantis
femine: vt ipſum de carnis tētatione pulſaret:
Sed ab illo cognitus diuina virtute compul-
ſus eſt multa vtilia ſibi edicere ad tentationes
euitandas. Indeqꝫ ab eo ſigno crucis effugat.
Huic etiā chriſtus ſpinis coronatus apparuit.
Multiplicationes cenobioruꝫ ⁊ monachorum
egypti: ⁊ inde eorūdem deſolationes ꝓpter ho
minum peccata predicēs. Quieuit autē in chri
ſto ſanctus pater anno nono archadīj ⁊ honorīj
imperatorū: etatis xp̄o ſue centeſimodecimo: vt
ait Sigibertus pridie idus maīj. ¶ Hic ſanctꝰ
preter regulam quā angelo ſibi dictante cōſcri
pſit: vt dictum eſt. Ad collegas ꝓpoſiture ſue
diuerſas multaruꝫ virtutum ſcripſit epiſtolas:
videlicꝫ ad abbatem cornelium vnam. Ad abba
tem ſyrum vnam. Ad omniū monachorū prepo
ſitos: vt in vnum cōuenientes paſchalem diem
celebrent vnam. Similiter vt ad diem remiſſio-
nis que menſe auguſto agitur ījdem congregē
tur vnam. Item ad fratres qui foris monaſte-
rium operari miſſi fuerant vnam. Hec gemna-
dius de illuſtribus viris.

¶ De ſctō pacomio confeſſore. Cap. clxxij.

PAcomius monachꝰ
in ſcythi fuit. Ad quē venit hera
clides graui carnis tētatiōe pul
ſatus. Qui ab eodem iam ſeptua
genario audiuit ꝙ ꝑ annos duo-
decim huiuſmodi tentationē nunqꝫ deprimere
potuerat: vnde quaſi deſperatus ſe nuduꝫ fere
deuorandū proiecerat: ſed illeſus dimiſſus ad
cellam redierat. Cui diabolus apparuit in ſpe-
cie puelle pulcherrime ſuper genua viri ſancti
procumbens. Quam vt ipſe manu in faciē per-
cuſſit confeſtim euanuit: ſed biennio ſibi fetor
in manu permanſit. Inde aſpidem verēdis ap
poſuit: vt ſe morderet: et ſic tētationem fuga-
ret: ſed illeſus permanens a ſerpente a domi-
no confortatus eſt. Et ſic in ſancto propoſito
perſeuerauit. Hec heraclides. Quieuit in do-
mino pridie idus maīj.

¶ De ſctō Theodoro abbate. Cap. clxxiij.

THeodorus pacomīj
abbatis ſucceſſor inſignis ſanctita
te ⁊ doctrina ſpectabilis in libro de
collationibus patrū a caſſiano edi-
to multimode commēdatur: qui poſt ipm eius
ſucceſſorē monaſteria ſua in ſummo perfectio-
nis apice ſtrenue gubernauit. De concordia et
vnitate: et de permanendo in propoſito cordis
et ſtudīj exhortatorias et elegantes ad alia mo
naſteria plures epiſtolas ſcripſit: et miraculis
clarus in domino quieuit. Hec Gemnadius li-
bro de viris illuſtribus.

¶ De ſctō Oroſienſe abbate. Cap. clxxiiij.

ORoſienſis mona-
chus pacomīj ⁊ theodori abba-
tum collega vir morum perfe-
ctione conſpicuus: ⁊ in ſcriptu
ris diuinis ad plenū eruditus
fuit. Qui librum edidit totius
diſcipline monaſtice eruditionis conſtructum:
librū quoqꝫ alium totū plene teſtamentū vetus
et nouum iuxta neceſſitatē monaſticā compen
dioſis diſſertionibus exponentem quem teſta-
menti vice prope exceſſus ſui finem fratribus
obtulit. Et ſanctitate pollens in pace obdormi
uit. Hec gemnadius vbi ſupra.

¶ Explicit liber quartus.

Prologus quinti libri.

QUintus liber
preſentis catalogi cō
tinet paſſiones ac ge-
ſta ſanctorum: quoruꝫ
feſtiuitates eueniunt
infra tempus: in quo
eccleſia repreſentat di
uini verbi ⁊ ipſius ec-
cleſie matrimonialem
conſumationē: et qua ſubſecutaꝫ nouimus ſu-
gem liberorum procreationē ⁊ propagationeꝫ:
quod tēpus fuit a die penthecoſtes: ⁊ durabit
vſqꝫ ad ſeculi finē. Et ipſuꝫ tēpus repreſentat
eccleſia a feſto penthecoſtes vſqꝫ ad aduētum.
¶ In quo quidē tempe: ꝑmo ipm matrimoniū
conſumat: videlicꝫ a premiſſo penthecoſtes fe-

ſto vſqꝫ ad octauam corporis chriſti. ¶Secundo ex ipſo matrimo-
nio ſpiritualis generatio ꝓpagat᷑: ab octaua corporis xp̄i vſqꝫ ad
aduentū. Ideoqꝫ primo in hac vltima parte ponent᷑ feſtiuitates ſan
ctoꝝ occurrētes infra tp̄s illud in quo repreſentat᷑ diuini matrimo
niȷ̄ cōſumatio. Et hoc in toto quinto libro p̄ſti. Deinde ſubſequēter
ponent᷑ feſta occurrētia infra tp̄s illud in quo repreſentatur ex ip̄o
matrimonio filioꝝ generatio ꝛ multiplicatio. Et hoc in. vi. vij. viij.
ix. ꝛ. x. ſubſequētibꝰ libris. ¶Rurſum in hoc tp̄e coniugiū xp̄i ꝛ ec
cleſie cōſumat᷑ ꝛ ꝑficit᷑. ¶Primo ꝓpter ſpirituū vnionē q̄ principa
lioꝛ eſſe debet. Hoc aūt agit᷑ in ip̄o feſto penthecoſtes ꝛ per octauā.
in quo ꝓmiſſo ſpiritu ſctō in filios adoptionis effuſo mēbra capiti
ſpiritali compage connectunt᷑. ¶Secūdo etiā per corporū cōiun-
ctionē: qd̄ eccl'ia repreſentat in ſubſequēte euchariſtie feſtiuitate
vſqꝫ ad octauā ip̄ius. In quo celebrat᷑ memoria illiꝰ venerabils ſa-
cramenti: per cuiꝰ ſumptionē fideles xp̄o etiā corporal'r copulant᷑.
¶Et ꝙuis iſtud tp̄s iuxta fictionē per nos alibi poſitā nō deberet
ꝓtendi niſi vſqꝫ ad diē tertiū nonaꝝ iuniȷ̄: vbi finiret᷑ octaua corꝑis
xp̄i quādocūqꝫ ip̄m feſtū ſequeret᷑ diē paſche vt ſupra deſcripſimꝰ:
videlicet in paſcha occurreret. vi. kalē. aprilis. Tamē illud tp̄us ꝛ
per cōſequens librū iſtū protēdemus vſqꝫ ad natiuitatē ſancti Io-
hannis baptiſte. Et hoc triplici ratione. ¶Primo qꝛ feſtū corporis
xp̄i quod eſt vltimū inter feſta mobilia aliquando vſqꝫ ad baptiſte
natiuitatē differtur ꝛ extendi poteſt. Secundo vt liber iſte ab aliȷs
in ſui breuitate nō multū diſcrepet: ſed potius adequet᷑. ¶Tertio
vt ſubſequens liber ab aliquo feſto notabili incohetur. Ad huius
ergo temporis feſta perſcrutanda procedendum eſt.

Incipit liber quintus a penthecoſte vſqꝫ ad natiuitatem ſancti Johannis baptiſte.

¶De feſto Penthecoſtes ſpiritusſancti. Cap. i.

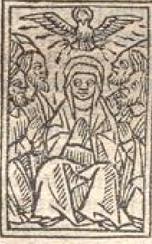

PEnthecoſte di
citur a numero dierū qui
a reſurrectione dn̄i vſqꝫ
ad diem iſtum tranſierūt
qui fuerunt dies. l. Nam
penthecōta grece: latine
ſonat quiquaginta. Nā
die quinquageſimo a re-
ſurrectione ſpiritusſan-
ctus: vt ſacra actuū teſtatur hyſtoria in apoſtolos
in linguis igneis miſſus eſt: quod ad litteram cōtigit idibus maiȷ̄.
¶Circa cuius miſſionem quattuoꝛ conſideranda ſunt. ſ. Ex parte

dei mittentis infuſio gratioſa. Ex parte ſpiri-
tus aduenientis inſpiratio miraculoſa. Ex par
te cetus ſuſcipientis diſpoſitio virtuoſa. Et ex
parte effect⁹ ſubſequētis operatio fructuoſa.
¶ Circa primum ſciendum ꝙ infuſio gratioſa
dei mittentis attendit. ¶ Primo propter miſ-
ſionis liberalitatē. Nam adeo deus ſpm̄ſanctū
liberaliter miſit: ꝙ pater miſit ⁊ filius miſit: et
ſpirituſſanctus etiā ſeipm̄ dedit. ¶ De primo
iohānis. xiiij. Paraclit⁹ aūt ſpirituſſctūs quē
mittet pater ⁊c. ¶ De ſecūdo iohannis. xv. Si
aūt abiero mittā eum ad vos. ¶ De tertio iohā
nis. xvi. Cum venerit ille ſpūs veritatis ⁊c. Nā
ſicut dicit leo papa in ſermone beate trinitatis
immutabilis deitas vna eſt in ſubſtantia: indi-
uiſa in opere: conſors in volūtate: par in omni-
potētia: equalis in gloria. Diuiſit aūt ſibi opus
noſtre redēptionis miſericordia trinitatis: vt
pater propiciaretur: filius ſaluaret: ſpūſſanct⁹
igniret. Quia eñi ſpirituſſctūs deus eſt. Ideo
recte dicitur ſeipm̄ dare. Miſit autē eum pa-
ter omnipotenter: filius ſapienter. Ipſe autem
ſpiritus ſeipſum dedit beniuolenter. ¶ Secū-
do propter miſſionis pluralitatē. ¶ Nā ipſe ſpi
rituſſanctus dat. Primo inuiſibiliter cū menti
bus caſtis illabitur. Iohan. iij. Spūs vbi vult
ſpirat ⁊ vocē eius audis: ſed neſcis vñ veniat
aut quo vadat. ¶ Secūdo viſibiliter cū aliquo
ſigno viſibili oſtendit Luce. iij. Deſcendit ſpiri
tuſſanctus corporali ſpecie ⁊c. ¶ Item ipſe ſpi
rituſſanctus apoſtolis tribus vicibus dat⁹ eſt
ſcʒ ante paſſionē: poſt reſurrectionē: ⁊ poſt aſcē
ſionem. Primo ad faciendū miracula. Secūdo
ad relaxandū peccata. Tertio ad cōfirmandum
corda. ¶ Prīo eñi dedit eis ſpiritūſanctū quā
do eos ad predicandū miſit: ⁊ ſuper omnia de-
monia: ⁊ vt langores curarēt poteſtatē tribuit.
Hec eñi miracula per ſpiritūſanctum fiebant.
Math. xij. Si aūt ego in ſpiritu dei eiicio de-
monia ⁊c. ¶ Secūdo quādo eis inſufflauit di-
cens. Accipite ſpiritūſanctuʒ quorū remiſeri-
tis peccata ⁊c. Iohānis. xx. ¶ Tertio quando
eis cōgregatis hac die ī cenaculo ſpiritūſctm̄
in linguis igneis effudit. Actuum. ij. ¶ Tertio
attenditur hec infuſio propter miſſionis diuer
ſitatē. Nā in diuerſis figuris ⁊ formis ſpiritus-
ſctūs miſſus eſt p̄ter eñi formā linguaꝝ igneaꝝ
in qua apl'is dat⁹ eſt: de qua infra dicet: alias
ſpūſſanctus in triplici ſpecie miſſus eſt. ¶ Pri
mo in ſpecie colūbe ſuper xp̄m baptizatū. Io-
hannis primo. Super quē videritis ſpiritū dei
ſicut columbā deſcendentē ⁊c. Et hoc propter
triplicē colūbe ꝓprietatē. Nam gemitū pro cā
tu habet: felle caret: ⁊ in foraminib⁹ petre ma-
net. Sic ſpūſſctūs quos replet facit pro pecca
tis gemere. Ro. viij. Ipſe ſpūs pro nobis poſtu
labat gemitib⁹ inenarrabilibus. Gregorius. i.
nos poſtulātes ⁊ gemētes facit. Facit eos eſſe
ſine felle amaritudinis. Sap. xij. O ꝙ̄ bonus ⁊
ſuauis eſt domine ſpiritus tu⁹ in nobis. Facit
eos in foraminibus petre habitare. i. in xp̄i vul
nerib⁹. Cāti. ij. Surge amica mea colūba mea.
glo. fouēs mihi pullos meos infuſione ſpūſſan
cti: in foraminibus petre. glo. i. in xp̄i vulneri-
bus. ¶ Secūdo in ſpecie nubis ſup xp̄m trāſ-
figuratū. Nubes ſe a terra eleuat: refigeriū pre
ſtat: ⁊ pluuiā generat. Sic ſpirituſſctūs quos
replet a terrenis eleuat. Eze. viij. Eleuauit me
ſpūs inter celū ⁊ terrā. A vitijs refigerat. vnde
beate virgini dicit. Spūſſctūs ſuperue. in te ⁊
vir. altiſ. obum. t. id eſt ab eſtu vitiorū refigera
bit. Pluuiā lachrymarū generat. ps. Flauit ſpi
ritus eius ⁊ fluent aque. ¶ Tertio in ſpecie fla
tus quando in apl'os inſufflauit: vt dictum eſt.
Flatus leuis eſt: calidus eſt: ⁊ vite neceſſarius
eſt. Sic ſpūſſctūs leuis eſt. i. velox ad ſe diffun
dendū. oībus eñi mobilibus mobilior eſt. Am-
broſius. Neſcit tarda molimina ſpūſſancti gra-
tia. Calidus eſt ad inflāmādū. Luce. xij. Ignē
veni mittere in terraʒ. Neceſſari⁹ eſt ad reſpirā
dum. ps. Auferes ſpiritū eorum ⁊ deficient. et
infra. Emitte ſpiritū tuū ⁊ creabunt ⁊c. ¶ Cir
ca ſcōm ſciendū ꝙ inſpiratio miraculoſa ſpūs
aduenientis attenditur. ¶ Primo ex parte tem
poris cōpetentis. Nam miſſus eſt quinquage-
ſimo die a paſcha: vt detur intelligi: ꝙ ſpūſſan
ctus eſt legis perfectio: pctōꝝ remiſſio: ⁊ eter-
na remuneratio. Legis perfectio: qm̄ ſm glo. a
die agni immolati quinquageſima die data eſt
lex in igne in mōte ſinai: ſic die quinquageſima
dat ſpūſſctūs in igne in mōte ſyon: qui ipſe ſpi-
rituſſctūs eſt perfectio legis. Qꝛ plenitudo le-
gis eſt dilectio. ¶ Eſt peccatoꝝ remiſſio. vnde
glo. ideo in quinquagenario: quia indulgentia
fiebat in iubileo: ⁊ per ſpiritū peccata remittū
tur ⁊c. ¶ Eſt eterna remuneratio. vnde glo. ſi-
cut. xl. dies poſt reſurrectionem quibus cum di
ſcipulis dominus conuerſatur: preſentem ec-
cleſiam deſignant. Sic quinquageſimus dies:
quo ſpirituſſanctus datur: denarium eccleſie
remunerationis exprimit. ¶ Miſſus eſt etiam
die dominica: quo die mūdi fuit inchoata crea-
tio per patris omnipotentia: quādo dixit deus
Fiat lux ⁊c. Eo etiā die fuit incepta ⁊ cōſuma
ta reparatio per filij ſapientiā. Nam die dñico
xp̄s natus eſt: ⁊ die dñico reſurrexit. Idcirco
eodē die debuit inchoari mūdi ſanctificatio ꝑ
ſpirituſſancti clemētiam. ¶ Miſſus eſt ⁊ hora
tertia: vt ſic ꝑfectio operis huius aduētus tri-
nitati aſcribatur. ¶ Secūdo ex parte modi cō-
gruentis. Nam factus eſt repente de celo ſon⁹
⁊c. Sonus eñi hic fuit repentinus: qꝛ ſpiritus-
ſanct⁹ tarda molimina neſcit. Celeſtis: qꝛ cele-
ſtes effecit. Vehemens: qꝛ ve eternum adimit:
vnde vehemens quaſi ve demens. Vel quia mē
tem ad deum vehit: vnde vehemens quaſi vehe
mens mentē. Fuit ⁊ replēs: qꝛ repleti ſunt oēs
ſpirituſctō: cui⁹ repletionis ſignū eſt. Nō reſo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nare: nam doliũ plenũ non reſonat. Et apoſtoli
in tribulatione non reſonãt: ſed ibãt gaudẽtes
a conſpectu cõcilij ⁊c. Non plus recipere: nam
vas liquore plenũ plus recipere non poteſt. Et
apoſtoli nihil ꝓpriũ habere poterãt: ſed in com
mune oĩa diuidebãt. Supereffluere: qḋ patet
in fluuio inũdante: ſic apoſtoli ceperunt ſupef⸗
fluere: qꝛ ceperũt loqui varijs linguis. ¶ Ter⸗
tio ex parte flãme apparẽtis: qꝛ in liguis igne⸗
is apparuit. Circa quod eſt videndum primo:
quare apparuit in lingua potius ꝙ̄ in alio mẽ⸗
bro. Secũdo quare potius in igne ꝙ̄ in alio ele
mẽto. Ad primũ ſciẽdũ ꝙ apparuit in lniguis:
primo vt ignea verba proferrẽt. Secũdo vt le⸗
gem igneam predicarẽt. Tertio vt ſpũſanctuȝ
qui ignis eſt: per eos loqui cognoſcerẽt. Berñ.
venit ſpũſſanctus ſuper diſcipulos in linguis
igneis: vt verba ignita loquerent̃: ⁊ igneã legẽ
lingue ignee predicarẽt: ⁊ ſpũſcm̃ ꝓ ſe loqui
cognoſcerent. Uel vt dicit Gregorius. Ideo in
lingua apparuit: quia ſicut verbum hominis in
publico lingua profert̃: ſic verbũ dei quod apo
ſtoli predicauerunt ſpũſancto mũdo propalat̃.
¶ Ad secũdũ ſciendũ ꝙ ignis habet q̃ttuordecim
cim ꝓprietates per quas denotant̃ operatiões
aduentus ſpũſſancti: quarũ ſeptem denotãt: ꝙ
per ipȝ ſeptẽ principales virtutes. i. tres theo
logicas: ⁊ quattuor cardinales acquirim⁹. Alie
ſeptem demõſtrant qualiter per ipm̃ a ſeptem
capitalibus vitijs expiamur. Nam ignis habet
virtutem exceſſiuam: quia excellit nobilitate ⁊
ſubtilitate alia corpora. Hec eſt fides q̄ de ſub⸗
tiliori materia pertractat: ⁊ eſt nobilior cũctis
virtutibus: quia ſine fide impoſſibile eſt place⸗
re deo. Eleuatiuam: quia ſurſum tẽdit. Hec eſt
ſpes que mentẽ ad celeſtia prouehit. Calefa⸗ti
uam: quia vt ad ſenſum patet frigus expellit.
Hec eſt charitas que affectuȝ in deo accendit.
Illuminatiuã: qꝛ tenebras fugat. Hec eſt pru⸗
dentia: que animũ diuina ⁊ humana ſapientia
perluſtrat. Diſcretiuã: quia ignis metalla abin
uicẽ diuidit. Hec eſt iuſticia: que inter bonũ et
malũ diſcernit: ⁊ ius ſuũ vnicuiq; tribuit. Con
ſolidatiuã: quia vaſa teſtea indurat: hec eſt for⸗
titudo que animũ mollẽ in deũ conſolidat. Pu
rificatiuã: quia rubigines metallorꝫ tollit. Hec
tẽperantia que viciorũ rubigines cõſumit. Itẽ
ignis habet virtutẽ curatiuã: quia recta ligna
ad arcuoſitatẽ reflectit. Hoc ſpũſſanctus ꝯtra
ſupbiã operat̃ altitudines incuruãdo ꝑ humi⸗
litateȝ. Attractiuã: quia aerẽ attrahit: vt patet
in ventoſis: hoc contra inuidiã emulationes at⸗
trahendo. Conſumptiuã: quia ligna conſumit.
hoc contra auariciã tẽporalia in vſus pauperũ
expendendo. Motiuã: quia ſemp mouet̃. Hoc
cõtra accidiã: quia amor dei nunꝙ̄ eſt ocioſus.
Mollificatiuã: quia metalla liquefacit: ⁊ ferrũ
molle reddit. Hoc contra iram cor vindictã ex⸗
petens demulcẽdo. Sanatiuã: quia aerem infe
ctum ſanat. Hoc contra gulã eius infectiones
purgando. Reſtrictiuã: quia fluidũ lat coagu⸗
lat. Hoc cõtra luxuriã eius fluxũ reſtringẽdo.
¶ Circa tertiũ ſcienduȝ: ꝙ diſpoſitio virtuoſa
cetus ſuſcipientis conſiderat̃. Primo propter
numerũ: nam ſpũſſanct⁹ in. cxx. diſcipulos cor⸗
poraliter miſſus eſt: per quod ſignificat̃ ꝙ ſpi⸗
ritusſanctus in vniuerſos eccleſie filios: videlȝ
in ſolos perfectos diffundẽdus erat. Nam hic
numerus. cxx. ſunt. xij. denaria. Numerus autẽ
duodenarius orbis vniuerſitatẽ importat: quia
et celum diuidit̃ in duodecim ſigna: et terra in
duodecim vẽtos: ⁊ annus in duodecim mẽſes.
Numerus autẽ denarius legis perfectionẽ de⸗
ſignat: ſed decẽ per duodecim multiplicata fa⸗
ciunt centũ ⁊ viginti. ¶ Uel per hoc oſtenditur
ꝙ illi in quos ſpũſſanct⁹ venit habere debebãt
perfectionẽ legis moſayce: que conſiſtit in de⸗
cem preceptis: ⁊ fidei euangelice que conſiſtit
in duodecim articulis. ¶ Secũdo ꝓpter locũ.
Datur eñ ſpũſſanctus in cenaculo mõtis ſyõ.
Ad quod quindecim gradibus aſcendebatur.
In quibus dauid ad tabernaculũ domini aſcẽ⸗
dens quindecim pſalmos graduales decanta⸗
bat. Si auteȝ ordine numerali ab vno incipias
⁊ ſuperaddas duo: ⁊ deinde tres: deinde quat⸗
tuor: ⁊ ſic vſq; ad quindecim peruenies ad nu⸗
merum centum et viginti. In quo numero ſpi⸗
ritusſanctus effuſus eſt: vt ſic ipſi⁹ loci gradus
myſtice prophetarent per excreſcentiam nume
rum illoruȝ hominũ in quibus ſpiritusſanctus
in eodẽ loco fuerat corporaliter diffundẽdus.
¶ Tertio propter meritum. Fuerunt eniȝ apo⸗
ſtoli receptacula mũda: ſicut de eis cantatur ad
ſpiritusſancti ſuſceptionẽ: ⁊ hoc propter ſeptẽ
que in ipſis reperta ſunt que in textu notãtur.
¶ Fuerunt eñ primo animo quieti: quod nota
tur cum dicitur. Dum complerent̃ dies penthe
coſtes: id eſt dies requietionis. Eſa. ſeptuage⸗
ſimoſexto. Super quẽ requieſcet ſpirit⁹ meus:
niſi ſuper humilem ⁊ quietum. ¶ Secundo di⸗
lectione vniti: quod notatur ibi. Erant omnes
pariter. Ideo cantatur de eis. Inuenit eos cõ⸗
cordes charitate. ¶ Tertio loco ſecreti: quod
notatur ibi. in eodem loco: id eſt in cenaculo.
Oſee. Ducam eam ad ſolitudineȝ: et loquar ad
cor eius. ¶ Quarto oratione aſſidui. vnde can⸗
tatur. Orantibus apoſtolis deum ⁊c. Sapien⸗
tie octauo. Inuocaui et venit in me ſpiritus ſa
pientie. ¶ Quinto humilitate prediti: quod no
tatur in diſcipulis. pſalmiſta. Qui emittit fon⸗
tes in conualli. id eſt dat gratias humilibus: vt
dicit gloſa. ¶ Sexto pace coniuncti: quod no⸗
tatur in hoc ꝙ̄ erant in hieruſalẽ: que interpre
tatur viſio pacis: vnde ⁊ domin⁹ quãdo poſt re⸗
ſurrectionem diſcipulis apparuit: primo paceȝ
annunciauit: et poſtea ſpiritumſanctum dedit.
¶ Septimo contemplatione erecti: quod nota
tur: quia erant ſedentes: vnde maria que vitam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

contemplatiuā deſignat: ſedebat ad pedes dñi
et audiebat verbū illius. ¶ Circa quartū autē
notandū ꝙ operatio fructuoſa effectus ſubſe-
quentis notaꝶ in ſex effectibus: quos ſpūſſan-
ctus adueniens operatus eſt: qui continenꝶ in
illa auctoritate Johānis. xvi. Paraclytus aūt
ſpūſſanctus ⁊c. ¶ Primo ad conſolandum me-
ſtos: quod notatur ibi paraclytus: id eſt conſo-
lator. Eſa. lxi. Spiritus domini ſuper me. ⁊ in-
fra. vt ponerem conſolationē lugentibus ſyon.
¶ Secundo ad viuificandū mortuos: quod no
tatur ibi ſpiritus: quia ſpiritus eſt qui viuifi-
cat. Ezechiel. xxxvij. Ecce ego mittam in vos
ſpiritum ⁊ viuetis. ¶ Tertio ad ſanctificandū
imundos: quod notatur ibi ſanctus. pſalmiſta.
Fluminis impetus: id eſt inūdans gratia ſpiri
tus letificans ciuitatem dei. ⁊ infra. Sanctifi-
cauit tabernaculum ſuū altiſſimus: per ipſum
videlicet flumen. ¶ Quarto ad pacificandum
odioſos: quod notatur ibi pater. Nam pater na
turaliter diligit filios. Johānis. xvi. Ipſe eniꝫ
pater amat vos ⁊c. ¶ Quinto ad ſaluādum iu-
ſtos: quod notatur ibi. In nomine meo: quod ē
Jeſus: qui ſalus interpretatur. gloſa. In no-
mine ieſu pater miſit ſpirituꝫ: vt oſtendat ꝙ ad
ſaluandas gentes venit. ¶ Sexto ad docendū
ignaros: quod notaꝶ ibi: qꝛ ille vos docebit oīa
Joh. xiiij. Cum aūt venerit ille ſpiritus verita
tis: docebit vos omnē veritatem.

¶ De ſancto Iſidoro martyre. Cap. ij.

ISidorꝰ mar-
tyr Alexandrie ortus
tempore Decij impera
toris apud chium inſu
lam paſſus eſt. Hic cuꝫ
eſſet chriſtianus occul
tus Numerianū preto-
rem a decio ad ipam in
ſulam miſſum comita-
tus eſt: ⁊ apud quandā peccatricē aphram no-
mine: que tres puellas publice oībus ſe pro-
ſtituentes detinebat hoſpitatus eſt. Quas ſan
ctus nocte illa cuꝫ amelio eius comite chriſtia-
no in fide chriſti erudire cepit. Cū autē puelle
eius pedibus prouolute miſericordiā ⁊ anima-
rum ſuarum ſalutem expeterēt. Interea lucer-
na extinguiꝶ: ⁊ dum vna ex puellis ad ipam ac-
cendendam egrediꝶ: orante ſancto martyre: ce-
leſti luce domus ſubito illuſtraꝶ. Quod puella
lumine mutuato rediens ⁊ videns obſtupuit: ⁊
lux illa celica tota nocte perſeuerauit. Cū autē
aphra mane facto hec oīa matri ſue retuliſſet
illa conuerſa ad ſe ſanctū accerſiuit: ⁊ ab eo ve-
ritatem fidei didicit: verum poſtꝙ puelle cum
aphra octo diebus ieiunijs ⁊ orationibꝰ admo-
nēte ſancto martyre Iſidoro inſtitiſſent: appa-
ruit diabolus in ſpecie ethiopis teterrimi: qui
de ſancto viro Iſidoro querelam faciebat: eo ꝙ
ſibi res ſuas ſubtrahebat: et ne ſanctus ipſum
in abyſſum demergeret: exorabat. Cui martyr
domini id ſe facturum promiſit dūmodo demō
draconem occidat: qui in ipſa inſula apud quē-
dam fontem habitans plurimos peremerat.
Sicqꝫ diabolus draconem interfecit: ⁊ Iſido-
rus fontem purgauit. Aphra xᵒ cum puellis ⁊
matre cōuerſe ſunt: ⁊ a preſbytero phyllorontio
baptizate. ¶ Hec audiens Numerianus iſido-
rum tenuit: ⁊ primo in quattuor lignis extēſuꝫ
bouinis neruis crudis grauiter cedi iuſſit: de-
inde in carcerem miſit. Et cum chriſtū conſtan
ter confitereꝶ: inde eductus pedibus equo alli
gatur: ⁊ per aſpera ⁊ crepidines montanas di-
ſtrahitur: moxqꝫ virtute diuina in ipſo loco per
quem tractus eſt: aculei ⁊ ſpine in arbores gū-
mi maſtiches defluentes conuerſe ſunt: ⁊ in te
ſtimonium eius martyrij manāt vſqꝫ in pſens:
nec valent in loco altero tranſplantari: quin cō
tinuo deſiccanꝶ: aut gummi nunqꝫ emittūt. De-
inde in camino ignis immiſſus: cum inde ille-
ſus exiſſet: iuſſu numeriani decollatus ē. Cor-
pus quoqꝫ eius in puteo a paganis proiectum
ab amelio eius comite: ⁊ murope ſancta matro
na inde leuatum iuxta eūdem puteum ſepultū
eſt. Sed ⁊ ſupra corpus ⁊ puteum proceſſu tē-
poris baſilica a fidelibus conſtructa: puteū in-
tra ſui ambitum tenet: de cuius aqua oēs egri
potantes ſananꝶ: vt dicit ado. Tempore xᵒ do-
minici michaelis ducis venetiarū corpus huiꝰ
martyris inde a venetis ad eorum vrbē tranſla
tū quieſcit in ducali baſilica ſancti marci. Paſ-
ſus eſt autem idibus maij.

¶ De ſanctis Torquato et ſocijs
epiſcopis. Cap. iij.

TOrquatus: ctheſi-
phon: ſecūdus: idaletius: ceci
lius: heſychiꝰ: ⁊ euſtathius ro-
me a ſanctis apoſtolis epiſco-
pi ordinati ad predicandū ver-
bū dei ad hiſpanias miſſi ſunt.
Cūqꝫ ad ciuitatem acitanam veniſſent: ⁊ quie-
ſcentes modicum diſcipulos ad vrbem pro ci-
bis emendis deſtinaſſent: mox a paganorū mul
titudine inſecuti ſunt: qui tunc dijs ſuis feſta
celebrabant. Et cum eos vſqꝫ ad fluuiū pſecu-
ti fuiſſent: cum gentiliū multitudo trāſire vel-
let: ruente ponte multi ex ipis in flumine neca
ti ſunt. Viſoqꝫ miraculo lupanaria ſenatrix cuꝫ
eis qui remanſerāt crediderunt. Poſt hec ſan-
cti epiſcopi diuerſis vrbibus euangelizantes
multos populos ad dominuꝫ conuerterunt. Et
tandem Torquatus acij: ctheſiphon vergij: ſe-
cundus abule: indaletius vrſi: cecilius eliberi:
heſychius carteſe: euſtathius eliurgi quieue-
runt. Sed in ciuitate acitana ad ſepulchrū ſan
cti torquati arbor oliue in eius feſto pter natu-
rā diuinitꝰ florens maturis oleis onuſtaꝶ: qua-

rum liquore egritudines ſanantur. Horum om
nium feſtum agitur idibus maij.

¶ De ſanctis Petro paulo andrea et
dionyſia martyribus. Cap.iiij.

Petrus: pau
lus: andreas ⁊ Dio
nyſia temporibus de
cij Ceſaris paſſi ſunt. Quorū
petrus adoleſcēs ab optimo
ꝓconſule apud lemoſacū ciui
tatē cōprehēſus: cū ſe xpianū
ꝓfiteref in rota extēſus ⁊ vin
culis ferreis toto corpe aſtri
ctus: dū cōſtanter ꝑmaneret:
gladio aīaduerſus eſt. Deinde proconſul ad ci
uitatē troadū accedēs oblatos ſibi nicomachū
andreā ⁊ paulū xpianos dudum torqueri fecit.
Nicomachus aūt diutiſſime cruciat⁹ cum iam
prope eſſet: vt ſpm̄ emitteret: clamauit ſe xpia
num nunq̄ fuiſſe: ⁊ idolis ſacrificaturū paratū
eſſe. Qui mox depoſit⁹ vbi ſacrificauit: a demo
nio arept⁹ ⁊ ī terrā eliſus: linguā ſuā comedēs
infeliciter expirauit. Cū aūt dionyſia puella an
norū.xv. virgo xpiana hec vidēs infelicitatem
illius argueret: ⁊ xpm dn̄m verū deum acclama
ret a iudice tenta tradif duobus laſciuis iuue
nibus illudēda. Qui dū eā corrūpere vellent: ⁊
illa cōtra eos viriliter dimicaret: apparuit eis
angelus dn̄i cum immēſo lumine qui domū tā
ta luce perfudit: ꝙ iuuenes terrore perculſi ad
pedes virginis prociderunt: ⁊ veniā poſtula
runt. Mane aūt ꝓconſul paulū ⁊ andreā flagel
lis ceſos populo tradidit occidēdos. Quos il
li pedibus alligatos extra ciuitatē trahētes la
pidibus interfecerūt. Ad quos accurrēs diony
ſia vt ſecū occūberet iuſſu ꝓconſulis decollata
eſt. Quoꝝ oīm corpa a xpianis ad vrbē lemoſa
cum delata vna cū corpe beati Petri martyris
ſepulta ſunt. Horꝝ oīm agif paſſio idibus maij.

¶ De ſancto Peregrino preſbytero
⁊ martyre. Cap.v.

Peregrinus preſby
ter ciuis Romanus a ſancto Si
xto papa cū marſone p̄ſbytero cō
cordio diacono: ⁊ iouiano ſubdia
cono atq̄ ianuario lectore ad pre
dicandū verbum dei ad gallias miſſus eſt. Qui
primo apud maſſiliā. Deinde apud lugdunum:
deinde apud antiſiodorū p̄dicarūt: vbi multitu
dinē populi cōuerterūt: ⁊ eccleſiā fabricarūt.
Poſt que beat⁹ peregrinus iteranū acceſſit: vbi
dū xpm anūciaret a iudice tent⁹ ⁊ in vico bau
giaco in carcere detent⁹ eſt. Deinde imperatori
adriano ad iteranēſem ciuitatē venienti p̄ſenta
tus eſt. A quo diuerſis ſupplicijs attrectat⁹: no
uiſſime decollat⁹ eſt anno dn̄i.cccxx. Corpus
ſ̄o eius feris expoſitū cū dieb⁹ plurib⁹ ꝑman
ſiſſet intactum iuſſu angelico a Ruſtico xpiano
colligif ⁊ plauſtro imponif: eodēq̄ angelo du
ce a media nocte vſq̄ ad aurorā ad ſanctū Dio
nyſium pariſieñ. deducif. Cūq̄ mane ruſtic⁹ ſe
antiſiodorū adhuc appropinquare nō crederet:
⁊ poſtmodū ſe antiſiodorū trāſiuiſſe ⁊ pariſius
aduenisse conſpiceret: mirat⁹ expectabat dei vo
luntatē. Tūc ſignis eccleſie ſancti dionyſij per
ſeipſos pulſantib⁹: ⁊ monachis hoc ſtupētibus
neq̄ cauſam cognoſcētibus: tandē voce de celo
corporaliter ad eos facta ꝑmoniti om̄es mona
chi ſancto corpori obuiarunt: ⁊ ipm ad locū ſuū
deferentes in capſa argentea honorifice ſepe
lierūt: vbi ⁊ quieſcit miraculis pollēs. Paſſus
eſt aūt.xvij.kalen.iunij.

¶ De ſancto vbaldo epo ⁊ confeſſore. Cap.vi.

Vbaldus
epis nobili ꝓ
ſapia eugubi
ne ciuitatis o
riūdus a pue
ritia deo deuo
tus patre defuncto cui fuerat
vnicus apud eccleſiam ſancti
ſecundi iuxta ipm oppidū ſi
tā litteras puerulus didicit:
⁊ clericus ipſius eccleſie factus eā in tantū di
lexit: vt ipam poſt tps de paupere diuitē: de ſe
culari faceret regularē. Qui poſtmodum a pa
truo noīe Vbaldo cuius gra ⁊ ipe vbaldus voca
tus fuerat maiori eccleſie traditus: ſumma ſan
ctitatis perfectione pollere cepit. Qui etiā ab
amicis dudū pulſatus vt vxorem ſumeret: oīno
recuſauit: xpo potius militare decernēs. Car
nem quoq̄ diris ⁊ aſſiduis ieiunijs macerabat.
Deinde quaſi inuit⁹ ſacerdotij gradū cōpulſus
aſcendere: oīa ſibi a patre relicta egenis ⁊ ec
cleſijs diſpenſauit. Eccleſiā quoq̄ ſuā matricē
edificijs ⁊ p̄dijs ampliauit. Sed cū quaſi tota
ciuitas incendio cōflagraſſet eccleſiā ſuā ſan
cti ſecundi cū clauſtro ⁊ domo igne conſumptā
de proprio reparauit. Dehinc in cenobio cano
nice portueñ. apud rauēnā tribus mēſibus mā
ſitans regulā ⁊ ordinem dei viuendi: nō ſolum
imbuit: ſ; in ſcriptis reportauit: ⁊ reuerſus ad
eccleſiā ſuā eandē regulariū canonicoꝝ mona
ſteriū iuxta ordinē portueñ. inſtituit: eāq̄ pre
dijs dotauit. Et in ipſo ſuo regreſſu: l; itinere
fatigatus nūq̄ ieiuniū ſoluit. Cū aūt in quodā
nemore cū ſocio dormitaſſet: exinde ſurgēs co
dicē regule obliuione dimiſit: ⁊ ſolicit⁹ ꝓ libri
amiſſione vel ſaltem deuaſtatione ꝓpter imbrē
maximū qui ceciderat rediit: librūq̄ repperit
vbi dimiſerat iuxta viā nec raptum ab hoīe nec
a pluuia malefactū. Et q: regula ipa artior vi
debaf: cū trib⁹ tm̄ ex ſuis clericis: alijs abeun
tibus in dicta eccl'ia regulariter viuere cepit.
¶ Mortuo ſ̄o epo peruſino; vbaldus eligif: ſ;

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

fugiens ad heremū: tam diu latuit: ꝙ diu alius
ſurrogatur. Alias etiā electus in epm alterius
ciuitatis pedes romā adijt: ⁊ ab honorio papa
inſtātia multa reſignationē obtinuit. Demum
diſponēte dño electus in epm eugubinū ab eo-
dem papa: ꝙuis dudum renitens iuſſus preſu-
latum acceptauit ⁊ vſq ad tempora alexandri
iij. ſuperuixit: oī vite ſanctitate tantaq patiē-
tia pditus: vt etiā ab ipis ſuis familiarib⁹ in-
iurias perpeſſus patiētiſſime tolleraret. Nā ⁊
a ſuo ianitore aliqñ excluſus etiam ſemel oſtio
in fronte percuſſus nullā vindictā excogitauit.
Et dum quoſdā ad inſtātiā ciuiū iniuſte excōi-
care nollet, phibiti ſunt oēs ſibi clerici miniſtra
re: adeo vt etiā ad miſſam celebrādam vnicum
aliqñ ſeruitorem habere nō poſſet: ⁊ patienter
tulit. Preterea cum murū vrbis iuxta vineam
epiſcopi repararent: ⁊ cloacā in vineā facerent
infundantem: quod vbaldus phibere volēs cū
iniuria in cemēto liquido iactat⁹ ⁊ ſordidatus
benigne ſupportauit. Quoſdā quoq eius affi-
nes iniuriā vlciſci volētes oīno phibuit. ¶ Dū
aliqñ ſeditio dura eſſet in ciuitate illuc vt in pu
gnam ſedaret feſtinauit: quā dum nullo modo
ſedare ſe poſſe perpēdit: ex induſtria inter en-
ſes ⁊ lapides ſe in terrā deiecit: nec inde ſurre
xit: donec ciues epm ex vulnere mortuū exiſti-
mantes a ſeditione ceſſarūt. ¶ Alia vice cum ci
uitas eugubina ab. xi. ciuitatū ⁊ caſtrorū ciui-
bus inuicē cōtra eā colligatis obſeſſa eſſet: eā
q expugnare vellēt. Uir ſanctus ſupra murum
aſcendens ſignū crucis edidit: ⁊ hoſtes nemīe
pſequente fugauit adeo: vt relictis oībus ſolā
vitam ſaluare contenti ad ppria feſtinando re-
dirent: ciues quoq Eugubij de ſpolijs ditati
ſunt. ¶ Federicum etiam imperatorē qui obſi-
dibus ab eadē vrbe ſuſceptis grauem pecunie
ſummā expectebat: exiens ad eum oratione p-
miſſa adeo xpi virtuti placauit: vt obſides libe
re redderet: ⁊ epm plurimū honoraret. Multis
etiā grecis cōtulit ſanitatem. Nam vnū ex ſuis
canonicis a graui languore liberauit. Eccleſiā
ſancti benedicti conſecrans ſolo veſtimētorum
contactu paralyticū curauit. Cecis duobus vi-
ſum reſtituit: quorum vnus p viſionē monitus fue
rat ad eū accedere p lumine obtinēdo. ¶ Aliū
quoq qui ad eum p luce recuperāda venerat:
q2 cognouit hoc ei⁹ aīe ſaluti nō ptinere ad tan
tam patientiā ſuis exhortationib⁹ induxit: vt
pmiſſa ſibi eterna luce p tēporali pdita nullate
nus viſum recuperare voluiſſet. Et multis alijs
ſignis admodum effulſit. Deniq ppter nimias
afflictiones grauiter languebat intantū ꝙ ex
carne ipſius potiſſime ex vlcere peſſimo qd in
latere patiebat: ſanies itollerabilis effluebat:
nec ppter hoc vnꝙ deſtitit a pontificalibus ex
ercēdis. ¶ Die ſctō paſche iā duriſſima pſſus
egritudine: vt vix in lecto ſe poſſet erigere: ad
preces populi per orationem obtinuit: vt p ſe-
ipm ſine adiutore cōſurgens miſſam in pontifi
calibus celebraret: ⁊ populo ſuo vltimū ſermo-
nem vice teſtamēti faceret. Et ad vltimū poſtꝙ
filios benedixit ad lectulū redijt. Inde ingra-
ueſcēte lāguore ſumptis eccleſiaſticis ſacramē
tis orās ⁊ pſallens dño ſpm reddidit feria ſe-
cunda penthecoſtes: q ipſo anno occurrit. xvij.
kalen. iunij. ¶ Cum autē tam propter frequen
tiam egrotorum ad pheretrū veniētiū ⁊ repor-
tantium ſanitatem ꝙ ppter multorum deuotionē
ſepulture ipſius vſq ad. v. feriā protacta fuiſſet
corpus eius nulla corruptione maculatū: ſz ſua
uiſſimo fragrās odore: cum luctu multorum et
gaudio ſpiritali ab epiſcopis Peruſio caſtella-
neñ. ⁊ callieñ. ſepultum eſt honore cōdebito in
canonica: videlz ſua iuxta muros ciuitatis: vbi
vſq in preſens quieſcit incorruptum oīno infi-
nitis ⁊ crebris miraculis clarens.

¶ De ſancta maxima virgine. Cap. vij.

Maxima vgo in pago
forliuienſi vico calidiano virginita
tis lilio floreſcēs multiſq ⁊ inſigni
bus clara virtutibus in pace quie-
uit decimoſeptimo kalen. iunij: vt dicit ado in
martylogio ſuo.

¶ De ſancto torpete martyre. Cap. viij.

Torpes
martyr in ciui
tate piſana tē
pore Neronis
imperatoris
paſſus eſt. Nā
cum ipe nero ciuitatē Piſa-
nā reſtauraſſet: templū diane
ibi cōſtruxit: vbi ⁊ celū eneuz
fabricauit nonaginta colūnis
ſuſtentatū cum imaginib⁹ ſolis ⁊ lune ⁊ ſtellarum
que artificioſe oriebant ⁊ occidebāt: ⁊ cū fora-
minib⁹ fiſtularum p q aque guttule diſtillātes plu
uiā ſimulabāt. Fecit etiam quadrigā ſubterra
neā: que cōmota tonitrua mentiebat. ¶ Eodē
aūt tpe sctūs torpes q magn⁹ erat in palatio ce
ſaris ſpū dei tact⁹ a sctō antonio pſbytero q in
latere mōtis ꝯtiguo ciuitati latebat occulte ba
ptizat⁹ ē: ⁊ reuertēs domū ab āgelo ſibi apparē
te i fide ꝯfirmat⁹ ē. Hoc audiēs nero ceſar: tor
petē captū ſatellico ppīquo ſuo puniēdū dimi
ſit: ipe vo romā redijt. Satellic⁹ vo torpetē pri
mo in carcere triduo ferrovinctū afflixit. Dein
de ad colūnā ligatū cedi fecit: ſz orāte sctō co-
lūna corruit: et ſatellicū cū. l. paganis oppſſit.
Quē fili⁹ ſatellici filuin⁹ noīe p noctē in rota li
gauit. Mane vo beſtijs expoſuit. leopard⁹ eni
ad pedes ſcti pcidēs māſuet⁹ redditur: leo vo
vbi in eū impetū fecit ſubito morit. Qd cernēs
euellinis cōcilíari⁹ īparoris ad xpm cōuerſus
eſt: ⁊ a filuino decollat⁹. v. kalen. maij. ¶ Dein-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de oratione torpetis templū cum omnibus ſy-
derū figuris ⁊ eius edificijs ab angelo ſubuer
ſum eſt: ⁊ idolū diane in puluerē redactū. Pro-
pter qḋ iuſſu ſiluini iuxta mare vbi flumē arni
in equor decidit: ſanctꝰ martyr educit: ⁊ ibidē
capite truncat tertio kalē. maij. Cuius corpus
in nauicula carioſa cū cane ⁊ gallo in mare ex-
ponit: vt vel a beſtijs roderet: vel in mare mer-
geret. Angelo tamē duce nauicula ad hiſpaniā
deuenit. Et a ſenatrice xpiana celerina noīe q̄
regni dimidiū obtinebat in ſonis diuinitus ad
monita corpus ſancti reperitur in portu qui di
citur ſinos: ⁊ iuxta littus honorifice ſepelit de
cimoſexto kalē. iunij: vbi poſtmodū eccleſia de
ſuper ſuo noī fabricatur. Et feſtum eius die
ipſius depoſitionis ibidē celebratur.

De tranſlatione ſancti Syri
epiſcopi. Cap. ix.

TRanſlatio corporis
ſancti Syri epī papienſis ab inco-
lis eiuſdē ciuitatꝫ decimoſexto ka
lendas iunij celebrat. Cuius cor-
pori dn̄s tantam gratiā cōtulit: vt etiam ipſius
contactu mortuum ſuſcitaret. Cecis viſum: ſur
dis auditum: claudis greſſum preberet: mul-
toſqꝫ languentes a diuerſis infirmitatibus ſa-
nos efficeret ⁊ obſeſſos a demonijs liberaret.

De ſancto Sophonia propheta. Cap. x.

SOphoni-
as ꝓpheta filius
chuſi: filij godo-
lie: filij amaſie: fi
lij ezechie: vt ex textu ipſius
ꝓphetie liquet in diebꝰ ioſie
filij amon regis iuda ꝓphe-
tauit: in duabus: vicꝫ tribubꝰ
iſrael. Iam enī decē tribus
in aſſyrios tranſlate fuerant.
Dirigitur autem eius prophetia contra natio-
nes in lectione comprehenſas. Prenuncians
eis futurum iudicium. Populo xp̄o ſuo iſrael
ſalutem et ciuitati hieruſalem reſtaurationem
tunc temporis tribuēdā prout textu lectionis
denūciauit. Cū enī hieremias ⁊ alij multi pro-
phete excidiū hieruſalē ⁊ populi captiuitatem
futurā predixiſſent. Hic ſolus in conſolatione
populi ſui: ne ex hoc natiōes cōtra dei populū
animoſius inſultarent: non ſolū gentibus iudi
cium cōminat: ſed etiā plebi ſue reuocationem
⁊ hieruſalē reedificatione predicat. Hieremie
enī contemporaneus fuit. Et quaſi ſecum eodē
tp̄e ꝓphetauit. Hieruſalē tamē nec deſtructio-
nem nec populi ſui in babylonem tranſlationē
aſpexit. Nam ante illa tempora in diebus: vicꝫ
ioachim filij ioſie regis iude cū patribꝰ ſuis in
pace dormiuit. Et ſepultus eſt in hieruſalē de-
cimoquinto kalendas iunij. Hec hieronymus
et ioſephus: ⁊ ex hyſtoria ſcholaſtica. Hic ſan-
ctus ꝓpheta et numero eſt illoꝝ. xij. qui mino-
res dicunt. ⁊ Eccl'iaſtici. xlix. in ſanctoꝝ patrū
catalogo conſcribuntur.

De ſancto Dioſcoro martyre. Cap. xi.

DIoſcorus lector et
martyr apud egyptū paſſus ē.
In quem preſens detentū mul
ta ⁊ varia tormēta exercuit: ita
vt vnguibus carnes eius effo-
deret et lāpadibus eius latera
inflāmaret. Sed celeſtis luminis fulgore per-
territi ceciderūt miniſtri. Nouiſſime laminis ar-
dentibꝰ aduſtus martyriū cōſumauit. xv. kalē.
iunij. Hec hieronymꝰ in martylogio ſuo.

De ſancto Venantio martyre. Cap. xij.

VEnantius martyr
in ciuitate camerina paſſus eſt
tēpore decij ceſaris. Qui a pre
ſide tētus cum chriſtū dominū
confiterent: primo quidem fu-
ſtibus ceſus: deinde in carcere
miſſus: ſꝫ ab angelo cōfortatus eſt. Inde e du-
ctus leonibus exponit: ſed ipſi eius pedibꝰ ꝓ-
cumbentes māſuetiſſimi reddunt. Deinde pe-
dibus appēſus verſo deorſum capite faculē ar
dētes eiꝰ vertici ſupponunt. Et cū hoc etiā ge
nus ſupplicij toleraſſet manibꝰ ⁊ pedbꝰ exten
ditur: ⁊ ignis eiꝰ vētre ſolūmodo accendit: et
ſic medijs partibꝰ diutius incēſus affligit. No
uiſſime cū oīa ſupaſſet: gladio caput eius preci
ditur. Corpuſqꝫ ipſius in eadē ciuitate a fide-
libus tumulat. xv. kalen. iunij.

De ſancto Felice epiſcopo et
martyre. Cap. xiij.

FElix epiſcopꝰ apud
ſpaletenſ. vrbem ſub maximiano
imparore paſſus eſt. Qui cū xpꝫ
dominū predicaret a iudice com
prehenſus poſt plurima ſuppli-
cia gladio cedēte martyrij palmā adeptus eſt
xv. kalen. iunij. Hec ado in martylogio.

De ſancto Pudente diſcipulo et
confeſſore. Cap. xiiij.

PVdens confeſſor ci-
uis romanorum nobilis filius pu
nici illuſtris ⁊ priſcille fuit: ⁊ ma
ritꝰ ſabinelle: ex qua duas filias
procreauit: ſcilicꝫ potentianam ⁊
praxedem. Quas vtpote chriſtianiſſimus non
ſolū per manus paſtoris preſbyteri baptizari
fecit: ſed etiā in lege diuina plenius erudiuit:
et ad obſeruantiam virginitatis induxit. Hic
enim a beato paulo apoſtolo doctus fuit: qui do
mum ſuā in eccleſiā edificauit: qua et per ma-

nus pij pape conſecrari fecit. Nutritor nanqꝫ pauperũ ⁊ ſuſceptor peregrinorũ ſumma ambitione fuit. Et poſt multa ſanctitatis opa laudabilia i pace quieuit. xiiij. kalē. iunij: vt dicit ado.

¶ De ſancta Potentiana virgine. Cap. xv.

Potētiana virgo filia fuit beati pudentis et ſoror praxedis nobiliſſima romanorum. Hec poſt mortē parētis vtriuſqꝫ omnē facultatē ſuã cũ ſorore diuidēs: ceperunt ambe ditiſſimũ patrimoniũ vendere: ⁊ pecunias pauperibus erogare: in eccleſia vero quã pater illarũ conſtruxerat in loco vrbis: q dicitur in vico patricij: quã prefatus pater earũ pudēs in titulo beati paſtoris dedicauerat; cũ conſilio Pij pape baptiſteriũ conſtruxerũt: cupiētes vt familia vtriuſqꝫ earũ die ſctõ paſche baptizaretur. Quos a numero. xcvi. manumiſſos beatus pius eps aquis ſalutaribus abluit. Ibiqꝫ per ſanctos preſbyteros et clericos die noctuqꝫ diuina celebrari myſteria: ⁊ multos baptizari faciebant. Poſt multorũ itaqꝫ martyrũ exhibitas venerabiliter ſepulturas: poſt oēs facultates ſuas pauperũ viſceribus incluſas et Chriſto fideliter cõmendatas: potētiana in ſancto virginitatis propoſito de terris ad Chriſtũ migrauit decimoquarto kalen. iunij. Sepulta iuxta patrem ſuum via ſalaria in cimiterio priſcille temporibus antonini imperatoris.

¶ De ſancto Johanne martyre. Cap. xvi.

Johannes martyr temporibꝰ maximiani imperatoris apud alexandriam paſſus eſt. Hic primum vocatꝰ neanias gētilitate deditꝰ a matre theodoſia gētile primaria eiꝰ ciuitatis maximiano ceſari antiochie degēti preſentatꝰ: ⁊ ab eodem dux alexandrie effectus eſt: vt chriſtianos ibidem perſequeretur. Cum autem nocte quadam cum militibus ſuis verſus alexandriã iter ageret: luce celeſti circunfuſus: chriſtoqꝫ ſibi viſibiliter apparente ad inſtar beati pauli apoſtoli ad terram proſternitur: in fide chriſtiana admonetur: ⁊ ad dominum repente conuertitur: veniens igitur alexandriam crucem ſibi ſecretius fabricari fecit: in qua diuinitꝰ nomē domini emanuel ſculptum repperit. Et cum exercitus agarenorum alexandrie fines inuaſiſſent: et alexandrinorum filias rapuiſſent: ipſe collecta gente ſua crucem illam deferens agarenos pene innumerabiles in fugam vertit: et eorũ multitudinem cecidit et ſtrauit: nullo de ſuis vel ad modicũ vulnerato. Reuerſus aũt a matre que ipſum alexandriam ſecuta fuerat: inuitatur: vt dijs pro triumpho habito immolaret. Qui templũ ingreſſus idola argentea confregit: ⁊ pauperibus erogauit. De quo a theodoſia matre maximiano delatus eſt. Qui ab antiochia per litteras vltioni pſidi mandauit: vt neaniã tentũ immolare compelleret: aut diuerſis ſupplicijs puniret. Vltio igiẜ iohannē comprehēſum: ⁊ idolis ſacrificare abnuentē i equuleo ſuſpendi fecit: ⁊ a quattuordeci viris viciſſim diutius lacerari: ſicqꝫ quaſi mortuũ in carcerẽ trudi. Nocte vero a chriſto cũ angelis et luce nimia ſibi apparēte confortaẜ: plagis oibus ſanꝰ reddiẜ: nomenqꝫ ſuũ primũ quod erat neanias iohãnis nomine commutaẜ: inde eductus ⁊ ſacrificare ſuaſus cũ templũ introiſſet triginta ſex ſtatuas idolorũ vertit. Quapropter multi de militibus in dño crediderũt: qui a ſancto leontio epiſcopo baptizati: ab vltione pſide in chriſti confeſſione decollati ſunt. Johãnes vero ferro onuſtus iterum in cuſtodia detineẜ: vbi exiſtens duodecim mulieres ad ſe veniētes cũ matre theodoſia conuertit ad xpm. Quas vt chriſtianas pſes cõperuit ipas oēs equuleo ſuſpenſas ⁊ vnguibus laceratas ac lateribus aduſtas carceri tradidit vna cũ theodoſia matre iohannis: que ſanctas illas martyres in carcere refouebat. Ipſaſqꝫ omnes leōtius baptizauit. Sequenti vero die inde omnes cum theodoſia educte: pmo lapidibus ora earum contuſa ſunt: deinde extenſe ⁊ virgis ceſe: et poſt hec manicis ferreis cãdētibus aduſte ſunt: nouiſſime decollate ſunt. ¶ Poſt hec autem ſanctus iohannes eductus inſtrumētis ferreis facie conciſus ceruice plumbatis pcuſſus. Iterũ carceri mãcipatur: vbi multa miracula fecit ⁊ demonia eiecit: multoſqꝫ ad xpm conuertit. Interea defuncto vltione a flauiano ſucceſſore eius gladio necari iubeẜ. Sed dũ illũ ſpiculator pcutere vellet moriẜ ſubito: ⁊ iohannes ad preſidē reducitur. A quo iterũ appenſus neruis cediẜ: carbonibꝰ incendiẜ: plagiſqꝫ ſale pfundiẜ. Dehinc ãte ipſũ depoſitũ idolũ ſiſtitur: thuſqꝫ in manu eiꝰ imponitur: ⁊ ignis ſubtermittiẜ: vt vel thurificaret vel manũ exureret: qui cũ per duas horas manum in igne immobiliter tenuiſſet. tertio intra carcerē appendiẜ lapidibus in pedibus alligatis. Sed ab angelo ſolutus et oia eius vulnera ſolidata ſunt. Deinde in caminũ ignis iniectus flamma diſperſa miniſtris aduſtis: ipe illeſus permãſit. Nouiſſime iubēte flauiano gladio in gutture pcuſſus: ⁊ lancea in pectore tranſfixus martyriũ conſumauit. xiiij. kalēdas iunij. Sepultuſqꝫ eſt alexandrie circa annũ dñi ducenteſimum ⁊ octuageſimũquartũ. Corpus vero eius inde conſtãtinopolim tranſlatum. Inde a iohãne priore mõaſterij ſancti danielis de venetijs ſurreptum: ⁊ venetias ad ipſum locum delatũ eſt anno domini milleſimo ducenteſimo ⁊ decimoquinto nonas iulij: vbi ⁊ quieſcit miraculis crebris pollens.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ De ſanctis calocero ⁊ Parthe-
mio martyribus. Cap. xvij

Calocerus et parthe-
mius rome paſſi ſunt ſub decio ce-
ſare: qui cum eſſent eunuchi tri-
phonie vxoris decij prior quidem
prepoſitus cubiculi: alter ſcḋo pri-
micerius deprehenſi ab imperatore ꝙ eſſent
chriſtiani: nolenteſqꝫ ſacrificare idolis ab eo-
dem gladio occiſi ſunt. Quorū corpora via apia
a fidelibus ſepulta ſunt. xiiij. kalen. iunij.

¶ De ſancto celeſtino papa primo
⁊ confeſſore. Cap. xviij.

Celeſtin⁹ papa hu-
ius nominis primus natione ro
manus ex patre priſco. Bonifa
cio papa primo in epiſcopatu ro
mano ſuceſſit. ſeditqꝫ ānos. viij.
menſes. ix. Hic cōſtituit vt pſal-
mus Iudica me deus ⁊c. diceretur aū introitū
miſſe: ⁊ pſalmi dauid ante ſacrificiū cū introi-
tu pſallerentur cantando ex omnibus antipho-
natim: quod antea non fiebat: ſed epiſtola pau-
li: ⁊ euāgeliū dicebantur. Et ex hoc inſtituto ex
cepti ſunt introit⁹ de pſalmis ⁊ gradualia ſimi
liter ⁊ offertoria ante ſacrificiū. Hic miſit ſan-
ctum Britium filium ⁊ ſucceſſorem ſancti mar
tini turonenſis in britaniā ⁊ conuertit omnes
ad fidem. ¶ Huius etiam tempore tertia ſyno-
dus vniuerſalis epheſina ducentorum patrum
collecta eſt epheſi: iuſſu pape huius celeſtini et
theodoſij iunioris. In qua damnatus eſt neſto-
rius duas perſonas in xp̄o aſſerens ⁊ condem-
natus anathemate: ⁊ confirmatū eſt in xp̄o vnā
eſſe perſonā in duabus naturis. Et vt beata ma
ria theothece: id eſt mater domini appelletur.
Qui etiā ſepultus eſt in cimiterio priſcille via
apia. Et ceſſauit epiſcopat⁹ dies viginti nouē.
¶ Hic predicte epheſine ſynodi decretum di-
ctauit: ⁊ in vnum volumen clauſit: atqꝫ ad om-
nes eccleſias direxit.

¶ De ſancto Celeſtino papa
quinto Cap. xix.

Celeſtin⁹
papa huius no-
minis quit⁹ alio
nomine dict⁹ pe
trus de murono
nicolao pape quarto: qui fuit
de ordine minorum in epiſco
patu romano ſucceſſit āno do
mini milleſimo ducēteſimo ⁊
nonageſimo quarto. Seditqꝫ
in ap̄lica ſede menſibus ſex: ⁊ dies quattuor:
videlicet a. vij. kal. iulij vſqꝫ ad. iiij. kal. ianua-
rij. Cum eñi ſedes ap̄lica per obitū dicti Nico-
lai quarti: annos duos: ⁊ menſes tres vacaſſet
ad ſuaſionē domini latini cardinalis hoſtiēſis
ordinis predicatorum iſte in ſummum pontifi-
cem electus eſt. Qui vocat⁹ petrus de murone
ante papatū heremiticam vitam ducebat ⁊ mul
tos bonos diſcipulos fecit. Fuit autem vir ma
gne abſtinentie ⁊ orationis: ac regi karolo de-
uotus. Qui vbi electus eſt pontificatum renue
bat: ſed ad magnam inſtantiam karoli ⁊ totius
regionis recepit papatum. Fuit autem electus
Peruſij: ⁊ poſtqꝫ creatus eſt de conſilio regis
karoli noluit venire ad locum cōmunem vbi ele
ctus fuerat: prout ei ſcripſerant cardinales: ſꝫ
mandauit eis vt ad ſe venirent: ipſe autem ve-
nit aquilam: quo et cardinales ad eum vene-
runt ibiqꝫ coronatus eſt. Sed anteqꝫ de Peru-
ſio cardinales recederent dominus latinus in-
firmatus peruſij deceſſit. Fueruntqꝫ in corona
tione ipſius pluſqꝫ ducenta milia hominum. Ad
quem multitudo maxima conueniebat: tū pro-
pter pontificalem dignitatem: tum propter ſan
ctitatis famam. Statimqꝫ poſt eius creationē
ad petitionē regis ſex cardinales fecit: videli-
cet dominum Landulphum de neapoli: fratrē
Thomā de ordine ſuo: ⁊ archiepiſcopum bene-
uentanum: dominum Guilelmum de pergamo
cancellarium regis karoli: dominum Iohānē
monachum archiepiſcopum lugdunenſem: do-
minū Beraldum archiep̄m bituricenſem. Hic
in gratijs fuit largiſſimus adeo: ꝙ etiam indi-
ſcrete faciebat: vtpote quia inexpertus plerun
qꝫ decipiebatur: vnde a cardinalib⁹ inductus
ſub conſcientie pretextu incitabatur ad renun-
ciandum. Qui ad petitionem regis karoli nea-
polim venit. Sed dum rex ipſius renunciatio-
ni omnimode obuiaret: hoc non obſtante: vir
ſanctus bona conſcientia motus: primo facta
conſtitutione: in quibus caſibus papa reſigna-
re poteſt: reſignauit papatui in manibus colle-
gij: facto feſto dominice natiuitatis: ꝙ renun-
ciationem eius ſucceſſor bonifacius autentica
uit: quam habes de renunciatione libro ſexto.
Cui fidem facit. quod fecit clemens papa pri-
mus huius nominis: vt in catalogo pontificum
habetur. Poſt ceſſionem ſcḋo ad electionem pro
ceſſum eſt neapoli ſub rege karolo. Et electus
eſt dominus Benedictus caietanus diaconus
cardinalis: poſtea vocatus bonifacius octauus
quod fuit anno domini milleſimo ducenteſimo
⁊ nonageſimo quarto. Celeſtinus autem ſedit
a ſeptimo kalendis iulij vſqꝫ ad. iiij. kalē. ianua
rij. Et cum poſt ceſſionē ad heremū redire vel-
let: a Bonifacio ſucceſſore detinetur: ⁊ in quo-
dam caſtro dicto funiculus in honeſta cuſtodia
non tamen libera cōcluditur: vbi miraculis cla
rus poſtmodū moritur. xiiij. kalen. iunij. Et in
quodam ſui ordinis monaſterio: quod dicit̄ ſan
cti antonij retro altare ſepelitur. Anno domini
milleſimo treceuteſimo ſecūdo. Et a clemente

papa quinto apud auinioñ. poſtmodum cano⸗
nizatur milleſimo triceteſimo ⁊ tridecimo mi⸗
raculis eius in orbe ꝓpalatis.

¶ De ſancto Celeſtino confeſſore. Cap. xx.

CEleſtinꝰ confeſſor
⁊ monachꝰ floruit tēpore theo
doſij iunioris. Qui de monaſte
rio ſuo ad parentes in modum
libelli ſcripſit epiſtolam omni⸗
bus deum deſiderantibus ne⸗
ceſſariam: ſanctitate conſpicuam ſermone lucu
lentam. Cuius exhortatione vite ipſius perfe⸗
ctio deprehēdi poteſt: q᷑ vir ſanctus nō potuit
aliter docere ꝙ vixerit. hec vincētiꝰ in ſpeculo.

¶ De ſancto Iuone preſbytero. Cap. xxi.

IVo pſbyter ⁊ nouus
confeſſor apud trecheñ. ciuitatē cla
ruit in diebus noſtris canonizatꝰ ꝑ
clementē papā. vi. Hic ex britānia patre habe⸗
loro: matre azora ſm carnē nobilitate ſcl̄i pol⸗
lentibꝰ genitꝰ in vico ville martini iuxta trecho
reñ. ciuitatē cōſtituto ⁊ nutritꝰ ab annis infan⸗
tibꝰ deuote deo ſeruire cepit. Qui annoꝝ. xiiij.
pariſius miſſus fuit: ibiq̃ʒ in ſcientijs primiti⸗
uis optie fundatꝰ ad ſtudiū aurelianeñ. ſe trāſ
tulit ꝓ ſacre theologie ⁊ canonū ſciētijs acqui⸗
rendis: vbi tā ſtudioꝝ gratia: ꝙ ſctitatis a vino
⁊ lautis ferculis: ac delitijs cunctis abſtinuit:
⁊ corpus macerans orationibus vacabat pudi
citiā ꝑpetuo ſeruās. Inde ab archidiacono re⸗
donenſe ꝓ iudice curie poſtulatus gratis acce
ptans officiū ipm cū multa charitate ⁊ ſolicitu
dine exercebat: ⁊ nihilominꝰ quottidie ad lectio
nem theologie intrabat: miſerabilibꝰ pſonis op
preſſis ſubueniēs: iuſticiā ſummopere fouens:
iniqs pſequēs: ⁊ diſcordes ad pacē reducens:
opibuſq̃ʒ mie iugiter intendebat. De cuiꝰ fama
poſtꝙ ad epm trechoreñ. ꝑuenit: ipm in vniuer
ſalē ſue curie iudicē aſſumpſit. In quo officio
poſtꝙ aliquo tpe virtuoſe ſe geſſit: ad meliorē
vitā. ſ. cōtemplatiuā trāſire cupiēs officio reſi⸗
gnauit: ⁊ eccleſie parecialis de iohenech cuius
erat rector ſeruitio ſe prorſus mācipauit. Pan⸗
nos delicatos quos prio iuxta ſtatū ſuū veſtie
rat oīno dimiſit: ⁊ veſtes rudes albas ⁊ modici
ꝑcij induit: indeq̃ʒ habitū acſi religioſum por⸗
tauit. Cilicio carnē domuit: cūctis ieiunijs ab
eccleſia indictis in pane tm̄ ⁊ aqua ieiunauit: ce
teris diebus mira corpꝰ abſtinētia macerauit.
orōni ⁊ contēplationi maiori tpis pte vacabat.
Aliqñ integra ſeptimana ſolꝰ in ſua camera cō⸗
tēplationi intētus pſeuerauit: nullo cibo corpo
reo ſubſtētatꝰ: qui tñ extēs nullā in facie debili
tatē oñdit. Miſſam etiā diebꝰ ſingulis celebra
bat. Cui aliqñ dū corpꝰ dñicū eleuaret: globus
igneus ſup caput eiꝰ cūctis videntibꝰ ⁊ ſtupen
tibꝰ apparuit. ¶ Pauperes in domo ꝓpria cha
ritatiue ſuſcipiēs: eis largiter miniſtrabat: nec
nunꝙ ſine pauperibꝰ hoſpitibꝰ eſſe volebat. Nā
pauperē vnū cū vxore ⁊. iiij. filijs ꝑ nouē mēſes
in domo retinens eis de victu ⁊ veſtitu ꝓuidit.
Domū etiā quādā diſpoſuerat iuxta ſuā cū le⸗
ctis ⁊ alijs neceſſarijs ꝓ ſuſcipiēdis egenis: q̄
bus ipemet inuilibꝰ miniſterijs obſequēs ſepiꝰ
cū eis in mēſa comedebat: multis miraculoꝝ ſi
gnis effulſit. ¶ Cū aliqñ in domo ſua ꝑ eiꝰ vari
um vnicꝰ panis ſolūmō reptus eſſet: ⁊ beatus
ſuo multis venientibus pauperibꝰ ſubueniri vel
let: vicario murmurāti medietatē panis dedit:
aliā inter pauperes diuiſit: medietaſq̃ʒ pria di⸗
uiſa cūctis ad eſum ſatiſfecit. Cū aūt in menſa
cū vicario ꝑdicto ſederet mulier alias iuiſa tres
panes maximos ⁊ cādidos viro dei ꝑſentauit:
⁊ ab eo inuitata dū recubuiſſet ſubito nuſꝙ cō
paruit. ¶ Alias etiā de vnico ſolo pane quē ha⸗
bebat: infinitos quaſi pauperes ad ſe veniētes
refecit. ¶ Alias quoq̃ʒ pauperi elemoſynā pe⸗
tenti cū nil aliud dādū haberet caputiū ſuū ꝑ⸗
buit: ⁊ diſcoopto capite trāſiēs poſt iter medie
leuce idē caputiū in capite ſuo ſibi repoſitū di
uinitꝰ inuenit. ¶ Cū maxia fames regionē oc⸗
cupaſſet: ipeq̃ʒ famulis mandaſſet: vt frumen⸗
tū qd̄ habebat in arca repoſitū paupibus diſtri
bueret: illiq̃ʒ triticū q̈ſi totū ex arca furto ſubla
tū inueniſſent: ſctūs ꝯfeſſor in orōne ſe dedit ⁊
redeūtibꝰ famulis arca frumēto repleta inuēta
fuit. ¶ Mulier q̄dā lōga infirmitate detēta dū
ſecū diſcūberet: ⁊ cōcedere nō valēs vinū de cali
ce ī quo ipe bibebat ſumpſiſſet cōtinuo liberat.
¶ Quēdā etiā virū trienio a ſpū maligno vexa
tū in lectulo ſuo vna ſola nocte ad q̄eſcēdū ſecū
cōponēs mane a demone ereptū ad ꝓpria remi
ſit. ¶ Cū quidā hoīes ꝓ pōte edificādo trabes
plurimas cōgregaſſent ipaq̃ʒ ligna nimis bre⸗
uia ad opus inuenta fuiſſent: orōne ſcti trabes
ad loci ſufficiētiā ꝓlōgate inuēte ſunt. ¶ A do
mo cuiuſdam ſigno crucis edito ſine vlla rerū
amiſſione ignē penitꝰ effugauit. Cū tñ domus
tota iā incēdio conflagraret. Matrē ⁊ filiū diu
dum inter ſe diſcordes miſſam ꝓ eis celebrans
ad pacē reduxit. Pro eccleſia dei ⁊ pauperibus
cōtra magnates quoſq̃ʒ ſe opponebat: ⁊ in cu⸗
rijs iudiciū ꝓ eiſdem aduocās intrepidus aſſi⸗
ſtebat: vrbes etiā ⁊ vicos circuiēs verbū dñi ſo
licitus ꝑdicabat: ⁊ multos ad penitētiā conuer
tebat. Qui dum ſemel ad ꝑdicandū accederet:
⁊ pontem quendā trāſire deberet: inuenit eum
ab inundante flumine occupatū: ſed ſigno cru⸗
cis edito aque mox diuidūtur: ⁊ poſtꝙ ſanctus
trāſijt ſubito ad ſtatum priſtinum reuertuntur.
¶ Cum pauperē quedā vlceroſum ⁊ deſpectū
ac habitu vilem ad menſem inuitaſſet: ⁊ ambo
in eadem ſcutella comederent: repente pauper
ille pulcher ⁊ ſplēdidus ⁊ niueis indutꝰ appa⸗
ruit: ⁊ poſt morulā ex oculis omnium euanuit.
¶ Alias etiā eidē ad mēſam ſedēti auis quedā

candidi et viridis coloris ſuper eum reſedit:
que etiam a ſancto manu ſe capi permittēs du-
dū in mēſa quieuit: nec niſi ab eo licentiata re-
ceſſit. ¶ Die quadam dum in ſacriſtia eccleſie
ſue pro defenſione theſauri domus dei: quem
quidam ex clericis diſtrahere volebāt ſederet:
columba ſplendida ſuperuolauit. Cuius fulgo
re tota eccleſia coruſcauit. ¶ Hoſpitatus a quo
dam nobile ⁊ in camera ſua ad dormiendum po
ſitus: media nocte ipſe nobilis diuinitꝰ excita-
tus ⁊ monitus vt ad cameram ſuam iret: illuc
acceſſit: iuonem abiſſe vidit. eumq̧ requirens
in cōcaua rupe penitentiam agentem inuenit.
¶ Obitum ſuū ſibi a domino reuelatum et pre
ſciuit ⁊ predixit: ⁊ dum infirmus decumberet
nunꝙ abſtinentiam conſuetam dimiſit. Ad ex-
tremaq̧ deueniens ſumpto viatico ⁊ ſacra vn-
ctione: per totam noctem diei ſabbati apertis
oculis ad crucem intentus perſtitit: ⁊ in ſilen-
tio orās in aurora ſequētis diei dominice que
fuit infra octauā aſcenſionis decimonono mē-
ſis maij: videlicet decimoquarto kalē. iunij ſpi
ritū deo feliciter emiſit. Cuius corpus in eccle
ſia trechorenſi ſepultū quieſcit: ⁊ in miraculis
que per eū xp̄s iugiter operatᷓ glorioſus viuit.

¶ De ſanctis Euſtathio ⁊ ſocijs
martyribus. Cap. xxij.

EUſtathius
cum vxore Theo-
piſta et filijs Aga-
bito et Theopiſto rome ſub
Adriano principe paſſi ſunt.
Temporibus enim traiani im
peratoris erat quidam magi-
ſter militū nomine placidus
qui licet gentilis eſſet: operi-
bus tamen miſericordie ⁊ ho
ſpitalitatis aſſiduꝰ ⁊ iuſticie intentus: oppreſ-
ſis ſubueniebat. Cui vxor nobilis duos filios
procreauit: quos ipſa mater propria educauit.
Erat autem ſtrenuus ac potens in bello: ⁊ oēs
barbari ſubiugabantur ab eo. Et quia miſeri-
cordie operibus inſiſtebat: ad viam veritatis
meruit illuſtrari. Quadam die cum venationi
inſiſteret: cunctis circa gregem ceruorum inſi-
ſtentibus militibus ſuis: ipſe vnum ceteris ma
iorem in ſiluam vaſtiorem inſecutus eſt. Et cū
in quandā rupis altitudinē cōſcendiſſet: ⁊ pla
cidus vt eū caperet appropinquaſſet: inter cor
nua eius formā crucis fulgentē vt ſolē: ⁊ ima-
ginem xp̄i conſpexit: territusq̧ de equo ad ter
rā cecidit. Chriſtus ꝟo per os cerui ſicut olim
per aſinam balaam ei locutus eſt dicens ſe eſſe
chriſtum quem ille ignorans colebat. Et cuius
ad eum elemoſyne aſcenderent: quinq̧ illius
gratia ad aīal illud deueneret. Cui cū placidus
peteret: ſe reuelari plenius q̄d eſſet. Chriſtus
ei per os cerui myſteriū mūdane creationis et
humane redemptionis: diuineq̧ incarnatiōis:
paſſionis ⁊ reſurrectionis patefecit addens vt
ſe baptizari faceret: ſi ab eo ſaluari vellet. Mā
dans vt premiſſa ſue cōiugi nūciaret: vt et ipſa
quoq̧ ſecum crederet: ⁊ die ſequēti ad ip̄m lo-
cum reuerti deberet: cui dominꝰ que ei futura
eſſent plenius panderet. Placidus igitur iam
perfecte credens: ⁊ de fide noſtra informatus
domū rediit: ⁊ predicta omnia vxori reſerauit.
que nocte precedēte chriſtū ſibi apparuiſſe di-
cebat: ⁊ ſibi prenūciaſſe ꝙ ipſa cū viro et filijs
ad ſe accedere deberent. Nocte igitur media
perrexerūt ſimul placidus ⁊ vxor cum duobus
filijs ſuis ad preſbyterū vrbis iohānē occulte
omni eorū familia ignorāte: qui eos in chriſti
nomine baptizauit: ⁊ placidū euſtathiū vxorē
theopiſtam: duos ꝟo filios ſuos paruulos aga
bidum ⁊ theophiſtum nominauit. Mane autē
euſtathius ſub pretextu venatiōis cum paucis
militibus exiuit: ⁊ ipſos quaſi ad feras inueſti
gandas circūquaq̧ diſpergens ſolus ad locum
acceſſit: vbi et formam prime viſionis aſpexit.
Dñs em̄ eidem apparuit eumq̧ de precepto la
uacro cōmēdauit: multaſq̧ ⁊ duras ei tētatiōes
futuras p̄dixit: ⁊ vt patienter oīa toleraret: ⁊ cō
tra diabolū dimicaret admonuit: addēs ꝙ p tē
tationes duriſſimas ⁊ varias oporteret eū alte
rum Iob mundo demonſtrari. Qui in oratione
proſtratus ad omnia ſe paratū offerebat: vir-
tutē tamen conſtantie ſibi donari a domino ſup
plicabat. Sic dominꝰ celos euſtathio conſpici-
ente conſcendit: et ipſe domum rediens hec
omnia coniugi nūciauit. ¶ Poſt paucos igitur
dies egritudine peſtifera cūcti ſerui eius ⁊ an
cille interierunt: vt ne vnus quidem ex mira-
culo remaneret. Deinde poſt aliquot dies equi
et omnia pecora eius: et diuerſi generis ani-
malia mortua ſunt. Qui quaſi ad peſtilentiam
euitandam: diſceſſit de domo ſua cum vxore et
filijs. Quidam autem ſceleſtes per noctem in
domum eius irruerunt: et cuncta aſportantes:
domum auro et argēto: et rebus omnibus ſpo-
liarunt. Ipſe ꝟo cum vxore et filijs nudus au-
fugit. Qui cum ruborem verentes ab vrbe oc-
culte diſceſſiſſent: vt in egyptum pergerent:
tota eorum poſſeſſio per malorum rapinam ad
nihilum redacta eſt. Imperator autem totuſ-
q̧ ſenatus pro tam ſtrenuo viro multum dole-
bantꝰ: de quo nullum indicium habere pote-
rant. Cum ergo iter agerent Euſtathius cum
vxore et duobus paruulis appropinquauerunt
mari: ⁊ nauem patroni barbari aſcendentes in
ea nauigare ceperunt. Dominus autem nauis
vxorem euſtathij ſpecioſam cōcupiuit. Et cum
tranſfretaſſent ab eo naulum exegit: quo non
habente vnde ſoluere: vxorem pro naulo re-
tinuit. Et cum Euſtathius contradiceret: ip-
ſum in mare iactari mandauit. Sicq̧ ſanctus
martyr vxorem reliquit: et accipiens infantes

nauem concitus exiuit ⁊ abijt. ¶ Tuncꝫ ad flu
uium perueniſſet: propter aquarum inundan⸗
tiam non eſt auſus cum duobus paruulis per⸗
tranſire: ſed vnū maiorem in ripa depoſuit: et
alterū minorem tranſportauit: ⁊ dum pro alio
rediret: ⁊ circa medium fluminis eſſet ecce leo
maiorē: minorē ꝟo lupus inuaſit: ⁊ aſportauit.
Qui capillos euellens ⁊ deflens: ſe in fluuium
necare voluit: niſi illū diuina prouidentia custo
diſſet. Paſtores autē leonem viuū puerū aſpor
tantē inſecuti ſunt: quē leo intactum dimittēs
aufugit. Similiter aratores poſt lupum incla⸗
mantes alterum infantē incolumen liberarūt.
Vtriꝫ ꝟo paſtores ⁊ aratores de eodē vico exi
ſtentes pueros nutrierunt. Euſtathius ꝟo hec
neſciens: ſed pro vxore ⁊ filijs ad modū dolēs
cum lachrymis ad quendā vicum deuenit: ⁊ ſibi
mercede per annos. xv. agros illorū hominū cu
ſtodiuit. Filij ꝟo in alio vico nutriti ſe fratres
eſſe neſciebant. Dn̄s autem vxorē euſtathij in⸗
tactam conſeruauit: quam ille barbarus morte
preuentus incognitam dereliquit. Que apud
matronā viduam degens: viridarium eius cu⸗
ſtodiebat. Imperator autem a barbaris mole⸗
ſtatus: placidiꝫ recordatus talem ſe hominē
amiſiſſe dolens miſſis militibus ipm̄ per vni⸗
uerſas mundi partes requirebat. Promittens
his qui eum inueniſſent diuitias et honores.
Duo autē olim ex militibus placidi ad eius vi⸗
cū deuenerūt. Quos euſtathius recognoſcēs:
ſed ab eis incognitus eos in hoſpitium ſuū du
xit: eiſꝫ benigne miniſtrauit. Et recordatus
ſtatus ſui lachrymas cōtinere nō valēs ſepius
exiēs fleuit: ⁊ inde lota facie ad eos introiuit.
Quam illi paulatine diſcernentes: ipm̄ tamen
ex cicatrice quam in fronte geſtabat quamꝫ in
bello habuerat recognouerunt. Quē amplexā⸗
tes: ⁊ vt ſuum dn̄m honorantes cū ipm̄ de vxo
re ⁊ filijs interrogaſſent ⁊ ipſe omnia expoſu⸗
iſſet: cōcurrentibus omnibus vicinis ⁊ qualis
placidus fuerat audientibus: ꝙ cum iuxta con
dignum non tractauerant veniam poſtulabant.
Sicꝫ milites ipm̄ honorifice indutum: romā
ad traianū imperatorem deduxerūt. Qui eius
audiens aduentū eidem occurrit: ⁊ ipm̄ vidēs
in oſcula eius ruit. Tuncꝫ ei euſtathius que ei
cōtigerant enarraſſet: ⁊ imperator ipm̄ ad offi⸗
cium priſtinum reſtituiſſet. Euſtathius nume⸗
ratis ſuis militibus: cum paucos contra tot ho
ſtes reperiſſet: iuſſit tyrones collegi per vicos
⁊ ciuitates: vn̄ ⁊ terra illa in qua filij eius enu⸗
triti fuerant cum duos tyrones dare teneretur
filios euſtathij iuuenes aptos ad exercitus de
ſtinarunt. Euſtathius ꝟo eos elegantes vidēs
⁊ moribus cōpoſitos: inter cōuiuas ſuos eos
aſcripſit. Profectus igitur ad bellū ex hoſtibꝰ
triumphauit: ⁊ rediens victor exercitum ſuum
triduo in loco vbi cōiunx eius morabatur quie
ſcere fecit. Duo ꝟo adoleſcentes in matris ta⸗
bernaculo: matre tn̄ incognita hoſpitati ſunt.
Et ſedētes circa meridiē ⁊ mutuo confabulan
tes exponebant ſibijnuicē q̄ recordabant: vel q̄
ab eorū nutritoribus audierāt de infantia ſua.
Et cū maior minori oīa enarraſſet: ⁊ ille ecōtra
q̄ a ruſticis audierat retuliſſet: fratres ſe mu⸗
tuo amplexātes ꝙ eſſent germani recognoſce⸗
bant: qui tn̄ eoꝝ parentes fuiſſent aliter neſcie
bant. Quod cū mater eoꝝ audiuiſſet: diu apud
ſe tractauit: an illi filij ſui eſſent. ¶ Altera aūt
die magiſtrū militū adijt: ⁊ eum interpollans
omnia aduerſa que ſibi contigerant enarrauit.
Quod ille audiens eā vxorē ſuā eſſe recogno⸗
uit: ⁊ illa ipm̄ virum ſuū cōparuit. Sicꝫ alter
in amplexus alterius irruerūt. Cūꝫ theopiſta
virū de filijs queſiuiſſet: ⁊ ille ipſos a feris de⸗
uoratos aſſeret: cūctaꝫ per ordinē enarraſſet:
Et illa ecōtra que a duobus iuuenibꝰ audierat
retuliſſet: vocati ſunt iuuenes illi a magiſtro
militū: ⁊ qui fuerāt interrogati. Qui dū oīa
eoꝝ geſta ꝓut recordabant vel audierāt rettu⸗
liſſent: cognouerūt parētes ꝙ filij ſui eēnt. Et
ruentes in oſcula inuicē cōgaudebāt. Oēſꝫ
exercitus tā de habita victoria q̄ de inuētione
illoꝝ plurimū letabat. Cū ergo rediret ad vrbē
traianū defunctū repperit: ⁊ adrianū paganiſ⸗
ſimū ⁊ crudelē ei ſucceſſiſſe inuenit. Qui taꝫ ꝓ
victoria ſuſcepta q̄ ꝓ inuētione ſuoꝝ euſtathiū
magnifice ſuſcepit: ⁊ magnū cōuiuium prepa⸗
rauit. Altera ꝟo die templū deorū adijt ſacrifi⸗
caturus pro victoria barbaroꝝ. Quo dum euſta
thius intrare nollet: eumꝫ impator xp̄ianū cū
vxore ac filijs didiciſſet: eos nudos in harena
ſtatuit: ⁊ eis leonem ferocē dimitti fecit. Qui
demiſſo capite eos adorās a ſanctis humiliter
receſſit: ꝓpter quod miraculū multi gentilium
conuertūtur. Tunc impator bouē eneū incēdi
iuſſit: ⁊ ſanctos introcludi mādauit. Qui oran
tes ⁊ ſe dn̄o cōmēdātes ac pro ſe in oī periculo
inuocātibus deū orantes: bouē intrauerūt: ⁊ in
pace ſpiritū domino reddiderūt. Tertia ꝟo die
de boue educti ſunt ſic penitus inuſti: vt nec ca
pillos eorū ignis tetigiſſet: nec pilos corporis
cōſumpſiſſet. Quorū corpa a chriſtianis digno
honore tumulant: vbi in eoꝝ memoriam orato⸗
rium fabricatur. Qui paſſi ſunt. xiij. kalendas
iunij: circa annum domini. cxl.

¶ De ſctā Babilla v̄gine ⁊ mar. Cap. xxiij.

BAbilla vir⸗
go ⁊ martyr ex re⸗
gio genere neptis
galieni imperato⸗
ris fuit. Cum aūt ad eugeniā
virginē rome exiſtentē multe
ſancte virgines cōuenirent:
illa ad eam peruenire non va⸗
lens: per internūciū ei ſignifi
cat: qualiter xp̄o ſeruire cupie⸗

bat. Ad quam eugenia eunuchos ſuos prothũ
⁊ hiacyntũ quaſi ſub ſpecie ei famulandi deſti-
nauit. A quibus ſancta virgo latenter edocta ⁊
a ſancto cornelio papa baptizata eſt. Sed ab
vna ex ancillis ſuis: ꝙ eſſet xpiana pompeio
ipſius illuſtriſſimo ſponſo accuſatur. Et ab eo-
dem ſubito ſuperueniẽte cum ꝓtho ⁊ hiacyntho
orans in cubiculo inuenitur. Cũq; poſt multas
perſuaſiones ipm babilla a ſe repuliſſet: miſit
ad eam multas matronas: que ipſam ad coniu-
gium iuuenis hortabantur. Quod cũ illa oĩno
renueret: ⁊ matronas omẽs licentiaſſet. Pom-
peius ipius ſponſus galieno imperatori virgi
nẽ accuſauit. Et decretũ eſt ab imperatore vt
aut ſpõſum ſuũ acciperet aut gladio interiret.
Conuenta de hoc reſpondit ſe xpm regẽ regu
ſponſum habere. Et renuens aſſenſum prebe-
re: q2 ex imperiali genere erat ⁊ publice audiri
non poterat intra domũ ſuam gladio tranſuer-
berata eſt. xiiij. kalẽ. iunij: ⁊ via ſalaria ſepulta.

¶ De ſancto Baudelio martyre. Cap. xxiiij.

Baudelius ſubdiaco-
nus ⁊ martyr apud nemauſu gal
liarũ vrbẽ paſſus eſt. Hic cum die
quadã ſuꝑ caput ſcti euurtij eccle
ſia cõſecrãtis vidiſſet lucẽ celitꝰ
effuſam: ⁊ manũ dñi ſe benedicentem ad mar-
tyrium quaſi diuina inſpiratione animatus eſt.
Audiens autẽ gothoꝝ rabiẽ in gallijs perſtre-
pere nemauſum acceſſit: ⁊ gentiles ſacrifican-
tes redarguere cepit. Ab eis igitur detentus
diris ſupplicijs afflictꝰ: fuſtibꝰ ceſus: in equu-
leo ſuſpenſus: ⁊ diutiſſime tortus: atq; lateri-
bus flammis aduſtus cu in fide xpi immobi-
lis inter oĩa tormẽta ꝑſiſteret: nouiſſime bipẽ-
ni capite ceſus eſt. de cuiꝰ corpore ſanguis ema
nans in lac conuerſus: multos egros inde per
fuſos ſanauit. Hora quoq; decollationis eius
voces angelice pſallẽtes audire fuerũt. Corpꝰ
aũt eiꝰ a fidelibꝰ in ipa vrbe tumulatũ eſt: eccle
ſia deſuper edificata. De cuius tumulo laurꝰ ar
bor exorta ⁊ mirabilr̃ ꝑ eccleſie parietẽ egreſſa
multo tpe ibide permanſit. Cuius folijs tacti
languidi curabant: demões q; ex obeſſis corpo-
ribus pellebant. Qui paſſus eſt. xiiij. kal. iunij.

¶ De ſancto Auſtregiſillo epiſcopo. Cap. xxv.

Auſtregiſillus epus
bituriceñ. floruit i gallijs tpe he
raclij imperatoris: vt ait ſigiber-
tus. Qui inter cetera virtutũ mi
racula: cũ molendinarius quidã
die dominico vellet mollam emendare: ipſamq;
dum tereret: eius manus ferri manubrio adeo
adheſit: ꝙ nullo modo poterat amoueri: cumq;
ad ſanctum epiſcopum confugiſſet: ipm peni-
tentem ⁊ delictu confitentẽ confeſtim vir dñi
liberauit. Sepultuſq; eſt bituricẽ. xiiij. kalen-
das iunij: vbi ſignis admirandis refulget.

¶ De ſctõ Conſtãtino imperatore. Cap. xxvi.

Conſtãtinꝰ
magnꝰ imperator
ſanctiſſimꝰ q̃uis a
pluribus latinoꝝ
iuſtus ⁊ ſanctus reputetur: a
grecis tamen in ſanctorum ca
talogo expreſſius nominatur.
Huius pater conſtantius im-
perator q̃ vna cũ galerio maxi
mo imperauit: anno. xvi. impe
rij ſui cõſtantinũ filium ſuum ex obſcuriore he
lene olim cõcubine matrimonio ſibi natũ: vt di
cetur in legenda helene matris ſue. xv. kalen.
ſeptembris ad imperium ſecũ tulit: qui impe-
rauit annos. xxx. menſes. x. dies. xi. Anno autẽ
eius imperij quarto maxẽtius maximini filius
rome auguſtus creatꝰ eſt. Licinius dacia oriũ-
dus conſtantie ſororis conſtantini vir carmunti
in imperatorem creatur. Itaq; reſpublica tunc
ſub nouis quattuor principibus fuit conſtan-
tino ⁊ maxentio filijs auguſtorum: licinio autẽ
⁊ maximino hominibus nonis. Deinde quinto
perſecutionis anno inter conſtantinum ⁊ maxẽ
tium bellum exortum eſt. Maxentius ſepe
multis prelijs fatigatus: vltimo ad pontem mo
linũ interfectus eſt a cõſtantino. Maximinus
xpiane perſecutionis intentor apud tarſum dũ
contra liciniũ bellũ diſponit interijt. Poſt que
conſtantinus apud danubiũ de barbaris victo-
riam obtinuit: vt habitũ eſt ſupra de inuentiõe
crucis. v. noñ. maij. Exinde quaſi per ſomnium
in xpm credidit: quẽ tamẽ vnũ ex dijs magnis
reputauit. Deinde ad vrbẽ rediens: poſt aliq̃d
annos lepre plagam incurrit: ⁊ a ſiluestro papa
baptizatus anime corporiſq; ſalutẽ ⁊ mũdatio-
nem percepit: vt dictũ eſt ſupra in hyſtoria ſilue
ſtri. ij. kalen. ianuarij. Qui primo die baptiſmi
ſui hanc legẽ dedit: vt xps tanq̃ verus deus ab
omni vrbe romana coleretur. Secũda: vt ſiquis
xpm blaſphemaſſet puniret. Tertia: vt quicũq;
xpiano feciſſet iniuriã bonorũ ſuorũ parte di-
midia priuaretur. Quarta: vt ſicut imperator
rome ſic romanus pontifex caput ab vniuerſis
epis habeat. Quinta: vt quicũq; ad eccleſiã cõ
fugerit ab omnibꝰ ſeruetur immunis. Sexta:
vt nullus niſi de licentia ſui epiſcopi eccleſiam
cõſtruat in aliqua ciuitate. Septima: vt ad edi
ficationẽ eccleſiarũ decime poſſeſſionũ tribuã
tur. Octaua: ad ſepulchrũ beati petri venit: et
de ſuis culpis ſe lamẽtabilr̃ accuſauit. ¶ Poſt
modum arrepto bidente ad fundamentũ baſili
ce conſtruendũ: terram primus aperuit: ⁊. xij.
cophinos ad honorẽ. xij. apoſtolorũ in ſuis ſca
pulis foras eiecit. Poſtq; aũt beatã helenã ma
trem ſuã ad xpm conuertit: vt dictũ eſt ſupra in
eadẽ legẽda ſiluestri. Conſtantinus glorioſus

pꝛinceps iuſto oꝛdine ⁊ ipſa vice conuertit edi
ctū: ſiquidē ſtatuit extra vllā hominū cedē tem
pla claudi: ⁊ xp̄ianoꝛum eccleſias aperiri: ac de
nouo cōſtrui mandauit: xp̄ianiſqꝫ dedit licen-
tiam inſimul congregari. Sic ꝙ poſt. x. annos
in quibus a perſecutoꝛibus eccleſia verſabat̄:
de perſecutoꝛe xp̄ianus effectus: pacē eccleſie
indulſit: romā eccleſiā mirabilibus ⁊ inſignib⁹
p̄uilegijs dotauit. Et vt alios ad eccl̄ias edi
ficādas induceret: ī ꝓpꝛio laterañ. palatio ec-
cleſiā ī honoꝛe ſaluatoꝛꝫ mūdi fabꝛicauit. Quā
et ſilueſter papa publice cōſecrauit: vt dicet̄. v.
id. nouēbꝛis. Deīde vt romanū pōtificē excellē
tius ſublimaret: vꝛbē romā cū terris ⁊ oppidis
ad eam pertinentibus ⁊ omnibus dignitatibus
imperialib⁹ ſedi apoſtolice ceſſit: ⁊ ip̄e cū pꝛin-
cipibus ⁊ nobilibus romanoꝛū bizantium: que
ciuitas erat bithynie ſe tranſtulit: quaꝫ ⁊ ad in
ſtar rome edificiis ⁊ magnitudine ampliatā: ex
nomine ſuo conſtantinopolim appellauit. Ibi-
qꝫ ſedem imperialē conſtituit. Unde ⁊ extunc
regio dicta eſt romania. i. roma noua: neio enim
grece latine dicit̄ nouo. ¶ Poſt hec cū licinius
imperatoꝛ quaſi in conſtātini deſpectū qui chꝛi
ſtianus effectus fuerat xp̄ianis nonā perſecu
tionē indixiſſet: conſtātinus vir ingens pꝛinci-
patū totius oꝛbis affectans liciniūqꝫ xp̄i fidei
emulatoꝛē deteſtans: eidē belluꝫ intulit: quem
pꝛimū in pānonia deuicit. Deinde apud chiala
oppꝛeſſit: ac demū crebꝛis bellis deo ſibi aduer
ſante terra mariqꝫ fugientē ad deditionē coe-
git: pꝛiuatūqꝫ iuſſit occidi anno īperij ſui. xv.
Q̄uis oībus miniſtris iam nefarie pſecutionis
extinctis. Sicqꝫ totius oꝛbis pꝛincipatū in pa
ce obtinuit: multaſqꝫ gētes diuerſis p̄lijs ſub-
iugauit. Innumerabiles in eo animi coꝛpiſqꝫ
v̄tutes claruerūt. Militaris gloꝛie appetitiſſi-
mus: foꝛtuna ei in bellis ꝓſpera fuit: induſtria
ſagaciſſimus: liberalib⁹ artibus ⁊ ciuilibus de-
ditus: inſectatoꝛ iuſti amatoꝛis quē ſibi ⁊ libe-
ralitate ⁊ docibilitate queſiuit. In amicis egre
gius nulla occaſione p̄termittēs: quo opulētio
res eos clarioꝛeſqꝫ p̄ſtaret. Multas leges ab-
rogauit: multaſqꝫ nouas edidit. Sacerdotes ⁊
eccl̄ias ſuꝑ oīa honoꝛauit: eo ꝙ in ip̄is xp̄m ſe
honoꝛare teſtaret̄. ¶ Illud v̄o qd̄ in hyſtoꝛia
tripartita legit̄: eū vſqꝫ ad moꝛtē diſtuliſſe ba-
ptiſſimū: ⁊ in nicea ciuitate in arriana fide ba-
ptizatū: mirabiliter abhoꝛret a vero. Quis eñ
niſi mēte captus crediderit tantū virū: ſub quo
nicena ſynodus. cccxviij. patrū cōgregata eſt:
in qua fides noſtra recitata eſt: et arri⁹ cū ſuis
cōplicibus dānatus: erroꝛi ſe vellet mācipari
dānato: maxime cū ⁊ arriū ſciret ſanctoꝝ patrū
⁊ ſua auctoꝛitate damnatū: ⁊ apud laodiciā dei
iudicio turpiſſima moꝛte mulctatū? Sed ⁊ ec-
cleſia dei ⁊ oēs antique legende appꝛobāt ip̄m
a beato ſilueſtro baptiſmū ſuſcepiſſe: ⁊ ob re-
uerentiā xp̄iane fidei romanā vꝛbem; et impe-
rialem dignitatē romano pontifici contuliſſe:
⁊ ſe ad edificandum conſtantinopolim tranſtu
liſſe: ibiqꝫ imperium cōſtituiſſe: que ip̄m nedū
baptizatum feciſſe quis credat? Sed ⁊ ſiquis
eum rebaptizatū in arriana perfidia dicat: ad-
huc minus credibile iudicatur: vt ſupꝛa rationi
bus ſuaſum eſt. Ea autē que mendoſe de con-
ſtantino dicta ſunt: de conſtantino eius filio ve
ra eſſe inueniūtur: vnde pꝛopter eximiā quam
habuit ad cultū xp̄i religioneꝫ ⁊ reuerentiā ad
clerum: creditur ab aduerſarijs confictū eſſe.
Nam beatus gregoꝛius cum de ip̄o loquitur in
regiſtro eū bone memoꝛie appellat. Et ambꝛo-
ſius dicit ip̄m eſſe magni meriti apud deum: qꝛ
pꝛimus imperatoꝛ viā fidei ⁊ deuotionis pꝛin-
cipibus dereliquit. Iſidoꝛus etiā in chꝛonicis
ſuis hoc repꝛobans omnino dicit eum feliciter
terminaſſe: vnde greci eum catalogo ſanctoꝛuꝫ
annumerant: vt dictum eſt: ⁊ feſtum de ip̄o ſolē
niter agunt. In alia autē hyſtoꝛia legit̄ ip̄m ab
euſebio papa baptizatum fuiſſe: quod ſimiliter
falſe conſcriptū apparet. Cum ⁊ poſt euſebiuꝫ
melchiadem papaꝫ a pꝛefecto vꝛbis tarquinio
per martyꝛiū vitam finiuiſſe conſtet: quod ſub
chꝛiſtiano auguſto q̄s facere nullaten⁹ pꝛeſum-
pſiſſet. Conſtantinus igitur apud nicomediaꝫ
cum in perſidas bellum moꝛiretur: moꝛbo op-
pꝛeſſus rempublicā bene diſpoſitam filijs tra-
dens: quieuit in pace. xij. kalen. iunij. Anno im
perij ſui. xxxi. etatis v̄o. lxvij. Sepult⁹ in vꝛbe
regia eius nomini dedicata. ¶ Hic glorioſus
pꝛinceps fecit baſilicas iſtas in vꝛbe roma. Ui-
delicet baſilicam domini ſaluatoꝛis in pꝛopꝛio
laterañ. palatio vt dictū eſt. Baſilicā cōſtantia-
nam: vbi baptizatus eſt: vbi ⁊ fontē pꝛophyꝛeti
co lapide conſtituit ex argento mirabiliter oꝛ-
natum: quā in honoꝛe iohānis baptiſte eccleſie
lateranen̄. appendiciā eſſe voluit. Baſilicā bea
ti petri apoſtoli in tēplo apollinis: cuius locu-
lum auro ⁊ argento inſigniter contexit. Baſili-
cā beati pauli apoſtoli extra muros in via oſti-
en̄. cuius etiam loculum exoꝛnauit. Baſilicam
in palatio ſyꝛiano que cognominat̄ ſancta hie-
ruſalem in honoꝛe venerande crucis: vbi et de
ligno crucis dominice locauit. Baſilicam ſan-
cte agnetis ex rogatu conſtantie filie ſue extra
muros via numentana. Baſilicam beati lauren
tij martyꝛis extra muros via tyburtina in agro
verano: vbi ſepultus eſt. Baſilicam. xij. apoſto-
loꝛum intra vꝛbē. Baſilicā beatoꝛū marcellini
⁊ petri: vbi coꝛpus beate matris eius quieſcit.
Baſilicā apoſtoloꝛū petri ⁊ pauli ⁊ iohānis ba
ptiſte in ciuitate oſtien̄. iuxta poꝛtū vꝛbis. Baſi
licā ſcti iohannis baptiſte in ciuitate albanen̄.
Baſilicā apoſtoloꝛū in vꝛbe capua quā conſtā-
tianā noīauit: ⁊ alias plures: quas omnes ſa-
cris vaſis ⁊ veſtibus ⁊ alijs ad diuinum cultum
pertinentibus infiniti pꝛecij pꝛedotauit.

¶ De ſancto Hoſpitio confeſſoꝛe. Cap. xxvij.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hoſpitius confeſſor vir domini apud nuceriã icluſus ferro ad carneꝫ acciuctus cõi tẽpore modico pane et dactilis veſcebatur: in q̃dragesima ꝟo ſolis radicibus herbarũ vtebatᷣ: vt de eo ſcripſit paulus longobardoꝝ hyſtoriographus lib. iiij. Hic ſpũ ꝓphetico dotatus aduentum lõgobardoꝝ longe ante predixit. Quos cũ adeſſe cognoſceret: oẽs fratres ſuos emittẽs ſolus remãſit: lõgobardi ꝟo ferociſſimi ad locum veniẽtes. ⁊ vt intrarent aditũ querẽtes: ſed minime inuenire valentes aſcẽſo tecto deſcenderẽt ad virũ dei. Quem vt ferro vinctũ reperiũt: exiſtimauerũt eum eſſe reum aliquẽ ibidẽ ex culpa recluſum. Sed cum ipm vnus eorum gladio ferire vellet brachium ſibi arefactum eſt. Qui mox vt veniã petijt ſctũs eũ illico ſanauit: ⁊ ꝯuerſum ad xp̃ꝫ monachũ fecit. Qui etiã verbũ dñi lõgobardis predicans plures ex eiſdeꝫ domino acquiſiuit. Quieuit in pace. xij. kalen. iunij.

¶ De ſanctis Timotheo ⁊ polio et eutychius martyribus. Cap. xxviij.

Timotheus: polius: ⁊ eutychi9 martyres apud mauritaniam ceſarieñ. paſſi ſunt. Qui ĩ prefata regione verbũ dñi vndiq; diſſeminãtes glorioſo martyrio pariter coronari meruerũt. xij. kalen. iunij: vt ait Ado in martylogio a hieronymo ſumpto.

¶ De ſctã Iulia ꝟgine ⁊ martyre. Cap. xxix.

Iulia virgo ⁊ martyr ex ciuitate carthagineñ. cũ dicta vrbs capta ⁊ ſubuerſa fuiſſet: captiua ducta fuit: que ſortita cum alijs cõcaptiuis deuenit in ſeruitutem cuiuſdã euſebij gentilis nobilis paleſtini: cui diligentiſſime famulabatᷣ ſpacio quo poterat ieiunijs ⁊ orationib9 vacãs. Eũq; dñs eius ꝙuis xp̃ianã ob eius gratum ſeruitiũ diligebat. Cum aũt ad gallias cum mercibus tenderet ⁊ in capite corſice cum naui applicuiſſet: ancillamq; ſecũ deduxiſſet: cõtigit in ipſo loco gentiles dijs ſuis ſolẽnia celebrare. Et dũ tam naute ꝙ nauigantes cum incolis inſule ad ſacrificia deorum accederent: ſola iulia remanſit in naui. Comperto ꝙ chriſtiana eſſet felix quidam tribunus petijt ab euſebio ancillaꝫ eius, ꝓ quattuor ex ſuis commutari: ad hoc ſolũ vt eaꝫ ſacrificare compelleret. Quod cum ille ꝓpter eius gratum ſeruitium om̃imode recuſaret: inito cõuiuio naute ex induſtria euſebiuꝫ inebriarunt. Quo dormitante iuliam rapiunt; ⁊ ſacrificare nolenteꝫ alapis cedunt: crinibus torquẽt: ⁊ diu flagellant: tandem crucifixũ confitẽtem cruci configunt: vbi poſt morulam ſpirituꝫ emiſit. xi. kalen. iunij. Monachi autem quidaꝫ qui in inſula marmarica que vulgo gorgona dicitur habitabant diuina reuelatione moniti nauem aſcendentes corſicam deuenerunt: et corpus martyris chriſti tollentes, celerrime redierunt: ⁊ in eorum inſula ſepelierunt: quod tamẽ proceſſu temporis aica regina vxor deſiderij lõgobardorum regis inde brixiam tranſtulit: ⁊ in monaſterio eius nomini fabricato honorifice collocauit.

¶ De ſanctis Caſto et Emilio martyribus. Cap. xxx.

Caſtus et Emilius martyres in aphrica paſſi ſũt. Qui vt ſcribit beatus Cyprianus libro de lapſis propter verbi fidei confeſſioneꝫ per ignẽ cõflagrati paſſionis martyriũ conſumauerunt. xi. kalen. iunij.

¶ De ſancto Deſiderio ep̃o ⁊ ſocijs martyribus. Cap. xxxi.

Deſideri9 epiſcopus lingoneñ. temporibus honorij ⁊ theodoſij imperatorũ martyrium paſſus eſt. Nam dum vandali lingoneñ. ciuitatem diu obſeſſam debellarentur. Sanctus epiſcopus murum aſcendẽs pro ſuo grege clementiam poſtulabat. Vandali ꝟo vrbem intrantes: ⁊ multitudinem ciuiũ chriſtum confitentium trucidantes: epiſcopũ in eccleſia pro populo orantem reperiẽtes ceperũt: et ſuo duci nomine creſco preſentauerũt. Qui cum ſe libentiſſime morti obtuliſſet: dum illi reſiduo populi parcere vellent: eductus ex vrbe decollatur: nulla propter hoc erga gregem miſericordia peccatis exigentibus exhibita. Cum autẽ ſpiculator epiſcopi portam vrbis intrare vellet: capite illiſo mox expirauit. Statimq; ſaxis irruentibus ianua adeo obſtruitur: vt nulli deinceps per ipſam aditus patere poſſet in teſtimonium martyris chriſti nulli licere oſtendens vt per ianuam illam intraret paganus: vnde ſanctus epiſcopus exiuerat decollandus. Dum etiam ipſe gladiator chriſti martyrem percuſſiſſet in libro diuino ibidem aperto ſanguinis nonnulle gutte ſtillantes plura folia perforarunt litteris oĩno illeſis: qui vſq; hodie in teſtimonium conſeruatur miraculi. Sed paulopoſt Craſcus in ciuitate arelatenſi a ſuis captus et hoſtibus traditus crudeli nece peremptus eſt.

Sanctus ꝟo deſiderius ſepultus eſt lingonis miraculis clarens. Inter q̄ ſi quis intra eccleſie ſue ſepta falſo iurare ſcienter nititur: celeſti mox vltione punitur. Paſſus eſt autem decīmo kalendas iunij.

¶ De ſancto Deſiderio alio epiſcopo et martyre. Cap. xxxij.

DEſiderius epiſcopꝰ lugduñ. cuius vita celebris mirabilibus fulſit: paſſus eſt in codez territorio lugduneñ. villa ꝑſtiniano: cuius corpus modo ſepultum veneratur in eccleſia vienneñ: feſtūqꝫ eius ibidem. x. kalen. iunij. recolitur.

¶ De ſancto Theopompo epiſcopo ⁊ martyre. Cap. xxxiij.

THeopompus epūs nicomedieñ. in eadem ciuitate paſſus eſt cū q̄dam ſeneſio ſub diocletiano auguſto: q̄ ꝑmo anno īperij ſui illuc accedēs iuſſit fieri ſtatuas ex auro apollinis ⁊ artemis: ⁊ eas in tēplo ꝓductas a cūctis adorari. Cūqꝫ theopompus ep̄s ad ꝓhanū eductus ſimulacra adorare noluiſſet: miſſus eſt in clibanū ignis: in quo die ⁊ nocte illeſus ꝑmanſit. Nocte ꝟo inde exiēs luce celeſti ꝑuia ad palatiū diocletiani deuenit: oībuſqꝫ ianuis reſeratis diuinitꝰ vſqꝫ ad lectū ſuū acceſſit: ſeqꝫ viuētē ꝓſtās ad clibanū rediit. In cuiꝰ medio mane pſallēs ⁊ oīno iniuſtus rep̄tus eſt. Q̄d dū imꝑator magie ipſiꝰ aſcriberet vt expireṫ canē in furnū mitti fecit: q̄ ſubito incenſus eſt. Poſt hec theopōpus diebꝰ. xxij. in carcere ſine vllo cibo detineṫ: ſed a dn̄o cōfortatꝰ vultu hilari inde ꝓduciṫ. Tūc iuſſu īꝑatoris oculꝰ ſibi dexter effodiṫ: ſed ip̄o ad carcerē redeūte ſibi a dn̄o reſtituiṫ. Q̄d dū diocletianꝰ iterū artibꝰ magicis deputaret: accerſito ad ſe quodā egyptio maximo mago theona noīe induxit euz ad ep̄m ſuis ꝑſtigijs occidendū: voluit tñ ꝑmo artē eiꝰ videre. Qui taurū ferociſſimū ad ſe ductū dū ī aure ipſius aliq̄ ꝟba dixiſſet: ſubito in duas partes diſcerpſit: q̄ in lance pōderate equalr̄ penſauerūt. Tūc magus theopōpo obtulit ſpirulas farinulas artis magice: ⁊ venenū in calice demonijs plenū. Et cū ille hec omnia ſine leſione guſtaſſet: magus cōuertiṫ: ⁊ cū eo carceri traditꝰ ab eodē baptizatur. Nomēqꝫ ſibi ſeneſiꝰ īponiṫ: inde ſanctꝰ eductus ⁊ in terrā ſupinꝰ extenſus atqꝫ ad ſtipites ligatꝰ lapis magnꝰ vix ab octo viris portatus: vētri eius ſupponiṫ: ſed eleuatus lapis a ſeipſo vltra. xv. cubitos diuinitꝰ ꝓſiliuit. Dehinc in eminēti ſuſpēſus pedibus: capite deorſum ſaxoqꝫ ingēti ad eius ceruicē alligato: fune q̄ quo tenebaṫ preciſo: vt raptim tractus ad terrā dirūpereṫ; ſine vlla leſione in pedibus ſtetit. Nouiſſime aūt decollatus eſt. Seneſius ꝟo in defeſſo terre poſitus: humoqꝫ optꝰ equis ſupinductis vt calcibus terrā premerēt: migrauit ad xp̄m. Quoꝝ corpora nicomedie in eodē tumulo ſepulta ſunt. x. kalen. iunij.

¶ De ſancto Manaem diſcipulo. Cap. xxxiiij.

MAnaem diſcipulus herodis tetrarche collactaneꝰ fuit. De quo ſcribiṫ Act. xiij. c. Hic fidei catholice doctor ⁊ ꝓpheta ſub gr̄a noui teſtamenti apud antiochiā in xp̄o q̄euit. ix. kal. iunij: vt dicit Hiero. in martylogio ſctōꝝ.

¶ De ſancta Johāna vxore chuze diſcipula. Cap. xxxv.

JOhanna diſcipula de qua cōmemoraṫ Luc. vlt. ca. que cū tribꝰ marijs circa ſepulturaz dn̄i legitur fuiſſe ſolicita. Hec fuit vxor chuze ꝓcuratoris herodis antipe: q̄ fuit tetrarcha galilee: et hec poſt aſcēſionē dn̄i cū diſcipulis fuit: eiſqꝫ ſedule miniſtrauit: ⁊ apud hieroſolymā in pace q̄euit. ix. kalen. iunij: vt dicit Hiero. vbi ſupra.

¶ De ſctō Seruulo martyre. Cap. xxxvi.

SEruulꝰ martyr paſſus eſt tēporibus numeriani imꝑatoris in ciuitate tergeſtina ſub iunilio ꝑſide. Qui nobilibus eiuſdē vrbis parētibus ⁊ chriſtianis ortus: patre videlꝫ Eulogio: matre clementia: ab annis puerilibus in fide doctus deo ſeruiēs eccleſias frequētabat et in orōne perſiſtebat. Et cum annoꝝ eſſet. xij. exiens ciuitatem in ſpelunca anno vno ⁊ menſibus. ix. latuit heremiticā vitā ducēs. Deinde celeſti voce admonitus vt parētes reuiſeret: qui eū vbiqꝫ ꝑquirebant: ad ciuitatē deuenit: medioqꝫ itinere mire magnitudinis ſerpentē inuenit. Quem primo quidem videns expauit: poſtea aūt confiſus in chriſto ſignū crucis edidit: ⁊ exufflauit in ſerpentem. Statimqꝫ coluber per mediū crepuit: veniensqꝫ ad parētes letāter ſuſceptus eis cūcta q̄ ſibi cōtigerāt enarrauit. Poſt dies modicos eulogius mortuus eſt: ⁊ ſeruulus cū matre vidua morabaṫ: ⁊ miraculis coruſcabat. ¶ Filius cuiuſdam ciuis a demonio vexabatur clamante demone per os pueri: q̄ ſi puer ad ſeruulum duceretur: ſtatim immūdus ab eo ſpiritus eijcereṫ. Quem cum duduz requiſiſſent: parentes puerū ad ſeruulū deduxerūt: ⁊ que demon dixerat narrauerūt. Statimqꝫ ſpiritus puerū elidens cepit dentibꝰ frendere: ⁊ ſpumās ip̄m diutius agitare. Seruulus ꝟo inuocato nomīe trinitatis immūdum cōfeſtim ſpiritū ab eo eiecit: ⁊ ip̄m cum parētibus ad chriſtuz conuertit.

¶ Vidua quedam famoſa nomine fulgentia filium habens grauiter febricitātem veniens ad ſanctū iuuenē pro ſalute filij ſupplicabat. Qui domū eius ingreſſus oratione premiſſa egrotātis manū tenuit: moxq̄ ipm liberatum a febre de lecto produxit: ⁊ vna cuȝ matre ad baptiſmi gratiā perduxit. ¶ Quidā domū cōſtruens ex alto ceciderat: qui ſemiuiuus iacebat. Queȝ in lectulo leuatū ſeruulo obtulerūt: qui pro eo ad chriſtum orauit: ⁊ apprehenſa eius dextra ipm illico incolumen eleuauit. Sed quacūq̄ detenti valitudine ad eum concurrentes ſanitatē cōſequebatur: multiq̄ gentilium conuertebātur. ¶ Deniq̄ tentus a iunilio preſide vt idolis immolaret: cum ſacrificare contempſiſſet: primo neruis ceditur: dehinc in equuleo ſuſpenditur ⁊ torquetur: eiuſq̄ latera vnguibus laniantur. Et poſt hec depoſitus oleo feruenti perfunditur: ſed in his omnibus conſtātior reddit. Et cum preſes putaret q̄ magicis artibus ſupplicia ſuperaret: lotio fetenti ipm lauari iuſſit: vt ſic more gentili maleficia expellerent. Sed virtus diuina fetorem in balſami fragrantiā in naribus omnium cōmutauit. Et cuȝ populus ipm innocentē clamaret: preſes timore multitudinis ipſum extra vrbem eductū gladio iugulari fecit. Cuius corpus mater cum omnibus per eum conuerſis in eadem ciuitate omni leticia ſepeliuit. ix. kalendas iunij.

¶ De ſanctis Donatiano ⁊ Rogatiano martyribus. Cap. xxxvij

D Onatian⁹ ⁊ rogatianus fratres in gallijs ciuitate nāmetis temporibus diocletiani et maximiani paſſi ſunt. Qui cum in dicta ciuitate reſiderent: et precepta imperatoris chriſtianos ad immolandum compellentia audiuiſſent. Donatianus iam ſenex germanum corde fidelem baptizari cupiebat: anteq̄ perſecutor de quo intellexerant: ad vrbem attingeret: ſed tamen cum propter ſacerdotis abſentiam baptiſmum habere nō poſſet: ambo fratres ad dominū orauerūt: vt martyriū rogatiano pro baptiſmo ſuccederet: quod ⁊ factuȝ eſt. Nam ambo comprehenſi ⁊ in cataſta extenſi ac laniati: deinde lancea militari perfoſſi: nouiſſime capite ceſi ſunt nono kalen. iunij.

¶ De ſanctis Anolino ⁊ ſocijs martyribus. Cap. xxxviij.

A Nolin⁹ cuſtos carcerum erat ſub prefecto vrbis almachio tempore maximiani. Cuȝ autem almachius vrbanum papā detentum in carcere cuſtodiendum anolino tradidiſſet: ⁊ ſermones ſancti pape anolinus cū trib⁹ tribunis audiuiſſet cōuerſi ſunt ad xpm: ⁊ ab vrbano pōtifice i carcere baptizari. Quod prefectus comperiens anolinū teneri fecit: et ſacrificare nolentem confeſtim iuſſit capitalem ſubire ſententiam. Tribunos vo xpm confitentes: primo quidem grauiter laniatos ad ſacrificia duci mandauit. Sed audiēs eos in idolū cōſpuiſſe: ipos eodē loco decollari precepit. Qui paſſi ſunt. ix. kalen. iunij. ſepulti iuxta ſanctos tyburtiū ⁊ valerianū.

¶ De ſancto Vrbano papa ⁊ mar. Cap. xxxix.

V Rbanus papa ⁊ martyr huius nominis primus natione romanus ex patre pontiano de regione via latina: calixto pape prio in epiſcopatu romano ſucceſſit: ſeditq̄ annos. viij. menſes. ij. dies. xij. Hic genere nobilis ab infantia xpianus virtute abſtinentie ⁊ caſtitatis ornatus: dignitatis officiū virtutū ſtudijs adornauit. Multoties pro fide ex vrbe pſcribitur: ſed a fidelib⁹ clam reuocat. Huius tpe incepit eccleſia rome pdia poſſidere: de qb⁹ ſctūs pōtifex clericis ⁊ notarijs q̄ geſta martyrū pſcribebāt ſūpt⁹ miniſtrabat. Ante eū eccleſiā ad inſtar apoſtolorū in cōiviuebat: ſ pecunias tm̄ recipiens p egenis. Hic multos xpianos ad fidem conuertit. Valerianum ſponſum ſancte cecilie ⁊ fratrem eius tyburtium nedum baptizauit: ſed ad martyrij palmā exhortando perduxit. Poſtq̄ aūt beata cecilia ſancto pape vrbano domum ſuam tradidit dedicandam: ⁊ ipſa in candē vitam martyrio finiuit. Vrbanus predicationi ⁊ baptizationi inſiſtens fidelium ab almachio prefecto vrbis capitur: ⁊ in carcere detinetur: deinde ſibi oblatus cum prefectus eidem chriſtianitatem opponeret: ⁊ theſauros cecilie requiſiſſet. Reſpōdit vrbanus: q̄ plus mouebatur almachius concupiſcētia theſaurorū: q̄ cultura deorū. Et cum ipſum prefectus ſuperare non poſſet: anolino tribuno in cuſtodia tradidit: vbi exiſtens anolinū cum alijs tribus tribunis cōuertit: vt ſupra pxime dictum eſt: quibus per martyriū aſſumptis Vrban⁹ ad ſimulacra ducit: ⁊ thura imponere perurgetur. Sed orante ſancto idolum cecidit ⁊. xxij. ſacerdotes ignem miniſtrantes occidit: quem in ipſo loco prefectus decollari iuſſit: cuius corpus marmenia vxor carpaſij nup conuerſa cum filia lucina ſepeliuit cum cecilia tyburtio valeriano ⁊ maximo in eodē ſepulchro: qui paſſus eſt. viij. kalē. iunij circa annum domini. ccxx. Hic conſtituit: vt omnia vaſa eccleſiaſtica ad ſacrū miniſteriū pertinētia aurea: vel argētea fierēt: vel ſi paup eſſet eccleſia ſtannea non aūt vitrea pp̄ter fragilitatē: nec lignea pp̄ter poroſitatē: nec cuprea pp̄ter nauſeam ⁊ abominationem. Hic etiam fecit ordina-

tiones.iij per mẽſem decembris: preſbyteros
xij.epiſcopos per diuerſa loca numero.xv.et
ceſſauit epiſcopatus dies.xix.

¶De ſancto Niceto martyre. Cap.xl.

Nicetus martyr: qđ interpretatur victor: gothorũ gente oriũdus: ſed ab eorũ prorſus vitijs alienus ab annis puerilibus per ſanctum theophilum gothorũ epm: qui et primo concilio nicẽ celebrato interfuerat in fide doctus ⁊ baptizatus eſt. Cum autẽ inter gothos diſcordia orta eẽt: ⁊ due ex eis partes fierent: quarũ vni fritirgenes alteri vo athanaricus pfuit ⁊ ipe partes adinuicẽ decertaſſent: fritirgenes ab athanarico vict⁹ eſt. Qui ſe tũc contulit ad preſidiũ romanorũ: ⁊ ab imperatore valentiano ad xpianitatem ſuſcipiendã cum ſuis inductus: ſumpta romana militia q̃ erat in thracia: cruceq̃ xpi preuia aduerſarios expugnauit. Quapropter athanaric⁹ cũ ſuis fidẽ ſuſcepit. Et ſuccedẽte predicto theophilo epo vrphilo qui ⁊ ipe cõſtantinopoli ſcđo fuerat cõcilio celebrato: oẽs gothi partis illius ab eodẽ vrphilo in fide docti ⁊ baptizati ſunt. Qui etiam epũs ſacre ſcripture libros de latino tranſtulit in linguã gothorũ: vt populũ ad fidei rudimẽta perduceret. Nicetus aũt qui xpiane parti adherebat xpm viriliter predicabat. Qui ab aduerſarijs athanarici gothis: qui iuxta danubiũ habitabant: detentus ⁊ ad fidem xpi denegandam compulſus eſt. Quod cum facere recuſaret: in ignem copioſum mittitur: ⁊ ſic ſpiritum deo reddens martyr dignus efficitur. ¶Cum autem quidã nomine marianus de ciuitate maſeupſtia olim ſancto martyri amicitia ſpeciali coniunctus corpus eius requireret: ⁊ furorem gothorũ gẽtilium formidaret: nocte conſurgẽs ad corpus perquirendũ acceſſit: verum cũ locũ ignoraret: ſtella ſibi apparẽte: ⁊ vt olim magis viam oſtendente ad locum perducitur: qua ſupra corpus martyris quieſcente ſacre ſibi reliquie reuelantur: ⁊ ab eodem colecte in domum ſuam honorifice collocantur: multaq̃ ſanitatũ miracula carũ virtute demonſtrãtur. Proceſſu vo temporis a fidelibus eccleſia in ciuitate cõſtruitur ⁊ corpus martyris illuc transfertur: ſolo manus pollice ad eius ſolatium mariano dimiſſo. De corpore vo ſacro nihil amplius vllo tempore potuit amoueri. Nam dum auxentius epiſcopus maſeupſtie eccleſiã fabricaſſet: ⁊ de reliquijs ſanctorũ tharaci probi ⁊ andronici de auarzana vrbe vicina partẽ pro conſecratione eccleſie obtinuiſſet: promiſſione facta q̃ de reliquijs niceti martyris partẽ in recõpenſatione referret: apertoq̃ ſepulchro manũ ad auferendum ex mẽbris aliquid poſuiſſet cõfeſtim manus eius arida ⁊ contracta facta eſt: nec prius reſtituta donec epũs de temeritate penitens manum vt poſuit pro conſequenda ſanitate ad corpus reduxit. Poſt tẽporis decurſuz corpus ipſum venetias tranſlatum quieſcere dicitur in eccleſia ſancti nicolai. Paſſus eſt autem ſanctus martyr.viij.kalendas iunij.

¶De ſancto zenobio epiſcopo et confeſſore. Cap.xli.

Zenobius epiſcopus ciuis florentine vrbis nobiliſſimus a puerilibus annis diuinitus litteris imbutus: ſanctitate cõſpicuus: poſt minores gradus ad epiſcopatũ eiuſdẽ ciuitatis electus eſt. In quo multo tẽpore preſidens gregem dominicũ verbo ⁊ exẽplo ſollicite pauit: ⁊ multorũ ſignorũ gloria ſplendit. ¶Inter que dum quidam eccleſie ſue predia occupaſſet: nec ſepius admoniti ea reddere vellent ſubita morte pereuntes exemplo ſuo alios nedum ad reſtitutionẽ: ſed ampliorem dotationẽ florẽtine eccleſie prouocarũt. ¶Matrone quedam apoſtolorũ limina viſitans vnicũ ſuum paruulum ſecum deducens eum febricitãtẽ zenobio epo cõmendauit: ⁊ romã perrexit: quẽ ipſe materno more diligenter fouit. Cunq̃ die quadam neceſſitate eccleſiam adiſſet: et mater ipo inſtanti rediens filium eadẽ hora expiraſſe repperiſſet: corpus eius in vlnis accepit: ⁊ cum lachrymis ante pedes viri dei proiecit: quem ille ſua oratione cõtinuo ſuſcitauit. In cuius teſtimonium locus in quo genua fixit geniculus vocatur: qui ſi aliquando a quaq̃ beſtia immundicia polluitur mox diuina vltione beſtia illa punitur. ¶Alia vice egreſſus de ciuitate iuuenem qui a tumulũ portabat̃ inuenit: pro quo depoſito pheretro exequias celebrauit. Rogat⁹ quoq̃ ab aſtãtib⁹ pro eius ſuſcitatione ipo quoq̃ ex humilitate diuti⁹ recuſante tandẽ acquieſcens pro ipo duduũ orauit: ⁊ populũ oẽm kyrieleyſon. clamare admonuit: ſicq̃ iuuenẽ ad vitaz reduxit. Quieuit in pace matur⁹ etate.viij. kalẽ.iunij. Sepultuſq̃ eſt in eccleſia ſancti laurentij. Inde poſt aliquot annos trãſlatus in eccleſiã ſancte vginis reparate. In cuius trãſlatione facta tpe hyemali arbor quedã quã caſu ipius pheretrũ tetigit: ſubito flores produxit.

¶De ſancto Dionyſio epiſcopo mediolanenſis. Cap.xlij.

Dionyſius epũs mediolanẽſ. tpe conſtantij filij cõſtantini claruit. Qui ab eo aliquãdo circũuent⁹ arriane hereſi ſubſcripſit. Et poſtmodũ cõpunctus ab euſebio vercellen. epo cuius erat in bapt. ſmate filius veniã petijt.

Cui ille penitentiā indixit: propter quod a cōſtantio ad cappadociam in exilio delegatꝰ ibidem pro chriſti fide ꝛ catholice veritatis aſſertione vitam finiuit. viij. kalen. iunij. Cuius reliquias ſanctꝰ baſilius ceſaree cappadocie epiſcopus: poſtmodū ambroſio mediolañ. epiſcopo tranſmiſit: quas ille deuote ſuſcipiēs honorifice ibidem recondidit.

¶ De ſancto Mutio abbate. Cap. xliij.

MUtius abbas vt retulit compres hieronymo ī vitis patrum. Primo gentilis fuit ꝛ latronum princeps ac ſepulchrorū violator. Qui cum nocte quadaʒ ad domum deo dicate virginis deueniſſet expoliādi gratia: ſubito ſoporatus videt in ſomnis quedam regali habitu indutum eum a flagitijs deſiſtere monētem: alioquin morteʒ turpiſſimā comminātem: videtꝫ monachorum militiam: et eorum ducem: qui nomine mutij ꝙ iuſſa adimpleret illi regi promittebat. Euigilās ergo ſubitoꝫ conuerſus ad eccleſiam confugiēs baptiſmum ſuſcepit: et ad heremum tranſiens in ſanctitate nimia ſolitariā vitaʒ duxit: multoſꝫ diſcipulos habuit. Semel tm̄ in hebdomada. i. dominica die paneʒ ſibi miſſum diuinitus comedebat: nullumꝫ alium decetero cibum ſumebat. Adoleſcens quidam ad eum accedens ab eo monachus efficitur: ꝛ dum ab eo monachali habitu veſtitur: cepit iuuenis dicere ꝙ optaret ſe ab eodem patre mortuuʒ veſtiendū: ꝙ ſe mutius facturum promiſit. Cum aūt poſt aliꝙt annos iuuenis deceſſiſſet: ꝛ eum abbas induiſſet interrogatus ab eo an ipſum ſufficiēter induerat. Reſpondit defunctus ꝙ ſic: et ꝙ promiſſa optime impleuerat. Iteruʒ cum quēdam in extremis cōſtitutū viſitare curaret: ꝛ multa ſibi ꝛ comitibus via ſupereſſet: ſolꝫ iam ad occaſum feſtinaret: precepit ſoli vt ſe modicuʒ expectaret: quod et ſol fecit: nec occubuit: donec mutiꝰ cum ſocijs ad locum peruenit: vbi monachum iam defunctum inueniēs: eumꝫ vocans interrogauit quid preoptaret an ad vitā preſentem redire an ſomno ſuo quieſcere. Qui reſpōdens ꝙ magis cupet diſſolui ꝛ eſſe cū chriſto iuſſus a ſancto in pace obdormiuit. ¶ Alteri quoꝫ in extremis laboranti: qui conſcientia premente mortis exitū expauebat. Rogatus ab illo tres annos ſibi ad penitentiam conceſſos a domino impetrauit. Quem ad heremuʒ deducens poſt trienniū ad domū ſuam quaſi angeluʒ reduxit. Nocteꝫ ſuperueniēte ille quaſi dormitās expirauit: quem abbas mutius ſepeliuit. Hic etiaʒ frequenter ad loca remotiſſima in momēto diuinitus ꝑ voto euectus eſt. quieuit aūt in xp̄o viij. kalen. iunij.

¶ De ſancto Mutio confeſſore monacho. Cap. xliiij.

MUtius alius monachus: vt dicit Heraclides cū ſecularis vir eſſet: mundo abrenunciare deſiderans cum filio paruulo octo annorū ad monaſterium acceſſit: ꝛ tādiu cuʒ infante pre foribus excubauit: donec inſtātia improbitatis contra conſuetudinē cenobioꝝ cum filio ſuſciperet. Intrāſꝫ monaſterium a filio ſeiūctus eſt: vt iam non ſe patrem eſſe memineret. Quod vt plenius ꝓbaret: de induſtria negligebatur paruulus ſqualidis indutus: colaphis etiā ſine cauſa ſepiſſime ceſus: ita vt nūꝙ videret filium niſi lachrymarū veſtigijs genis profuſum. Pro amore chriſti nihilominꝰ ꝛ obedientie virtute rigida: hec omnia patientiſſime tolerabat. Cum die quadā abbas flere vidiſſet infantē: iuſſit patri vt filium iactaret in flumē qui nō adeo cito mandauit: ꝙ celeriter mutius iuſſa compleuit. Sed ꝓcurati fratres de induſtria paruuluʒ de flumine rapuerunt. Tunc abbati a domino reuelatum eſt: ſanctum mutium hac obediētia abrahe patriarche meritū acquiſiſſe. Hec heraclides.

¶ De feſto corporis ieſu xp̄i. Cap. xlv.

FEſtiuitas corporis ieſu chriſti ab vrbano papa quarto nuper inſtituta eſt: videlicʒ anno domini M. cclxiij. anno pontificatus eius primo. Cuius inſtitutionis cauſa motiua fuit miraculum quod tunc tēporis apud vulſinū caſtrum apparuit. Cū enim quidam preſbyter de veritate ſacramenti aliquid heſitaret: ꝛ ſacrā hoſtiam confregiſſet: ſubito ſanguis viuus ex hoſtia manare cepit: ꝛ corporale adeo cruore tinxit: ꝙ nulla vnꝙ lotione deleri potuit: ſed in teſtimoniū miracl'i viſꝫ in preſens in corporale ſanguis ꝑmanet: et viterbij: vbi tunc erat curia pro reliquijs reſeruatur. Hoc igit̄ miraculo principaliter inductus romanus pontifex vrbanus quartus. Huius ſacramenti deuotione affectus pie ſtatuit prefate inſtitutionis memoriā prima q̄nta feria poſt octauas penthecoſtes a cūctis fidelibus celebrari: vt qui per totū anni circulū eo vtimur ad ſalutē: eius inſtitutionē illo tēpore ſpecialiter recolamus: quo ſpūſſanctus diſcipulorū corda edocuit ad plene cognoſcēda huiꝰ myſteria ſacramēti. Nā ꝛ in eodeʒ tēpore cepit hoc ſacramentū a fidelibꝰ frequētari. Legit̄ em̄ in actibus apoſtolorū ꝙ erāt perſeuerātes in doctrina ap̄lorum ꝛ cōmunicatione fractionis panis et orationibus ſtatim poſt ſancti ſpiritꝰ miſſionem. ¶ Cū autem hoc glorioſum ſacramētum

ſit quoddã ſingulare donarium nobis a chriſto
donatum: ⁊ quattuor ſunt que donū quodlibet
extollūt: vbi videlicet concurrūt. In dante libe
ralitas: in dono ꝓcioſitas: in modo ꝯgruitas: in
ſumēte ꝓo neceſſitas ⁊ vtilitas. ¶ Idcirco cir-
ca corporis chriſti ſacramentū quattuor occur
rūt conſiderãda: videlicet in domino largiente
liberalitas generoſa. In dono excellēte precio
ſitas valoroſa. In modo congruēte opportuni-
tas ſpecioſa. Et in homine ſumēte vtilitas fru
ctuoſa. ¶ Circa primū ſciendū: ꝙ chriſti libera
litas in hoc ſacramēto apparet ex eo ꝙ ibi ſum
me relucet diuina omnipotētia: ſapiētia: et be-
niuolētia. Cum em̄ homo in aliquo opere totū
ſuum poſſe ⁊ ſcire ⁊ velle nihil amplius poteſt.
In hoc autē dono apparet ſumme. Primo dei
omnipotētia: que in ſacramēto eodem mirabi-
lia tot operatur. In tribus em̄ operibus maxi-
me apparet omnipotētia dei: ſcilʒ in creatione:
incarnatione: ⁊ cōſecratione. Opus aūt incar-
nationis preponit̄ operi creationis. Unde Au-
guſtinus. Homo deus de virgine natus poten-
tius opus eſt ꝙ̄ mūdus de nihilo creatꝰ. Opus
autē conſecrationis adhuc apparet mirabilibꝰ
ꝙ̄ ipſa incarnatio triplici ratione. Primo quia
in incarnatione creator factus eſt creatura. Nã
verbum manens quod erat aſſumpſit hominem
quod non erat. Hic autē creatura fit creator: pa
nis nãq; ſubſtãtia que eſt creatura inanimata:
efficit̄ caro chriſti que eſt caro dei: ⁊ ſic ſubſtã-
tia pãis fit ſubſtãtia vnita ſubſtãtie dei. ¶ Se
cūdo quia opus incarnationis factū eſt ab ipſa
trinitate immediate nulla creatura cooperãte.
Hic autē licet tranſmutatio fiat a deo: tamē me-
diante ⁊ cooperãte hoīe ſacerdote ⁊ aliquãdo
peccatore. ¶ Tertio qꝛ incarnatio ſemel facta
eſt nunꝙ̄ iteranda: conſecratio autē corpis xp̄i
quotidie ⁊ multotiēs iteratur. ¶ Secūdo ap-
paret hic maxime dei ſapiētia: que ipſum ſacra
mentum in teſtamēto veteri pluries prefigura-
uit. Sapiētis aūt eſt opus ſubtile preuidere: ⁊
pluries etiã formalr̄ deſignare. Et ꝙ̄uis multi
mode hoc venerabile ſacramentū in veteri teſta
mento fuiſſet prefiguratū. ¶ Principaliter tñ
eius apparēt figure. tēpore legis nature: tem-
pore legis ſcripte: et tempore ꝓphetie. Tēpore
legis nature. Figura huiꝰ habetur in ſacrificio
melchiſedech: qui fuit rex hieruſalem ⁊ ſacer-
dos dei: vt dictū eſt ſupra de melchiſedech: qui
ſacrificium ſuū deo obtulit panis ⁊ vini: vt ha-
betur Geneſ. xiiij. Hic em̄ prefigurauit chriſtū
verum regē iudeorū ⁊ ſacerdotē ſummi patris:
de quo pater eius ſm carnē dauid ꝓpheteuerat
dicens. Tu es ſacerdos in eternū ſm ordinem
melchiſedech: qui ſacrificiū ſui corporis ⁊ ſan-
guinis ſub eiſdē ſpeciebus obtulit deo patri.
¶ Tempore legis ſcripte. Figura huius habet̄
de mãna quod deus pluit patribus in deſerto:
quod ab hebreorū populo in diuerſis vaſibꝰ re-
collectum: ſcʒ a quibuſdã in magnis: a qbuſdã
in paruis ſemꝑ eiuſdē menſure inueniebatur:
⁊ ad omnē ſaporem edentis conuertebat̄: quo
pane aliti ſunt patres ĩ deſerto vagãtes: donec
in terram ꝓmiſſam de fructibus guſtauerunt.
Quo prefigurabat̄ hoc ſacramentū qđ integra
liter ſumit̄ ab oībus in quacunq; quãtitate ho-
ſtia tribuatur: quod etiã ſm affectionē ſumētis
ſic in eo ad omnē ſaporem virtutis vel vitij ope
ratur. Et hoc pane nos ali oportet in deſto pre
ſentis ſeculi peregrinãtes: donec ad terrã cele
ſtis patrie deuenientes ipm chriſtū ventris vir-
ginei fructū in ſuo fonte guſtemus. ¶ Tēpore
ꝓphetie. Figura habet̄ in helia: qui fugiens a
facie iezabelis in deſerto peruagans obdormi-
uit in vmbra iuniperi: quē angelus ſuſcitauit ⁊
ſubcinericiū pan cōſidit: quo refectus in eius
fortitudine peragrauit vſq; ad montē dei. Quo
preſignabat̄ peccator: qui fugiens a facie tēta-
tionis in deſerto preſentis ſeculi laſſus in cōtē
platione arboris crucis quietē inuenit. Ibiq;
carnem chriſti ſub ſpecie panis ſubcinericij pē
dentem accipit: quo cibo refectus ſecurus per-
ambulat vſq; ad montē etherei regni. Idcirco
hoc ſacramentū dicit̄ viaticū: quia panis viato-
rum. Tertio apparet in ipſo ſumme dei beniuo
lentia: qui dedit. ¶ Primo ſeipʒ. Non em̄ dedit
celum: nec angelū: nec apoſtolum: nec matrem
propriã: ſed corpus ſuū. ad Timoth. ij. Dedit
ſemetipſum pro nobis ⁊c. ¶ Secundo dedit ſe
in cibum nō in ſocium: nec in ſeruū: ſed in edu-
liū. Auguſtinꝰ. Uox dei de celo: cibus ſum gran
dium: creſce ⁊ manducabis me ⁊c. ¶ Tertio in
perpetuū: non vſq; ad annū: nec decenniū: nec
centenniū: ſed vſq; ad ſeculi finē. Matth. vlt.
Ecce ego vobiſcum ſum oībus diebus vſq; ad
conſumationē ſeculi. ¶ Circa ſecundū ſciendū
ꝙ huius doni precioſitas apparet: ex eo ꝙ ipſa
caro ⁊ ſanguis chriſti nobis donant̄: quo nihil
precioſius eē poteſt: quia caro deifica et verbo
vnita vt dictū eſt. ¶ Circa cuius veritatem du-
bitari conſueuerūt principaliter ſeptem: que et
ſi rationibus ꝓbari nequeãt: quia fides noſtra
que eſt de ſupnaturalibus non ſubeſt argumen
tis ſcientiarum naturaliū: tamē aliquibus na-
turalibus exemplis oīa dubitabilia aliq̄liter
perſuadent̄. ¶ Primo em̄ dubitatur quomodo
panis in carnem ⁊ vinū in ſanguinem tranſmu
tatur. Huius exemplū naturale habemꝰ: ꝙ pa-
nis quē comedimus in verã hominis carnē: ⁊
vinum quod bibimus in verū ſanguinē natura-
liter conuertit̄: poſt certū horarū ſpaciū operã
te natura. Quid ergo mirū ſi qđ natura facit in
teruallo aliquarū horarū deus ſine tēpore ope
ratur. Ipſe em̄ naturã creauit ⁊ eiꝰ curſum ſua
omnipotētia mutare poteſt. ¶ Secūdo quō ac-
cidēs nulli innitat̄. Accidētia em̄ ſine ſubiecto
in eodem exiſtūt quod pre oībus dubitabilius
videtur. Non enim illa rotonditas et albedo et

ſapoꝛ ⁊ alia accidentia ſunt panis: quia panis
ibi non eſt: nec coꝛpis xp̄i: q꞉ vtpoꝛe coꝛpus hu
manũ talia accidẽtia nõ hʒ: nec aeris: q꞉ tali lu-
ce a nullo coꝛpoꝛe coloꝛaꝛ: ꝫ in nullo ſubſiſtunt.
Sʒ in ip̄is naturalibꝰ apparẽt aliq̄ñ accidẽtia:
que nulli ſubſtãtie coꝛpoꝛee innitũtur: ſicut cur
uitas remi in aqua: non eñ talis curuitas eſt ac
cidẽs remi q̄ rectꝰ ẽ: nec aq̄ q̄ ſine remo tale ac-
cidẽs non hʒ: ꝫ in nullo ſubſiſtit. ¶ Tertio quõ
coꝛpus in hoſtia collocaꝛ: videtur eñ mirabile
qualiter xp̄s qui deus eſt ⁊ hõ ꝑfectus ſub mo
dici panis ſpecie cõtinetur. Sed ſi quis aduer
tat qualiter ſola ſubſtãtia trãſmutatur videbit
euidenter ꝙ ſubſtantia que nõ ſuſcipit magis
nec minus: ſub illa modica hoſtia cõtineri põt:
Sicut eñ ibi ſunt accidentia panis ſine ſubie-
cto: ſic ⁊ ibi eſt ſubſtãtia coꝛpis ſine aliquo acci
dente: ⁊ ꝑ ꝯñs nulla eſt ibi dimẽſio q̄titatiua ſi
ne qua ſubſtantia magni coꝛpis ſub q̄titate mi
nimi coꝛpis cõtineri põt. Huiꝰ exẽplũ in natu-
ralibus habemꝰ: ꝙ ad hoc: vt. ſ. viſibile coꝛpꝰ ab
oculo videaꝛ neceſſe eſt: vt dicit Ariſto. ꝙ foꝛ-
ma viſibilis ſit in pupilla: ⁊ ſic colũna ⁊ domus
ab oculo viſa eſt in pupilla nõ q̄titatiue ſed foꝛ
maliter: ⁊ mõtem maximũ in modico ſpeculo vi
demus. ¶ Quarto quõ in pluribꝰ nõ multipli-
catur: vnũ eñ ⁊ idem coꝛpus xp̄i in multis ⁊ in
finitis altaribꝰ ꝑ diuerſas mũdi p̄tes in multis
hoſtijs eodem t̄pe conſiſtit: nec tñ ex hoſtiarum
multitudine coꝛpꝰ vnicũ plurificaꝛ: q̄d etiã in
celo ⁊ in altare: tñ diuerſimode cõtineꝛ. In celo
eñ coꝛpaliter: in hoſtia ſacramẽtaliter. Huius
exẽplũ habemus: ꝙ vnius ⁊ eiuſdẽ hoĩs imago
in diuerſis ⁊ multis exiſtẽs nõ plurificaꝛ. Et in
ſeipſa ſubſiſtit coꝛpaliter in ſpeculis ꝟo foꝛma
liter. ¶ Quinto quõ diuiſus non laceraꝛ. Cum
eñ hoſtia ꝑ partes diuidiꝛ: coꝛpꝰ non frãgitur:
ſed in qualibet q̄tũcũq̃ minima particula inte
graliter contineꝛ. Huiꝰ exẽplũ apparet in ſpe-
culo: in quo cũ vnius hoĩs vna ſola cõſiſtat ima
go: ſi ꝑ partes diuidaꝛ: in qualibet p̄te etiã mo
dica integraliter imago eadem reſultat. ¶ Se
xto quõ ſumptꝰ nõ ꝯſumaꝛ. Nã nõ eſt adeo mo
do in oꝛbe tã maximꝰ qui toties ſumptꝰ amodo
nõ eſſet ꝯſumptꝰ. Huiꝰ exemplũ apparet in cã
dela a qua ſi lumẽ ab infinitis cãdelis recipiaꝛ
appoſitis: lumẽ tñ ip̄m nunq̄ minuiꝛ: ſed ſemp
eodẽ ſplendoꝛe relucet. Triticũ etiã q̄d a mũdi
exoꝛdio ſemp oẽs hoĩes comederũt: nunq̄ ꝯſu
mere potuerũt. ¶ Septimo quõ in diuerſis di-
uerſimode opatur. Nã ſicut ille qui digne ſumit
remediũ ſuſcipit: ſic indigne ſumẽs iudiciũ ſibi
manducat ⁊ bibit. Huiꝰ exẽplũ eſt de vna ⁊ eadẽ
medicina que duobus egris a medico data vni
bene diſpoſito opatur ad ſanitatẽ: alteri male
diſpoſito opatur ad moꝛtẽ: non ex defectu medi
cine: ſed ex mala ſumẽtis diſpoſitione. Sic er-
go de veritate huiꝰ ſacramenti cõſtare põt. Jo-
hãnis. vi. Caro mea vere eſt cibꝰ ⁊ ſanguis meꝰ
vere eſt potus. ¶ Circa tertiũ notandũ ꝙ modi
cõgruitas ſiue oppoꝛtunitas apparet: ex eo ꝙ
iſtud ſacramentũ nõ daꝛ in foꝛma ꝓpꝛia: ſʒ ſub
ſpecie aliena. ſ. panis ⁊ vini. Circa q̄d tria vidẽ
da ſunt. ¶ Pꝛĩo q̄re ſub bina ſpecie daꝛ: vicʒ ca
ro ſub ſpecie panis: ⁊ ſanguis ſub ſpecie vini.
Ad hoc reſpondet thomas in hymno. d. quibus
ſub bina ſpecie carnẽ dedit ⁊ ſanguinem: vt du
plicis ſubſtantie totũ cibaret hoĩem. Hõ eñ ex
aĩa ⁊ coꝛpe ꝯſiſtit: ⁊ ꝑ hoc apparet: ꝙ hoc ſacra-
mentum eſt refectio vtriuſq̃. Nã caro eſt refe-
ctio coꝛpis ⁊ ſanguis aĩe: quia aĩa oĩs carnis
in ſanguine eſt. Leũ. ¶ Scd̃o quare hoc ſacra-
mentum ſub aliena ſpecie occultaꝛ. Hoc aũt fe
cit xp̄s pꝛĩo ad oñdendũ miraculũ: in hoc enim
dei oĩpotentia apparet mirabilis: que in hoc ſa
cramẽto eodẽ tot mirabilia opatur: q̄d nõ eẽt:
ſi in ꝓpꝛia foꝛma tradereꝛ. Secundo ad augen
dum meritũ. Nã dicit grego. fides nõ hʒ meri-
tum: cui humana ratio pꝛebet experimentum.
Maximum eñ meritũ fidei eſt credere: quod
homo non videt: imo quod natura ꝑ omnes ſen
ſus diſſuadet. Tertio ad euitãdum faſtidium.
Non eñ poſſet hõ ſumere carnẽ ⁊ ſanguinẽ xp̄i
in foꝛma ꝓpꝛia: q̄d ⁊ guſtꝰ faſtidiret: ⁊ animus
abhoꝛreret. ¶ Tertio quare ſub foꝛma panis ⁊
vini potius q̄ alioꝝ elemẽtoꝝ tradaꝛ: hoc aũt
fit ꝓpter tria. Pꝛimo ꝓpter magis acceptabilẽ
ſumptionẽ. Sũt eñ comeſtibilia q̄ ab aliquibꝰ
abominanꝛ: vt poꝛri ⁊ cepe: q̄dã que recuſanꝛ
ꝓpter aliquã egritudinẽ: vt piſces ab egrotis:
quedã q̄ nõ reperiunꝛ ꝓpter diuerſitatẽ tẽpoꝝ
vel locoꝝ ſicut pepones q̄ nõ inueniunꝛ hyeme:
⁊ cothurnices citra mare: quedam q̄ carꝰ emũ
tur: vt ꝑdices. Ideo daꝛ hoc ſacr̃m ſub talibus
ſpeciebꝰ: que ita ſunt cõfoꝛmes nature: ſic dele-
ctabiles guſtui: ſic oĩbus locis ⁊ t̄pibus reper-
tibiles: ſic copioſiter abũdantes: vt nullo faſti-
dio: vel egritudine inopia: vel caritudine quis
excuſeꝛ ab huiꝰ ſacr̃i ſumptione. Secũdo pro-
pter myſticã ſignificationẽ: vt ſicut panis ⁊ vi-
nũ ſunt naturalia ⁊ pꝛincipalia coꝛpis alimẽta:
q꞉ panis coꝛ hoĩs cõfirmat: ⁊ vinũ letificat: ſic
ꝑ hoc appareat: ꝙ hoc ſacr̃m eſt aĩe plena refe-
ctio vita ⁊ alimẽtũ. Tertio ꝓpter oſtendendam
vnionẽ. vt ſicut ex multis granis vnus panis cõ
ficiꝛ: ⁊ ex multis racemis vnũ vinũ eliquaꝛ: ſic
oñdaꝛ: ꝙ ꝑ h̄ ſacr̃m vnitati m̄ri fideles q̄ ſunt
mẽbꝛa xp̄o capiti in vno eccleſie coꝛpe vniunꝛ.
Ro. xij. Sicut eñ in vno coꝛpe multa mẽbꝛa ha
bemus. ⁊ infra. ita multi vnũ coꝛpꝰ ſumꝰ in xp̄o.
⁊ hec eſt ratio auguſtini. ¶ Circa. iiij. notandũ
eſt: ꝙ vtilitas huiꝰ ſacr̃i apparet eſſe ſeptuplex.
¶ Pꝛima eſt dñice paſſionis cõmemoꝛatio. i. co
rinth. xi. Quotiẽs mãdu. panẽ hũc ⁊ ca. bi. moꝛ.
dñi an. ¶ Scd̃a eſt xp̄i ⁊ ſumẽtis vnitio. Joh.
vi. Qui mãdu. me. car. ⁊ bi. me. ſan. in me ma. ⁊
ego in eo. Tertia eſt demonis expugnatio. vnde
cantat eccleſia. O ſalutaris hoſtia que celi pan

dis oſtiū: bella premunt hoſtilia: da robur: fer
auxiliū. ¶ Quarta eſt pctōꝝ remiſſio. ¶ Quin
ta eſt oīm ꝟtutū ⁊ gratiarū infuſio: vñ dr̄ eucha-
riſtia: qd̄ eſt bona grā. ab eu qd̄ eſt bonū ⁊ cha
ris grā. De his duabus vtilitatibꝰ dicit ſanctꝰ
thomas: nullū etiā ſacr̄m eſt iſto ſalubriꝰ: quo
purgant̄ pctā: ꝟtutes augent̄: ⁊ mēs oīm ſpūa
liū chariſmatū abūdātia impinguat̄. Sexta eſt
pene purgatorie expiratio: qd̄ gregoriꝰ ꝑ ml'ta
exēpla probat in. iiij. dial'. ⁊ ſatis diffuſe. vnde
dicit thomas. Offert̄ in eccleſia ꝓ viuis ⁊ mor-
tuis: vt oībꝰ ꝓſit: qd̄ eſt ꝓ ſalute oīm inſtitutū.
Septima eſt eterne glorie collocatio. Johā. vi.
Qui mandu. me. car. ⁊ bi. me. ſang. habet vi. ete
rnā. et infra. Qui mādu. hūc pa. viuit ineternū.

¶ De ſancto Eleutherio papa ⁊ mar. Cap. xlvi.

Eleutherius papa ⁊ martyr
natiōe grecus
patre abūdio de oppido nicopoli ſo
therio epō romano i epātu ſucceſſit:
⁊ ſedit annos. xv. menſes. vi. dies. v. Hic acce-
pit epiſtolā a lucio rege britānico vt per eiꝰ mā
datum xp̄ianus efficeretur: cui papa miſit du-
os religioſos viros videlicet faganū ⁊ damia-
num: qui regem predictum ⁊ populū cōuerte-
runt. Hic conſtituit que alias apoſtolo decreta
fuerant: ſcꝫ vt nulla eſca vſualis a xp̄ianis fide
libus repudiaretur: quam deus creauerit: que
tamen rationabilis ⁊ humana eſt. Hic fecit or-
dinationes tres per menſem decēbris: preſby-
teros. xij. diaconos. viij. epōs per diuerſa loca
xv. qui etiam tempore cōmodi impatoris mar-
tyrio coronatus eſt: ⁊ ſepultus cū fratribꝰ ſuis
iuxta corpꝰ beati petri apoſtoli in vaticano. viij.
kalendas iunij: ⁊ ceſſauit epātus dies. vi.

¶ De ſancto Quadrato diſcipulo. Cap. xlvij.

Quadratus apoſto
lorum diſcipulus fuit qui apō
athenas ad predicandū verbū
dei miſſus: poſtq̄ eidē vrbi plu
ribus annis euāgelizauit clarꝰ
doctrina ⁊ vita ſanctorū fine q̄e
uit: ibidemq̄ humatus iacet. viij. kalen. iunij. vt
ait Hieronymus.

¶ De ſctō Auguſtino epō angloꝝ. Cap. xlviij.

Auguſtinus
epiſcopus anglorū a
beato papa gregorio
diuino inſtinctu miſſus eſt ad
angliam ad predicandū anno
xiiij. imperatoris mauricij: vt
dicit ſigibertus ⁊ beda: ⁊ aliq
liter ſupra tactū eſt i legēda
gregorij pape. iiij. idus mar-
tij. Cum quo etiam meltus ⁊
Johannes ⁊ alij plures ſancti monachi miſſi
ſunt. Hi venientes britāniā ad inſulam que di-
citur thanna quā a terra diuidit fluuius trium
ſtadiorum: qui appellatur ſirai: miſerunt inter-
pretes quos de francia acceperant mādato pa-
pe ad eldebertum regem in cantia ciuitate re-
gali: qui audita cauſa aduentus ſanctorum ab
eo benigne ſuſcepti ſunt. Nam ⁊ rex vxorem be
rictem xp̄ianam duxerat: eo pacto vt fieret chri
ſtianus: quod tamē nōdum implere curauerat:
poſtea ꝟo rex deueniens ad inſulā audita predi
catione xp̄i: cōceſſit eis locum in ciuitate dor-
beien. in palatio ſuo: ⁊ prebuit licentiā predicā
di ⁊ cōuertendi oēs qui fidē ſuſcipere vellent.
Ipſe tamen ꝓpter nouitatē fidei noluit tam ci
to conuerti. In ipſa autem ciuitate dorbeia in
uenerunt eccleſiam ſancti martini: que ibidem
fabricata fuerat tempore quo romani angliam
obtinuerunt: in qua eccleſia regina ſepius xp̄m
orabat. In ipſa ergo eccleſia diuina celebrare
⁊ predicare ceperunt multiſq̄ miraculis ꝑpe-
tratis plurimos conuerterunt. ¶ Poſtq̄ annū
ꝟo rex eldebertus cum pluribus alijs regibus
⁊ principibus ſibi ſubiectis fidē xp̄i percepit:
Deinde auguſtinus veniens herclas ab etherio
epō archiepās gentis anglorum ordinatus eſt
mandato Grego. pape. Et ex regis conceſſione
in regia ciuitate conſtruxit eccleſiā ſaluatoris:
quā etiā metropolim totiꝰ inſule cōſtituit: quā
⁊ ſucceſſor eius laurētius epās conſecrauit. Cū
aūt multi fidē percipere recuſarēt: ⁊ rex nemi-
nē cōpellere vellet ordinataq̄ diſputatione in-
ter epōs xp̄ianoꝝ ⁊ pontifices idoloꝝ cōuentū
eſt ꝑ partes: vt eger introduceret̄: ⁊ que pars
ipm ſanare poſſet illius fidē ꝑualeret: ⁊ addu-
cto ceco: cū a gentilibꝰ illuminari nō potuiſſet:
⁊ auguſtinus ei lumē reſtituiſſet: maxima paga
norū pars cōuerſa credidit: ⁊ baptiſmū ſuſce-
pit. Sicq̄ auguſtinꝰ virtutibus clarus ⁊ doctri
na quieuit in pace. Anno dñi. cccccciiij. videlꝫ
vij. kalen. iunij. Sepultus cātie in eccleſia apo
ſtolorū petri ⁊ pauli. Qui etiā ad extrema deue
niens laurentiū comitē ſuū ſibi ſucceſſorē reli-
quit: ne ſtatus nouelle fidei reperiret.

¶ De ſancto Hildeunto epō. Cap. xlix.

Hildeuntus epās mel
deū. ſancto pharoni epō ipſius ci-
uitatis ſucceſſit. Qui puer quin-
quēnis eidem a parentibus tradi
tus ⁊ ab eodem eruditus eſt a pue
ritia diram penitentiam agens. Electus eſt er-
go epiſcopus poſt pharonē ⁊ conſecratus. Cū
autem iuxta eccleſiā ſancte crucis in qua olim
corpus ſancti pharonis ſepultum fuerat eſſet
atrium: in quo ciues loci ſuos mortuos tumula
bant: in eodem atrio ad ꝑces populi epās aliam
eccleſiā conſtrui permiſit: vt ſic in eccleſia iace-
rent corpa defunctorū. Que dū eſſet cōſecrāda
nocte ꝑcedēte funditꝰ diruit. Qd̄ ſctūs vidēs
⁊ de miraculo ſtupēs: ac de culpa penitens ro-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mā deuenit: ⁊ a bonifacio papa abſolutionē ob tinuit: ac deinde vt deo ſatiſfaceret hieroſolymā adijt verbū domini predicās circunquaqꝫ. ¶ Anno igiꝰ peregrinationis ſue ſeptimo ad eccleſiam ſuam reuertens in loco qui dicitur larimachus monachum repperit qui ſibi a domino fuiſſe reuelatum aſſeruit. Hildeuntū ad ſe venturum epiſcopam: cui deus dimiſerat omnia peccata ſua. Regreſſus igitur ad ciuitatē ſuam eccleſiam dei genitricis. vij. ab vrbe miliario fundauit ⁊ dedicauit. In cuius dedicatione chirothece ipſius de manibus eius hora conſecrationis extracte tribus horis in ſolis appēſe radio quaſi in partica pependerunt. ¶ Poſt hec ſanctus vir puerum ſine baptiſmo defunctum a mortuis ſuſcitauit: queꝫ nomine patris ſui adelbertuꝫ vocauit ⁊ eundem anno. vij. poſt ſe moriturum predixit: ac iuxta ſe tumulandū mādauit. Que omnia vt predixerat euenerūt. Quieuit autem in pace. vij. kalen. iunij. Iuxta cuius corpus adelbertus anno. vij. defunctus vt iuſſerat tumulatus eſt. Horum duorum ſanctoruꝫ corpora ſanctus maiolus abbas diuina reuelatione admonitus de ſolo leuauit: et honorifice condidit.

¶ De ſctis Priſco ⁊ ſocijs martyribꝰ. Cap. l.

PRiſcus martyr cum ſociorū multitudine apud tornacuꝫ que eſt villa aurelianeñ. dioc. paſſus ē ſub aureliano īperatore. Qui cū ibidem reſideret miſit ſeneſchallum ſuum ad xpianos vbiqꝫ perquirēdos ac puniendos. Ille vero cū loca plurima perluſtraſſet: veniēs tornacū priſcū cū multis xpianis pſallentē inuenit: quē xpm cōfitētē decollauit: ⁊ in puteū corpꝰ ſine capite ꝓiecit. Dūqꝫ ceteri ſimiliter ciderent vnꝰ coꝝ rapto ſcti priſci capite per ſiluā aufugit. Qui tn̄ a militibꝰ inſecutꝰ nō longe ab antiſiodoro captꝰ ⁊ decollatꝰ eſt. Ibiqꝫ vna cū priſci capite a fidelibꝰ ſepultꝰ ceteroꝝ vero martyrū corpora a xpianis furti ſurrepta in crypta tumulata ſunt. Tēpore autē ſcti germani antiſiodoreñ. epi diuina reuelatiōe eidem ſctō locus vbi corpora martyrū per annos cl. latuerēt oſtendiꝰ: cui ⁊ caput ſcti priſci martyris vna cū corpore alterꝰ martyris ſimilr̄ reuelaꝰ. Ipſe vero corpa leuata honore cōdigno cōdidit: ⁊ ibidē mōaſteriū ꝯſtituit. Caput vero ſcti priſci ad locum aliū longe ab vrbe. iiij. miliario detulit: qui locus nūc caſtrū ſancti priſci nūcupaꝰ: horū martyrū paſſio agiꝰ. vij. kalē. iunij.

¶ De ſctō Ioāhne papa primo ⁊ mar. Cap. li.

IOhānes papa ⁊ martyr huius nois primus natione tuſcus ex patre cōſtantino hormiſde pape in epiſcopatu romano ſucceſſit. Seditqꝫ annos. ij. menſes. viij. dies. xix. Quo tēpore in oriētis partibus cū adhuc hereſis arriana vigeret: iuſtinus imꝑator ardore orthodoxe fidei: vt hereticoꝝ nomē extingueret: ſtatuit eccleſias arrianis auferri ⁊ vbiqꝫ catholica religione cōſecrari. Quod cuꝫ in italia rex theodoricus arrianus audiſſet iohannē papaꝫ ſimulqꝫ cū eo theodoꝝ ⁊ agapitū cōſulares viros aliūqꝫ agapitū patriciū cōſtātinopolim ad iuſtinum direxit: mandās ꝑ eos vt niſi ꝗtotius hereticis ſuas eccl'ias redderet ipſe oēs italie catholicas eccleſias deſtrueret: ⁊ vrbes igne ac ferro deuaſtaret. ¶ Cū ergo ſctūs epus corinthū deueniſſet: vt ait Greg. iij. dial'. ca. ij. ⁊ eidē quidā nobilis eq̄tare volēti equū cōmodaſſet: quē ꝓ nimia māſuetudine vxor illius equitare cōſueuerat. Sūmus pōtifex ad certum locum equo ſubuehēte ꝑductus eſt. Qui mox vt aliuꝫ repperit: illū que mutuo acceꝑat remiſit: veruꝫ vxor illiꝰ nobilis vlterius equo illi ſedere non valuit: q2 equus fremēs ⁊ ſaliens: ac nimiū furens ex geſtibus ꝓdidit ꝙ poſt ſeſſionem tanti pōtificis mulierē ferre decetero recuſauit. Quod vir eius aduertēs ⁊ miraculū ſtupēs equū pro munere ſancto pontifici perpetuo poſſidendū direxit. ¶ Cum aūt cōſtātinopolim veniſſet ad portā que vocaꝰ aurea populoꝝ turbis ei occurrentibus vna cū imꝑatore in conſpectu omniuꝫ roganti ceco lumē reddidit: quē imperator cuꝫ ſuis ſumma reuerētia ſuſcipit. Igiꝰ legatiōis cauſa cū lachrymis expoſita de italie ſalute ſoliciti iuſtino ꝑncipi ſupplicarūt: vt eoꝝ preces ꝗuis eſſent iniuſte libēter exciperet: italieqꝫ piture ſubueniret. Quoꝝ fletibus iuſtinus ꝑmotus eis petita cōceſſit: arrianoſqꝫ ſuo iuri reſtituit. Sicqꝫ liberata eſt italia a furore theodorici. Sed poſtqꝫ iohānes papa cū ſocijs rauennā ad theodoricū veniſſet: theodoricus inuidia ductus: eo ꝙ imꝑator illos honorifice ſuſcepiſſet eū in carcere cū ſocijs afflictos dura cuſtodia peremit: qui ſctūs martyr ad xpm migrauit. vi. kalen. iunij. cuiꝰ corpus de rauēna tranſlatum: ſepultū eſt ī baſilica beati petri apl'i. Sed hāc īmaniſſimā crudelitatē aīaduerſio diuina ſecuta eſt. nā die. xcviij. poſt hoc factū theodoricus ſubita morte interijt. ¶ Refert Greg. iiij. dial'. c. xxxi. ꝙ dū quidā romani nauigātes ad īſulā liparē deueniſſent: quedā ſolitariū ibidem deo ſuiētē viſitare curarūt: q̄ eis inter cetera nunciauit theodorici: cū regē ſubito defunctū eſſe: cuius animā inter iohannē papā ⁊ ſymmachuꝫ patriciū ipſe vir dei cōſpexerat alligatam ⁊ ab eiſdē ſanctis quos ambos martyres fecerat in ollam vulcani demergi. Qui diem notantes ad italiā redierūt: ⁊ eodē die quo hec ſolitariꝰ viderat: regē repētina extinctū nece inuenerūt. ¶ Hic ſctiſſimꝰ papa ꝑfecit cimiteriū ſanctorū martyꝝ nerei ⁊ archilei via ardeatina. Itē renouauit cimiteriū priſcille. Fecit ⁊ ornamentū de gemmis praſinis ⁊ hiacynthinis ſuper cor-

feſſionē beati pauli apoſtoli. Multaqꝫ vaſa ſa-
cra in auro ⁊ argento obtulit baſilicis apoſtolo
rum. Hic etiam ordinauit epiſcopos .xv.

¶De ſancto Johanne papa ſecūdo
et confeſſore. Cap. liij.

Johannes papa hu-
ius nominis ſecundus natione ro
manus ex patre proiecto de regio
ne celio monte bonifacio ſecundo
romano pōtifici in epiſcopatu ſuc
ceſſit: ſeditqꝫ annos .ij. menſes .iiij. dies .vi. hic
alio nomine mercurius vocabatur. Hic inter ce
tera memoranda artemium patriarcham con-
ſtantinopolitanum arrianum damnauit.

¶De ſctō Johāne papa .iij. ⁊ cōfeſ. Cap. liij.

Johānes papa tertiꝰ
natione romanus ex patre anaſtaſio
pelagio primo pape in epiſcopatu ro
mano ſucceſſit: ⁊ ſedit ānos .xij. mē-
ſes .ij. dies .xxvij. hic in vrbe roma reparauit et
reſtaurauit cimiteria ſanctorū martyrum: mul-
taſqꝫ ſanctorum per diuerſa loca eccleſias reno
uauit: ⁊ de nouo perfecit ac conſecrauit. Ama-
tor religioſoꝝ ⁊ bonorū virorū fuit: pauperibꝰ
munificus extitit: poſtqꝫ autē eccleſiam apoſto
lorum philippi ⁊ iacobi in vrbe perfecit ⁊ dedi
cauit: vbi ⁊ eorū corpora collocauit: ad dñm per
rexit: ⁊ ſepultus eſt ad ſanctum petrum.

¶De ſancto Symmacho patricio
et martyre. Cap. liiij.

Symmachꝰ martyr
patricius fuit: qui tempore ana-
ſtaſij primi īperatoris rome cla-
ruit: ⁊ tēpore iuſtini primi mar-
tyriū paſſus fuit. Hic ſocer fuit
boetij ſiue ſeuerini martyris: de quo dicetur .x.
kalē. nouēbris. Filiā enī eiꝰ elphē ei in cōiugē
tradidit que hymnos apoſtoloꝝ Felix ꝑ oēs ⁊
Aurea luce compoſuit: hic ſctūs vir cū boetio
genero ſuo rēpublicā in vrbe ſtrenue miniſtra-
uit. Sed dū theodoricꝰ lōgobardoꝝ rex arria-
nus iohāne papā .i. cōſtantinopolim ad iuſtinū
imperatorē delegaſſet: vt ſuperiꝰ dictū eſt: ra-
bie ſue iniquitatis ſtimulatꝰ ſymmachū cōſulē
ac patriciū ⁊ generū eius boetiū ſeuerinū cōſu
lem ac ſenatorē catholicos viros primo quidē
carceri mancipauit: deinde in ipo carcere gla-
dio necari fecit apud vrbem rauennā. Corpus
aūt ſymmachi noīe martyris rauenne colit tu-
mulatū .vi. kal. iunij. Hic romani eloquij erudi
tiōe mirabilis maximi tyrāni: q̄ ſub theodoſio
primo ſurrexerat: ſcripſit laudes: eaſqꝫ publice
recitauit: ob qđ maieſtatis eiꝰ cēſebat. Sed cū
a pio pn̄cipe iuſtino abſolui meruiſſet apologe
ticū librū .i. ſatiſfactionalē eidē ſcripſit: et aliū
epiſtolarū. hec in hyſtoria tripartita libro .ix.

¶De ſancto Beda venerabile
preſbytero. Cap. lv.

Beda preſbyter xp̄i
famulus natione anglicꝰ apud
eccleſiā ſiue monaſteriū apoſto
lorum petri ⁊ pauli que in ciui-
tate cantie in anglia conſtructa
eſt claruit tēpore iuſtiniani ſe-
cūdi. hic a ſeptēnio ſub abbate benedicto ipſiꝰ
monaſterij: ⁊ poſt ſub ceolfrido in diuinis elo-
quijs apprime eruditus diuino ſtudio operam
prebens ſacris lr̄is plenius imbutus ſapientia
⁊ vite ſctitate admirāda ꝑfecit. Anno aūt etatꝭ
ſue .xxiiij. diaconatū: ⁊ .xxx. p̄ſbyteratū a iohā-
ne epō ſuſcepit: inde vſqꝫ ad ānos .lix. vite ſue
ſcripturis ⁊ diuine ſapiētie opuſculis intēdēs
multa pectoris ſui viris ſcholaſticis ꝯtulit mo
numēta. Nā .xxxvi. volumia edidit: q̄ in .lxxviij.
libros diuiſit. Diē aūt obitus ſui ꝑ ſeptē prece-
dētes hebdomadas diuina reuelatiōe p̄ſciuit.
Die aūt aſcēſionis dn̄i q̄ tūc illo āno .vi. kal. iu-
nij euēit: dū veſpas cū ceterꝭ clericꝭ ī eccl'ia ce-
lebraret: nulla alia īfirmitate detētꝰ: ſꝫ corꝑis
cōpos ac mētis. cū aūt illā O rex glīe decātaret: ipſa finita in ſuo appodiatꝰ ſtallo ſpm̄ emi-
ſit: ſtatimqꝫ mirus odor de eiꝰ corꝑe fragrare ce
pit: ſepultꝰ in monaſterio ſuo. Hic cū ſanctiſſi-
mus ab eccl'ia reputet: ⁊ in confeſſoꝝ catalogo
numeret: ſolus inter ſctōs nō ſctūs: ſed venera
bilis appellat: ⁊ h̄ ꝓpter duas rōnes ſiue mira
cula q̄ de ipſo cōtigerūt. Primo qꝛ ex nimia ſe-
nectute ocl'is caligaſſet ⁊ diſcipulo duce ad la
pidū cōgeriē ꝑueniſſet diſcipulꝰ ei ſuadere ce-
pit: ꝙ magnꝰ eſſet: ibi ppl's cōgregatꝰ: q̄ ſūma
affectione ⁊ ſilētio ipſius p̄dicationē expecta-
bant. Cūqꝫ ſanctꝰ feruēti ſpū elegantiſſimū ſer
monē feciſſet: ⁊ concluſiſſet ꝑ oīa. ſ. lapides re-
ſpōderūt amē venerabilis pbr. Scđo quia dū
alius diſcipulꝰ eius ipo defuncto titulū ſepul-
chro facere diſpoſuiſſet vnico carmine leonino
ſic incipiēs: hac ſunt in foſſa: ⁊ vellet finire be-
de ſcti vel p̄ſbyteri oſſa: nec metrū ſtare poſſet
⁊ nullū aliud vocabulū eidē occurreret: attedia
tus tandē iuit dormitū. Et ecce mane in tumu-
lo manibꝰ angelicis repperit ſculptū. Hac ſunt
in foſſa bede venerabilis oſſa. Quieuit autē in
xp̄o .vi. kal. iunij circa annos dn̄i .cccccc. Cor-
pus aūt eius ianuā trāſlatū digna veneratione
colit. ¶Scripſit vir dn̄i īter alia ſuꝑ geñ. librū
vnū. De tabernaculo moyſi lib. iij. Suꝑ ſamue
lē li. iiij. De tēplo ſalomonis li. i. Suꝑ eſdrā ⁊
neemiā lib. iij. Suꝑ tobiā li. i. Suꝑ parabolas
ſalomonis li. ij. Suꝑ cāticis cāticoꝝ li. v. Suꝑ
epl'is canonicis. li. vij. Suꝑ marcū li. iiij. Suꝑ
lucā li. iiij. Suꝑ actꝰ apl'oꝝ li. i. Suꝑ apoc. li. i.
De q̄ſtionibꝰ lib. regū ad notiliū. li. i. De ſche-
matibꝰ li. i. De geſtis angloꝝ inſigne ⁊ egregiū
volumē; in quo ⁊ chronica de tꝑibus continet.

De ſancto Iulio martyre. Cap.lvi.

IUlius martyr apͦd meſiã ciuitate doroſtoreñ. paſſus eſt. Qui tp̄e ꝑſecutionis cũ eſſet veteranus ⁊ emerite militie ab officialibus tentus ⁊ maximo preſidi oblatꝰ eſt. Qui dũ idola execraretur: ⁊ nomẽ xp̄i cõſtantiſſime cõfiteretur capitali ſentẽtia punitus eſt. vi. kal. iunij. Cum aũt ad paſſionẽ duceretur. Heſychius quidã miles xp̄ianus ſibi amiciſſimus dum ſe ſuis orationibus cõmendaſſet: eumq́ȝ oſculatus fuiſſet a militibus tentus ⁊ ipſe poſt dies xx. paſſus eſt: vt infra dicet. xvij. kalen. iunij.

De ſancto Eutropio ep̄o. Cap.lvij.

EUtropius epiſcopus apͦd gallias in ciuitate auraſica claruit tp̄e valentiani ſecundi imperatoris. Cuius vitam illuſtrẽ virtutibꝰ ac miraculis verus ep̄s auraſiceñ. luculento ſermone deſcripſit: vt dicit ado. Hic ob fidei deuotionẽ ad duas ſorores xp̄i ancillas a parentibus exheredatas: eo ꝙ votum virginitatis emiſiſſent: epiſtolas conſolatorias elegãti ⁊ aperto ſcripſit eloquio: non ſolum ratione: ſed ſcripturarũ ſanctarũ teſtimonio cõitas. Et hic migrauit ad xp̄m. vi. kalen. iunij.

De ſctis ſymmetrio ⁊ ſocijs mar. Cap.clviij.

SYmmetriꝰ preſbyter ⁊ martyr cũ alijs. xxij. rome ſub ãtonino imperatore paſſus eſt. Cũ eñ p̄fatꝰ ſctũs p̄ſbyter cũ alijs xp̄ianis apud praxedeȝ virginẽ latitaret: ⁊ in titulo ſancti paſtoris qͦ ſctũs papa pius in domo eius cõſtruxerat diuina myſteria celebraret: miſit antoninꝰ ⁊ tenuit ſymmetriũ cũ alijs. xxij. xp̄ianis. Quos ſine vlla auditione gladio puniri mãdauit in eodẽ titulo. Quorũ corpora praxedis virgo in cimiterio priſille ſepeliuit. vi. kalen. iunij.

De ſctõ Germano pariſieñ. ep̄o. Cap.lix.

GErmanus ep̄s pariſieñ. territorij augudustuneñ. indigena patre eleutherio matre euſebia natꝰ ẽ. Qui a iuuẽtute deo ſeruiẽs a ſctõ nectario ep̄o abbas ſancti ſymphoriani cõſtitutꝰ in ſctitate maxima ⁊ opibus virtutũ pollebat ⁊ ſignorũ miraculis refulgebat. Cum eñ incẽdiũ in monaſterio accidiſſet: ⁊ iam officinas flãme circũquaq́ȝ valleret germanꝰ aſcẽſo tecto ſummaq́ȝ cacumina plena aq̃ alleluia cõcinens ⁊ paululũ aq̃ ſup̱ ignẽ effudẽs flãmas extinxit. Cũ quidã radulphus quaſdã cenobij rex inuaſiſſet viſus adueniẽs ꝑ tres dies cõtinuos equos ipſius deuorãs damnũ ablatorꝫ triplicauit: nec deſtitit donec ille reſipuit ⁊ res ablatas reſtituit. Anne vxori hebronij regis miſſam clebrãs facie fulgidus admodũ apparuit. Per annos. iiij. anteq̃ ep̄s fieret cũ ꝑ viſum claues porte pariſieñ. a ſene ſibi fuiſſent tradite conſeruãde: p̄dixit ſe ipſius futurũ põtificẽ ciuitatis. Qͦ ⁊ poſt quadriẽniũ factũ eſt. Qui in ep̄atu doctrina clarus miraculis effulſit. Iuuenẽ eñ a iudeis in carcere tẽtũ ⁊ cõpeditũ ſe inuocantẽ ruptis vinculis ꝑ noctẽ abſoluit. Ianuã eccleſie ſanctorũ geruaſij ⁊ ꝓthaſij ſibi clauibus obſeratã baſilicã intrare cupiens crucis ſolo ſignaculo reſerauit: multos a demonijs obſeſſos liberauit: ⁊ egros plurimos a varijs languoribꝰ ſanos effecit. Inuictu ſuo ꝑciſſimus: neceſſitati pauperũ liberaliſſimꝰ fuit. Obitũ ſuũ p̄ſciẽs ad caput lectuli notariũ ſuũ ſcribere fecit. v. kalen. iunij. Et nihil vltra. Qͦ dum nemo qͦ ſibi hoc vellet intelligere poſſet. dum. v. kalen. iunij. a corpore migrauit: ꝙ ꝓpter hoc talem ſcripturã ſanctꝰ feciſſet vnuſquiſq́ȝ cognouit. Sic ergo die quo ſctũs annorꝫ fere. lxxx. obdormiuit: in dn̄o ſepultus in eccleſia pariſieñ.

De ſancto Carauno martyre. Cap.lx.

CAraunꝰ martyr apͦd carnotũ ciuitateȝ paſſus eſt. Hic natiõe romanꝰ a ſctõ dionyſio ep̄o eruditꝰ eiuſq́ȝ diſcipulꝰ fuit poſt cuiꝰ martyriũ ip̄e a ſctõ clemente papa p̄ſbyter factꝰ ꝑiſius ad p̄dicãdũ directus eſt. Et dũ ꝑ mare nauigaret: orta tẽpeſtate orõne ad deũ ꝓfuſa ꝓcellã ſedauit: nautaſq́ȝ gentiles ad xp̄m cõuertit. Cũ aũt in q̇dã tẽplo veneris puellã demoniacã liberaſſet: viſo miraculo plurimi paganorũ ad fidẽ xp̄ianorꝫ acceſſerũt. Inde ꝑ mltas galliarũ ⁊ hyſpaniarꝫ inſulas deãbulauit: clamãtibꝰ demonijs ꝑ obſeſſorꝫ ora ſuo dei eſſe credẽdũ. Qui a cũctis vexatis imũdos eijciẽs ſp̄us ĩfinitũ pp̄lꝫ cõuertit ad dn̄m. Ac demũ in carnoto ciuitate verbũ dei p̄dicãs plurimos baptizauit. egreſſuſq́ȝ idẽ cũ pluribꝰ ſocijs a latronibus q̇ eos pecunioſos putabãt inſecuti ſunt. Et dũ latrones ſocios carauni fugiẽtes ꝑſeq̃rent: reuocãs illos ſuaſit vt ab inſecutione illorꝫ deſiſterẽt eo ꝙ ip̄e ſolus pecuniã quã q̃rebãt haberet. Quibꝰ regreſſis cũ vnicũ ſolidũ ſibi ꝓ viatico retẽtũ obtuliſſet: illi ſe deluſos exiſtimãtes ip̄m decollauerũt. v. kal. iunij. Cuiꝰ corpꝰ in carnoteñ. ciuitate ſepultũ ẽ.

De ſancto Guilelmo confeſſore. Cap.lxi.

GUilelmus confeſſor dux aq̇tanie ⁊ prouincie patre theodorico ꝯſule matre aldana inclytã ꝓſapiã ducẽs ſub rege karolo magno ſtrenue militauit: eiuſq́ȝ regni principatũ tenuit ſctitate p̄clarus. Cũ aũt ſaraceni ꝑ

tes aquitanie inuaſiſſent: a karolo cū exercitu
miſſus eos viriliter debellauit: magnaq̄ illis i
flicta ſtrage eoſdē a ſeptimanie inuaſione potē
tes deiecit. Reuerſus autē ꝓ victorie gratiarū
actione deo agenda in territorio lugdun̄. nouū
monaſteriū cōſtruxit in vale: videlʒ gelonis: qđ
⁊ vberiꝰ dotauit: ⁊ in noīe ſaluatoris intitulauit
ac ibidē monachos ⁊ virgines ancillas xp̄i re-
cluſit: vbi ⁊ duas ſorores ſuas virginitatē pro-
feſſas collocauit. Deinde obtenta a karoli licē-
tia xp̄o decetero militandi in eodē monaſterio
ſe incluſit anno dn̄i. dcccccccvi. in feſto apl'orū.
Cui ſanctꝰ rex lignū dn̄ice crucis: qđ de hieru-
ſalē attulerat liberaliter ꝓ munere ꝯceſſit. Gui
lelmus ergo monachus factꝰ ꝓfunde humilita
tis ⁊ patiētie filiꝰ ad modū effectus eſt: oēmq̄
obediendiētiā in cunctis minimis ⁊ vilibꝰ offi
ciīs adimplere curabat: orationibꝰ ⁊ ieiuniīs in
ſiſtebat: ⁊ miraculis clarebat. ¶ Cū die quadā
panes coquere deberet: ⁊ hora tardior eſſet: ti-
men ꝫ ne fratres ſcādalizarent ex mora: furnū
purgare cupiēs: ⁊ ſcopā ad purgandū paratā
nō habēs: repēte incēſum clibanū intrauit: quē
ſuo ſcapulari purgauit: cineresq̄ manibꝰ expu-
lit: ⁊ tā corpe q̄ veſtibꝰ oīno inuſtus exiens: co
ctos panes ſine mora fratribꝰ apportauit. Aq̄
frigida ⁊ ſolo pane etiā in hyeme multo tēpore
vſus fuit. Obitꝰ ſui pſciꝰ diē dormitiōis eius
abbati ⁊ fribus pdixit: ⁊ regi karolo p litteras
ſcripſit. Sicq̄ diuinis ſacramētis monitꝰ. v. ka
len. iunij in pace q̄euit: ſepultꝰ in eodē cenobio:
quod eius noīe dr̄ monaſteriū guilelmenſe inſi-
gnibus miraculis clarus.

¶ De ſanctis conone ⁊ filio eiꝰ mar. Cap. lxij.

Conon martyr cū
filio ſuo ānor. xij. paſſus eſt in
nicomedia hiſaurie ciuitate tē-
pore aureliani imperatoris ſub
comite domitiano. Hic ſctūs de
vxore filiū cuius nomē nō exprimit ꝓcreauit:
qua defuncta in caſtitate pmāſit: ⁊ cū filio ſuo
religioſam vitā duxit: necnō miraculor gl'ia cla
ruit. Nā fluuiū iuxta locellū ſuū currētē qui ꝓ-
pter ipetū nimiū tranſiri nō poterat: aquis fe
cit immobilē: ⁊ orōne ſua vſq̄ ad certū tp̄s viā
multis trāſuadātibꝰ pbuit. Alias etiā cū idem
fluuiꝰ alueū ſuū egreſſus aquis inūdātibꝰ exci
cato naturali alueo ſe extēderet: ⁊ agros pluri-
mos inūdaret: orās ad alueū ⁊ curſum priſtinū
in xp̄i noīe redire fecit. Ingreſſus ḡ domitianꝰ
comes nicomediā ſctm̄ cononē tāq̄ xp̄ianū te-
neri iuſſit. Et cū ſacrificare nollet: eidēq̄ acer-
rima ſupplicia minaret: ille nolēs ſine filio gl'ia
ri vnicū natū duodenē vt xp̄ianū comiti exhibu
it: poſtulās eū ad cruciatꝰ ſecū admitti. Quos
iudex in craticula iuſſit extendi ⁊ prunis ſuppo
ſitis oleū deſup infundi. Et cū diu dū volutati in
columes pmāſiſſent fecit eos in ſartaginē ſuc-
cēſam mitti. Et dū neq̄ ſic vinci potuiſſent: mā
dauit illos appēſos flāmis ſubter miſſis exuri:
manuſq̄ illor malleis cōtūdi. Qui dū orantes
pſallerēt celeſti eos voce vocāte ſpm̄ emiſerūt:
ſepl'ti a fribꝰ i nicomedia ciuitate. iij. kal'. iunij.

¶ De ſanctis ſiſinnio martyrio ⁊ ale
xandro martyribus. Cap. lxiij.

Siſinnius martyrius
⁊ alexāder martyres apud vallē an-
noniā paſſi ſunt. Hi genere ſuo gre-
ci: ciues cappadoces mediolanū ve-
niētes a ſctō ambroſio ep̄o honorifice ſuſcepti:
⁊ cū eodē aliqn̄ tp̄e demorati: inde tridentū de
uenerūt: vbi a ſctō vigilio ep̄o ſiſinniꝰ archidia
conus: martyriꝰ lector: ⁊ alexander oſtiariꝰ or-
dinati: atq̄ ab eodē ad predicādū gentibꝰ dire-
cti ſunt. Qui vallē annoniā ingreſſi xp̄m euan-
gelizabāt. Cūq̄ in vico medo eccl'iam cōſtru-
xiſſent: ⁊ multos cōuertiſſent: a ruſticanis ſa-
turno ſacrificātibꝰ ꝓ terre frugibꝰ impetrādis
tenti ſunt: vt ⁊ ipſi immolarēt. Qđ dū facere re
cuſarēt: primo duriꝰ ceſi ſunt: deinde ſiſinniꝰ tu
ba erea capite illiſus ⁊ ſecuri cōfoſſus expira-
uit. Martyriꝰ xͦo capite ſecuribꝰ vulneratꝰ: et
ſudibus trāſforatꝰ cū duceret ad idolū occubu
it. Quor duor corpa cū alexāder ſibi collo ipo
ſita deferret tumulanda a paganis ſurrepta an̄
ſimulachrū in ignē ꝓiecta ſunt. Ipſe xͦo alexan
der vſq̄ ad mortē flagellatꝰ martyriū ꝯſumauit.
Mox aūt vmbra nigerrima totā regionē obte-
xit: ⁊ fulmina crebra terrā pcuſſerūt: ita vt mul
ti gentiliū territi cōuerterent. Sctōr xͦo corpa
a ſancto epiſcopo vigilio tridenti ſepulta ſunt:
qui paſſi ſunt. iiij. kalen. iunij. hec ado.

¶ De ſancto maximino ep̄o. Cap. lxiiij.

Maximinꝰ ep̄s treuerē-
ſis tp̄e cōſtantij auguſti claruit. Hic
nobilis pictauiorū ciuis extitit: cuiꝰ
vrbis frater huiꝰ maxētiꝰ pōtifex fu
it. Ipſe aūt maximinꝰ relicta domo prīa treue
riʒ deuēit: vbi clericꝰ factꝰ deo famulari cepit:
inde ad ep̄atū ipiꝰ ciuitatꝫ diuina reuelatiōe ꝓ
motꝰ. Cū eni q̄dā q̄riacꝰ vir ſctiſſimus in eccl'ia
ſcti eucharij nocte oraret: ipſe ſctūs euchariꝰ
ſibi appuit: eiq̄ mādauit: vt maximino nūciaret
ipm̄ in ep̄atu agritio treuerēn̄. tūc antiſtiti ſuc-
ceſſurū. Angelus dn̄i etiā eidē agritio in extre
mis poſito pviſuʒ iuſſit: vt maximinū poſt ſe eli
gendū pplo pte dei mandaret: qđ ille pfecit eo
q̄ migrāte ppl's monita diuina adīplere cura-
uit. Sicq̄ maximinꝰ ep̄s electꝰ eſt. Ad hūc virū
dn̄i athanaſiꝰ alexādrinꝰ ep̄s pſecutionē ꝯſtan
tij fugiēs adijt: ⁊ ab eo honorifice ſuſceptꝰ be-
nignaq̄ humanitate ptractatꝰ eſt. Hic etiā dū
iret romā cū btō martino nōdū ep̄o: vrſus aſi-
num cor ſarcinas deferētē inuaſit ⁊ deuorauit.
Cui ſctūs Maximinus in xp̄i noīe iuſſit. vt vi-

ces aſini ſarcinas vſqꝫ romā baiulando ſupple-
ret. Qḋ ferox aial cū oī mãſuetudine perfecit.
Rediēs quoqꝫ ad eccleſiā ſuā ad pictanienſem
vrbē vt ſuos reuiſeret diuertit. Ibiqꝫ languore
preſſus feliciter in dn̄o quieuit. iiij. kalē. iunij.
Cuius corpus exinde treuerim tranſlatum eſt.

¶ De trāſlatione corpis ſcti Nicolai. Cap. lxv.

TRanſlatio corpis ſancti Nico
lai de myrea ad ci-
uitatē venetiaꝝ fa-
cta eſt anno dn̄i. M. lxxxvi. tē
pore vrbani pape ſecundi ſub
petro patriarcha gradeñ. ⁊ vi
tale michaele duce venetiarū
atqꝫ henrico contareno eiuſdē
ciuitatis ep̄o. Cuꝫ em̄ vrbanꝰ
papa generale paſſagiū in recuperationē terre
ſancte: cunctis fidelibus indidiſſet: multi vene
toꝝ cum nauiū copioſa multitudine ad dictuꝫ
paſſagiū nauigarūt. Quorū exercitus dux exti
tit iohannes prefati ducis venetoꝝ filius cum
quo perrexit etiā dictus caſtellanus ep̄s. Qui
poſtꝙ cum eorū nauigio apud rhodum inſulā
hyemaſſent. inde diſcedentes: vt hieroſolymā
peterent vento eis aduerſo inſurgente inuiti
appulſi ſunt ad myreoꝝ patriam iam quaſi to-
taliter a turcis depopulatā. ¶ Tunc ep̄s ⁊ dux
cū ſuis armatis ad ciuitatē accedunt: ⁊ qꝛ iam
quid facturi erant inter ſe tractauerant quat-
tuor tantū cuſtodes eccleſie ſancti nicolai repe
riunt: quos tantos adulationibus et promiſſis
ac cōminationibꝰ exhortanť: vt vbi corpus ſan
cti nicolai quieſcit reuelare ꝓcurēt. Illi vero diſ
ſimulantes vel antiquitate forſan ignorātes ar
cam in capite fractā muro adherentē oſtendūt
ipſam eſſe ſancti nicolai confingūt: de qua barē
ſes partē reliquiarū eius abſtulerāt partem di
miſſaꝫ offerebāt. Ad quā illi ꝯcurrētes nihil in
ea preter aquā ⁊ oleū īuenerūt. Cūqꝫ muros ec
cleſie in locis pluribꝰ dirupiſſent: ⁊ pauimentū
effodiſſent: atqꝫ altaria diruiſſent: et nihil de
optato penitꝰ repiſſent: cuſtodes illos tormē-
tis afficiūt: vt veritatē edicāt. Qui poſt multa
verbera ⁊ ſibi illata flagella: vix tandē ab eis qḋ
nouerāt extorſerunt. Nam arcaꝫ oſtenderūt in
qua duo ſancti preſules magni nicolai prede-
ceſſores quieſcebant: in altari videlicet princi-
pali ſancti iohānis baptiſte. ſ. theodorus ⁊ ni-
colai magni nicolai patruus. De corpe aūt ſcti
nicolai magni nihil penitꝰ ſe ſcire dixerūt: cuiꝰ
rationē veriſimilē aſſignarūt. Cum em̄ vt in ge
ſtis grecorū cōtineri dicebāt vaſillis cōſtātino
politanus impator ad imperialē vrbē ſancti ni
colai corpꝰ deferre voluiſſet: et vſqꝫ ad ianuas
eccľie oſſa delata nullo ingenio illa inde educe
re potuiſſet: iratꝰ iuraſſe dicebať: poſtꝙ corpꝰ
illud habere nō poterat tali loco ipm̄ ſe locatu
rum ꝙ nullus vnꝙ ipm̄ inuenire poterit nec ha
bere. Hanc ergo cuſtodū cōfeſſionē epiſcopus
⁊ veneti veram eſſe preſumētes arcam oſtēſam
rumpentes duorum predictoꝝ ſanctorū epiſco
porum corpora in arcellis ſingulis cupreſſinis
inueniūt: ⁊ eorum epitaphia vt cuſtodes dixe-
rant legunt: eaqꝫ inde leuata ad nauem dedu-
cunt deſperantes amodo de ſancti nicolai ma-
gni corpore inueniēdo. ¶ Uerum quidē illoꝝ
diuinitus inſpirati: in eccleſia retardātes: ⁊ lo-
cum vbi altare ſancti nicolai primo deſtruxerāt
perſcrutantes inopinatāqꝫ fragrantiā odorãn
tes: ſuſpicati ſunt aliquid ibi precioſuꝫ latere.
Preterea quidā ex eis qui alˀs ad ipſam vrbem
deuenerāt recordati ſunt: ꝙ in precipuis ſolen
nitatibus archiepiſcopus myreoꝝ non in alta-
re: ſed in loco quodā plano ſup tripodem cele-
brabat. Supra quē locum imago ſancti nicolai
recta linea depicta erat. Et quibus oībus con-
iecturis motus epiſcopus caſtellanus locū ipꝫ
effodi mādauit. Subleuatiſqꝫ magne molis la
pidibus vitreā maſſam ad frangendū grauē et
penetrandū difficileꝫ inuenerūt. Qua tandem
cōfracta: ſecundā de bithumine non minus la-
borioſam exhauſerūt. Tertiam deniqꝫ maſſam
duabus fortiorem que de cupro muſeleo cū bi-
tumine glomerata fuerat: magnis viribus irru
perunt: vbi theſaurus multiplici labore reſera
tus apparuit: odorqꝫ inde mire ſuauitatis exi-
uit. Cuꝫ quo ⁊ palma quā beatus nicolaus de
hieroſolymis apportauerat ſepulta fuerat: que
circa ſanctum corpus virides ramos ⁊ frondes
pullulauerat: vnde multi collegerunt: ⁊ in teſti-
moniū ad propria detulerūt. In ſepulchro aūt
illo grecis litteris ſcriptū erat: hic requieſcit ma
gnus ep̄s myreoꝝ nicolaꝰ terra mariqꝫ glorio-
ſus. ¶ Corpus igitur inde leuātes flentibꝰ ca-
nonicis ⁊ gaudētibus venetis ad naues depor
tant: ⁊ inter alia duo collocant: eademqꝫ lampa
dibus ⁊ luminaribus atqꝫ precioſis pallijs reue
renter honorant. Inde igitur diſcedentes iter
ceptum verſus terrā ſanctam perſequūtur. Et
cū plures de oſſibus vel puluere ſacri corporis
ex deuotione ſubtraxiſſent oēs illi vel infirmi-
tate varia vexati vel duris verberibꝰ ceſi vel no
ctu terroribus agitati que paſſi fuerāt indicā-
tes ſuaqꝫ peccata epiſcopo confitētes quicqḋ
abſtulerēt reſtituere cōpellebanť. Poſt hec na-
ues venetorum ad ioppe portum deuenerūt: et
dimiſſis qui corpora cuſtodirēt: exercitus hie-
roſolymam adierunt: ⁊ a gothifredo rege chri-
ſtianoꝝ ⁊ patriarcha hieroſolymitano honori-
fice ſuſcepti ſunt: gētibus quoqꝫ francoꝝ vniti
vrbem ſaracenorū caipham inexpugnabilē du-
dum obſeſſam obtinuerūt: aliaqꝫ plurima loca
⁊ caſtra debellādo ceperūt: ⁊ deinde loca ſacra
circunquaqꝫ luſtrātes poſt plures mēſes aſcē-
ſis nauibus repatriare curarūt. Sicqꝫ geminā
palmā ſanctorum: videlicet corporū ⁊ victorie

reportātes in feſto beati nicolai videlicet.viĳ. idus decēbꝛis ad portū ciuitatis venetiarū applicuerūt occurrētibus quocꝫ clericoꝛū ⁊ populorum turbis in littoꝛe ſancti nicolai deſcenderūt: ⁊ de cōſenſu ducis ac populi ſanctoꝛū triū coꝛpa in monaſterio ſcti nicolai in eodē littoꝛe maris ſito depoſuerūt: eadēqꝫ vitali eiuſdē tūc loci abbati deuoti⁹ obtulerūt. Sed anteq̄ beata coꝛpa in ſuo loco depoſita forēt ꝑ triduū oībus in altari patuerūt: ⁊ deinde vſqꝫ ad reſurrectionē dñi ſubſequēte in medio eccľie choꝛo dimiſſa ſunt ad deuotionē fideliuꝫ adimplendā: vbi multa miracula in egroꝝ coꝛpoꝛib⁹ oſtenſa ſunt: nam plures ceci illuminati: claudi erecti: cōtractati ⁊ aliĳs diuerſis pꝛepediti languoꝛib⁹ ad ſanitatē reducti ſunt: demones quocꝫ de obſeſſoꝛū artubus effugati. Poſt que ſanctoꝝ epiſcopoꝛū reliquie digna fuerunt veneratione tumulate.iĳ.kalen.iunĳ. Euoluto anno: vicꝫ eodem die quo ſctōꝝ coꝛpoꝛa apud myꝛcā ciuitatē vt pꝛediximꝰ reperta ⁊ inde ſublata fuerāt.

¶ De ſancto Theodoꝛo martyꝛe epiſcopo myꝛeoꝛum. Cap̄.lxvi

Heodoꝛ⁹ ep̄s et martyꝛ pꝛedeceſſoꝛ fuit ſcti nicolai auūculi ⁊ ſcti nicolai nepotꝭ in ep̄atu myꝛeoꝝ: vt dictū eſt ſupꝛa ꝓxima legēda: cuiꝰ coꝛpus vna cū coꝛpoꝛib⁹ duoꝝ p̄dictoꝝ ſanctoꝝ venetiaꝝ vꝛbi trāſlatū eſt: vt ſuperius enarrat̄. Hic enī cū eccľiam myꝛee ciuitatis feliciter gubernaſſet tp̄e pſecutionis ꝓ xp̄i fide martyꝛiū in eadē vꝛbe paſſus eſt. Quo aūt tp̄e aut die ſeu ſub quo iudice aut quo martyꝛĳ genere perēptus extiterit: ignoꝛat̄: eo q̄ ipa ciuitas a turcis deſtructa ſacre ſcripture ⁊ geſtorū martyꝛū codices diſpſi fuerūt. Sepultꝰ eſt aūt in eadē eccleſia in altari ſcti iohānis baptiſte miraculis pollēs. Inter q̄ illud hebet̄ in legenda ſcti nicolai magni: q̄ dū quidā cecꝰ noīe antoniꝰ ad eū veniſſet ꝓ luminis bñficio conſequēdo: ſctūs ep̄s miſertus illius tulit de oleo lampadis pꝛedicti ſcti theodoꝛi ep̄i ⁊ martyꝛis ⁊ ſignū crucis faciēs ſuper eū: oculos illius deliniuit ⁊ confeſtim cecus ille lumen recepit.

¶ De ſancto Nicolao ep̄o ſenioꝛe. Cap̄.lxvĳ.

Icolaus epiſcopus myꝛeoꝛuꝫ pꝛefato ſancto theodoꝛo in epiſcopatu eiuſdē vꝛbis ſucceſſit: ⁊ ſancti nicolai magni auūculus fuit: cuius gratia ille nicolaus vocatus eſt. Hic cum audiſſet miracula q̄ deus in infantia puerili nuperrime nati oſtendere dignabatur: et qualiter die natiuitatis eius erectus in pelui ſteterat: ⁊ quomodo quarta et ſexta feria ſemel in die mā mas ſuggebat: ſpiritu pꝛophetico vaticinatus eſt: puerum nicolaum omnipotētis dei ſeruum et epiſcopum futurum ⁊ in toto adhuc oꝛbe ſignis ⁊ miraculis clarum ab omnibus reſonandum. Qui etiam ſanctus epiſcopus miraculis refulſit. ¶ Nam cum in caſtello auianenſe aqua longius hauriretur: eo q̄ in oppido puteū non haberent: populuſqꝫ ei aſſereret: q̄ in vno colle aque vena fuerat: que per annos multos vbi eſſet latebat. Uir domini ad locum accedēs fuſa oratione locum per ſpiritum cognouit: ⁊ per cubitum ac dimidiū fodiens: venam aque reperit: que ſufficienter exinde manauit. ¶ Hominem quendam maligno vexatum ſpiritu de regione andronica ei deductum in xp̄i nomine ab infeſtatione liberauit: demonemqꝫ ab eo depulit. ¶ Alium quocꝫ qui doloꝛe ventris quattuoꝛ menſibus toꝛquebatur: adeo vt cibos ſumere non poſſet: ⁊ per terram reptilis moꝛe volutaretur: oratione pꝛo eo fuſa ſanauit. Sicqꝫ domino ſeruiens in pace quieuit: cuius tamen dies doꝛmitionis ignotꝰ eſt. Eius autē coꝛpus vna cum coꝛpoꝛe pꝛefati pꝛedeceſſoꝛis ſui ⁊ nicolai magni eius nepotis: vt ſupꝛa actū eſt venetiarū vꝛbem delatum in monaſterio ſancti nicolai de littoꝛe quieſcit. Succeſſit autem huic in epiſcopatu alius epiſcopus tam pꝛedeceſſoꝛis q̄ ſucceſſoꝛis in vita diſſimilis: peccatis videlicet inuolutus. Cuius nomē ob pꝛaua foꝛte merita in hyſtoꝛia reticetur: ⁊ deinde nicolaus huius nepos glorioſus miracľis innumeris toto oꝛbe famoſus.

¶ De ſancto Felice papa pꝛimo et martyꝛe. Cap̄.lxviĳ.

Elix papa et martyꝛ huius nominis pꝛimus natione romanꝰ ex patre conſtantino de regiōe capꝛitauri: dionyſio pape in epiſcopatu romano ſucceſſit: ⁊ ſedit annos duos: menſes decē. Hic conſtituit ſupꝛa reliquias ſanctoꝛū martyꝝ miſſas celebꝛari. Hic fecit oꝛdinationes duas per mēſem decembꝛis: p̄ſbyteros octo: diacones quinqꝫ: epiſcopos per diuerſa loca numero quinqꝫ. Hic etiam fecit baſilicam in via aurelia miliario ab vꝛbe quito. Qui ſub claudio imperatoꝛe ſecūdo martyꝛio coꝛonat̄: ⁊ ſepultus eſt in p̄dicta baſilica quā ipſe conſtruxerat.iĳ.kalen.iunĳ: ⁊ ceſſauit ep̄atus dies quinqꝫ.

¶ De ſctā Petronilla ꝟgine. Cap̄.lxix.

Petronilla vir
go fuit filia beati pe-
tri apoſtoli. Que cum
nimis ſpecioſa eſſet ⁊
apud vrbem romã de
gens voluntate patris
febricitaret: diſcūben
tibus ſecum diſcipu-
lis. Interrogauit eũ
titus: cur petronillā laborantē febribus iacere
permitteret: qui oēs alios egros ſanaret. Cui
petrus reſpondit quia ſic ei expediret. Tamen
ne impoſſibilitas eius ſanitatis apud aliquos
crederetur: iuſſit illam ſanā ſurgere ⁊ diſcum-
bentibus miniſtrare: quod ⁊ factum eſt. Com-
pleto xp̄o miniſterio illā ad grabatum ſuū iterū
febricitantem remiſit: vbi xp̄o in dei cepit eſſe
amore perfecta: nō ſolū ip̄a ſanata eſt: ſed pluri
bus infirmantibus contulit ſanitatē. ¶ Quam
propter eius ſpecioſitatē flaccus comes concu
piſcens ad eam cū militibus armatis acceſſit:
vt eā vel violenter ſibi vxorē aſſumeret. Puella
aūt eū redarguit: q̄ȥ ad virginē inermē venit cū
armatis. Dierumq̄ȝ trium inducias petijt: atq̄ȝ
matronas honeſtas poſt triduum ad ſe mitten-
das ordinauit: vt cum ip̄is ad virum decenter
aſſociata accedere poſſet. Quas cum ille para-
ret: virgo domini vna cum felicula virgine col-
lactanea ſua ieiunijs ⁊ orationib⁹ triduo occu
pari cepit. Tertio xp̄o die ad eā ſanctus preſby-
ter nicomedes venit: qui eidem corpus dn̄i ob-
tulit. Quo ſumpto in lectulo ſuo ſe reclinauit:
⁊ inter manus matronarū que ad eā iā acceſſe
rant ſpm̄ emiſit pridie kalen. iunij. Sicq̄ȝ factū
eſt vt mulieres que miſſe fuerāt vt virginis nu
ptijs intereſſent: eiuſdē ſacras exequias cele-
brarēt. Cuius corp⁹ via ardeatina ſepultū eſt.

¶ De ſanctis Cantio Cantiano ⁊ Cātianilla
virginibus et martyribus. Cap. lxx.

Cantius cantianus
⁊ cantianilla germani marty-
res apud aquileiam paſſi ſunt
ſub diocletiano et maximiano
imperatorib⁹ agentibus dulci-
tio p̄ſide ⁊ ſiſinnio comite. Hi
de genere carini imperatoris nobiliſſimi vrbis
rome ciues perſecutionē declinare cupiētes fa
cultatib⁹ eorū pauperibus erogatis ex vrbe di-
ſceſſerūt: ⁊ aquileiā deuenerunt: vbi cuidā pro
tho ſacre ſcripture doctori illuſtriſſimo adhe-
ſerunt. Cum autē xp̄m per vrbē aquileiā publi
ce nunciarent: ⁊ comes ac preſes illos vtpote
ex imperiali progenie detinere formidaret: im
peratorib⁹ de predictoꝝ xp̄ianoꝝ aduentu per
litteras ſuggeſſerunt. Quibus imperatores re
ſpondentes hanc dederunt auctoritatē: vt ſi ſa
crificare nollent capite punirent. Quod cum
beati martyres audiuiſſent vna cum protho pe
dagogo ſuo aſcenſo vehiculo vrbem aquileiam
egreſſi fugiebant: nō q̄ȝ mortē recuſarēt: ſed vt
alijs fidelibus p̄deſſe poſſent. Quos comes ſi-
ſinnius ⁊ preſes dulcitius cū ſpiculatoribus in
ſequētes cū alterū ex ſubiunctis aīalibus eoꝝ
vehiculo corruiſſet: eos tandē in loco qui dicit
ad aquas gradatas cōprehenderunt: et horta-
bantur eos: vt ioui thura offerent. Qui cum de
monijs ſe nunq̄ȝ ſacrificaturos reſponderent:
iubentibus comite ac preſide, in eodem loco ca-
pitali ſententia plexi ſunt. De quorū corporib⁹
pro ſanguine lac emanauit. Que a zenone preſ-
bytero collecta cum aromatibus apud ipſam
ciuitatē tumulata ſunt pridie kalen. iunij.

¶ De ſancto Pamphilo martyre. Cap. lxxi.

Pamphil⁹ martyr et
ſacerdos ceſarea paleſtine oriun-
dus in eadem ciuitate paſſus eſt
martyriū. Hic admirande vir fi-
dei ⁊ ſcitatis. Euſebij ceſarieñ.
neceſſarius a quo ille ob intimam amicitiā co-
gnomen euſebius pamphili ſortius eſt: tanto
bibliothece diuine amore flagrauit: vt maximā
partem origenis voluminum ſua manu ſcripſe
rit: que ceſarieñ. bibliotheca ſeruare traditur.
Sed ⁊ ſanctus hieronymus quedaȝ volumina
manu eius exarata ſe reperiſſe aſſerit: que tan-
to vt inquit amplectebaꝛ gaudio: vt creſi opes
habere ſe crederet. Hec autē eſſe dicit. xxv. ori-
genis prefati volumina ſuper libris. xij. p̄phe-
tarū. Scripſit ⁊ ante euſebiū apologeticuȝ pro
origene. Qui ſub maximiani perſecutiōe apud
eādem vrbem martyrio vitam temporalem fi-
niuit kalen. iunij. Huius eni vita prefatus eu-
ſebius ceſarieñ. ep̄s tribus libris cōprehēſam
exarauit. Hec hieronym⁹ de viris illuſtribus.

¶ De ſancto Vincentio confeſ-
ſore. Cap. lxxij.

Vincenti⁹ gē-
te gallus lerineñ. inſu
le preſbyter tempori-
bus theodoſij ⁊ valen
tini auguſtorū claruit.
Hic vir ſanctitate ad
mirandus in diuinis
ſcripturis erudit⁹ ad
vitanda hereticoꝝ col
loquia validiſſimam edidit diſputationem quā
celato nomine ſuo: peregrini aduerſum hereti
cos intitulauit. Cuius operis partem quia in
ſchedulis poſitaȝ furto perdiderat recapitulā
do paucis ſermonibus ſenſum in vno libro cō-
pegit. Quieuit rome in chriſto kalendas iunij.
Hec gemnadius de viris illuſtribus.

¶ De ſancto Reueriano epiſcopo
⁊ ſocijs martyribus. Cap. lxxiij.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

REuerianus epūs et paulus preſbyter cū aliis .x. martyrib⁹ apud ciuitatē auguſtuduneñ. paſſi ſunt. Qui omnes pro cōfeſſione nominis chriſti ſub aureliano principe coronam paſſionis a domino perceperunt kalendas iunii: vt dicit ado ex hieronymi martylogio.

¶ De ſanctis Marcellino et Petro martyribus. Cap. lxxiiii.

MArcellin⁹ preſbyter ⁊ petrus exorciſta rome martyriū paſſi ſunt ſub diocletiano imperatore agente iudice ſereno. Cū enī predictus petrus iubēte prefato iudice ceſus ab artemio in carcere detineret̄ ⁊ ipſius artemia filia a demone vexaret̄: ⁊ ob hoc a patre ſepius plangeretur. Dixit ei petrus ꝙ ſi in xp̄m crederet ſtatim eius filia ſanitatē reciperet. Cui artemius ſe mirari rn̄dit quomodo deus petri filiā ſuā liberare poſſet: qui ipm petrum de carcere eripere non valeret. Addens ꝙ ſi cathenas in eo duplicaret eūqꝫ deus ſuus de carcere educeret omnino in ipm crederet: ſi tamē filiam eius a demone liberaret. Petrus ỽo eadē nocte ſe ad domū artemii venturū promiſit. Artemius ergo domum rediens predicta omnia candide coniugi nunciauit. Sicqꝫ ambo de his adinuicem colloquētes ꝙ petrus ad eū venire poſſet: penitus credere non poterāt. Cū autē clauſo diei lumine nox ſuperueniens tenebris mundū repleuiſſet: ſubito affuit petrus cādidis indutus: tenens triumphū crucis in manu ſua. Tunc artemius cum vxore cādida eius veſtigiis proſtrati verum deum xp̄m clamare ceperunt. Statimqꝫ filia eorū paulina virgo ab immūdo ſpiritu liberata eſt. Artemius ỽo cum cōiuge ⁊ filia ⁊ vniuerſa familia ac multitudine vicinorū qui ad miraculum concurrerāt cōuerſi ſunt ad dominū: quos oēs marcellin⁹ preſbyter illuc ſuperueniēs baptizauit. Artemius ỽo qui cuſtos erat carceris: omnes detentos dimiſit: eo pacto vt baptiſmum ſuſciperent. qui oēs a ſancto Marcellino p̄dicto ſacri fontis vnda perfuſi Chriſto dn̄o adheſerūt: ⁊ per dies quadraginta in domo artemii in diuinis colloquiis cum petro et marcellino perſtiterunt. ¶ Poſt hec ſerenus vicarius mādauit artemio: vt oēs carceratos quos xp̄ianos effectos nouerat ſibi preſentaret. Qui manus eorū deoſculans dixit eis: vt ſiquis vellet venire ad martyriū veniret intrepide: et ſiquis nollet: abiret dimiſſus in ſua libertate. Sicqꝫ multis abeuntib⁹ inter paucos marcellinus ⁊ petrus abire noluerūt. Cōperto aūt ꝙ marcellinus ⁊ petrus illos baptizaſſent: iudex eos detineri fecit vna cū artemio ⁊ vxore candida ac filia paulina. Et artemium quidē plumbatis ceſum in cuſtodia cū nata et coniuge recluſit. Marcellinū ỽo pugnis percuti in ambabus arteriis: deinde ipm nuduz ſuper vitri fragmenta proſterni: ⁊ lumē ac cibū ei denegari fecit: petrū aūt per ſe ſeparatū in carcerem trudi: ⁊ pedes eius in cippo cōſtringi. Angelus autē domini marcellino per noctē apparuit: et eum veſtibus ſuis induens ad petrum adduxit: quem et ipſum de cippo ſoluens ambos poſtmodum ad domum artemii duxit. Admonens vt per dies ſeptem chriſtianos cōuerſos confortarēt ⁊ poſtea ſe iudici preſentarēt. Sequenti ỽo die dum ſerenus eos in carceribus non inueniſſet. Artemium cum vxore ⁊ filiis ad ſe adduci precepit: ⁊ ſacrificare nolentes in terra obrui mandauit. Quod marcellinus ⁊ petrus audientes cum multitudine chriſtianorū illuc acceſſerunt: ⁊ cum chriſtiani multo plures ꝙ̄ gentiles eſſent: artemium cum vxore ⁊ filia de manibus carnificum eruerunt: ⁊ eorum detentores detinuerunt: donec marcellinus in crypta miſſaz celebrauit: ⁊ artemio ac chriſtianis omnibus diuina ſacramenta prebuit et poſtmodum omnes in pace dimiſit. Ipſe ỽo in manibus militum paganorum cum petro et artemio candida ⁊ paulina ſponte remanſit. Que cum ſerenus iudex audiſſet: iuſſit artemium cum vxore ⁊ filia ad carcerē reduci: marcellinum ỽo et petrum in ſilua nigra que nunc propter eorum martyrium candida dicitur decollari. Quorum animas quaſi virgines veſtibus ſplendidis ac gemmis indutas ab angelis in celum deferri ſpiculator nomine dorotheus ſe vidiſſe teſtatus eſt: qui ad dn̄m cōuerſus eſt. Lucilla ỽo matrona chriſtiana ſanctorum corpora collegit: et ipſa noctu in via lauicana miliario ab vrbe tertio ſepeliuit: q̄ paſſi ſunt quarto nonas. iunii.

¶ De ſancto Eraſmo epiſcopo ⁊ martyre. Cap. lxxv.

ERaſmus epiſcopus ⁊ martyr paſſus ē ſub diocletiano ⁊ maximiano imperatoribus: qui cum perſecutionem fugiens ad montem libanū declinaſſet coru⁹ ei eſcā diuinit⁹ miniſtrabat: angeli euz frequēti⁹ viſitabant: fere quoqꝫ ad ipm confugebant. Diuina tandē iuſſione ad ciuitatē veniens: ⁊ multos ad xp̄m conuertens ab imperatore Diocletiano detinetur. Et cum ſe chriſtianum confiteretur plumbatis lateribus cedit̄: ac dorſo fuſtib⁹ macerat̄: deinde ſuſpenſus vngulis ferreis lacerat̄. Et cum hec omnia pro xp̄i amore ſuperaſſet: iuſſit imperator plumbum picem ſulphur reſinam cum cera

et oleo reſolui: et exinde chriſti martyrem perfundi. Angelus autē domini eidem aſtitit et facto terremotu cuꝫ tonitruis ꝛ coruſcationibus pene tertia pars populi extincta eſt: ꝛ ſanctus ab incendijs liberatus. Quē diocletianus onuſtū ferro in ceruice ꝛ manibus fecit in tenebroſum carcerem trudi: ꝛ etiā potum aque ei denegari. Orante autē ſancto odor nimis in carcere erupit: ꝛ viſa ſunt duodecim candelabra lucentia in conſpectu eius. Uincula aūt ferrea ſicut cera ſoluta ſunt. Cui angelus dei apparuit: et eum inde eductū in modico tpis ſpacio in italia tranſpoſuit: ꝛ in lucridum ciuitatem introduxit. Quem imperator die ſequenti in carcere reqrens ꝛ minime reperiēs: ſed ianuas clauſas ꝛ anulo ſuo ſignatas aſpiciens: admiratus magicis artibus ipſum eductū putabat. Multitudo ꝟo populi viſo miraculo conuerſa eſt ad chriſtum. Igitur Eraſmus in lucrido ciuitate infirmos omnes curabat: ꝛ multos ad dominū conuertebat. ¶ Deniqꝫ cum filius anaſtaſij primarij ciuitatis defunctus ad ſepulchrum portaretur: ad ſuggeſtionem patris oratione ſua illum a mortuis excitauit: ꝛ ipſum cuꝫ anaſtaſio parēte ꝛ duodecim milibus hominū ad chriſtū conuerſis baptizauit: multaqꝫ deorum templa deleuit: et per dies ſeptem populo predicauit. Sed cum maximianus imperator hec audiſſet ad eādem vrbem properauit: ꝛ comprehenſum eraſmum ad deoruꝫ immolationes inuitare cepit: quem chriſtum confitentem iuſſit in maxillis contundi. Deinde adduxit illum ad ciuitatem ſermitanam ꝛ introducens ad templum iouis hortabat: vt preſente omni populo ſacrificaret. Cūqꝫ domini martyr oraſſet: ſtatua iouis erea duodecim cubitoruꝫ cecidit: et in puluerē redacta eſt. Draco etiam ingens ex ea exiuit et multos de plebe peremit: verum populo ꝓ eorꝫ liberatione ad dei famulum acclamante ipſe draconi imperauit: ꝛ ſerpens ſine alicuius amplioꝛi leſione nuſqꝫ comparuit. Sicqꝫ viſo miraculo tria milia hominū conuerſi ſunt. Ex quib⁹ maximianus iratus trecēti ꝛ triginta quos cōprehendere potuit: gladio necari precepit. Deinde btm̄ eraſmū detētū et ſacrificare abnuētē iuſſit tunica erea ignita ad menſuraꝫ eius corporis fabricata veſtiri: ſed tunica frigida ipſe illeſus permanſit. Tunc iuſſit ollam maximam plumbo pice cera reſina et oleo liquatis impleri ꝛ ſanctum eraſmum epiſcopum in ea demergi. Et cum hoc etiā ſupplicij genus illeſus ſuperaſſet: ꝛ ex olla liquor feruens ꝛ ebulliēs imperatorem vſtulaſſet ipm̄ martyrem chriſti continuo liberauit. Sed maximian⁹ obſtinatior effectus illum in arta cuſtodia vinctum clauſit: vt ipm̄ acrius puniret. Angelus ꝟo domini michael eidem apparuit: ꝛ ſolutum eduxit: ꝛ eidē ducatum prebens dirrhachium perduxit. deinde nauicla ibi diuinitus preparata in cāpaniā prouinciam tranſmigrauit: et iuxta ciuitatem formianam dimiſit. Qui diebus ſeptem extra vrbem manſit pane celico per angelum ſuſtentatus. Deinde diuina iuſſione ciuitatem intrauit et multos ad chriſtum conuertit. Nouiſſime coronam ſibi de celo miſſam a choro apoſtolorꝫ et prophetarū aſpexit: et ſic orans domino ſpiritum tradidit. In eadeꝫ vrbe ſepultus a fidelibus quarto noñ. iunij.

¶ De ſancto Photino epiſcopo et martyre. Cap. lxxvi.

Photinus epiſcop⁹ lugduneñ. ꝛ martyr: vt dicitur eccleſiaſtice hyſtorie libro quinto. Cum etate maior nonagenario eſſet: ꝛ pene membra iā geſtas ſolo amore ꝛ deſiderio martyrij viueret paganorum furente rabie ductus ad preſidem pugnis ꝛ calcibus enormiter inuaſus: ita vt neqꝫ etati: neqꝫ grauitati reuerentie aliquid deferrent: a longe ꝟo ſtantibus ꝛ furentibus lapides ꝛ ligna iacietib⁹ diutius eliſus: dū ſemineciſ in carcere truſus eſſet emiſit ſpiritū. iiij. noñ. iunij. Paſſus eſt tempore marci aurelij ꝛ veri antonij imperatorum.

¶ De ſanctis Blandina virgine ꝛ ſocijs martyribus. Cap. lxxvij.

Blādina martyr cū quadragintaocto martyribus paſſa ē i lugduneñ. ciuitate tēporibus marci aurelij veri ꝛ antonij atqꝫ lucij filiorum eius. De quibus eccleſiaſtice hyſtorie libro quinto caplo primo ꝛ ſecundo ꝛ tertio habet: ꝙ ſeuiente perſecutione cōtra xp̄ianos apud lugdunū ꝛ viennā vrbes galliarum: adeo vt etiā domorum illis prohiberet habitatio ꝓceſſus in publico aut quorūcūqꝫ ciborū cōparatio prefati martyres preſidi ſunt oblati. Inter quos cū quidā vecti⁹ paganus preſidē de tāta impietate argueret: tenet ꝛ ipe tanqꝫ xp̄ianorū aduocatus tētus eſt: ꝛ quidā diaconus nomine ſanct⁹ qui laminis ferri ꝛ eris cādentibus aduſtus in carcerē miſſus: rurſum diris cruciatib⁹ examinatus ſpm̄ reddidit. Attalus qꝫ ꝑgamenus q̄ martyres nutibus oculorꝫ ꝛ geſtib⁹ hortabat: poſtqꝫ dieb⁹ multis terminū carcerē tolerafſet: q2 ciuis romanus capite ceſus eſt. ¶ Ex his qꝫ martyribus decē in carcere tabefacti fame defecerūt. Deīde reliqui oēs ꝓducti qui ex eis ciues erāt romani decollant. Ceteri ꝟo beſtijs ſubijciunt: ſed ab eis mīme ledunt. Inter quos quidā ꝛ alexāder phryx gn̄e nō obſtante ꝙ ciuis roman⁹ eſſet ꝯtra decretū ꝓncipū a p̄ſide volēte pplo cōplacere feris exponit: q2 forte alijs ꝑtinacior videbat. Attal⁹ ꝟo q̄dā alter prunis ſubſtractis i ſella ferrea tort⁹ martyriū

conſumauit. Blandina ꝟo primo ⁊ ſecundo die diuerſis penaruꝫ generibus cruciata tertio die ad ſtipitē ligata beſtijs expoſita: ſed ab his minime leſa: quarto die verberibus acta: craticula exuſta: ad vltimū gladio iugulata eſt. Cuius exemplo ponticus puer annoꝝ. xv. multis paſſionibus affectus ante illam gladio palmā pcepit. Maurus ꝟo quidam: zacharias preſbyter: epactus albina: grata: ⁊ alij ceteri eiuſdē collegij glorioſi diuerſis ſupplicijs diebꝰ plurimis torti: deinde in ſellis ferreis igne ſubiecto aſſati: nouiſſime gladio conſumati ſunt. Quorum omniū quadragintaocto martyruꝫ reliquie inceſe ⁊ rhodanū fluuiū diſperſe fuerunt. Sed diuina diſpoſitione in loco in quo corpora combuſta fuerāt: cineres ⁊ oſſa incombuſta dimiſſa a fidelibus reperta ⁊ recollecta atqꝫ in eccleſia apoſtolorum ſub altari condita ſunt. Hoꝝ oim paſſio agitur. iiij. noñ. iunij.

¶ De ſancto Nicolao peregrino et confeſſore. Cap. lxxviij.

Nicolaꝰ cognomēto peregrinus confeſſor natione grecus tempore vrbani pape ſecundi claruit. Hic in annis adoleſcētibꝰ in monaſteriuꝫ ſancti luce quod in ſcyro grecie partibꝰ ſitū eſt diutius ꝯuerſatus angelicam vitam duxit. Cunqꝫ dominica precepta que crucem tollendam ſequiqꝫ dominū iubēt ſolicite audiſſet: non tamē ſpiritu: ſed manibus corpoream crucem arripiēs monaſterio diſceſſit: ⁊ vt chriſtum liberius ſequeret: peregrini cepit: qui veniens hydrātum apulie ciuitatem: ibiqꝫ aliquātuluꝫ commemoratus venit tarentum: vbi aliqua miracula oſtēdēs a populo reuerentie eſt habitus. Inde venit ad ciuitatem tranen̄. vbi crucem ex more manibus baiulans puerorum multitudinē congregauit: cū q̄bus ſacra vrbis loca circuiēs: kyri eleiſon clamare nō ceſſabat: pueroſqꝫ ſubſequentes vt ſimiliter clamarent concitabat: ⁊ vt ad ſe quotidie conuenirēt: ⁊ hoc diebus ſingulis iterarēt. puerulos pomis ⁊ fructibus ſibi datis alliciebat: quibuſdā ex ciuibus eum inſanum reputātibus: quibuſdā ꝟo altiora de eo ſentientibus: ⁊ columbinam preſumētibus ſimplicitatē. Nā pauperrimis indutus panniculis: nudis pedibus incedebat: ſine intermiſſione orabat: diebꝰ ſingulis non ante veſperas cibum ſumebat. Panem ꝟo modicum ⁊ aquaꝫ ſemper comedebat. Cum autem eius fama ad biſantium archiepiſcopum perueniſſet: eum ad ſe accerſiuit: ⁊ cur talia clamādo ꝑ vrbē circuiret: ſciſcitatus eſt. Cui ſanctus vir preceptum domini de cruce ſumenda confeſtim allegauit: quam nedū animo ſed corpore ſe geſtaturum quotidie diſpoſuit: quod ſi epiſcopꝰ in eius ſibi dioceſi denegaret: ad oppidum ipſe mox aliud properaret. Preſul autem prudens ſancti confeſſoris rectā intentionem ⁊ columbinam ſimplicitatem attendens ei prohibere noluit: quin propoſitum adimpleret: quinimo rogauit: vt quotidie ad ſuā menſam reficiendus accederet. Cum autem nicolaus archiepiſcopi mādata adimpleret: ⁊ ciuitatem ex more kyri eleiſon clamans ⁊ cruceꝫ baiulans cum pueris peragraret: poſt dies modicos febre corripitur: ⁊ in hoſpitio cuiuſdam ex ciuibus nobilis deuotione maxima refouet. Qui ad extrema deueniens pueros ſuos aduocauit: ⁊ crucem ſuaꝫ eiſdem tradens: eos in nomine domini benedixit: ſicqꝫ ſpiritū in pace domino reddidit. iiij. noñ. iunij. Statimqꝫ a ciuibus vnanimiter ad eum ex deuotione confluentibus corpus ad eccleſiā beate marie deducit: ⁊ a cunctis certatim irruētibus pedes eius cuꝫ reuerentia deoſculātur. Eodem die mulier tranen̄. nomine mundella corporis tactu ſanctiſſimi lumen oculorum triennio ante perditū recuperauit. Alia mulier biſantia nomine cuiꝰ brachium aruerat ſanitatem recepit. Altera etiam alba nomine dolore ventris dudū nimio fatigata: medelam a ſancto cadauere percepit. Sicqꝫ ab archiepiſcopo ⁊ populo corpꝰ peregrini nicolai in ipſa eccleſia honorifice tumulatur: vbi multis ſignis effulget.

¶ De ſancto zacharia monacho. Cap. lxxix.

Zacharias monachꝰ ſiluani abbatis diſcipulus artiſſimam in heremo vitam duxit. Qui raptꝰ in extaſi a mane vſqꝫ ad horam decimam ad ſe rediens: dixit ſe vidiſſe gloriā dei: ⁊ tunc fuiſſe dimiſſum: qui etiam pallium ſuum pedibus conculcans: dixit neminem poſſe fieri monachum: niſi qui ſic animo omnia conculcaſſet. quieuit in pace quarto noñ. iunij. Hec heraclides.

¶ De ſanctis Pergentino ⁊ laurentino martyribus. Cap. lxxx.

Pergentinus ⁊ laurentinus fratres vterini nobiles ciuitatis aretine paſſi ſunt ſub perſecutione decij ceſaris in eodem oppido. Cum eñi tyburtius conſiliarius decij eandem vrbem ingreſſus eſſet: delati ſunt ei predicti fratres ꝙ populum a deorum cultura ſuperarent: qui illos aduocās: et primo quidē blandicijs multis hortari cepit: vt a chriſti predicatione deſiſterent. Et quia nobili progenie orti fuerant; eos tunc lenitate mollire cupiens dimiſit. Cum autem adhuc dei martyres conſtantius chriſtū confiterent: ⁊ populū a ſacrificijs ſubtraherēt exhortationibꝰ ſuis. Iteruꝫ delati tyburtio tenti ſunt: et cathomis leuati diutius

fuſtibus cedi iubentur. Statimcꝫ brachia miniſtrorū arefacta obſtupuerūt: ſed oratibus ſanctis eiſdē reſtituta ſunt. Quo miraculo multi gentiliū conuerſi fuerūt ad xp̄m. Tunc iubente tyburtio ſancti in carcerem recluduntur: ⁊ per triduū ſine cibo dimittūtur. Poſt tres ꝟo dies angelus dn̄i ad eos deſcendit: quos ⁊ celico pane refecit: totuſcꝫ carcer nimia claritate refulſit. Cuſtodes ꝟo velut mortui obdormierunt. Tuncꝫ xp̄iani qui nuper conuerſi fuerant cum ſorore eorum pergentina ad ſanctos viſitādos eadem nocte veniſſent: ⁊ cuſtodibꝰ munera detuliſſent: vt illos ad ſanctos intrare permitterēt: carcerē apertū inuenientes: ⁊ cuſtodes dormiētes ad ſctōs ingreſſi ſunt: ⁊ baptiſmi lauacrum expetebant: eiſcꝫ vt abirent ſuadebant. Sācti ꝟo martyres eos baptizandos ad corneliū quendā preſbyterum miſerunt: ⁊ ꝙ nullatenus abire volebant reſponderūt: eo ꝙ ad martyrium feſtinabāt. Sicꝫ illi ad corneliū accedentes baptizati ſunt fere ſexaginta viri. Sequēti die tyburtius hec audiens: eos eductos ſuper carbones ardētes nudatis plantis ſtare fecit: ſed vtercꝫ ipſorum illeſus permanſit. Tūc ſtatuā iouis adduci mandauit: eoſcꝫ illā adorare ſuaſit. Et poſtꝗ̄ illi orationē fuderunt: idolum in puluerem redactum eſt. Quo miraculo ducenti paganorum conuerſi ſunt ⁊ clamantes xp̄m verum deum furore gentiliū vſcꝫ ad mortē ceſi: ſemiuiui relicti ſunt. Tūc tyburtius iuſſit pergentinum ⁊ laurentinum fratres capitalem ſubire ſententiam. Quorum corpora pergentina ſoror illoꝝ cum aliīs pluribus xp̄ianis noctu ſurrepta longe a ciuitate arretina fere mille paſſibus ſepeliuit. iiij. nonas iunij.

¶ De ſancto Liſardo confeſſore. Cap. lxxxi.

LIſardus preſbyter et cōfeſſor ſancti leonardi magni germanus fuit tp̄e ſancti remigij archiep̄i remeñ. ⁊ clodouei regis francoꝝ: vt dicet infra in legenda ſancti leonardi. viij. idus nouembris. Hic cum beato leonardo fratre ſuo relicta curia regali ſancto remigio archiepiſcopo adheſit: ⁊ ab eodē in ſacerdotij dignitate cōſecratus eſt. Poſt hec aſſociatus leonardo aurelianū predicātes verbum dn̄i deuenerūt. Et in quodam cenobio aliquādiu inſimul ſeruientes domino permanſerunt. Cum autem liſardus ſuper ripam ligeris ſolitariam vitam elegiſſet: ⁊ leonardus per ſancti ſpiritus admonitionē in aquitania predicare diſponeret: oſculantes ſe abinuicem diſceſſerunt. Sicꝫ liſardus omni vite ſue tp̄e in eodem loco breui tugurio locatus ieiunijs ⁊ contemplationi intentus perſeuerauit. Et. iij. nonas iunij in pace quieuit. Cuius corpus aureliani tumulatum miraculis coruſcat.

¶ De ſancto Iſaac martyre. Cap. lxxxij.

ISaac monachus ⁊ martyr apud ciuitatem cordubā paſſus eſt. Qui cum eſſet annorū xxvij. feruente perſecutione: gladio pro fide chriſti necatus cum palma martyrij a regna celeſtia conuolauit. iij. nonas iunij. Hec hieronymus in martyrologio ſuo. Et inde ado.

¶ De ſancto Iſaac preſbytero. Cap. lxxxiij.

ISaac antiochene eccleſie preſbyter cōtinentiſſime vite: et perſpicue ſapientie clarus fuit. Qui aduerſus neſtorianos ⁊ entycianos multa ſcripſiſſe dicit. Antiochene quoꝗ̄ vrbis ſue excidium elego metro deploraſſe narratur. Claruit autem leonis primi tēporibus. Hec gemnadius de illuſtribus.

¶ De ſancto Iſaac confeſſore. Cap. lxxxiiij.

ISaac abbas ⁊ cōfeſſor de ſyrie partibus ad ſpoletanam ciuitatem deuenit: ingreſſuſcꝫ eccleſiā a cuſtodibus petijt vt ſibi quantum vellet licentia concederetur orandi quod ⁊ obtinuit. Et cum diebus tribus ⁊ ſubſequentibus noctibus indefeſſus orationem continuaſſet: ⁊ hoc vnus ex cuſtodibus cerneret: inflatus ſuperbie ſpiritu: cepit impoſtorem clamare: qui ſe triduo ante oculos hominum orare ſimularet. Et cum virum dei alapa percuſſiſſet: repente ſpiritus illum malignus inuaſit et ad viri ſancti veſtigia ſtrauit: et ꝙ iſaac inde ipſum expelleret acclamauit. Cuius tamen viri peregrini nomen adhuc ignorabatur: moxcꝫ vt vir dei ſuper eum incubuit: malignus ſpiritus qui eū inuaſerat abſceſſit. Quo miraclo ciues ſtupefacti virum domini reuerentia habere ceperunt eicꝫ multa ꝓ edificando monaſterio obtulerūt. Ille autem nihil horum accipiens deſertum locum repperit ibicꝫ ſibi humile habitaculum cōſtruxit: multoſcꝫ ibidem diſcipulos congregauit. Hic prophetico ſpiritu claruit: ⁊ miraculis coruſcauit. Die quadam in horto monaſterij vangas diſcipulos hora veſpertina iactare precepit: quod futurum erat ſpiritu dei prenoſcens. Cum autem nocte ad matutinum cum fratribus ſurrexiſſet: pulmentum operarijs coqui iuſſit: factocꝫ ſummo mane ipſū ad hortum deferri mandauit: vbi quot vangas iactari fecerat tot laborantes inuenit. Ingreſſi quippe fures fuerant: ſed mutata mente per ſpiritum vangas apprehenderant: et vſquocꝫ ſanctus ad eos peruenit hortū colere non ceſſauerant. Quos ille clementer ſalutauit pulmento refecit ⁊ de malo propoſito quo venerāt redarguit atcꝫ collectis oleribus oneratos remiſit. ¶ Cum quidam ſciſſis pannis obſiti et

nudi ad eum venirent: eiuſq; miſericordiam
poſtularent: ille vnum ex diſcipulis ſilenter vo-
cauit: eiq; precepit: vt ad talem cauam arborē
in ſiluā accederet: ⁊ veſtimenta ibi reperta de-
ferret. Qui dum iuſſa compleſſet ⁊ veſtes reper
tas detuliſſet vir domini ea peregrinis nudis
petentibus tribuit. Illiq; recognouerunt que
poſuerant pudore conſternati: q2 qui fraudulē-
ter veſtimenta querebant aliena confuſi recepe
runt ſua. ¶ Quidam vir ſe illius orationibus
cōmendans ſportas duas alimentorum ei per
puerum tranſmiſit. Quarum vnam puer in iti-
nere abſcondit alteram viro detulit. Quā ipſe
gratāter accepit: ſ3 puerū admonuit: ne ſportā
abſcōditā icaute cōtingeret: q2 ſerpēs in ea in-
greſſus foret: puer igiẽ q̄uis exultaſſet ꝙ mor
tem euaſit: quia tamen delictum eius propala-
tum fuerat confuſionē ſuſcepit. Reuerſuſq; ſi-
cut ei abbas dixerat ſerpentē in ſporta inuenit
⁊ de cōmiſſo penitentiā egit. Hec gregori⁹. iiij.
dialo. cap̄. xiiij. Sanctus aūt iſaac clarus virtu
tibus in ipſo cenobio in domino quieuit.

¶ De ſancto Quirino epiſcopo et
martyre. Cap̄. lxxxv.

Quirinus eps ſciſia-
nus ⁊ martyr tempore diocletiani
⁊ maximiani paſſus eſt. Qui cum
in eadē ciuitate que oppidū eſt il
lyrice ꝓuincie a maximo preſide
quereref: egreſſus vrbem ⁊ fugiens cōprehen-
ſus eſt: ⁊ maximo iudici preſentatus. Et cū ſe
xp̄ianū libere profiteref iuſſit eum fuſtibus ce
di. Deinde grauatum cathenis in carcerem re-
cludi. Cui nocte oranti diuinus ſplēdor illuxit.
Quod videns marcellus cuſtos carcere3 ape-
ruit: ⁊ cōuerſus ad xp̄m: ac eius pedib⁹ ꝓſtra-
tus baptiſma ſacrū ſuſcepit. Poſt triduū autē
maximus iudex iuſſit quirinū ferro vinctū ad
amantiū preſidē ad primā pannonie ciuitatem
adduci. Qui iuxta flumen danubiū amātio de
ſcarabatenſi ciuitate reuertēti preſentaf: quē
ille ad eandē ciuitatē rediēs illuc adductū du-
riſſimo carceri mancipauit. Cui xp̄iane quedā
matrone cibū potūq; miniſtrabāt. Statimq; vt
oblata benedixit ceciderūt cathene de manib⁹
⁊ pedib⁹ eius: donec manducaret: deinde a cu-
ſtodib⁹ ad ſabariā ciuitatē adductus amantio
preſidi in theatro oblat⁹ eſt. Quē preſes ꝑ mul
ta verba ad ſacrificandū ſuadebat. Cūq; quiri
nus tam eius minas ꝙ blanditias contēpſiſſet:
iuſſit amātius ad collū eius mollā ſuſpendi: at
q; in fluminis ſabari vndā demergi. Cumq; de
ponte precipitatus fuiſſet in flumē: ⁊ diuti⁹ ſu
pernataſſet cū ſpectantibus xp̄ianis collocat⁹:
ne ſuo terrerenf exēplo: vix orans vt mergeref
obtinuit. Cuius corpus nō longe inde repertū
in baſilica iuxta ſcarabatē ciuitatis portā prin
cipalē poſita a fidelibus ſepultū eſt. Facta ꝓo
incurſione barbarorum in partibus illis: chri-
ſtiani inde fugientes corpus martyris abſtule
runt: ⁊ romam baiulantes via apia miliario ab
vrbe tertio in eccleſia ad catacumbas deuote
depoſuerunt. Ubi aliquando apoſtolorum cor-
pora iacuerūt: vbi ⁊ corpus ſancti Sebaſtiani
martyris cum alijs plurimis requieſcūt. Paſ-
ſus eſt autem pridie nonas iunij.

¶ De ſanctis. xliiij. martyribus. Cap̄. lxxxvi.

Quadragintaquattu
or martyres in ciuitate iconij paſ
ſi ſunt ſub alexandro imperatore.
Hi a ſanctis quirico et iulita cō-
uerſi: cum chriſtum publice predi
carēt iuſſu alexandri capite ceſi ſunt pridie no-
nas iunij: ⁊ in eadem ciuitate tumulati.

¶ De ſancto Bonifacio epiſcopo
⁊ ſocijs martyribus. Cap̄. lxxxvij.

Bonifacius archi-
epiſcopus maguntinus apud
fritiam martyrium paſſus eſt.
Qui iuſſu ſtephani pape ſecun
di pipinum karoli patrem vn-
xit in regem francorum. Hic
de britannia veniens fidem chriſti fritionibus
primus annunciauit: et multis miraculis no-
uelle genti nouus predicator coruſcauit. Cum-
q; maximam partem fritie chriſti cultui ſubie-
ciſſet: ⁊ ſacro fonte baptiſmatis diluiſſet: a pa
ganis qui ſupererant tentus ⁊ multis affectus
iniurijs: tandem gladio peremptus martyriu3
cōſumauit: cum cobarico epiſcopo ⁊ alijs ſer-
uis dei nonas iunij.

¶ De ſancto Bonifacio epiſcopo
⁊ martyre. Cap̄. lxxxviij.

Bonifacius
archiepiſcop⁹ boſ-
neñ. et martyr con
ſanguineus otho-
nis tertij imperatoris fuit:
qui ſibi admodum dilectus li
beralibus inſtructus et muſi-
cus gratioſus: adhuc in ſecu-
lo deo deuotus erat. Et dum
eccleſiam ſancti martyris bo
nifacij ſui nomine frequentaret: optabat ſe il-
lius exemplo martyrem futurum. Tandem re-
licto ſeculo habitum ordinis camaldulenſis ac-
cepit: et ſancto romualdo abbati eius ordinis
fundatori adheſit: cuius diſcipulus effectus
ſanctiſſimam vitam pluribus ſecu3 annis egit.
Demū ad martyriū flagrans a ſede apoſtolica
predicandi gentibus licentiā impetrauit: ⁊ cō
ſecratus archiepiſcopus ad gentes boſne euā-
gelizandas acceſſit: qui ceteris conſocijs equi
tātibus nudis pedibus incedebat. Et cū alias

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

bis ſolū in ſeptimana dn̄ica ſcꝫ die ⁊ quinta fe
ria cibum ſumere conſueuiſſet: tunc pro labore
itineris tantū ſibi indulſit: vt quotidie medio
pane ⁊ aqua modica reficeret: diebus domini-
cis ⁊ feſtiuis addens poma vel arboꝝ radices
vix coctas. Qui etiam poſtꝙ eſt in archiepiſco
pum conſecratus officiū monaſticum iure pro-
feſſionis ⁊ canonicū iure cōſecrationis quoti-
die bis dicebat. Ueniens aūt ad montes ⁊ pe-
des ire non valēs nudis plantis ⁊ crurib⁹ equi-
tabat: ⁊ in partibus illis frigidiſſimis adeo fri
gus intolerabile ſepius ſuſtinebat: vt aliquādo
pedem a ferro ſubherente diſiungi non poſſet:
niſi aqua calida ſubueniret. ¶ Ueniens igit̄ ad
boſnas gentiles verbum domini feruentiſſime
predicabat. Sed videns ſe modicū proficere:
ad rutenorum regem deuenit: ibiq̄ xp̄m annun
ciare cepit. Rex aūt illum pānoſum inſpiciēs:
putabat: ꝙ ſpe ꝯquirēde pecunie hec ſimulate
cōfingeret: eiq̄ munera promiſit: ſi a permiſſis
deſiſteret. Ille xͦo pontificalibus precioſe in-
dutus corā rege ſtetit: quem adhuc rex magis
ſimulatorē exiſtimauit. Eidemq̄ ſpopondit: vt
ſi epiſcopus per ignē inuſtus incederet: ipſius
fidei adhereret. Moxq̄ ignem copioſum accē
ſum epiſcopus aqua benedicta conſperſit ⁊ pō
tificalibus indutus per ipſuꝫ ſecurus trāſiuit.
Ita vt nec pilus aduſtus in veſte: nec odor fu-
mi in carne quid apparuit. Quo miraculo rex
cum populi multitudine infinita ꝯuerſus ⁊ ba
ptizat⁹ eſt. Cupiebatq̄ regnū filio dimittere: ⁊
bonifacio adherere. Fratrem aūt ſuū nolētem
fidem chriſti ſuſcipere abſente archiepiſcopo
occidit. ¶ Cum autē bonifacius ad alteruꝫ re-
gis fratrem longe poſitū iuiſſet: vt ei chriſtum
predicaret. Ille archiepiſcopū tenuit ⁊ in con
ſpectu ſuo ⁊ plurimoꝝ decollari fecit. Statiq̄
ipſe regis frater excecat̄: ⁊ tam ipſe ꝙ omnes
aſtantes intantū ſenſum amiſerūt: ꝙ ſicut lapi
des immobiles ⁊ oino inſenſibiles perſiſtebāt.
Rex autē hoc audiens illuc cū multis acceſſit:
vt fratrem occideret: ſed cū miram dei vltioneꝫ
vidiſſet: orauit chriſtū vt oēs illi ad ſenſuꝫ ⁊ lo
quelam redirēt: eo pacto ꝙ ſi cōuerti vellēt eis
iniuria necis ſancti viri remittat̄: ſinautē cun-
cti gladio trucident̄. Factaq̄ oratione tam re-
gis fratri ꝙ ceteris ſenſus reſtitutus eſt: qui
baptiſmo ſuſcepto ſancto martyri triumphale
ſepulchrum ⁊ eccleſiam conſtruxerunt.

¶ De ſancto Bonifacio epiſcopo
carthaginenſi. Cap̄. lxxxix.

BOnifacius epiſco-
pus carthaginēſis claruit tēpo
re zenonis imparatoris vt ait Si
gibertus: qui ſanctitatis cul-
mine ⁊ ſapientie lumine admo-
dū effulſit. Libroſq̄ plurimos
ad diuerſos cōſcripſit: videlicet de predeſtina-
tione. De cōtinentia cōiugatorum poſt votum.
De virginitate ⁊ humilitate. De oratione ⁊ cō-
punctione. Scripſit ⁊ ſermones elegātes pre-
cipue. De natiuitate domini. Et de ſolennnita-
te ſancti ſtephani prothomartyris. Et virtuti-
bus inſignis migrauit ad chriſtum.

¶ De ſanctis Nicandro ⁊ Martiano
martyribus. Cap̄. xc.

NIcāder et martian⁹
martyres vigēte pſecutione paga
noꝝ in ciuitate atina a maximiano
preſide comprehenſi cū ſacrificare
nollent pmo diebus. xx. in carcere
detenti ⁊ afflicti ſunt. Deinde ad decollandum
iubētur adduci. Tūc vxor nicandri iuuenis pu
ella virum exhortās vt in chriſti cōfeſſione ma
neret immobilis detenta eſt a paganis: marty-
res autem domini ligatis duobus orarijs ante
oculos eorū decollati ſunt: vxor autem nicādri
poſt dies tres etiā ipſa in cōfeſſione fidei capi
talem ſententiā ab eodē accepit iudice. Ciues
aūt venephrani corpus ſancti nicādri in eoruꝫ
vrbe: ciues xͦo atinates corpus martiani in eoꝝ
oppido collocarūt. Paſſi ſunt eñ in territorio
inter ipas duas ciuitates poſito non̄. iunij.

¶ De ſctō Philippo diacon̄. Cap̄. xci.

PHilippus diacon⁹
de ſeptē pmis ab apoſtolis ele-
ctus eſt: vt habet̄ Actuū. vi. ⁊ cū
ſtephano ꝓthomartyre ordina-
tus eſt. De quo plurima in acti-
bus apoſtoloꝝ ſcribunt̄. Nā ⁊ ſamarie predica-
uit: ⁊ ſimonē magū baptizauit. Candacis etiā
eunuchū regine ethiopū ad chriſti fidē ꝯuertit
⁊ ſacri baptiſmatis vnda pfudit: multiſq̄ ciui-
tatibus donec veniret ceſaream nomē dn̄i ieſu
xp̄i euāgelizauit: vt hr̄ Actuū. viij. Ueniēs aūt
ceſareā multis ibidē miracl'is claruit. Habuit
eñ quattuor filias virgines ſacratiſſimas per
quas deus multitudinē vginū lucrat⁹ eſt. Hic
inter cetera vt ait Papias ep̄s hieropolitanus
mortuū quendā per eaſdē eius quattuor filias
ſibi oblatū a mortuis ſuſcitauit. Deinde ordina
tus eſt ep̄us in thracia ſcythia: vt tradit abbas
dorotheus. Et poſtꝙ i eccleſia ſua ſibi cōmiſſa
annis pluribus p̄dicaſſet reuerſus ceſareaꝫ in
pace dormiuit. viij. idus iunij: vbi ⁊ ſepult⁹ qe-
ſcit. Et iuxta ipſum tres ex predictis filiabus
ſuis iacēt. Quarta xͦo ephesi dormit.

¶ De ſanctis Artemio Candida ⁊
Paulina martyribus. Cap̄. xcij.

ARtemius candida
vxor ei⁹ ⁊ paulina vgo eoꝝ filia
martyres rome paſſi ſūt ſub dio
cletiano iudice ſereno. Hi a ſctō
petro exorciſta conuerſi ſunt: cū

apud eūdē artemiū in carcere detinereť: poſtꝙ prefata paulina ab obſeſſione maligni ſpūs ꝑ eundē petrū liberata eſt: qui oēs cū alioꝝ multitudine carceratoꝝ a ſctō marcellino p̄ſbytero baptizati ſunt: vt ſupra dictuꝫ eſt in paſſione marcellini ⁊ petri. iiij. noñ. iunij. Poſtꝙ autem marcellinus et petrus a ſereno decollati ſunt: vt ibidem dictū eſt: ⁊ p̄fatus artemius cū vxore ⁊ filia a paganis detēti: ⁊ in carcere iubēte ſereno diebus pluribus vincti fuerūt: tandē cum in xp̄i confeſſione conſtantes perſiſterent: data ſuper eos ſentētia artemius gladio necatꝰ eſt. Candida vero ⁊ paulina lapidibus obrute ſunt. Quorum corpora chriſtiani rapientes via aurelia vbi ⁊ interfecti fuerant: cum reuerentia collocarunt. viij. idus iunij.

¶ De ſanctis viginti martyribus. Cap. xciij.

VIginti martyres apud tarſum cilicie tēporibus diocletiani ⁊ maximiani ſub iudice ſimplicio paſſi ſunt. Qui ꝑ diuerſa ſupplicia deū glorificauerūt in corporibꝰ ſuis. Quorū corpora apud hipponē ciuitatē aphrice tranſlata ſepulta cuſtodiunť: vt dicit Auguſtinꝰ. xxij. de ciuitate dei: vbi ⁊ refert ꝙ dū quidā florentius ſenex ⁊ pauꝑ qui veſtē amiſerat: nec vnde aliā emeret habebat: ad hoꝝ martyrum memoriam oraſſet: quatenus eius inopie ſubueniret confiſus de virtute ſanctoꝝ in littore piſcē magnum palpitantem repperit: quem ſcindēs in eius ventre anulum aureum cum lapide precioſo inuenit: quem tanti vendidit ꝙ inde ſe honorifice veſtiuit: ⁊ martyribꝰ gratias egit. Quoꝝ paſſio colitur. viij. idus iunij.

¶ De ſancto Vincentio epō. Cap. xciiij.

VIncentius epiſcopus meuie ciuitatis tēpꝰe quodā a capitolio rectore tuſcie qui epos xp̄ianos ferro vinctos puſij cōgregauerat puniēdos cū fratre ſuo benigno diacoñ. adductꝰ eſt ad templū martis vt dijs immolaret. Cū autē oraſſet oīa idola ſubuerſa: ⁊ demones vlulātes exeūtes: multoſqꝫ paganoꝝ cedentes ſexcētos ex eis verberibus occiderūt: omneſqꝫ xp̄ianos qui ferro vincti erāt xp̄i virtute cōpulſi ſoluerunt. Quo miraculo plurimi gentiliū fidē perceperunt. Inter quos quidā mauertius comes pus crudeliſſimus qui ⁊ de vicinis locis epiſcopos cōgregauerat cōuerſus eſt. Cum autē xp̄iani cum epiſcopo ad locum aliū ſe traſferētes pſallerent: miſit capitolinus ⁊ inde ſublato vincentio ceteros gladio occidi fecit. At extraſiꝰ quidā religioſus corpꝰ benigni diacoñ. ex ceteris rapiens non longe a portulio ſepeliuit kal'. maij. ¶ Poſt dies aliquot capitolinus ꝑductum vincentium ⁊ diutius tortū atqꝫ lapidibus contuſum diſtentum in equuleo ⁊ flāmas aduſtū carceri mancipauit: vbi ianuis diuinitꝰ patefactis lux celica ſibi refulſit. Quod preſes audiēs iuſſit eum in mare mergi: qui in equore miſſus ab angelo ad littus reductus eſt. Unde ⁊ qui eū demerſerant hoc cernētes conuerſi ſunt: ⁊ vſqꝫ ad ciuitatem ſuam meuiam illum humeris reportarūt. ¶ Interea mortuo capitolino ⁊ a porphirio eius ſucceſſore detinetur: feriſqꝫ ſubijciť: ſꝫ ab eis minime leſus in fouea aque maxima necari iubetnr. Verū aperiens ſe terra aquas obſorbuit: et. xviij. fugientes aquas deglutiuit. Vincentius vero ad cellam ſuam redijt: ⁊ ſubſequenti die dominico celebrata miſſa coram populo ſpiritū emiſit. viij. idus iunij. Cuius corpus matrona quedā lucceria a gentilibꝰ precio redemptuꝫ: qui illud rapuerant exurendnm: in predio ſuo qui vocať campus ſalutis ſepeliuit: inter portuliū ⁊ leuaniā miliario ab vrbe. xliiij. vbi ⁊ iacet miraculis clarens.

¶ De ſctō Paulo epō ⁊ martyre. Cap. xcv.

PAulus epiſcopꝰ cōſtantinopolitanꝰ ⁊ martyr ſub conſtantio imꝑatore martyriū paſſus eſt: qui ob defenſionē catholice fidei ab eodē imꝑatore arriano de ſede ſua eiectus: et apud quādā ciuitatulā in cappadocia cucuſam nomie exilio impulſus arrianoꝝ inſidijs grauiter ſtrāgulatus ad celeſtia regna migrauit. vij. idus iunij. Hic ſapiētia p̄clarus: vt non ſolum ſue patiētie exemplo: ſed etiā ſermone ceteros ad tolerantiā cōfirmaret: de patiētia libellum edidit: vbi ⁊ de penitētia tractās docet penitētem ſic ꝓ peccatis dolere debere ne ſupra menſuram triſtis periculum deſperationis incurrat. Tantoqꝫ lepore ⁊ rationū ſuaſione patiētes aduerſa ad conſtantiam ⁊ animoſitatem inducit: vt expreſſius docere videatur: ꝙ veri beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſticiā. Hec in martylogio adonis.

¶ De tranſlatione ſancti Seruatij epiſcopi. Cap. xcvi.

TRāſlatio corporis ſancti ſeruatij facta eſt tēpore eldonis filij henrici regis frācorum. Cum eniꝫ eius eccleſia apud traiecteñ. ciuitatē fabricata eſt tempore karoli regis: miſit idem karolus venerādū virū nomine viligiſum ad reſtaurandū ea que in ipa eccleſia defeciſſent. Cui per noctē dormienti ſanctus ſeruatiꝰ aſtitit: ſeqꝫ de tellure leuari mādauit. Quod cū viligiſus epiſcopo nūciaſſet: indicto triduano ieiunio cuncto pp̄lo: aptoqꝫ ſecretario ſubterraneo: inuentus eſt ſarcophagus marmoris

Precioſi: in quo corpus ſacrum eſſe putantes: il
lud aperuerunt: ⁊ nihil in eo reperiētes ad mor
tem contriſtati ſunt. Sequenti ꝟo die ſuperio-
ris oratorij monumentū reſerarunt: vbi ⁊ corpꝰ
beati ſeruatij inuenerunt: quod tñ illuc ignora
batur trāſlatum. Erat aūt corpus oīno integrū
⁊ in nullo penitus corruptum: veſtes quoqꝫ oi-
no illeſe: cum pontificali baculo ⁊ claue argen-
tea ſibi a ſancto petro rome per viſum tradita:
vt in eius legenda ſuperius dictum eſt. iij. idus
maij. Ex tumulo quoqꝫ hoc odor mirificus ex-
halabat. ¶ Dum aūt corpus leuare vellent: mē-
bra ſingula inſtar candentis ferri transfigurata
cernuntur: quod in loculo argenteo ei prepara
to ſuperius exaltat: luxqꝫ immēſa totū ſanctua
rium circunfulſit. Que cum rex karolus au-
diſſet: traiectum venit: ⁊ ibidem paſcha dñi ce-
lebrauit: vbi ⁊ infinita miracula oſtenſa ſunt.
¶ Poſt aliquod ꝟo tp̄s heldo filius henrici re-
gis francorum ad inſtantiā matris regine cor-
pus ſancti Seruatij ſumma deuotione ſaxoniā
tranſtulit: ⁊ in baſilica nomini eius cōſtructa lo
cauit. Sz cum omnia traiectēſibus ciuibus ad
infortuniū cederent: ipſiqꝫ abſentie ſancti cor-
poris hoc aſcriberēt: miſerunt quoſdam qui de
partibus ſaxonie corpus furantes traiectū ret
tulerunt. In cuius trāſlatione miracula multa
⁊ ſigna deꝰ oñdit. Que facta eſt. vij. idus iunij

¶ De ſancto Medardo epo. Cap. xcvij.

Medardus epiſcopꝰ cla
ruit tp̄e clodouei regis francoꝝ. Hic
progenitus patre noīe tardo de forti
genere francorū matre ꝟo ꝓthagia
romana: cum adhuc puer ad ſcholas iret: ⁊ tu-
nicam quam ſibi mater fecerat ad artificem cō
ponendam deferret: inuento a ſe ceco tunicā ꝓ-
buit. Cibum etiam ei traditum plerūqꝫ paupe-
ribus diuiſit: ipſe ieiunus permāſit. Etate quo
qꝫ puerulus ſpm̄ ꝓphetie ſe habere demōſtra-
uit. Nam cū eſſet in tornaco puero conſocio in
ſcholis predixit: ꝙ poſt annos. xxx. futurus eſ-
ſet epſ: ⁊ vt predixerat ſic euenit. Factus autē
preſbyter multa miracula oſtendit. Cū em̄ qua
dam nocte fur eius vineā introiſſet: ⁊ vuas ex-
portandas precidiſſet: nec ex ipſis guſtare: nec
inde valuit ſe mouere: donec mane repertus a
medardoqꝫ ſolutꝰ inde ꝯfuſus receſſit. ¶ Aliꝰ
quoqꝫ nocte eius mela diripiens: ⁊ oues expor
tans dum abire vellet: ab apum examine in hor
to mellificante faciē eius artante adeo punctꝰ
⁊ oppreſſus fuit: ꝙ nullatenus exire potuit: do
nec veniente viro dei latro predā depoſuit ⁊ me
dardus eū liberauit. ¶ Clotharius rex in fran
cos exercitum mouit: qui cūcta in villa ⁊ agris
diripiens dum ad ſolentiacum villam ſancti me
dardi veniunt: inde ſe mouere nequiuerunt:
donec cuncta que predati fuerant dimiſerunt.
¶ Porcarij etiam ſui a quibuſdam seducti por
cos ad remotum vſqꝫ locum aſportantes: mane
apud cellam viri ſancti cum porcis inuēti ſunt:
⁊ de commiſſo penitentiam egerūt. Deinde fa-
ctus eſt epiſcopus nouioñ. ⁊. xv. annis epiſco-
patum gubernauit: vitamqꝫ laudabilem ducēs
eiſdē ſignis effulſit. Inter que tonſionem quē-
dam a demonio vexatum mirabiliter liberauit.
Poſt obitum autem ſancti Eleutherij epiſcopi
tornaceñ. medardus ad ſedem illius tranſlatꝰ
eſt: ⁊ ſedit annis quattuor. Qui quanti meriti
apud deum fuerit: oſtēſum eſt: cū in eius obitu
celi aperti ſunt: atqꝫ ante eum diuina micuerūt
luminaria. Pluuia etiā aquarum calidarum in
terram defluxit. Quieuit in pace ſexto idus
iunij. Sepultus in eccleſia ſua miraculis co-
ruſcans inſignibus.

¶ De ſancto Gildardo epo. Cap. xcviij.

Gildardus epiſco-
pus rothomageñ. frater prefa
ti ſcti Medardi epiſcopi fuit.
Qui ambo gemelli vno ⁊ codē
die nati videlz. vi. idus iunij: et
vno ⁊ codē die euolutis annis
ambo epi conſecrati ſunt: videlz. vi. idus iunij.
Alter in eccleſia nouioñ. alter in eccleſia rotho
mageñ. iterumqꝫ poſt lapſum annorū eodem ip
ſo: ⁊ vnico die ābo a ſeculo abſoluti ſunt. Floru-
it aūt gildardus tp̄e quo ſupra dictū eſt ⁊ plenꝰ
virtutibꝰ in dño eodē ip̄e die quo et frater me-
dardus feliciter obdormiuit: videlz. vi. idus iu-
nij. Sepultus eſt in eccleſia rothomageñ. vt di-
cit frater vincētius in ſpeculo hyſtoriali.

¶ De ſctis Primo ⁊ feliciano mar. Cap. xcix.

Primus ⁊ fe-
licianꝰ martyres paſ-
ſi ſunt in ciuitate nu-
mentana miliario. xiiij. ab vr-
be ſub diocletiano ⁊ maximia
no auguſtis preſide aūt ꝓmo
to. Hi cū eſſent in vrbe roma
apud imparatores a tēploꝝ pō-
tificibꝰ accuſant: ꝙ niſi eos
ſacrificare fecerint nulla a
dijs ſuis rñſa obtinere valebūt. Iuſſu igit ipe-
ratorum capti in carcere recludūtur: ſed ab an
gelo ſoluti poſt dies aliquot: iterū eiſdem pre-
ſentātur. Quos iuſſerūt ad phanū herculis ad
duci: ⁊ niſi ſacrificarent a militibus tormentis
affligi. Ducti igitur ad tēplum cū immolare cō
temnerent virgis diutius ceſi ſunt. Tunc impa-
tores illos ꝓmoto p̄ſidi ciuitatis numētane tra
diderunt acriter puniendos. Quos milites fer
ro vinctos iuxta forum ipſius oppidi in carce-
re poſuerunt. Poſt dies ꝟo multos iuſſit p̄ſes
eoſdem ſibi preſentari: ⁊ ſacrificare contēnen-
tes abinuicem ſeparari. Dicebatqꝫ feliciano: vt
ſue conſulens ſenectuti dijs immolaret. Qui ſe

annoꝝ.lxxx. eſſe aſſeruit ⁊ annos.xxx. elapſos ex quo veritatē agnouit: vnde ꝑelegerat deo vi-uere: qui ipm poterat de manibus preſidis liberare. Quē iuſſit ꝓmotus ad ſtipitem ligari: et clauos in manibus eius: ac pedibus affigi. Et cum leto vultu perſiſteret mādato preſidis ibidem felicianus torquetur: ⁊ triduo in eodē ſtipite cōfixus dimittit: ⁊ neq; panis: neq; aqua eidem miniſtrat. Dehinc depoſitus in cuſtodia detinet. ❡ Poſtmodū preſes primū adduci fecit: eiq; ſuadēdo aſſeruit: ꝙ frater ſuus felicianus imperatori conſentiens magnus in palatio venerabat. Cui primus rn̄dit: ꝙ filius diaboli verū dixiſſet: eo ꝙ felicianus imperatori celeſti conſenſiſſet. Tūc iratus ꝓmotꝰ iuſſit eū in equuleo ſuſpēdi ⁊ latera illius facibus incēdi. Deinde in lecto deponi: ⁊ plumbum bulliēs in os eius infundi: preſente feliciano vt terreri poſſet. Ipſe vero plūbū tepefactū vt aquā ſuauiter bibit. Tunc iuſſit eos in amphitheatrū duci ⁊ duos imaniſſimos leones eis dimitti. Qui ad eorū pedes ꝓſtrati vt agni māſueti ſteterūt. Rurſus ⁊ vrſos ferociſſimos eis iuſſit laxari: q ⁊ ipi cū leonibꝰ māſueuerūt. Aderāt ad hoc ſpectaculū ex vicinis vrbibꝰ pluſq̄.xij.milia hoim Ex quibꝰ.M.cccc.cōuerſi ſunt ad xp̄m: ꝑſes vero hec cernēs ſctōs ex amphitheatro mādauit educi: ⁊ ibidē gladio capite trūcari: ⁊ eorū corpora canibus rodenda dimitti. Que dei virtute nedū a beſtijs ⁊ auibus: ſed etiā a muſcis intacta ꝑmanētia a xp̄ianis collecta ad arcus numentanos iuxta arenariū ſepulta ſunt: vbi ⁊ ꝑſecutione ſedata in eccleſia in eoꝝ noīe fabricata eſt: miliario.xiiij.ab vrbe. Paſſi ſunt aūt circa annū dn̄i.cclxxxvij.v.idus iunij.

❡ De ſancto maximiano ep̄o. Cap̄.c.

MAximianus ep̄s ſyracuſanus vita ⁊ miraculis claruit tp̄e beati gregorij pape. Fuitq; primo abbas monaſterij in q̄ beatus Gregorius monachus fuit. Poſtmodū electus ī ep̄m ſyracuſane ciuitatis. Qui dū adhuc abbas eſſet: ⁊ cū quibuſdā fratribus de conſtantinopoli ad vrbē rediret: in mari adriatico nimia tēpeſtate dep̄henſus ī exiſtimabili ordine atq; miraculo dei irā cognouit ⁊ gratiā. Nā cum ventorū nimietatibꝰ eleuati fluctus ſeuirent: ex naui claui ꝑditi: arborq; ſciſſa eſt: vela in vndis ꝓiecta: totūq; vas nauis quaſſatū nimijs fluctibus a ſua erat iā cōpage diſſolutū: rimis itaq; patentibus intrauit mare atq; vſq; ad ſuperiores tabulas impleuit nauē: ita vt non tā nauis inter vndas q̄ vnde intra nauis iam eſſe viderent. Tūc in naui reſidētes non iā ex morte vicina: ſed ipa eius p̄ſentia: ac viſione turbati: oēs ſibimet pacem dederūt ⁊ corpꝰ dn̄i acceperūt: eorūq; aīas dn̄o cōmendabant: quorum corpora in tam pauēdā mortē tradiderat. Sed omnipotens deus meritis ſancti viri eos mirabilius ſeruauit. Nā diebus octo nauis vſq; ad ſuperiores tabulas aquis plena: iter ſuum peragens enatauit: nono autem die in portum cotronen̄. caſtri deducta eſt: ex qua omnes incolumes exierūt. Cūq; poſt omnes maximianus eſſet egreſſus in eiuſdem portus profundum nauis demerſa eſt: ac ſi illis egredientibus ꝓ pōdere ſubleuatiōe caruiſſet. Et que plena omnibus ī pelago aquas portauerat: atq; natauerat maximiano cū ſuis fr̄ibus exeunte aquas ſine hoibus in portu portare nō valuit. Poſt hec ſanctus dn̄i ad ep̄alem ſedem ſublimatus virtutibus plurimis glorioſus in pace q̄euit.vi.idus iunij. Hec gregorius.iij.dial'.cap̄.xxxvi.

❡ De ſancto Maximino epiſcopo. Cap̄.ci.

MAximinus ep̄s fuit vnus ex.lxxij.xp̄i diſcipulis. Cui poſt aſcēſionē xp̄i apoſtolis ꝑ diuerſa terrarū loca ad p̄dicādū euntibus btūs petrus apl's ſpecialiter cōmēdauerat mariā magdalenam: ſicut ⁊ mater dn̄i iohāni euāgeliſte ab ipo xp̄o fuerat cōmēdata. Cū igr̄ poſt lapidationē ſtephani iudeorū ꝑſecutio in diſcipulos ebulliret: vt hr̄ Actuū.vij. Iudei magdalenā ⁊ marthā cū marcilla eiꝰ pediſſequa lazarū maximinū ⁊ cedoniū qui fuerat cecus a natiuitate: ⁊ alios plures nauicule impoſitos ſine remo: vel remige mari expoſuerūt: vt ſic in vndis necarent: vt dicet īfra ī legēda magdalene.xi.kal'.auguſti. Qui deo duce oēs īcolumes maſſiliā applicuerunt: vbi p̄dicāte maria: ⁊ oī pplo ad deū cōuerſo lazarū ep̄m maſſilie cōſtituerūt: vniuerſamq; ꝓuinciā conuerterūt. Btūs vero maximinꝰ rexit eccleſiā aquen̄. verbo p̄dicationis vacās: ⁊ miraculis coruſcās annis fere.xl. Ipe quoq; dilecte ſue filie magdalene die obitꝰ eiuſdē ſacra myſteria tradidit: eāq; ī eiꝰ eccl'ia añ altare defunctā honore debito tumulauit. Poſt cuiꝰ obitū annis.v.ſupuixit. Et poſt hec in xp̄o q̄euit.iiij.idus iunij. Sepultꝰ in monumēto qd̄ ipe ſibi ꝯſtruxerat iuxta corpꝰ btē magdalene. In q̄ loco ꝓceſſu tp̄is repta ſunt corpa magdalene ⁊ marcille ⁊ maximini honorabilīꝰ tumulata.

❡ De ſancto cedonio ep̄o. Cap̄.cij.

CEdonius ep̄s vel ſidonius fuit ille cecꝰ a natiuitate quē dn̄s lutū ex ſputo faciens: ⁊ oculos liniens illuminauit: vt hr̄ Ioh.x. Qui ⁊ ab aliquibꝰ dr̄ fuiſſe vnus ex.lxxij.xp̄i diſcipulis. Siue aūt ex numero illoꝝ fuerit ſiue nō: planū hr̄ ex chronicis ⁊ geſtis diſcipl'oꝝ: ꝙ xp̄i diſcipulꝰ fuit: ⁊ poſt aſcēſionē dn̄i ab apl'is baptizatꝰ ſancto maximino ſpecialiter adheſit; vnde ⁊ vt dictū eſt: cum

eodē ⁊ lazaro atq ſororibus eius nauicula impoſitus a finibus iudeorū expulſus fuit. Poſtꝙ aūt pfati ſancti ꝓuinciā ꝓuincie ad quā deo duce applicuerant: ad xp̄m conuerterunt. Et poſtꝙ beatus lazarus maſſilie ⁊ beatus maximinus aquis epiſcopi ordinati ſunt. Ipſe in miniſterio maximini aqueſ. ciuitatis permanſit: ⁊ eiuſdem predicationis coadiutor fuit: vbi ⁊ poſt dies multos in pace quieuit: ⁊ iuxta magiſtrum reconditus iacuit: vt ſupra actum eſt.

¶ De ſanctis Baſilide Tropode ⁊ Mandale cōfeſ. Cap. ciij.

Baſilides: tropus et mandalis affectu martyres: actu xp̄o confeſſores tempore aureliani imperatoris apud ciuitatem aurelianā claruerunt. Cum eñi baſilides eſſet officialis platonis prefecti in partibus orientis: xp̄us eidem apparuit: ⁊ xp̄ianum in miniſterio gentilis eſſe non debere dixit: eidemq vt renūciaret officio mandauit. Veniēs ergo baſilides ad prefectum petijt ab eo licentiā: vt parētes et affines ſuos reuiſere poſſet in ciuitate aurelia: que erat in italia: conſiſtentes: eo ꝙ annis. xxv. in officio prefecture fideliter ſeruiſſet: promittens ſe vſq ad annum reuerſurum. Prefectus autem eius fidelitatem attendens non ſolū vnius anni ſed biennij licentiā gratāter conceſſit. Reuerſuſq ad locū vbi ei xp̄us apparuerat: ip̄m iterum ſe expectātem inuenit. Cui cū baſilides que fecerat: enarraſſet: vt cauſā deſerēdi officij inueniſſet mandauit ei dn̄s: vt ſocios ſuos tropodē et mādalem ſecū aſſumeret: ⁊ ad littus accedentes diuinam ibi nauiculā inuenirēt. Qui cū iuſſa dn̄ica cōpleuiſſet: ac oīa ſocijs ambobus retuliſſet: oēs vnanimiter relinquētes cuncta que habebant: ad littus deuenerūt: ⁊ nauiculā paratam inueniunt: in qua erat ip̄e xp̄us gubernator: et angeli remigantes: qui ad pedes ſaluatoris ꝓcidentes nauiculā intrauerunt: ⁊ celico ab angelis pane refectiuni noctis ſpatio mare trāſfretantes ad portū ciuitatis aurelie: que eſt in finibꝰ italie peruenerūt: ⁊ miliario. viij. ab ip̄a vrbe in terrā deſcenderūt. Cū aūt vrbi pdicte appropinquātes audiuiſſent: qualiter aurelianus imperator xp̄ianos perſequebat: ad ciuitatem ire formidantes: dn̄o ieſu xp̄o qui eorum dux ⁊ nauta fuerat ſe cōmendabant. Quibꝰ iterum xp̄s apperuit: eoſq per angelorū miniſteriū pane ⁊ aqua refecit. Et poſtꝙ comediſſent: obdormierunt. Mane xp̄o ſe excitātes ad ip̄m locum vbi ⁊ de naui exierant: videlicet in ip̄o ſe littore inuenerūt. Et orauerūt ad xp̄m vt aīas eorum in pace ſuſciperet: eademq hora ſpiritum emiſerunt quattuor idus iunij. Quorū corpora ibidem ſepulta ſunt: et eccleſia fabricata: vbi et miraculorum beneficijs elucefcunt.

De ſanctis Getulio ⁊ amantio ⁊ ſocijs martyribus. Cap. ciiij.

Getulius: cerealis: amātius: ⁊ pmitiuus rome ſub adriano pncipe martyriū paſſi ſunt. Cū eñi getulius doctiſſimus in fide xp̄iana multos erudiret cerealis vicariꝰ ab imperatore adriano ad eum tenendū miſſus eſt: qui cum legentē ⁊ docentē repperit. Fuerat autē cerealis cum fratre getulij primitiuo amiciſſimus amantio cuidā tribuno: qui chriſtianꝰ effectus officium dimiſerat: ſed ob metum adriani latebat. Sanctus autē getulius cereali amantium declarauit: ⁊ ipſum ad eū adduxit. Quē cerealis aſpiciens gauiſus eſt ſumma leticia: ⁊ ab eodē in fide chriſti edoctus: ad ſanctū ſixtū papam primū adducitur: ⁊ ab ipſo cerealis baptizatur. Que cum adrianus intellexiſſet: miſit licinium cōſularem vt eos puniret. A quo beati getulius et primitiuus frater eius cum cereali ⁊ amantio tenti ſunt. Qui primo grauiſſime ceſi: deinde diebus trigintaſeptē in carcere clauſi: deinde igni tradiri ſunt. Cum aūt cerealis amantius et primitiuus ſpm̄ emiſiſſent: et getulius in igne adhuc ſuperuiueret fuſtibꝰ illiſo capite martyrium conſumauit. Qui paſſi ſunt in fundo capolis: via ſalaria miliario. xiij. ab vrbe. Quorum corpora ſimphoroſa vxor getulij martyris in predio ſuo in eodē loco poſito ſepeliuit. iiij. idus iunij.

¶ De ſancto Barnaba apoſtolo. Cap. cv.

Barnabas apoſtolus ꝙuis de lxxij. diſcipl'is fuerit: quia tamē cum paulo in gētibus pdicationis officium ꝓmeruit. Idcirco ſicut ⁊ paulus apoſtolus dictus fuit. Hic ex tribu leui cyprius genere ab hyſtoria actuū apoſtolorū in multis extollit ⁊ laudatur. Hic eñi de primis diſcipulis fuit q agrū vendidit ⁊ precium poſuit ante pedes apoſtolorum: vt habetur Actuū quarto. Paulum noniter conuerſus primus in hieruſalē ad apoſtolos ducit: vt habet Act. ix. antiochiā ciuitatē tunc permaximam ad conuertendum accepit. Actuū. xi. Ipſe cum paulo in gētibus vt dictū eſt vocatione ſpūſſancti apoſtolatū promeruit. Act. xiij. Et cum eodē poſtmodū vt inde ſequit inter gentes verbi gratiā ſeminauit. Cum aūt iohannes diſcipulus eorū cognomine marcus eos reliquiſſet: redeunti ⁊ penitenti barnabas indulſit: ⁊ iterum in diſcipulū aſſumpſit. Paulus xp̄o ip̄m iterum recipere renuit: ⁊ ideo inter eos ſeparatio facta fuit; vterq enim ex pia cā

et recta intentione fecit: ꝙ eũ barnabas ipſum
aſſumpſit: hoc fecit ex dulcedine miſericordie:
ꝙ paulus illũ aſſumere noluit: hoc fecit ex fer-
uoris rectitudine. Sic dicit glo. actuũ quinto-
decimo. Illa aũt ſeparatio facta eſt nõ ex com
motione viciȷ̃: ſed ex inſtinctu ſpũſſancti: vt ab-
inuicẽ ſeparati pluribus predicarent ſicut poſt
ea factũ eſt. ¶ Cũ aũt eſſet barnabas in iconio
ciuitate cũ predicto iohãne cognoĩe marco vir
quidã ſibi ſplendidus apparuit: eũq; in xp̃o cõ
fortans marcũ: id eſt excelſum nominauit. Ea-
demq; nocte dñs barnabe ſe reuelauit: eũq; ad
agonem martyriȷ̃ exhortans eterna ſibi premia
ꝓmiſit. Qui mane viſiones ſuas ſibi mutuo ret-
tulerunt: ⁊ ſuper ipis ſilentiũ impoſuerũt. Cuȝ
autem paulus ⁊ barnabas in antiochia predi-
caſſent angelus domini paulo apparuit: ⁊ eum
vt hieruſalem feſtinaret ad fratres: admonuit.
Cumq; barnabas cyprum ire vellet ad parẽtes
ſuos reuiſendos: ſancto ſic operãte ſpiritu ab
inuicem diſceſſerunt. Paulus nanq; barnabe
quod ſibi iuſſerat angelꝰ indicauit. Barnabas
ꝓo flens eius pedibus volutatus ſe amplius
paulũ non viſurum predixit. Quem paulus in
dño cõfortauit: prenuncians ſibi a dño reuela-
tum: ꝙ cyprũ iturus eſſet: vbi multos ad fidem
cõuerteret ⁊ martyriũ ſuſtineret. Igiť nauigã
tes barnabas ⁊ iohãnes venerũt cyprũ: ⁊ inue
nerunt timonẽ et ariſtonem diſcipulos. Timon
autem febricitans per impoſitionẽ manus bar-
nabe liberatus eſt. Pergẽs ergo barnabas per
inſulam cuȝ iohanne euangeliũ ſancti matthei
ſecum tulit ⁊ ſuper infirmos ponens oẽs ſana
bat. Poſt hec inuenerunt elimam magum qui
dicitur barieu quem paulus lumine oculoꝝ ad
tempus priuauerat: vt diciť actuũ decimoter-
tio qui eis reſtitit et paphũ intrare prohibuit.
¶ Cum autẽ die quadam barnabas vidiſſet ho
mines ⁊ mulieres in phano nudos currẽtes et
deoꝝ ſuoꝝ feſta more gentiliũ celebrantes: in
dignatus tẽplo maledixit: ⁊ ſubito paries eius
corruens multos oppreſſit. Quod ceteri admi-
rantes cõuerſi ſunt. Tandẽ ſalaminaȝ deuenit
vbi contra predictus magus ſeditionẽ nõ mo-
dicã excitauit. Cõprehendẽtes ergo iudei apo
ſtolũ multis eũ affectum ſuppliciȷ̃s trahebãt ⁊
iudici ciuitatis puniendũ tradere feſtinabãt.
Cõperto aũt ꝙ euſebiꝰ vir magnꝰ ⁊ potens de
genere neronis ceſaris illuc aduenisſet: timen
tes iudei ne illũ de manibꝰ coꝝ eriperet: ⁊ ſic li
berũ abire ꝑmitteret: ligãtes funẽ in collo eiꝰ:
extra portã illũ traxerũt: ⁊ ibidẽ eũ crudeliter
cõbuſſerunt. Oſſa quoq; eius in vaſe plũbeo re
cluſerũt in mare precipitare volẽtes. Iohãnes
aũt diſcipulꝰ eiꝰ cũ duobꝰ aliȷ̃s ipa noctu rapu-
it ⁊ in quadã crypta occulte ſepeliuit. Que ibi
dem per annos quingentos latuerunt vſq; ad
tp̃s zenonis imperatoris et gelaſiȷ̃ pape. Quo
tempore reuelante ipſo apoſtolo repta ſunt et
condigno honore recondita. Paſſus eſt autem
tertio idus iuniȷ̃. Hic vnã tm̃ epiſtolam ad edi-
ficationem eccleſie pertinentem: que inter apo
cripħas numeratur: vt dicit Hieronymus in li-
bro de viris illuſtribus.

¶ De ſancto Onophrio heremita. Cap. cvi

Onophriꝰ
confeſſor fuꝰ dei
per annos ſexagi
ta in heremo va-
ſtiſſima ⁊ ꝓfundiſſima egypti
hominibus manſit incognitꝰ.
Quem pãnutius abbas deſer
tum illud circuiens repperit.
Nam cum primo timotheũ in-
ueniſſet: de quo infra ꝓximo
dicetur. ab eo recedẽs per dies decẽ ambulãs
per heremũ: panem ⁊ aquã quos ſecum tulerat
conſumpſit: ⁊ nihil penitus guſtandũ inueniẽs
ad dominũ orauit. Statimq; viro ſibi celico ap
parente confortatus: ⁊ labiȷ̃s ab eo contactus
xviȷ̃. adhuc diebus ſine cibo deſertũ ꝑambula-
uit. Viditq; virũ aſpectu terribilẽ: capillis ma
gnis ⁊ canis: nudũ corpus habentẽ: vtcũq; cõ-
tectũ: ⁊ foliȷ̃s arboꝝ circaverenda circundatũ.
Pãnutius ꝓo illum monſtrũ aut feram exiſti-
mans: fugere cepit. Ille autẽ abbatẽ hortatus
eũ reuocauit: ⁊ iuxta ſe ſedere fecit: indicanſq;
ei nomen ſuũ: ⁊ vite ordinẽ: dixit ſe vocari ono
phrium: qui aliqñ fuerat habitator cũ mille fra
tribus in monaſterio thebaidis. Auditoq; de
ſanctitate helie ⁊ iohãnis baptiſte: q̇ heremuȝ
colebãt: inſpiratus a deo cũ mł'to labore ad he-
remũ illã deuenerat. Et cũ deſertũ introiſſet:
apparuit ſibi colũna ignis que ipm̃ ꝓcedebat:
vocemq; angeli ſe cõfortantis audiuit: ſepeq;
eius cuſtodie deputatũ affirmãtis. Quẽ ſecu-
tus per miliaria. lxvi. ad cauernam deuenerat:
vbi quendã ſeruũ dei in ſpelũca reppererat: cũ
quo ſeptẽ diebus fuerat: q̇ eũ de obſeruatione
angelice vite informauerat: ipmq; ad locuȝ vbi
tũc erant deduxerat: quẽ ſibi ad manſionẽ deſi-
gnauerat: vbi erat parua ſpelunca cui adhere-
bat palma ⁊ fons aque ibidem exurgebat. In-
greſſiq; locũ: ſenex ille q̇ hermeus vocabať cuȝ
onophrio diebus triginta permãſerat: quibus
trãſactis eũ in pace dimiſerat: ⁊ ad cellã ſuam
redierat. Cũ tamen quoad vixit ſingulis annis
viſitauit: donec ex corpore migrãs: ipſum iuxta
eius cellulã onophrius ſepeliuit. Conſumptis
autẽ veſtibus ſuis nullo alio ꝙ capillis ꝓpriȷ̃s
tegebať. Fuerat quoq; in ipſa heremo ãnis. lx.
Ex quibꝰ triginta annis vſus fuerat ſolis pal-
me fructibꝰ: ⁊ herbarũ radicibꝰ ꝓ cibo: aliȷ̃s ꝟo
triginta pane celico ſibi per angelũ miniſtrato.
Ubi multas diaboli inſidias perpeſſus fuerat:
quas tamẽ omnes dei gratia ſuꝑauerat. Addi-
ditq; qualiter ſingulis dñicis diebꝰ angelꝰ do-

mini ſacram ſibi eucharistiam diuinitus defere
bat. Et ꝙ ſpiritu ſancto reuelante obitū ſuum
inſtare prenouerat: ⁊ ꝙ deus ad hoc ſibi abba-
tem pānutium miſiſſet: vt eum defunctum ſepe
liret. Cumqꝫ hec omnia ei ſerioſius enarraſſet
facto veſpere panem de celo ⁊ vrceum aque ſibi
delatum guſtauerūt: noctē quoqꝫ totā inſomnē
in oratione duxerunt. Mane ꝟo vidit pannutiꝰ
ſanctum facie mutatū: quaſi ad extrema tendē-
tem. Qui orationem fudit pro ſe ⁊ pro cunctis
ſe in quacūqꝫ inuocantibus neceſſitate. Facta-
qꝫ eſt vox ad eum: ꝙ eius fuerat petitio exaudi
ta. Statimqꝫ preſente pannutio in oratiōe ſpi-
ritum efflauit tertio idus iunij. Viditqꝫ pannu
tius angelos de celo deſcendentes: ⁊ eius ani-
mam in colūbe ſpecie ad ethera deferentes cor
pus quoqꝫ miro odore fragrabat. Cumqꝫ abbas
feſſorium ad ſepulchrū parādum non haberet:
duo leones ſubito aduenieētes ⁊ corpus proni
adorātes: terrā inſtar tumuli vnguibus effode-
runt. Pannutius ꝟo corpus ſancti capa ſua in-
uolutum ſepeliuit. Leonibus quoqꝫ mox abeū-
tibus palma cum ſancti cellula inſimul corrue-
runt. Pannutius ꝟo dū fleret ab angelo confor
tatus in egyptum reuerſus eſt.

¶ De ſancto Timotheo heremita. Cap.cvij.

TYmotheꝰ he
remita anachorita ī ſo
litudine egypti in de-
ſerto vaſtiſſimo deo ſer
uiens manſit annis tri
ginta nulliqꝫ hominuꝫ
penitus cognitꝰ fuit.
Quem ſanctus abbas
pannutius dum ꝑ he-
remum illam circuiret: ſanctos anachoritas ex
quirens inuenit. Cum enim triduo deſertum
perambulaſſet: repperit cellulā in ſpelunca iu-
xta palmā virentē ⁊ fontē ſcaturientē. Et cum
neminē ibidem vidiſſet habitatorē ꝑſtolās ve-
ſpere conſpexit virū veſtibꝰ oībus nudū capil-
lis ſuis opertū venientē inter multitudinē bu-
balor. Et dū prima facie viſum hoīs quaſi ſilue
ſtris pertimuiſſet exiſtimans fantaſiaꝫ: ille tan
dem hortatus pannutiū cū eo ſedit: eiqꝫ vitam
ſuā narrauit. Dixitqꝫ ꝙ fuerat monachus cum
pluribus in monaſterio thebaidis: ſed vt deo va
caret liberius heremū petijt: vbi ⁊ proprijs ma
nibus laborabat. Ad quē poſt tp̄s mulier in ha
bitu monachali accedēs: ſecū cohabitare peti-
uit. Ille ꝟo charitate motꝰ ipſam admiſit: ⁊ inſti
gante diabolo ſecum cōcubuit: ⁊ ſexdecim an-
nis in peccato cū illa pſeuerauit: tandē ad cor
rediens illā reliquit: ⁊ ad locū illū deuenit peni
tentiā agens: vbi ſolis fructibꝰ palme ⁊ fontis
hauſtu cōtentꝰ veſteqꝫ capillorū cōtectus vltra
annos. xxx. panē nō guſtauerat: nec hoīem vide
rat. Multaſqꝫ a diabolo īſidias ꝑtulerat: quas
tandem deo fauente ſuperauerat. Narrauit eti-
am ꝙ dum quodam tempore dolore nimio epa-
tis premeretur vir ſplēdidus ſibi apparuit: qui
nouacula latus eius aperuit: ⁊ eiecto iecore pu
tredinem ab eo precidit: ⁊ corpori reimmittēs
ſanum vulnus effecit. Hec omnia cum timothe
us pannutio enarraſſet: refectionem inſimul fe
cerunt: ⁊ noctem in oratione vigiles perduxe-
runt: mane ꝟo abbas benedictione viri dei ſu-
ſcepta per viam ſuam profectus eſt ſanctumqꝫ
dimiſit. Quomodo aūt poſtmodū in xp̄o quie-
uerit: vel quo tp̄e ſoli deo notū eſt.

¶ De ſancto Johāne Andrea thadeo
⁊ Philippo cōfeſſoribus. Cap.cviij

IOhannes: andre-
as: thadeus: ⁊ philippus here
mite in deſerto vaſtiſſimo egy-
pti a ſancto pānutio prefato re
perti ſunt: dum ſepulto ſancto
onophrio ad locum ſuū rediret:
nam duce angelo itinere dierū. iiij. repperit cel
lulam in loco antri artiſſimo circūcluſam. Dum
qꝫ habitatorē preſtolaꝛ: ecce veniūt. iiij. ſenex
cani veſtibus ex palmis contextis induti facie
ſqualidi: qui ſe habitatores cellule aſſerentes
dicebant ſe ibidem annis. l. fuiſſe in vno ſpiri-
tu dn̄o ſeruiētes. Pannutiū quoqꝫ ex noīe ſalu
tantes cuncta que ſibi contigerāt enarrabant.
Orātibus quoqꝫ illis. v. panes eiſdē de celo di
uinitus apponūt. Qui dixerūt abbati ꝙ ſingu-
lis dominicis diebus. iiij. panes a domino per-
cipere cōſueuerāt: ſed pro hoſpitis aduētu: ad
ditus eis fuerat quintus panis. Factaqꝫ refe-
ctione ſc̄ti viri abbatem pānutiū comitati ſunt
per miliaria. lx. In qua via vidit arbores ame-
nas palmarū citri amigdalarū ⁊ aliorū fructuū
melici ſaporis: de quibus illis mandantibꝰ cū
ſuauitate guſtauit. Cumqꝫ illū dimitere vellent:
interrogantur a pannutio de vita ipſorū. Qui
dixerunt ſe fuiſſe nobilis proſapie de ciuitate
exarō ſtudio philoſophie vacantes in eorū iu-
uenilibus annis. Qui tādem dei zelo relicto ſe
culo ad ipſam heremum vbi eos inuenerat per
uenerunt: vbi ſub obedientia ⁊ doctrina cuiuſ-
dam ſenis fuerant multis annis. Quo decedē-
te in ſella ipſa permanſerant: nihil aliud niſi de
fructibus arborum diebꝰ ſingulis deguſtātes:
diebꝰ ꝟo dn̄icis panes de celo ſibi miniſtratos
ab angelo deuote ſumētes. Noīa quoqꝫ ſua ei-
dē edixerūt. Quor prior iohānes: ſc̄d̄s andre-
as. iij. tadeus. iiij. philippus vocabaꝛ. Cū autē
pannutius ſecū admitti poſtulaſſet. Rn̄derunt
non eſſe ſibi a deo datū: mādantes vt ad mona-
ſteriū ſuū edificatus rediret: ⁊ que vidiſſet in
heremo ceteris ad exēplum referret. Sicqꝫ ab
bas ab eis dimiſſus ad cenobiū ſuū reuerſus ē.

¶ De ſanctis baſilide cyrino nabore ⁊
nazario martyribus. Cap.cix.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

BAſilides
Cyrinus: na-
bor: ⁊ nazari⁹
ſub pſecutio-
ne diocletiani
rome paſſi ſūt
Hi ex vrbe ipa oriundi ad ci-
uitatem aureliā deuenientes:
omnia ſua pauperibus erogā-
tes romam redeuntes ad ma
ximianum imperatorē adducti ſunt. Qui dum
xp̄m confiteri non timerent: primo ſcorpionib⁹
duriſſime ceſi: dehinc in carcerem truſi: ⁊ per di
es. vij. ibidem macerati: inde educti iuſſu eiuſ-
dem imperatoris gladio capite truncati ſunt:
⁊ feris ad deuorandum expoſiti. Sed per dei
gratiam corpora eorum illeſa cuſtodita a xp̄ia-
nis ſepulta ſunt miliario. iij. ab vrbe in loco qui
dicitur catacūbe pridie idus iunij.

¶ De inuentione corporis ſancti An-
tonij heremite. Cap̄. cx.

INuentio corpo
ris ſancti antonij abbatis ⁊
ipſius trāſlatio facta eſt ſub
tp̄e conſtantij imperatoris.
Cum eñ ip̄e imperator libe
ris carēs filiā a domino im
petraſſet: eam nominauit ſo
phiam que v̄go erat admodū deo deuota. Quā
poma in viridario comedentem nouē immundi
ſpiritus inuaſerūt ⁊. v. annis obſeſſam dudum
infeſtarunt clamantes ſe inde nō exituros: niſi
corpus antonij duceretur. Que cū a nullo tene
ri poſſet: ipſam imperator cathenis vinctam fer
ro carceri mancipauit: carnes hominū ⁊ beſtia-
rum crudas comedentem ⁊ vincula etiam fer-
rea rūpentē. Imp̄ator igiẗ habito concilio vbi
corp⁹ antonij inueniri poſſet poſt. ix. dierū ieiu
nium ab angelo gabriele admoneẗ: vt theophi-
lus ep̄s cū. xij. clericis ad egyptum mittaẗ ad
corpus antonij requirendū ⁊ dei ꝓuidentia re-
periendū. Similis ꝑ oīa viſio theophilo ep̄o ap
paruit. Imp̄atoris ergo iuſſu naue parata ep̄s
cum. xij. clericis de conſtantinopolim diſcedē-
tes. xv. diebus nauigantes hieroſolymam ꝑue
nerunt: ⁊ luſtratis locis ſanctis alexandriā pro
perarunt. Et deinde ꝑ partes libye itinere die-
rum viginti deuenerūt ad nilum fluuiū in locū
qui dr̄ epheſos: vbi monaſteriū ſanctorū virorū
inuenerunt. A quibus informati vbi eſſet ceno-
bium: quod olim fuerat antonij heremite viam
arripiētes ꝑ deſerta horrida ⁊ vaſtiſſima a nul
lis manſuetis animatibus habitata cedētibus
eis feris diuerſorū generū quas ibidem reppe
rerūt: multiſq; euaſis periculis poſt dies vigin
ti quinq; ad heremū applicuerunt: in qua ſanct⁹
antonius habitabat: vbi venerādus ſenex illis
apparuit: ⁊ viam digito ſub ſilentio oſtendit: ac
vſq; ad cenobium perduxit. Ibiq; a monachis
loci benigne ſuſcepti ⁊ ad eccleſiā primo dedu
cti: oratione fuſa pedibus eorum lotis parata-
q; refectione: ſingulis eoꝝ medietas panis cū
radicibus ⁊ aqua nectarei ſaporis apponitur:
ſicq; hora veſpertina cum charitate reficiuntẗ:
quibus prior aſſeruit: ꝙ tales epule ſingulis ſi-
bi diebus diuinitus portabanẗ a duobus leoni
bus: qui ſancti antonij interfuerant ſepulture:
quos deus adhuc viuentes mirabiliter reſerua
bat. Eccleſiā v̄o illam ⁊ cenobiū ſanct⁹ conſtru
xerat. In qua ante altare. v. lampades oleo ple
ne ab eo ibidem poſite dependentes cōtinueq;
ardētes nunꝗ̄ oleo minuūtur. Auditus v̄o cau
ſis itineris ab ep̄o referente. Reſpondit prior
locū ignotū fore cunctis hoīb⁹ in quo ſanct⁹
fuiſſet ſepult⁹ eo ꝙ duo ſolūmodo diſcipuli eū
tumulauerant: qui ab eo adiurati locum ipſum
nunꝗ̄ alicui reuelare voluerant. Quapropter
contriſtatis omnibus orationē tota nocte in ec-
cleſia vigiles ad deum fuderūt. Die v̄o ſequen
ti cum epiſcopus miſſam celelebraret: appa-
ruit iuxta altare gabriel angelus: qui cedulam
appoſuit: per quā epiſcopum de via tenenda ⁊
modo reperiēdi corporis in omnibus informa
uit. Qua lecta reſumpto itinere per aſpera mō
tium prerupta rupiū ⁊ inculta aſperrima deſer
torum ſtella eos vti olim magos diuina fauēte
gratia preeūte inter ſerpentes ⁊ feras ⁊ anima
lia ferociſſima ⁊ inuiſa oīno illeſi poſt dies. xl.
in campum amenū dulciſſimis repletum fructi
bus peruenerunt: vbi dum ſtella ſtaret immobi
lis: vox celit⁹ lapſa eſt: vt in ipſo loco foderent:
⁊ theſaurum optatum inuenirēt. Et dū fodere
cepiſſent: duo leopardi ſubito aduenerunt: eoſ-
q; ad cauandum iuuare ceperunt. Inuento de-
niq; corpore beati antonij palmarū folijs oper
to: ip̄m inde leuantes cum gaudio ⁊ reuerentia
maxima in loculo recondiderunt. Et ꝑ omnia
loca vnde venerant: eadem ſtella preuia multis
euaſis periculis redierunt. In ipſa v̄o via mul
ta miracula oſtenſa ſunt. Nam in monaſterio il-
lo vnde ad corpus peruenerant quinq; leproſi
mundati ſunt. ¶ In caſtro quodam fandor no
mine quinq; infantes a lupis exportati illeſi re
ducti fuerunt. ¶ In portu alexādrie filius mi-
litis a pyratis ante dies octo in patibulo ſuſpē
ſus continuo ſuſcitatur. ¶ Inde quoq; per hie
roſolymam reuertentes conſtantinopolim tan-
dem cum ſancto corpore applicuerūt: quod ab
imperatore honorifice ſuſceptum in eccleſia
ſancte ſophie collocatur: moxq; eius filia pre-
ſente omni populo a demonibus liberaẗ. ¶ Tē-
pore v̄o procedente filius ſancti Guilelmi co-
mitis nomine Iacobinus rediens de peregri-
natione tranſmarina ab imperatore Conſtāti-
nopolitano corpus ſancti Antonij ſibi donari
petijt: ⁊ impetrauit: quod ad partes galliarum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

deferens in ciuitate vienne monaſteriū eius no-
mini edificauit: ⁊ de ꝓprijs facultatibus large
dotauit. In quo corpꝰ ſanctū honorifice collo-
cauit: vbi infinitis ⁊ ſtupendis virtutibꝰ reful-
get. Potiſſimū autē eſt illud qd̄ in toto orbe fa-
moſum eſt: qꝛ ignē ſacrū a corporibꝰ hūanis ex-
tingit. Facta eſt autem hec tranſlatio eodē die
quo corpus inuentū fuerat: vicz idibus iunij.

¶ De ſancto Antonio confeſſore or-
dinis minorum Cap. cxi.

Antonius
cōfeſſor ordinis
minorū ex vlyx-
bona ciuitate hi-
ſpanie natus a
pueritia ſua in baptiſmo fer-
nandus appellatꝰ eſt. Hic pri-
mo fuit canonicꝰ regularis or-
dinis ſancti auguſtini in eadē
ciuitate. Deinde audiēs qua-
liter quidā fratres minores apud marochiū a
ſaracenis paſſi fuerant: ad martyriū aīatus de
prioris ſui licētia ordinē fratrū minoꝝ ingreſ-
ſus eſt: ꝑmiſſione ſibi a fratribus facta: ꝙ ma-
rochiū ad terrā ſaracenoꝝ mitteref. Qui iuxta
promiſſionem ad ipſam terraꝫ miſſus: qꝛ de ipſo
deus aliud decreuerat: regreſſus eſt: martyꝛ ſo-
lo deſiderio factꝰ. Deīde ad generale capitulū
aſſiſiū tēdēs fratri gratiano qui romādiole mi-
niſter erat: ſe contulit: a quo in heremū montis
pauli miſſus: vt petijt ſolitarie ibidē ꝑmanens
cōtēplationi vacabat. Poſt hec in foro iulio cō-
ſiſtens: a miniſtro loci predicare iuſſus: dum ſe
imperitū predicatiōis excuſaret cōpulſus oīno
per obedientiā verbū dei ſuꝑ quoſcūqꝫ doctos
elegāter ꝓpoſuit. Sicqꝫ deinceps officiū pre-
dicādi ſuſcepit. Cū die quadā de cruce dn̄i pre-
dicaret: viſus eſt in aere ſanctus franciſcus ad-
huc in carne degēs longe tn̄ poſitus: quaſi pre-
dicationē antonij geſtibus laudabiliter cōmē-
dās. Anno aūt vno ante eius obitū generali ob-
tenta licentia predicādi vbicūqꝫ vellet: paduā
deuenit: annoqꝫ integro ꝑdicationi ⁊ cōfeſſio-
num audiētie ſolicite vacauit. ¶ Multis quoqꝫ
ibi miraculis claruit. Naꝫ cū quidā ei cōfeſſus
eſſet ꝙ patrē ſuum calce percuſſerat: ⁊ ſctūs ei
ad terrorē dixiſſet: ꝙ pes ille dignꝰ erat: vt pre-
cideref: iuueniſqꝫ ſimplex domū reuerſus pe-
dē ſibi abſcidiſſet: orāte ſancto pes ei reſtitutꝰ
eſt. Poſt hec cū tp̄e meſſis hoīes circa meſſem
occuparenf: quietis gratia ex vrbe diſcedēs: ve-
nit ad cāpū ſancti petri: vbi ⁊ egrotare cepit: ⁊
languore nimio preſſus: timēs fratrū illoꝝ gra-
uamē: currui ſe īponi fecit: vt ad locū padue ve-
niret. Cum aūt iuxta ciuitatē eſſet: rogatus a
quodā fratre vino to diuertit ad locū celle iuxta
locū pauperū dn̄arū: vbi diebus aliquibꝰ decū-
bens: dum ſacra myſteria ſumpſiſſet; apparēte
ſibi chriſto eumqꝫ confortante hymnum. O glo-
rioſa domina. alta voce decantauit. Quo finito
ſpiritū in pace emiſit idibus iunij: anno domi-
ni milleſimo ducenteſimotrigeſimoprimo. Cu-
ius tranſitus cum adhuc ipſis fratribus ignotꝰ
eſſet populus vndiqꝫ concurrebat: ⁊ ſanctū pa-
trem defunctū eſſe clamabat. Et cuꝫ eſſet que-
ſtio de funere īter ciues: eo ꝙ alij hic alij ibi eū
tumulari volebāt: occaſione ipſa quinqꝫ diebus
corpus inhumatū remāſit: nec vlla exinde cor-
ruptio ſubſecuta eſt: aut fetor exhalauit: cuꝫ tn̄
calor immenſus eſſet: vtpote iunio mēſe. Tan-
dem omniū voluntate in loco principali fratrū
ſancte marie de padua honorifice reconditum
eſt: omnibus egris qui ad eius loculuꝫ accede-
bāt per ipſos quīqꝫ dies quocūqꝫ lāguore ſana-
tis: vbi ⁊ qeſcit adhuc miraculis pollens.

¶ De ſancta Felicula virgine ⁊ mar. Cap. cxij.

Felicula vir-
go petronille colla-
tanea: vt ſcri. mar-
cellus ſancti petri
diſcipulus mortua ſorore: vt
ſupra actum eſt pridie kalen.
iunij a flacco comite detinef:
⁊ aut ſacrificare, aut ſibi nube-
re compellitur. Que vtrunqꝫ
denegans ab eodem in carce-
re recludif: ⁊ ſeptem diebus ſine cibo detinef.
Inde educta datur in cuſtodia virginū dee ve-
ſte vt eam ad ſacrificandū ſuaderent. Que ibi-
dem per ſeptem alios dies ſine cibo permāſit.
Poſt hec dum chriſtum conſtanter cōfiteref in
equuleo leuata: et diutius torta: deinde iubēte
comite in cloacam precipitata necatur. Cuius
corpus ſanctus nicomedes preſbyter inde no-
ctu leuauit: et in capſella ſua via ardeatina mi-
liario ab vrbe. vij. ſepeliuit idibus iunij.

¶ De ſctō peregrino epō ⁊ martyre. Cap. cxiij.

Peregrinꝰ epi-
ſcopus ⁊ martyꝛ ciuita-
tis aternen̄. pontifica-
tum tenuit tēpore bea-
ti gregorij pape: q̄ ce-
thens proprio nomine
nuncupatus eſt. Quo
tēpore duo peſſimi vi-
ri ex longobardoꝝ ge-
nere filij ꝯcubinarū: quoꝝ vnus dicebaf alais:
alter ſꝛo vmblo vrbē ipſam tyrānice poſſidebāt.
Cum aūt prede ⁊ deuaſtationi ac nefandi ope-
ribus: non ſolū ipſi intenderēt: ſed etiaꝫ popu-
lum malorum exemplo peruertiſſent. Cetheus
epiſcopus eorum crudelitatem non ferens ad
vrbem romā acceſſit: ⁊ hec oīa ſummo pōtifici
referens ab eo ſuſceptus diu dū ſecum ꝑmanſit.
Tandem populus ciuitatis multa dictoꝝ ty-

ſannoꝝ preſſus iniuria ad vrbem deuenerunt:
ꝛ epiſcopum ſuum inſtanter orauerūt vt ad ec-
cleſiam ſuam rediret: ꝛ plebem ſibi commiſſam
ſuis exhortationibus de tot malis erueret.
Qui iuſſus a papa cum populo rediit: iuramē-
to ab eis exacto ne bona eccleſie diſtraherēt: ꝛ
diſtracta redimerent. Reuerſus quoqꝫ populū
ſuum ſanctis ſermonibus ad penitentie opera
ꝓuocabat. Interea diſſeſſione orta inter alaim
ꝛ vmblonem: alais orientalē vmblo ꝟo occiden
talem portam tenebat. Cum autem alais vm-
bloni reſiſtere non poſſet facta conſpiratione
cum quodā vitaliano comite ipm cum eius ex-
ercitu per portā quam tenebat in vrbem intro-
miſit: vt ſic in aduerſarium ſecurus inſultum fa
ceret. In ipa ꝟo ciuitate erat quidam vir xpia-
nus nomine fredo: qui veſpere illo ſpiritu diui
no tactus vxori predixerat vrbem ipam eadem
nocte ab inimicis inuadendam: armaqꝫ ſua ad
lectuli caput poſuit: vt ſeditione inſurgēte pro
ptior armaretur. Sicqꝫ factum eſt: vt quod pre
dixerat: eueniret: illeqꝫ armatus confeſtim ad
cetheum epiſcopum confugeret. Oratione ꝟo
ſancti epi excitatis ciuibus et repente egreſ-
ſis ciuitas ab inimicis viriliter defenditur: ad
uerſariū expelluntur: ꝛ alais captus vti patrie
proditor vmbloni preſentatur. Cunqꝫ omnes
ipm dignū incendio acclamarent: ꝛ epiſcopus
horrens effuſionem humani ſanguinis pro eo
interueniſſet: ſupplicans vt vel in carcerem vel
in exilium mitteretur: cetheus ab vmblone de
tentus eſt: eo ꝙ ipm cum alai preſumeret ꝯſpi
raſſe: ꝛ ob id pro illo interuenire. Et alaim qui
dem ad portam orientalem decollari fecit. Ce-
theū ꝟo cathenis vinctum in medio foro ciuita
tis capite truncari mandauit. Cum autem epi-
ſcopus pſalmum. Deus laudem meam. decan-
taſſet: tantus tremor ſpiculatorem inuaſit: vt
ipm minime percutere poſſet. Quod cum vm-
bloni nunciatum fuiſſet: epiſcopū magicis hoc
artibus feciſſe cogitās ipm in carcere diebus
multis detinuit. Deinde ipm vinctū in flumie
piſcaria per pontem marmoreolum precipitari
iuſſit. Qui tertio inde iactatus tertio illeſus
exiuit. Tūc iubente vmblone nequiſſimo lapis
ingens ponderis librarum quingentarū ad col
lum epiſcopi ligatur: ꝛ ſic per pontem precipi-
tatus in flumine necatur. Statim autem vt ſpi
ritum emiſit ſuper aquas corpus vna cum lapi-
de enatauit. Ad quod ſpectaculum cum vmblo
feſtinaſſet a diabolo oppreſſus ꝛ mortuus eſt.
Corpus autem martyris gubernantibus angu
lis per fluuium in mare deſcendit: ꝛ vna cuꝫ la
pide ad littus iardeneū. ciuitatis a fluctibus
euectum eſt. Quod cum piſcator quidam in lit-
tore reperiſſet: epo nūciare curauit. Qui vna
cum eius clericis ad locū acceſſit: corpus qui-
dē martyris ꝓpter lapidem arbitrans: ipm tū
vt martyris quaſi dubius venerari nō audens
in littore ſepeliuit: ꝛ quia nomē eius ignoraba-
tur perergrinū nominauit: diuinā qꝫ voluntatē
ſuperiude expectare cepit. Cum autē piſcato-
res noctibus ſingulis ad caput foſſe lumē cele
ſte ꝯſpexiſſent: ꝛ hec in ciuitate relata fuiſſent
cecus quidā a natiuitate a patre ad foſſam de-
ducitur: ꝛ oratione fuſa lumen ei oculoꝝ infun
ditur: quo viſo miraculo corpus martyris pro-
culdubio fore noſcit: ꝛ ab epiſcopo nomine ſan
cti martyris et epiſcopi ꝑegrini miliario iuxta
iardenēſem ciuitatē in eccleſia ſepelit. Poſt ali
quod tēpus tam eius paſſionis ſeries: ꝙ dies
ꝛ nomē a ciuibus iardenēſibus inquiſita repe-
riunt. Qui paſſus eſt idibus iunij.

De ſancto Fandila preſbytero ꝛ martyre. Cap. cxiiij.

FAndila preſbyter ꝛ
martyr apud cordubā ciuitatē
paſſus eſt. Qui tempore perſe-
cutionis pro confeſſione nomi-
nis dn̄i amputato capite mar-
tyrium conſumauit idibus iu-
nij: vt ait Ado in martylogio.

De ſancto Heliſeo ꝓpheta. Cap. cxv.

HEliſeus ꝓ-
pheta: qui Eccle-
ſiaſtici. xlviij. cap.
inter ſanctos antiqui tēporis
glorioſe extollit: natus eſt in
galgalijs: cuiꝰ natiuitatis tpe
tale prodigiū cōtigit: vt vnus
ex vitulis aureis qs hieroboā
fecerat: acute mugiret. Quo
audito in hieruſalē ſacerdos
diuino nutu ait ꝓphetā eſſe natū in hieruſalē:
qui ſculptilia ꝛ fuſilia deoꝝ deſtrueret. Hūc di-
uino mādato helias in abela repertum arātem
vocauit: ꝛ ad eius diſcipulatum aſſumpſit. Et
cum pallium ſuū impoſuiſſet ſuper eum confe-
ſtim ꝓphetizare cepit: qui exinde ſecutꝰ eſt he-
liam ꝛ miniſtrabat ei: vt dicit. iiij. Reg. xix. ca.
Cum aūt helias a dn̄o in celū raptus eſſet: vt di
cetur infra in geſtis helie prophete. xix. kalen.
ſeptembris. Spūs helie duplex ſuper eū reqe-
uit: ſcꝫ ad ꝓphetanduꝫ ꝛ miracula faciendum.
Multis em̄ miracl'is claruit: que in. iiij. Reg.
cap. ij. iij. iiij. v. vi. ꝛ. vij. narrat. Cum eniꝫ in
hierico aqua foris peſſima terrā ſterilem face-
ret: egreſſus ad fontē miſit in illū ſal: ꝛ aquam
ſanam reddidit. Aſcendens bethel pueris ſibi
illudētibus maledixit: ex quibus. xlij. numero
ab vrſis duobus cōtinuo lacerant. Cum aūt
vxor quōdam abdie ꝓphete ad eum veniret: vt
virum ſuū mortuū ere alieno preſſum defleret:
eo ꝙ ꝓpter alimoniā ꝓphetarū quos in ſpelun
ca pauerat: debita ꝯtraxiſſet. Creditorqꝫ duos
filios abdie i ſuitutē ꝑ debito redigere vellet.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Heliſeus mulierem iuſſit vaſa vacua mutuo ac-
cipere: paruūqȝ olei quod habebat in ipſis vaſis
filijs iuuantibus infundere. Quod cū feciſſet:
oleumqȝ diuinitus multiplicatum eſſet: et de-
bitum mulier ex olei precio ſoluit: et ex reli-
quo cum filijs vitā duxit. ¶ Trāſiens per ſunā
ciuitatē a matrona nobile ⁊ diuite in domo cū
giezi miniſtro honorifice ſuſcipit: eiqȝ cellula
de viri voluntate preparatur. Que cum filium
non haberet: ⁊ vir ſenex eſſet: heliſeus ei a dn̄o
filiū impetrauit: quaſi pro beneficio hoſpitali
tatis vices rependens. Cūqȝ puer creuiſſet: et
ad patrē tpe meſſis egreſſus eſſet: calorē ſolis
percuſſus caput doluit: ⁊ remiſſus ad matrem
ſubito expirauit: quē mater ſuper lectulū viri
dei collocans: petita a viro licentia dolore diſſi
mulato ad virū dei in montē carmeli deuenit.
Cū autē heliſeus factū muliere narrāte cogno
uiſſet: premiſit giezi puerū ſuum cum baculo: vt
puerū ſuſcitaret. Verū inſtante muliere vt per
ſonaliter veniret: ad ſunā deuenit: ⁊ puerū mi
nime ſuſcitatū inuenit. Et tūc heliſeus ſupra
corpus ſe iactans: ⁊ ad dn̄m orans: puerum de
functū vite reddidit: ⁊ matri viuentē tradidit.
¶ Cū aūt facta eſſet fames in terra: ⁊ filij pro
phetarū ad eū conueniſſent: iuſſit vni ex illis:
vt pulmentū pararet. Qui egreſſus vt herbas
colligeret: colloquintidas in ollā cōcidit: igno
rans quid eſſet. He ſunt cucurbite amariſſime
minores his que in hortis naſcūtur. Cūqȝ di-
ſcūbentes deguſtaſſent: ⁊ mortē ob amaritudi-
nem in olla clamarent: vir dn̄i allatam farinā in
ollā miſit: ⁊ eſcam dulcorauit. ¶ Vir quidā de
baſiliſſa detulit ſancto ꝓphete panes duos pri
mitiarū: ⁊ .xx. panes hordeaceos: ⁊ grana fru-
menti noui confricata. Quos fecit heliſeus ap
poni populo qui erant centū viri: hoc eſt illos
duos panes triticeos tantū. Et cū ex hoc mini-
ſter heſitaret: ſpiritu dn̄i predixit: ꝙ comede-
rēt oēs: ⁊ ex inde ſuparet: qđ et miraculoſe fa-
ctū eſt. Naaman quoqȝ princeps militie regis
ſyrie vir diues et prepotens ſed leproſus erat.
Cū aūt vxor naaman ab ancilla puella: que de
terra iſrael captiua ducta fuerat de miraculis
heliſei didiciſſet: ⁊ hec oīa viro: illeqȝ regi ret-
tuliſſet: acceptis naaman litteris a rege ſyrie
ad regē iſrael: vt ipm ſanaret: venit ad eū: et ei
litteras pſentauit. Quod cū rex iſrael audiſſet
horruit: ⁊ immemor heliſei hoc ſibi impoſſibile
cognouit: veſtimēta ſua ſcidit: ⁊ regē ſyrie occa
ſiones contra ſe querere putauit. Cum aūt he-
liſeus ad regē miſiſſet: vt ſibi naaman deſtina-
ret. Illeqȝ ad oſtiū prophete cū equis ⁊ curri
bus aduениſſet: miſit ad eū vir dei dicens: vt ad
iordanē deſcendens: ibidem ſepties lauaret: ⁊
a lepra mūdaret. Et prima quidē facie naamā
moleſte tulit: eo ꝙ ad eum nō veniſſet: ⁊ manu
vulnus tetigiſſet. Deinde ſeruoꝝ conſilio in ior
dane ſepties ſe lauauit: et mox ab eo lepra di-
ſceſſit. Reuerſus autem ad heliſeum munera
multa ei obtulit: ſed dn̄i ꝓpheta nihil oīno reci
pere cōſenſit. Verū cū aliquātulū abiſſet: giezi
auaricia ductus poſt eū cucurrit: eidēqȝ men-
tiens dixit: ꝙ duo ex filijs prophetarū ad heli-
ſeū repente ſuperuenerāt. Ideoqȝ ille pro mu-
nere aliquo ſibi largiendo mittebat. Qui cum
eidem argentū ⁊ veſtes tradidiſſet eaqȝ giezi
in domo abſcōdiſſet. Et hec omnia heliſeus di-
uino ſpiritu cognouiſſet: maledixit giezi predi
cens: ꝙ lepra naaman ſibi ⁊ eius ſemini adhe-
reret eo ꝙ diuinā gratiā vendidiſſet. Statimqȝ
egreſſus ē ab eo leproſus: ab hoc giezi ſimonia
ci primo giezite dicebantur in veteri teſtamen-
to: donec a ſimone mago ſimoniaci dicti ſunt.
¶ Poſt hec cum eſſet heliſeus cū filijs prophe
tarum iuxta iordanē: ⁊ ipſi ligna cederent: vni
qȝ eorum ferrum ſecuris ex ligno excuſſum in
aquam cecidiſſet: heliſeus lignum in aquā mi-
ſit: et ferrum ad ſuum locum enatauit. Cūqȝ
rex ſyrie contra iſrael pugnaret: et ſepius ho-
ſtes in inſidijs poneret: rex iſrael eos cauebat:
qꝛ eos ſibi heliſeus manifeſtabat. Qđ cum rex
ſyrie a ſeruis ſuis didiciſſet: ⁊ prophetam eſſe
in dothaim comperiſſet miſit illuc robur exerci
tus qui ciuitatem circundederunt vt eum cape
rent: maneqȝ puer heliſei vidēs exercitū timu-
it: ⁊ prophete nunciauit: qui puerum conforta-
bat ⁊ plures quam illi ſecum eſſe aſſerebat. Et
orante heliſeo dominus aperuit oculos pue-
ri: ⁊ vidit montem plenum equis ⁊ curribus .i.
agminibus angelorum. Cūqȝ hoſtes intrarēt
ad eū: percuſſit eos dominus cecitate: ne ipm
videntes agnoſcerent. Quibus heliſeus dixit:
nō eſſe ibi manſionē eiꝰ quē querebāt: eoſqȝ il-
luc deducere ꝓmittebat: qđ ⁊ reuera fecit eoſ-
qȝ in mediū ſamarie deduxit. Tūc orante ꝓphe
ta aperti ſunt oculi eorum: ⁊ viderunt ſe eſſe in
medio ciuitatis: ⁊ hoſtes circunſtantes. Et cū
rex iſrael eos occidere vellet: prohibuit ꝓphe
ta domini: eo ꝙ dn̄s eos illuc adduxerat: quin
imo eiſdē abundanter miniſtrari fecit ⁊ illeſos
remiſit. ¶ Et cum benadab rex ſyrie ſamariam
obſediſſet: ⁊ fame maxima oppreſſiſſet: ita vt
mulieres natos proprios comederent: et rex
iſrael prophetam eo ꝙ predictā obſidionē pre-
dixerat occidi mandaſſet: et hoc heliſeus per
ſpiritum cognouiſſet: ſpiculatorē ad ſe intrare
prohibuit: donec rex penitentia ductus ipm re
uocauit. Tunc heliſeus ſequenti die vbertatem
maximā futuram predixit. Et cū vnus ex prin-
cipibus eum irrideret: mortē illius repentinā
prenunciauit: que oīa vt predixerat euenerūt.
Nocte eñ dn̄s terruit exercitum ſyrie: ſonitum
infinite militie mittēs ſuper eos. Qui animas
ſuas ſaluare cupientes aufugerunt: ⁊ oīa dimi
ſerūt. Sicqȝ populus ſamarie egreſſus predā
diripuit: et ex victualibus perceptis vbertas
maxima facta fuit. Princeps quoqȝ ille in in-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

troitu porte a turba compreſſus expirauit. ¶ His ⁊ alijs multis ⁊ magnis miraculis heliſeus clarens in pace quieuit. xviij. kalē. iulij. Prophetauit autē ⁊ claruit ſub iorā ⁊ hieu ⁊ ioachaz regibus iſrael in ſamaria. Cum autem quidam latrunculi moabite hominem mortuū ſpoliaſſent: ⁊ cadauer in ſepulchro heliſei proiecisſent: cum tetigiſſet oſſa heliſei cōtinuo ſurrexit. Sepultus eſt autē in ſamaria paleſtine quam ſebaſtē. i. auguſtam in honorem auguſti herodes poſtmodum vocauit: vbi ⁊ abdias propheta ⁊ iohannes baptiſta requieſcūt. Ad quorū ſepulchra varia miracula fiunt: vt dicit Hieronymus libro de vita paule. Adeo vt cruciati demones ibi rugiant: voces diuerſorum animalium pretendentes. Alij cernunt rotare caput: ⁊ poſt tergum terram vertice tangere. Alij ſuſpenſis pedibus eminus veſtes in faciem defluere: vbi ⁊ in monte vicino dire videntur ſpelunce: in quibus ⁊ famis ⁊ perſecutionis tempore abdias centum prophetas pauit pane et aqua. Hec ex libro. iij. regum capitulis quibus ſupra ex dictis ioſephi ⁊ hieronymi: ⁊ ex hiſtoria ſcholaſtica.

¶ De ſanctis Rufino ⁊ Ualerio martyribus. Cap. cxvi.

Rufinus ⁊ Ualerius martyres tpe Dioclerianí ⁊ Maximiani paſſi ſunt in territorio ſueſſioneñ. ſub pſide rictiouaro. Qui igreſſus ciuitatem remis ſanctos detētos ⁊ ſacrificare contēnentes magno ferri pondere preſſos sueſſionū adduxit. Ibiq̄ eos iuſſit equuleo ſuſpendi: ⁊ plūbatis cedi. Deinde in carcere macerari: vbi angelica viſitatione confortant ⁊ corone de ſmaragdo celitus miſſe eorum capitibus imponuntur. Inde educti dum in Chriſti confeſſione perſiſterēt immobiles: iuxta flumē indole decollati ſunt. Quorū corpora dum chriſtiani ad remenſem ciuitatem deferre vellent de loco in quo decollata fuerāt nullatenus mouere potuerunt. Ibiq̄ ea ſepelierūt. Qui paſſi ſunt. xviij. kalendas iulij.

¶ De ſancto Brandano epo. Cap. cxvij.

Brandanus epiſcopus cum eſſet abbas apud britānias. Poſtq̄ ei barinthus retulit: q̄ cum filio ſuo moroch oceanū perluſtrans paradiſum terreſtrem inuenit: deſiderium ei emicuit: vt locum ipm requireret. Habebat autem tria milia monachorum de quibus. xiiij. tm̄ accepit et naui conſcenſa que audierat videre perrexit. Quem nauem intrantem tres fratres ſecuti ſunt. Et q2 nō vocati venerāt eos nūq̄ redituros prenūciauit. Inuenit aūt prio inſulā altaz: in cuius portu ſibi canis occurrit: quē illi ſequētes oīa ſibi neceſſaria inuenerūt: ⁊ theſauros multos ibidē conſpexerūt. Quoꝝ concupiſcentiā brandanus ꝓhibuit. Sed dum tertio die diſcederet: quidā ex illis tribus fratribus qui frenū argēteū acceperat: poſtq̄ penitēs peccatum confeſſus eſt ſubito expirauit. Iuuenis quoq̄ alias inuiſus eiſdē cophinum panis ⁊ vas aque in naui poſuit: ⁊ nuſq̄ comparuit. In cena dñi ſubſequenter ad aliā inſulaz appulerunt. Inuenerūtq̄ hoſpitē eos deuia tenēda docentē ⁊ neceſſaria miniſtrantē. Sabbato inueniunt piſcem ingentē nomine iaſonem quē inſulā exiſtimantes deſuper deſcēdentes ignem accenderunt: dūq̄ piſcem ſe mouere ſentirent ad nauē repente cōfugientes vix euaſerunt: piſce ſe cōtinuo mergēte. Die paſche deueniūt ad inſulā vbi aues candidas aſpiciunt: alas ⁊ voce ſonantes: quarū vna voce humana locuta dixit ſe fore de angelis qui de celo ceciderant: ſed modicum culpā cōmiſerant. Ibiq̄ vſq̄ ad octauas penthecoſtes permanſerunt. Abinde nauigātes in natiuitate dñi ſubſequēte ad inſulam ſanctorū patricij ⁊ libei deuenerunt: vbi cū. xxiiij. patribus ibi repertis in eoꝝ eccleſia habente altaria cryſtallina feſta dñica celebrarunt: indeq̄ poſt epiphaniam diſceſſerunt. Sicq̄ cōtinue per ſeptenniū per mare diſcurrendo in predictis feſtis ſemper ad eadez loca redibāt. Quibus tēporibus multa ab eis ſtupenda viſa ſunt. Beſtia enī maxima eos abſorbere volens ab alia maiori deuorat: ⁊ de reliquijs carniū comederūt. Inde venerunt ad inſulam virorum fortium: vbi ſenex et pueri dño ſeruiebant a quibus gratāter excepti: dū abire vellēt: ſcdm ex tribus fratribus ex incuria dormientem dimiſerunt. Inuenerūt ⁊ inſulam: in qua erant botri vue inſtar amphore magne per maximi: gryphem quoq̄ auē eos rapere volentem: auis altera vaſtior interfecit. In feſto vno ſancti Petri apoſtoli videns abbas piſcium innumerā multitudinē: iuſſit eos deum laudare: qui ſuper vndas enatantes vocibus intonare ceperunt. Uiderunt ⁊ in mari columnā ingentem cryſtallinam ſuper baſes aureas: quā conopeus coloris argentei circūdabat. Inuenerūt ⁊ calicē cuz patena de genere colūne. Uenerūt poſtmodū ad oſtia inferni: vbi demones egreſſi ſuper eos maſſas igneas iactare nitebantur. Ubi ⁊ tertius frater in littore deſcendēs a demonib9 raptus eſt. Inuenerūt ⁊ iudā xpi proditorē ſedentē in mare ſuper lapidē: quē dixit ſe in hieroſolymis in loco luctuoſo poſuiſſe ꝓ tranſeuntibus ne in lutum caderent protegendis: ⁊ ante eum erant furce ferre: quas dixit ſe donaſſe ſacerdotibus templi: pannus quoq̄ in

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

eis pendebat: quem leproſo ad tergendū conceſſiſſe aſſerebat. Inuenerunt hominē: qui luto paſcebatur: capillis opertum. Tandem per bonum ſuum procuratorem: de quo dictum eſt ad paradiſum terreſtrem poſt ſeptennium perducti ſunt. Et capientes de fructibus et gemmis ibidem repertis: euaſis multis periculis deo duce incolumes ad propria redierunt. Ubi Brandanus poſtmodum epiſcopus ordinatus eſt. Et poſt virtutum merita ad chriſtum migrauit. viij. kalendas iulij.

¶ De ſanctis Uito Modeſto ⁊ Creſcentia martyribus. Cap. cxviij.

VItus: modeſtus ⁊ creſcentia martyres ſub Diocletiano imperatore in ſicilia martyrio claruerunt: qui vitus ex luciana prouincia nobili progenie patre hyla ſenatore progenitus: etatis ſue anno .xij. ad martyrij palmam peruenit. Cum eniz pater eius idola coleret: et vitus chriſtum adoraret: ſepius eū pater verberabat: eo ꝙ idola colere nolebat. Demum pater illum modeſto eius nutritori tradidit: vt ei ſuaderet: quatenus deos colere ſtuderet. Cui apparens angelus ipſum confortauit: ⁊ adhuc puerum ad coronam martyrij animauit. Qui ⁊ in chriſto nomine miracula patrare cepit: ⁊ multos a diuerſis languoribus ſanauit. Quod audiens valerianus prefectus pueruz accerſiuit: et ſacrificare nolentem: cathomis cedi iuſſit. Brachia autem ⁊ manus verberantium ſubito aruerunt. Prefectus quoq manum amiſit: pro quo tñ vitus orauit ⁊ continuo ſanitatē percepit. Prefectus ergo puerū patri tradidit: et vt ipm corriperet pſuaſit. Tūc pater vitū in domū ducens diuerſis muſicoꝝ generibus ⁊ puellarū luſibus: alijſq deliciarū generibus mutare animū pueri ſatagebat. Et cū ipm in thalamo iclu ſiſſet ornato mirabilis fragrātia inde exijt: que patrē ⁊ familiā nimio odore pfudit. Aſpiciēſq pater p rimas oſtij ſeptem angelos radiantes circa infantē cōſpexit: quos deos ſuos eſſe putauit: ſtatimq excecatus eſt. Ad cuius vocis clamorē tota ciuitas cōmouet: ita vt pfectus accurreret: ⁊ cur ei hoc accidiſſet: interrogaret. Qui dicebat ꝙ deos igneos viderat: et coꝝ aſpectū ferre nō valēs lumē amiſerat. Et cū in tēplum iouis p recuperādo lumine ductus eēt: ⁊ nihil pficeret: filiū p ſua ſanitate rogauit: et lumen eius pcibus recupauit. Cū aūt nec ſic crederet: ſed puerū occidere cogitaret. Angelus modeſto et creſcētie nutritoribus eius apparuit: ⁊ vt nauē cōſcendētes puerū ad aliā terrā ducerēt imperauit. Qui nauiculā pparatā diuinitus inuenerūt: ⁊ angelo duce vna nocte ad territoriū tonagritanū puenerūt: et iuxta fluuiū ſilarū ſub arbore quieuerūt: vbi aquila eis cibuz deferebat: ⁊ multa miracula puer faciebat. ¶ Interea filius diocletiani impatoris a demone arripit: ⁊ niſi vitus lucanus veniat: ſe nunq exire fatetur: locū q̄ꝫ vbi inueniēdus ſit: ab eodē explicatur. Uitus ergo querit: ⁊ inuētus adducit ad imperatorē. Qui ſup eius filiū manū impoſuit: ⁊ ptinus ab eo demonē effugauit. Cum autem illaz impator ad deoꝝ ſacrificia īuitaret: ⁊ vitus recuſaret: ⁊ cū modeſto ⁊ creſcētia in dirū carcerē miſſus eſſet: ſubito ferri molles eis īpoſita cecidit: et carcer immenſo lumine coruſcauit. Chriſtus q̄ꝫ ſanctis apparēs illos ad paſſiōis tolerantiā animauit. Qđ impator a cuſtodibus intelligēs eos eductos in clibanū ignis immiſit: quos tñ ignis oīno nō tetigit: in quo pſallētes hymnū trium pueroꝝ audiunt: indeq illeſi oīno educunt. Tūc leo terribilis ad ſanctos deuorandos dimittitur: ſed tñ ab eis fidei ꝟtute placatus: coꝝ veſtigijs manſuete pſternit. Tandem in equuleo eos impator iuſſit appēdi: ⁊ in illo diutius extorqueri. Sꝫ orāte puero vt eos dñs liberaret ſubito aer turbat: terra cōcutit: tonitrua mugiūt: templa deoꝝ corruūt: et multos opprimūt. Imparator autē territus fugit: et angelus ſanctos exoluit: atq fluuium ſilarum vnde venerāt in momēto repoſuit: vbi oratione fuſa dño aīas reddiderūt. Quoꝝ corpa ab aquilis cuſtodita florētia illuſtris femina ſctō vito reuelāte reppit: ⁊ cū aromatibus in mariano predio ſepeliuit. Qui paſſi ſunt. xvij kal. iulij.

¶ De ſctō Heſychio martyre. Cap. cxix.

HEſychius martyr apud meſiā ciuitatē doroſtoruz paſſus eſt. Qui cuz eſſet miles ⁊ beatū iuliū martyrem ⁊ cōmilitonē ad paſſionem comitatus eſſet: vt ſuperius in eius paſſione. vi. kalē. iunij dictum eſt. Seq eiuſdez decollandi orationibus commendaſſet: eumq deoſculatus eſſet a gētilibus tētus et maximo preſidi oblatus in carcere diebus pluribus maceratus: tandem in confeſſione chriſti gladio cedente martyrio coronatus eſt. xviij. kalendas iulij.

¶ De ſanctis Ferecolo ⁊ Ferutione martyribus. Cap. cxx.

FEreolus preſbyter ⁊ ferutio diaconus in gallijs ciuitate biſuntion̄. paſſi ſunt. Qui a beato hyreneo epo lugdun̄. et martyre ad pdicandū verbū dei miſſi: ſub claudio iudice tētis ad trocleas extēti: ⁊ diutius flagellati: dehic i carcerē recluſi ſūt:

ſtane quoqꝫ cū linguis eoꝝ amputatis: nihilo-
minus chriſti nomen clara facundia ꝑſonarēt:
⁊ populo predicarēt. Iterū comprehenſi ſunt:
quibus iudex crudelis iuſſit vt vnicuiqꝫ eorum
ſubule .xxx. manibus ⁊ pedibus ⁊ pectore infi-
gerentur: atqꝫ ad vltimum gladio necarentur.
Paſſi ſunt autem .xvi. kalen. iulij.

¶ De ſanctis Rothlando ⁊ Oliuerio ⁊ alijs
militibus martyribus. Cap. cxxi.

Rothlandus ⁊ Oli
uerius atqꝫ multi alij milites
chriſtiani qui a ſaracenis in rū
ciaualle pro fide chriſti pugnā
tes occiſi ſunt tempore karoli
magni in catalogo martyrum
aſcribunt. Nam dū ſaraceni totam hiſpaniam
occupaſſent: karolus monitu beati iacobi ſibi
apparentis atqꝫ iubentis vt terrā ſuam ab infi
delibus redimeret: cū ſuo exercitu hiſpanias
ingreſſus: primo quidē ciuitatē pampilonē tri
bus menſibus obſeſſam muris funditus mira-
culoſe ruētibus cepit: ⁊ multos ſaracenos con
uerſos baptizari fecit. Quod ſimiliter ꝯtingit
in ciuitate lucerna in valle viridi poſita ꝙ nunc
eſt inhabitabilis facta. Et cū omnes ciuitates
⁊ caſtra hiſpanie conquiſiſſet: eccleſiā beati ia-
cobi apud compoſtellā viſitauit: omnes hono-
res ei ablatos reſtituit: eāqꝫ amplioribus priui
legijs dotauit. Sed dū redijſſet ad gllias aigo
landus rex ſaracenoꝝ aphrice maximā partem
hiſpanie reacquiſiuit: chriſtianos eiecit: ſpolia
uit ⁊ occidit. Qd audiēs karolus ad hiſpaniā
redijt: ⁊ vt refert Turpin⁹ remeñ. archieps. xij.
annis vel ibi ꝑſonalr fuit vel exercitū tenuit.
Et pmo quidē apud ſctm̄ facundū grauiſſimo
bello cōmiſſo milo rothlādi pater cū .xl. milib⁹
xpianoꝝ occiſus eſt. Karolus vero equo ſuo occi
ſo: pedes ſtans cū duobus milibus xpianoꝝ de
gaudioſa ſpata ſua multos ſaracenos p mediū
ſcidit. ¶ Die vero ſequēti cū quattuor marchio-
nes italie cū quattuor milibus militū in ſuccur
ſum xpianoꝝ veniſſent. Diſcedētes īde ſarace-
ni infinitū exercitū mauroꝝ: moabitarū: ethio-
pū: perſarū: parthoꝝ: aphricanoꝝ: ⁊ turcoꝝ cō-
gregarūt. Rex autē karolus agenīā ciuitatem
poſt ſex menſes cepit: ⁊ decē milia ſaracenorū
occidit: inde ꝑſecutus eſt aigolandū vſqꝫ xanto
nas. Deinde rediens galliā nouū exercitū con-
gregauit cētū ⁊ triginta milia bellatoꝝ: cū quo
hiſpaniā repedauit. Inter quos fuerūt p̄cipui
Turpinus remeñ. archieps: rothlādus comes
cenomaneñ. dñs blaui nepos karoli ex berta ſo
rore: et filius milonis de angleris: oliueri⁹ dux
gebeneñ. eſtulphus comes lingoneñ. araſtan⁹
dux britannie: englerus dux aqtanie: gniferus
dux burdegalleñs: gelerus: gelinus: ſalomō: et
balduinus frater rothlandi: gundebōdus rex
friſie: naamā dux bauarie: ogerus dux dacie: lā

bertus dux biturie: ſanſon dux burgūdie: con-
ſtantinus p̄fectus romanoꝝ: rheginaldus de al
ba ſpina: gualtherius de thermis: guilelm⁹: ge
rinus lothoringie dux: bogo: bertrādus de nu-
blis: ganalonus traditor de maguntia: ⁊ multi
alij equeſtres ⁊ pedeſtres: qui p ciſereos port⁹
tranſeūtes pampilonē obſederunt. Ibiqꝫ com
miſſo bello ex vna pte xpianoꝝ centū ⁊ .xxxiiij.
milia: ex alia ſaracenoꝝ centū milia diuina fa-
uente gratia ſaraceni tanta cede ꝓſtrati ſunt ꝙ
xpiani vſqꝫ ad baſes in ſanguine mergebātur.
Occiſoqꝫ aigolando nullus eoꝝ euaſit: niſi rex
ſibyllie ⁊ rex cordube ꝙ cū paucis aufugerunt.
Captaqꝫ vrbe oēs ſaraceni ibidē reperti truci-
dati ſunt. De chriſtianis vero ceciderunt vſqꝫ ad
mille. ¶ Sequēti vero die pugnauit karolus cū
furre principe nauarre: ⁊ eum cū trib⁹ milibus
occidit: totāqꝫ terrā nauarre adeptus ē. ¶ De-
inde apud nagerā obſidionē poſuit: vbi erat gy
gas quidā noīe ferracutus de genere goliath:
quem admirandus babylonis cū viginti milib⁹
turcorum miſerat in ſubſidiū ſaracenorū. Hic
lanceam vel ſagittā nō formidabat: ſed virtutes
quadragita viroꝝ fortiū poſſidebat. Inito aūt
ſingulari certamine cū multos milites chriſtia
noꝝ ſine alio bello ſolo brachio ex equo leuatos
cepiſſet. Tandē rothlandus cū ipo congreſſus
deo annuēte gygantē vicit: ⁊ per vmbilicū ſua
ſpata trāſfodit. Sicqꝫ nagera ciuitas capitur:
ſaraceni occidunt: ⁊ victi chriſtiani abſoluunt.
¶ Poſt hec pugnauit rex apud cordubā cū re-
gib⁹ ſibyllie ⁊ cordube: ⁊ interfecto rege ſibyl-
lie cū octo milibus ſaracenis: a rege altumaior
vrbē obtinuit: eo pacto ꝙ baptizaret: ⁊ deinde
a karolo regnum tenens in dominio priſtino cō
firmaretur. Sicqꝫ tota hiſpania redempta ſan
ctum iacobū in galatia iterum reuiſit: honori-
bus ⁊ poſſeſſionibus ditauit: deinde vt rediret
galliā: pāpilone aliquot diebus reſedit. ¶ Au-
diens aūt ꝙ apud cordubam eſſent duo magni
reges ſaraceni: videlicꝫ Marſyrius ⁊ baligan-
dus frater eius miſſi de perſide hiſpaniam ab
admirando babylonis: mandauit illis rex per
ganalonū: vt aut baptiſmū ſuſciperent: aut ſibi
tributū exoluerent. Qui cum ganalono conſpi
rantes miſerunt karolo triginta equos onera-
tos auro ⁊ argento ⁊ opibus. Ganalono autem
viginti equos ſimilr opibus iiſdē onuſtos obtu
lerunt: vt pugnatores karoli in manibus eorū
traderet: quod ille facere ꝓmiſit. ¶ Redieſqꝫ
ganalonus munera karolo p̄ſentauit: eiqꝫ aſſe-
ruit ꝙ reges ipi chriſtianos ſe facere diſpoſue
runt: karolumqꝫ rogabant: vt eos in franciam
precederet: quem illi velocius ſequerent. Cum
autem karolus in franciam rediret: conſilio ga
naloni dimiſit: rothlādum ⁊ oliuerium cum ma
ioribus pugnatoribus et viginti milibus mili-
tibus: vt vltimam cuſtodiam in rūciaualle face
rent: donec rex ⁊ oīs exercitus portus ciſereos

tranſierunt. Cumq; karolus pertranſiſſet: quin
quaginta milia ſaraceni qui triduo in nemori-
bus latuerant: vt ganalonus ordinauerat fece-
runt ex ſe duas acies. Quarum prima que erat
xx. milium equitū prius exiuit: ⁊ cum xp̄ianis a
mane vſq; ad tertiam acriter dimicauit. Tandē
omnes ſaraceni occiſi ſunt: ⁊ rothlandus cum
ſuis victores fuerunt. Poſt hec ſecunda acies
xxx. milium pugnatorum xp̄ianos iam fatiga-
tos ⁊ laſſos inuaſerunt: oēs quoq; ex p̄te roth-
landi occiderunt: preter modicos qui ad ne-
mus confugerūt: cū quibus balduinus ⁊ tedri
cus latuerunt: ⁊ preter rothlandū qui redeun-
tibus ſaracenis ad vnā leucā inſonuit buccina:
centū xp̄ianos qui fugerāt reuocauit: cum qui
bus in ſaracenos viriliter irruēs pluſq; duo mi
lia ex ipſis p̄ſtrauit: ⁊ ceteros in fugā cōuertit.
Tamē centū eiꝰ ſocios in hoc vltimo bello ami-
ſit. Ipſe autē quattuor lanceis grauiter vulne-
ratus ſolus ad rūciauallē ſub quercu deſcēdit:
⁊ tūc ſe mori ſentiens duridandam eius ſpatā
in ſaxo cōfringere voluit: ne in manibus ſarace
norū deueniret: ſed lapide sciſſo enſem frange
re nequiuit. Tuncq; tuba ſua tā fortiter ſonuit:
ꝙ flatu tuba ſcinditur: ⁊ vene ac nerui colli eiꝰ
rumpuntur: ſonuſq; tube ad aures karoli per
octo miliaria angelo deferente p̄ducit̄. Ilico
ganalonus regē redire volentē diſſuaſit: dicēs
ꝙ rothlandus cauſa venationis buccinaret.
¶ Dū igit̄ rothlandus ſuper herbā iaceret: ſu-
peruenit balduinus eius frater: a quo cū ſitiēs
aquā peteret ille circūquaq; querens inuenire
non potuit videnſq; illū mori equū pungens:
karolū velociter inſecutus cuncta ei geſta nar-
rauit. Mox ſuperuenit tedricus ⁊ rothlandum
xp̄m laudentē ⁊ reſurrectionē mortuorū confi-
tentem ac pro ſuis occiſis orantē inuenit: ſicq;
inter manus illius expirauit. Quod die dū tur
pinus archiepiſcopꝰ miſſam pro defunctis ce-
lebraret: raptus in extaſi audiuit demones per
ſtrepentes ac dicētes ſe aīas marſyrū ⁊ ſarace
noꝝ ad inferna deferre: ⁊ michaelē cū cetu an-
gelico aīas rothlādi ⁊ xp̄ianoꝝ ad paradiſū ea
hora geſtaſſe. ¶ Rediēs igit̄ karolus rothlan
dū mortuū inuenit: ⁊ oliueriū in effigie crucis
quattuor palis in terra fixis cū quattuor retor-
tis extenſum ⁊ a collo vſq; ad pedes excoriatū
lanceis ⁊ ſpatis cōfoſſum. Et cum karolus iu
raſſet oēs occiſos reuiſere: ⁊ ſol iam quaſi occū
beret: oratione ſancti regis ſol tanto t̄pe ſtetit
immobilis: donec rex omniū perēptorū marty-
rum corpora requiſiuit. ¶ Tūc ganalonū de p̄-
ditione cōuinctū quattuor equis alligari fecit:
⁊ cōtra quattuor plagas celi ſeſſoribus equos
agitantibus terribili morte in quattuor partes
diſcerpi. Omniū v̄o ſanctorū militū corp̄a rex
in duobus cimiterijs tumulata diuiſit: quoꝝ
vnū eſt in aliſis cāpis: aliud apud burdegallē.
Rothlandū v̄o apud blauiam in eccleſia ſancti
romani quā ipſe comes edificauerat: ſepeliuit:
⁊ ſpatā eius ⁊ tubā eburneā ad honorē militie
ibidē reſeruandas depoſuit. Paſſio horū mar-
tyrū celebrat̄ decimoſexto kalendas iulij.

¶ De ſancto Himerio epiſcopo. Cap. cxxij.

Himerius epiſcopꝰ
emilie in tuſcia virtutibus ⁊ mi
raculis clarus ibidem in pace
quieuit. xv. kalendas iulij: ibi-
demq; ſepultus fuit. Cuius cor
pus proceſſu temporis quidam
epiſcopus cremoneñ. illuc ab imperatore ex a-
liqua cauſa directus: dato precio non modico
obtinuit ⁊ cremonā tranſlatum in eccleſia alme
virginis cathedrali honorifice collocauit: vbi
et miraculis pollet.

¶ De ſctā Heliſabeth de ſconāgia. Cap. cxxiij.

Heliſabeth
de ſconangia vir-
go ſancta: vt ait
ſigibertus circa annum dñi
M. clvi. claruit. Que fuit ſo-
ror monaſterij de ſconangia
matertera ſymonis abbatis.
Hec enim ab annis puerili-
bus relicto ſeculo operibus
ſpiritualibus vacabat: ieiu-
nijs autem ſemper ⁊ orationibus intendebat:
atq; carnem diſciplinans: diris ſe verberibus
flagellabat. Multis autē annis ante obitum
ipſius manus domini ſuper illam grauior exti-
tit: quia diris vulneribus caro eius elanguit:
et tamen patientie virtute munita nunq̄ con-
triſtari viſa fuit: viſiones autem crebras et mi-
rabiles a deo habuit ⁊ diuina ſecreta ſibi reue-
lata cognouit. Rapta autem in his extaſibus
quaſi mortua ſine ſenſu iacebat: donec ſpiritu
carni reddito aliquādo que viderat reſerabat:
aliquando v̄o ſilentio tegebat. Huic ab angelo
ſecum familiariſſime colloquenti annunciatus
eſt liber qui dicitur viarū dei diuinas cōtinēs
⁊ ſalutares ſpiritus admonitiōes. ¶ In octa
ua aſſumptionis domine noſtre: beata virgo ei
apparens: eidem ſe ſpiritu ⁊ corpore aſſumptā
fuiſſe dixit: ⁊ poſt aſcenſionē xp̄i anno integro
⁊ tanto plus tempore quantum eſt ab ip̄a aſcē
ſione: vſq; ad medium menſem auguſti in hoc
mundo fuiſſe declarauit. ¶ In feſto annuncia
tionis eiuſdem: ipſa glorioſa mater eidem dei
famule reuelauit: ꝙ anno. xv. verbum dei con-
cepit. ¶ In feſto quodaꝫ dominice natiuitatis
vidit duas ſtellas magnas perlucidas: in vnuꝫ
corpus redactas ⁊ in circuitu circulū aureū ac
in medio virginē xp̄m geſtantem paruulū: que
multa ipſius diei myſteria ſibi reſerauit. Inter
cetera autem queſiuit a dn̄a noſtra quid eſſet
de aīa origenis doctoris audiuitq; ꝙ errores

quos habuerat ex fonte nimie pietatis deuenerãt: ⁊ ꝙ ipſam dei genitricem in ſuis ſcripturis maxime honorauerat: propter que duo modicas penas vbicunqꝫ eſſet ſuſtinebat. Sed quid in die nouiſſimo de eo fieret deus in arbitrio ⁊ diſpoſitione dñe noſtre poſuerat: quod tamẽ ſibi tunc reuelari non licebat. His et alijs viſionibus plurimis et glorioſis ancilla chriſti a domino ſepius viſitata anno etatis ſue. xxi. viſitationis ꝟo ſue. xiiij. in ſanctitate vite migrauit ad dominũ decimoquinto kalendas iulij.

¶ De ſanctis Marco et Marcelliano martyribus. Cap. cxxiiij.

MArcus ⁊ marcellianus fratres rome ſub diocletiano imperatore paſſi ſunt: agẽte fabiano vrbis prefecto. Hi nobili genere orti: tranquillini ⁊ martie filij fuerunt. Qui cum pro fide chriſti diebus pluribus in carcere tenti fuiſſent: data ſentẽtia ſuper eos a chromatio vrbis prefecto decollari iubentur: ſi infra dies triginta dijs ſacrificare renuiſſent. Interimqꝫ dati ſunt in cuſtodia primiſcrinio nomine nicoſtrato. Ad quos parentes ⁊ vxores cum filijs ⁊ affinibus aduenerunt: qui lachrymoſis precibus animos iuuenum emollire ſatagebant: quatenus temporalem euadentes mortem preceptis imperialibus conſentirent. Quos beatus ſebaſtianus ſua predicatione ad martyrium animauit. Qui poſtꝙ zoe vxori nicoſtrati que dudum muta fuerat: loquendi facultatem reſtituit ipſum nicoſtratum cum coniuge ⁊ parentes marci ⁊ marcelliani ad chriſtũ conuertit. Chromatiuz quocꝫ vrbis prefectum cum filio tyburtio ſua doctrina ſalutifera ad fidem adduxit: vt hec omnia dicta ſunt ſupra in paſſione ſebaſtiani decimotertio kalendas februarij: ⁊ dicẽtur infra in paſſione tyburtij. iij. idus auguſti. Sicqꝫ factum eſt vt diocletianus chromatium vrbis prefectum dignitate priuatum in exilium mitteret: ⁊ fabianum eidem ſurrogaret. Qui marcum ⁊ marcellianum ſacrificare nolentes in carcerẽ diebus pluribus vinctos detinuit. Demum eductos ad ſtipitem ligari et eorum pedes acutis configi iuſſit. Cuz autem tranſiſſet vnus dies ⁊ vna nox: ⁊ illi pſallentes chriſtum laudarent precepit illos prefectus lanceis per latera tranſfigi. Sicqꝫ cum corona martyrij ad ſyderea regna migrauerũt. Quorum corpora chriſtiani occulte noctu tollentes via ardeatina ſepelierunt decimoquarto kalendas iulij.

¶ De ſanctis Cyriaco et Paula virgi. et mar. Cap. cxxv.

CYriacus et Paula virgo apud hyſpanias in ciuitate malica martyrium paſſi ſunt. Qui a paganis pro chriſti nominis confeſſione vincti: poſt multa eis illata tormenta lapidibus obrupti inter ſaxa celo aĩas reddiderunt. xiiij. kalendas iulij: vt habetur in martyrologio adonis ex datario hiero. ſumpto.

¶ De ſanctis Geruaſio ⁊ Prothaſio martyribus. Cap. cxxvi.

GEruaſiꝰ ⁊ prothaſiꝰ fratres gemini filij beati vitalis militis et beate valerie apud mediolanuz ſub nerone imperatore paſſi ſunt. Hi enĩ poſt martyriũ parẽtũ de quibus ſupra actũ eſt in paſſione vitalis ⁊ valerie. iiij. kalen. maij: omnẽ ſuam familiam liberãtes omneſqꝫ ſuas facultates pauperibus erogantes ſancto nazario martyri dudum adheſerũt: q̃ oratoriũ cõſtruebat. Dehinc mediolanum vrbẽ propriã regreſſi in vno ſe cenaculo concluſerunt: ⁊ per. x. annos lectioni et orationi vacantes anno. xi. ad martyrium peruenerunt. Cum enĩ comes aſtaſius ad bellũ tẽderet qđ ab arcomanis fuerat excitatũ: et mediolanũ ingreſſus eſſet: idolorum põtifices eidẽ occurrerũt aſſerentes: ꝙ dij ſibi reſpondere cõtẽnerent: nec belli ei victoriam concederẽt niſi prius geruaſius ⁊ prothaſius immolarẽt. Continuo igitur tenentur: et a comite ſacrificare ſuadent. Cui cum geruaſius oĩa idola ſurda ⁊ mutata diceret: ⁊ ab oĩpotenti deo victoriã exquirẽdã aſtrueret: iratus comes tã diu illũ plũbatis cedi fecit ꝙ diu ſpm̃ exhalauit. Deinde ꝓthaſiũ accerſiuit: eũqꝫ vt ſacrificaret dijs admonuit. Recuſantẽ in equuleo ſuſpendi iuſſit. Deinde depoſitũ fuſtibꝰ cedi. Cũ aũt ꝓthaſius comitẽ miſerũ appellaret: ⁊ cecos oculos cordis habere diceret: ac chriſtum voce publica proclamaret: iuſſit eũ aſtaſius capite cedi. Quorum corpora philippus quidã ſeruus xp̄i cũ filio ſuo rapuit: ⁊ occulte in domo ſua in arca ſaxea ſepeliuit: libellũ quocꝫ eorũ ortũ et vitã et martyriũ cõtinentẽ conſcripſit: ⁊ ad capita illorum depoſuit. Paſſi ſunt autẽ circa annũ dñi lvij. xiiij. kalen. iulij. Horum corpora tempore beati ambroſij epi reuelata ſunt. ¶ Cum idem chriſti confeſſor in eccleſia ſanctorum naboris ⁊ felicis oraret: ita vt nec vigilaret aperte: nec dormiret integre apparuerũt eidẽ duo iuuenes pulcherrimi veſtibus candidiſſimis induti: caligulis calciati: facie perlucidi ſecũ manibꝰ et

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tenſis orantes. Orāte autem ambroſio vt ſi fan-taſma eſſet abſcederet: ſi autē veritas plenius appareret: ſimilimodo canente gallo: iterum ſecum orantes viſi ſunt. Tertia ꝟo nocte defe-cto iam ieiunijs corpore non dormienti: ſed ſtu-penti cum tertia ſibi apparuere perſona: que ſimilis eē beato paulo apoſtolo videbatur: ſm quod in pictura conſpexerat: illiſqꝫ tacentibus apoſtolus ambroſio reſerauit: ꝙ illi martyres chriſti fuerant: qui omnia pro chriſto contem-pſerant: ⁊ chriſtū in paſſione imitati fuerant: admonens vt in eo quo orabat loco duodecim pedibus terram effoderet: ibiqꝫ eorum corpo-ra in arca marmorea inueniret: ad quorum ca-pita libellum conſpiceret: eorum ortum nomi-na vitam et martyrium continentem. Conuoca-tis igitur ambroſius vicinis epiſcopis terram effodiunt: et vt ſupra promiſerat paulus: cun-cta ſic euenient. Et licꝫ ab eoꝝ paſſione pluſqꝫ anni. ccc. fluxiſſent: ita tamē eorū corpora ſunt reperta: ac ſi ipſa hora fuiſſent ibi poſita. Ex quibus etiā odor mirabilis fragrabat. Cecus autem quidam tangens feretrum lumen con-tinuo recepit: ⁊ alij plures egri eorum meritis curati ſunt. Quorum corpora in matrice ipſius ciuitatis eccleſia requieſcunt.

¶ De ſancto Urſicino mar-tyre. Cap. cxxvij.

VRſicinus martyr apud rauennam paſſus eſt tem-pore Neronis imperatoris ſub paulino conſulari. Hic natione ligurus arte medic⁹ fuit. Poſt-ꝙ autem multorum corpora ſa-nauit: ſub paulino conſulari arte humana ⁊ ani-mas vti chriſtianus arte diuina a iudice tētus poſt mlta ſupplicia decollari iuſſus eſt. Qui vt ſupra dictum eſt in paſſione ſancti vitalis. iiij. kalendas maij. cum ad locū paſſionis ductus eſſet: qui palme vocabulum habebat: quia ibi-dem palma adhuc antiqua vigebat: gladiū ex-pauit: ſed eū beatus vitalis inde confortauit: ne ipſe qui alios curare conſueuerat: ſeipſum eterne mortis iaculo vulneraret. Mox igit̄ vrſi-cinus de eo ꝙ formidauerat mortem: peniten-tiam egit: ⁊ decollationē intrepidus ſuſcepit. Cuius corpus vitalis miles intra ipſam ciuita-tem ſepeliuit decimotertio kalen. iulij. Quod tamen poſtmodū tranſlatum fuit ad eccleſiam ſancti iohannis baptiſte: vbi ⁊ propriū orato-rium ſortitus eſt. Deinde poſt ānos. ccccccccc. tempore othonis ſecūdi imperatoris ab hone-ſto archiepiſcopo rauennate ad eccleſiam vrſi-cinam leuatum eſt: que grece hagia anaſtaſis. i. ſancta reſurrectio dicitur.

¶ De ſancto Romualdo ab-bate. Cap. cxxviij.

ROmualdus abbas ordi-nis camalduēſ. tēpore othonis tertij imparatoris claruit. Hic ex illuſtribus pa-rentibus rauēne ortus: patre ſergio duce adhuc adoleſcēs: lꝫ carnis vicio ꝓcliuius exiſte-ret: tm̄ aliter deo deuotus iam q̄ſi heremū appetebat. Cū aūt pater ꝓ quodā agro cū vno eius ꝓpinquo litigaret: ⁊ romual-do p̄ſente ipm occidiſſet. Juuenis quaſi homi-cidij cōſcius. xl. dieb⁹ penitentiā in claſſis mo-naſterio pfecit. Inducebat̄ aūt tūc ab vno con-uerſo vt ordinē intraret: qd̄ hic facere ꝓmiſit, ſi ſanctū ſibi apollinarē oſtēderet. Et dū ambob⁹ in eccleſia pnoctantibus ſanct⁹ apollinaris de ſub altari bis exiēs ei ſcdo apparuiſſet: ille ex-inde corp⁹ martyris ibidē iacere nullaten⁹ du-bitauit. Et extūc cōſilio ⁊ ſuaſu honeſti archi-epi rauenneñ. olim abbatis claſſeñ. monaſteriū claſſis ingreſſus trienniū ibi in vite ſanctitate peregit: deinde abbatis licētia ad quēdā here-mitā marinū noīe qui in venetie partibus dege-bat deuenit: ⁊ ſub eius diſcipulatu manere ce-pit: ab eodēqꝫ vite heremitice obſeruantiā im-bibit: pſalteriūqꝫ rudis multis verberib⁹ pulſa-tus didicit: triduo quoqꝫ in ſeptimana mediā panis buccellā ⁊ pugillū fabe cum aqua guſta-uit. ¶ Eodē tpe petrus vrſiolus dux venetie q̄ tyrannice ducatū obtinuerat: ⁊ in necē vitalis cādiani eius p̄deceſſoris fautor extiterat de cō-miſſo penitēs cōſilio guarini abbatis de terra ſancta ad gallias redeūtis ⁊ ſanctoꝝ marini et romualdi ducatui reſignauit: ⁊ aſſumpto iohā-ne gradenico ſecū in crimine cōſocio cū predi-ctis tribus ſanctis ad monaſteriū ſcti michae-lis in galliā deuenit: vbi inſimul habitabāt: ipſi oēs heremiticā vitā ducētes. Ipſos autē ⁊ fra-tres alios romualdus in ꝟtutib⁹ ⁊ vite auſteri-tate p̄cellebat. Et terrā colentes de labore ma-nuū victū querebant. Ibiqꝫ romualdus multa diaboli tētamina ptulit ⁊ deuicit: ſub cuius ma-giſterio petrus olim dux viuere cepit: ⁊ qꝛ tam ardue vite nō fuerat aſſuetus: ei⁹ facultati ma-giſter pie cōdeſcebat. ¶ Miraculis aūt maxi-mis ⁊ ſtupendis hic ſanct⁹ effulſit. Cū eīn ruſti-cus familiaris domus Romualdo conqueſtus fuiſſet: ꝙ quidā diues vaccam ſibi rapuiſſet: et ſanctū vaccā repetētē vir ille deriſiſſet: vaccāqꝫ coctā cum alijs in cōuiuio ederet: os ſubito in gutture raptoris tranſuertitur: ⁊ ille continuo ſuffocat̄. ¶ Comitē quendā nomine olibanum de grauibus criminibus ſibi cōfeſſus: nō ſolū ad penitentiā adduxit: ſed etiā ad religionem incitauit. ¶ Audiens aūt ꝙ pater ei⁹ monach⁹ factus ad ſeculū redire diſponeret: ad patrem

s iiij

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

concitus fuit: eumqȝ in ſancto propoſito cōfir‑
mauit: qui poſt dies modicos in chriſto quieuit.
Romualdus aũt in predio monaſterij claſſeñ.
permāſit: vbi a demonibus primo eũ deterren‑
tibus: deinde grauiter cedētibus diutius pul‑
ſatus: oēs ipſos malignos ieſu inuocato nomi
ne effugauit. Qui poſtmodũ ſub diuerſorũ ani
malium ⁊ monſtrorũ formis terribilibus appa
rentes ipſum cōturbabāt: ſed eoꝝ ꝑſecutiones
ſanctus vir orationibus ſuperabat. Ipſis autē
diebus in loco qui dicit̃ balneuȝ monaſterium
quoddā ſancti michaelis ꝯſtruxit: ſed a ſancto
apollinare monitus ad cenobiũ ſuuȝ regreſſus
eſt. ¶ Poſt hec habitauit in palude comacleñ.
⁊ deinde in palude que peretũ dicit̃ longe a ra
uenna quaſi milibus duodecim cum diſcipulo
guilelmo: vbi ignē qui cellulaȝ inflammauerat
oratione repente extinxit. ¶ Poſt hec iuſſu im‑
peratoris othonis. iij. in claſſeñ. abbatē elect⁹
dudum renitens tandē coactus acceptauit: ſed
dum fratres ad votũ corrigere nō valeret corā
rauenne archiepō ⁊ imperatore officio reſigna
uit: quem videlȝ impatorē tyburtinā ciuitatem
obſidentē reperiēs ad pacē ⁊ concordiam cum
tyburtinis reduxit: eo ꝙ ipm impator reueren
ti e gereret: vbi etiā thamũ quendā nobilē ⁊ bo
nifacium virũ clariſſimũ impatoris ꝓpinquum
teutonicos ad penitētiā cōuertit: ⁊ monachos
effectos ſecũ deduxit. ⁊ ad peretuȝ redijt. Qui
videlȝ bonifacius poſtmodũ archiepus ⁊ mar‑
tyr fuit: de quo ſupra actũ eſt iuxta aliũ eius no
minis ſanctũ noñ. iunij. ¶ Poſt hec innumeris
fratribus cōgregatis in multis locis ac ciuita
tibus cellas extruxit: ⁊ camalduẽñ. heremitaꝝ
ordinem inchoauit. Ad cuius inſtantiam otho
imperator cenobiũ ſancti alberti edificauit: et
predijs large dotauit. Et cum otho ad vitā mo
naſticam aſſumendā diſponeret poſtq̃ vadens
romā inde rediſſet ſanctũ ipȝ nunq̃ reuerſurũ
ꝑdixit: ⁊ vt ꝑdixerat ſic euenit. Deīde apud pa
rentiũ tria monaſteria fundauit: vbi dudũ ma‑
nēs ipſum diuina pietas ad ſumme ꝑfectionis
apicem prouexit. Ibiqȝ ordinē deo viuēdi fra‑
tribus ſuis circũquaqȝ poſitis ſpiritu dei docē
te dictauit ⁊ miſit. Inde diſcedēs nauē intra‑
uit tempeſtatēqȝ maris grauiſſimā cũctis iam
periclitātibus ⁊ de ſalute deſperātib⁹ ſua ora‑
tione ſedauit: veniẽſqȝ ad biſurcum monaſte‑
riũ eorum vitam aliquantulũ laxatam ad ardua
et vtilia ducere curauit. ¶ Poſt hec in camerti‑
no ſolo cenobium nobile conſtruxit: in eiſdēqȝ
partibus monaſteriũ puellarũ ꝯdidit. Deinde
in regione vrbis veteris aliud monaſterium fa‑
bricauit: ⁊ multos monachos cōſtituit. In quo
filius guidonis comitis lōgo tēpore in ſancto
ꝓpoſito vixit: ⁊ carnis ſoluto debito miraculis
claruit: inter que cecum illuminauit. ¶ Deinde
romualdus audiēs ꝙ bonifacius eius diſcipu‑
lus martyriuȝ paſſus eſſet: paſſionis deſiderio
fragrās cũ vigintiſex ex fratribus ſuis vſqȝ pā
noniam perrexit: ſed ibi lāguore percuſſus vo‑
lũtate dei cōpulſus plures nobiles monachos
acquiſitos rediēs ſecũ adduxit: ⁊ ad mōaſteriũ
vrbis veteris remeauit: vbi multas ꝑſecutiōes
a ſuis fratribus pert[...]it. Inde diſcedēs apud
caſtruȝ maximianũ monaſteriũ aliud fundauit:
Et inde per claſſeñ. locuȝ parentiũ nauigauit:
Reuocatus aũt ꝑ nũciũ aplice ſedis ad italiā
repedauit: veniēſqȝ ad montē caleñ. ⁊ petranũ
in vtroqȝ cellas erexit: lociſqȝ plurib⁹ ꝑagratis
per vallem de caſtro ⁊ montē apēninum in loco
qui dicit̃ aquabella locũ aliuȝ conſtruxit: vbi ⁊
quendā preſbyterũ a dolore dentiũ grauiſſimo
liberauit. ¶ Cum aũt apud camalduẽñ. mona‑
ſterium quod ipſe tunc caput ordinis conſtrui
faciebat: fagus maxima in edificiũ cederet: du
bitantibus cũctis ne fagus inciſa cellā opp̃me
ret: orātibuſqȝ ſanctũ vt ex cella abiēs periculũ
euitaret: ipſe inde diſcedere noluit: ſed ruentē
arborē verſus cellam ſigno crucis alioꝛſum con
tra naturaȝ cadere coegit. ¶ Ilex quoqȝ nimie
magnitudinis in ipo opere precidit̃ur: qua per
montis deuextũ corruēte raptus ab ea ruſticus
ad inferiora rotat̃. Sanctũqȝ inuocās in mon‑
tis radice incolumis inuenit̃. Deinde venit ad
montē ſutrij: vbi celebrās in extaſim rapitur: ⁊
ſpiritus exponēdi pſalmos tunc ſibi diuinitus
infundit̃: vbi per ſeptenniũ continuũ ſilentiuȝ
nunq̃ ſoluit: ⁊ multa miracula oſtēdit. ¶ Fra‑
trem gregoriũ ſolũmodo inſufflās a dolore ca‑
pitis ſanauit: et a ſcabie vlceroſa ter ipm aqua
ſola perfundēs mũdauit. ¶ Virũ aliũ deoſcu‑
lans ab inſania capitis liberauit. Spiritũ pro‑
pheticum habere in multis oſtēdit. ¶ Diſcipu‑
lum quē malignus inuaſerat ſpũs ob id ſolum
quia eo abſente nō petita licētia lectũ ei⁹ aſcē‑
derat: ab infeſtatiōe eripuit. ¶ Vxorē cuiuſdā
que virũ quem ſanctus cōuerterat: ab ingreſſu
ordinis prohibebat: porrecta ei buccella panis
benedicti adeo pacauit q̃ virum exinde in pa‑
ce dimiſit. Puerũ aliũ a demone vexatum obla‑
to ei pane benedicto liberauit. ¶ Poſt hec ab
henrico imperatore de vltra mari reuertēte lo‑
cum monaſterij conſtruẽdi in monte amiato vt
petijt impetrauit: vbi monachos multos fecit.
¶ Reuerſus ſutriam dũ piſcibus pro ei⁹ aduē
tu carerēt: quidam frater in ſtagno paruiſſimo
vbi nunq̃ piſcis viſus fuerat hamum miſit: ⁊ pi
ſcem mox adeo magnũ cepit: ꝙ ipo die cunctis
ad eſum ſuffecit: per annos viginti obitũ ſuum
⁊ locũ finis ſui per ſpiritũ fratribus predixit.
Et veniēs ad monaſteriũ vallis de caſtro egro‑
tare cepit: ⁊ ad extrema deueniēs ſumpto viati
co a carne migrauit. xiij. kalen. iulij: etatis ſue
exactis annis. cxx. Ex quibus. xx. cōſumpſit in
ſeclo. iij. in monaſterio claſſis. Reliquos in he
remitico ꝓpoſito. Sepultuſqȝ iacet in valle de
caſtro: vbi ⁊ copioſe miraculis fulget.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ De ſanctis Johãne ⁊ benedicto: martyribus. Cap.cxxix.

Iohannes ⁊ benedictus martyres monachi camalduenſ. ordinis fuerunt ⁊ diſcipuli romualdi. Qui iuſſu othonis imperatoris ab eodẽ abate ad buſcalũ regẽ ad ꝑdicandũ miſſi ſunt: eo ꝙ ipſe predicatores fidei ſibi petierat deſtinari. Quos idem rex in heremo aliquo tꝑe ſuſtentauit: donec linguã ſclauonicã didicerũt. Qui predicãtes regem cõuerterũt ⁊ baptizauerunt. Quos rex rogauit: vt pape plurima dona deferrẽt: et ſibi coronã conſecratã de manu pontificis apportarẽt. Quod illi recuſantes facere dicẽtes ꝙ ſibi ſecularia negocia tractanda omnino nõ liceret ad cellã reuerſi ſunt. Sed quibuſdã qui regis votũ agnouerãt putãtibus: ꝙ magnã auri ſummã ſecũ haberẽt: inſecuti in cella eorum ſunt iugulati: ⁊ theſauro requiſito: nihil ab eis inuẽtum eſt. Tunc illi facinus palliare volẽtes cellam incenderũt: vt cõbuſtis corꝑibus ipſi innoxij crederentur. Sed dei virtute cella cõbuſta corꝑa oĩno intacta ꝑmãſerũt. Ipſi vero fugere volẽtes: ſe inde mouere nullaten⁹ potuerũt. Ubi vero ſanctorũ iacebant cadauera; nocte apparebat lux immẽſa ⁊ angelorũ audiebat̃ cãtilena. Rex vero hec audiens ad locũ acceſſit: ⁊ occiſores adhuc ibi inuẽtos cepit. Dũ aũt cogitaret qualr̃ eos puniret: ad ſepulchra martyrũ vinciri iubet: vt ſi eos de⁹ puniri vellet: in vinculis miſerabiliter deficerent. Sin aliter ſanctis martyribus placeret: eos mirabiliter abſoluerent. Ducti ergo ad tumulum dei virtute fractis nexibus abſoluti ſunt: ⁊ penitẽtes vitã heremiticam duxerunt. Rex quoq; ſuꝑ ſanctorum corpora baſilicã edificauit ⁊ ex proprijs bonis dotauit: vbi eorum ſeruant̃ corꝑa miris redolẽtia ſignis.

¶ De ſancto nouato diſcipulo. Cap.cxxx.

Nouatus diſcipulus fuit illuſtriſſimi generis vrbis rome pudẽtis diſcipuli pauli apoſtoli filius ⁊ frater timothei pr̃ſbyteri: quorum ſorores fuerũt ſctã potentiana: de qua ſupra actũ eſt .xiiij. kalen. iunij. ⁊ praxedis de qua infra dicet̃ .xij. kal̃. auguſti. Hic cum patre pudenti multos paupes xp̃ianos in domo ſua refouebat. Qui eo viuẽte adhuc per mẽſes plurimos egritudine valida detent⁹ a beato papa pio familiariter viſitatus ⁊ ab eodem cõfortatus: diuinis ab eo perceptis ſacramentis poſt dies .xiiij. eo preſente in pace quieuit .xij. kalẽ. iulij. Sepultus in paterno tumulo: vbi poſtmodum pater cũ ſororibus conditi ſunt.

¶ De ſancto Silueriо papa ⁊ martyre. Cap.cxxxi.

Siluerius papa ⁊ martyr natione cãpan⁹ ex patre hormiſda põtifice romano agapito primo pape in ep̃atu vrbis ſucceſſit: ⁊ ſedit annũ vnũ; menſes quinq;. Hic prim⁹ poſt beati ſilueſtri tempora ſine imꝑiali aſſenſu gothorum manu eſt ſublimatus ep̃s. Theodatus ſiquidem gothorum rex tunc rome degens: talem indixit clero timorẽ: vt qui non conſentiret electioni eius: gladio puniret̃. Hunc theodora auguſta vxor iuſtini imperatoris rogauit pro artemio patriarcha heretico ab eius predeceſſore depoſito: vt eũ reſtitueret dignitati. Qui voluit conſentire. Quapropter indignata auguſta miſit per vigiliũ archidiaconum romanũ: quẽ cõſtantinopolim papa pro legatione miſerat: ad beliſariũ patricium in italia cõſiſtentem vt contra papã occaſionẽ inueniret: quatenus de ep̃atu deponeret̃. Qui teſtes falſos ſubduxit: ꝙ ſiluerius regi gothorum ſcripſiſſet: quatenus ad portam aſinariam lateranẽſ. romã veniret: ⁊ ſibi beliſariũ patricium traderet. Qua de re patricius eũ depoſuit: ⁊ vigilius archidiaconus ipm̃ veſte monaſtica induit: ⁊ iubente beliſario in pontianos ad exilium deſtinauit: vbi pane tribulationis ⁊ aqua anguſtie ſuſtentatus: poſt dies aliquot mortuus eſt: ⁊ ſepultus martyrio coronatus .xij. kal̃. iulij: vbi multitudo male habentium ſalui facti ſunt. Hic fecit ordinationem vnã per menſem decembris preſbyteros .xij. diacones .v. epiſcopos per diuerſa loca numero .xx. Et ceſſauit epiſcopatus dies .xi. cui vigilius eius archidiaconus qui ipm̃ relegauerat in ep̃atu ſucceſſit.

¶ De ſancto albano martyre. Cap.cxxxij.

Alban⁹ martyr: vt ait beda primo libro hyſtorie anglorum paſſus eſt in britãnia tẽpore Diocletiani et maximiani imperatorum. Qui dum adhuc paganus eſſet: ⁊ clericum quẽdam chriſtianum perſecutores fugientem in fidem ſuã hoſpitio ſuſcepiſſet pietate ſola permotus: eiuſ vite ⁊ exemplo ſanctiſq; monitis factus eſt chriſtianus. Cum autem gentiles clericum: qui ad ſe confugerat quererent. Albanuſq; ſeipſum ꝓ magiſtro ⁊ hoſpite obtuliſſet: ab eiſdem capt⁹ ⁊ ad iudicem ductus eſt. Dumq; chriſtum confiteri non timuiſſet; diutiſſime ceſus decollar̃

ſubetur. Quem populo predilectum ad martyrium accedentem ſecuta eſt pene tota ciuitas: pontemqꝫ fluminis occupauit: qua tranſire debebat: vt ſic eius mortem retardarent: vel tota liter impugnarent. Sanctus vero deſiderio paſſionis acceſus orauit: moxqꝫ aqua fluminis ſubſtitit: ⁊ ipſe per ſiccum alueũ vna cum perſecutoribus tranſiuit. Quo viſo miraculo miles qui ipſum decollare debebat conuerſus eſt. Albanꝰ vero montem trans flumen poſitum aſcendens: oratione fuſa fontem de petra produxit: qui ibidem in teſtimonium eius martyrij vſqꝫ in preſens manat. Ibi igitur vna cum cõuerſo milite decollatus eſt. Sed illo in terram cadente oculi percuſſoris de eius capite pariter ceciderũt. Sepultus eſt autem in ciuitate verlanio: que ab anglis dicitur verlonia: ſeu verlingaceſter. Poſt cuius martyrium paſſi ſunt aaron ⁊ iuliꝰ legionum vrbis ciues ⁊ alij plures vtriuſqꝫ ſexus cõuerſi ad deũ ꝓpter miracula in eius paſſione oſtenſa: qui paſſus eſt. xi. kalen. iulij.

¶De ſanctis Albano epõ ⁊ ſocijs martyribus. Cap. cxxxiij.

Albanus epiſcopus ⁊ vrſus clericꝰ martyres cõites fuerũt ſancti theoniſti epiſcopi: vt infra dicet in eius paſſione. x. kal. decẽbris. Qui cũ eodẽ ⁊ diſcipulis eius tabra ⁊ tabrata a philippẽſibꝰ inſula nauſia egreſſi romam ſecum acceſſerunt: ⁊ oratiõe facta mediolanum abierunt: ſuſcepti honorifice a ſancto Ambroſio epiſcopo ⁊ theodoſio imperatore tunc ibi degente. Inde ad gallias predicando tranſeũtes: dum auguſtam ciuitatem deueniſſent. Sanctus vrſus a paganis comprehenſus per multa tormẽtorum genera martyrium paſſus eſt. Theoniſtus vero cum Albano tabra ⁊ tabrata diſcipulis ſuis venit ad regem roſimundum: qui eos miſit ad Paulinum epiſcopũ treuerenſis. Indeqꝫ nauigio maguntiam adierũt: vbi dum predicaret Albanus a gentilibus tentus ⁊ flagellatus. Nouiſſime gladio ceſus eſt. Horum duorum martyrum corpora ad prouinciam venetie tranſlata in loco qui dicitur buranum iuxta mare ſitum torcellaneñ. dioce. tumulata ſeruantur. Ibiqꝫ ⁊ corpus iacet tertij martyris dominici monachi: qui in iſtorum paſſione non reperiatur ſpecialiter nominatus: ab incolis tamen ipſius loci conſocius Albani ⁊ vrſi fuiſſe dicitur: ⁊ cum eiſdem pro xpi nomine creditur martyrio coronatus. Paſſio horũ martyrum ibidẽ agitur. xi. kal. Julij.

¶De ſancto Euſebio epiſcopo ceſarieñ. Cap. cxxxiiij.

Euſebiꝰ pãphili: cui pamphilꝰ martyr adeo amicitia cõiunctus extitit: vt ab eo cognomen ſortiatur: vt dictũ eſt ſupra in paſſione pamphili martyris kalẽ. iunij. Hic epũs ceſarieñ. fuit: ⁊ ſanctitate ac ſapiẽtia inſigniter claruit: multaqꝫ opuſcula diuina cõpilauit. Super geneſim libros. xx. cõpoſuit. Diuerſarũ rerũ libros. xxv. Eccleſiaſtice hyſtorie libros. ix. Chronicorũ canonũ hyſtoriã ⁊ eorum epithoma. Euangeliorum diaphoniã: ⁊ eorum canones. In iſaiam lib. x. Cõtra porphiriũ lib. xxv. In quor. xviij. xix. ⁊ xx. accuratiſſime reſpondet ei cõtra danielẽ ꝓphetã ſcribẽti. Topicorũ lib. i. Apologiarũ ꝓ origene lib. vi. De vita pamphili martyris lib. iij. De martyribꝰ quedam opuſcula. In. cl. pſ. inſignes edidit cõmẽtarios. Chronographiam terre iude: ⁊ diſtinctas tribuũ ſortes. Libellũ vrbium: montiũ: fluuior: valliũ: vicorũ: ⁊ diuerſorũ locor terre ſancte: que ſacra ſcriptura cõplectit. Scripſit ⁊ librum chronicũ de tꝑibus a principio mundi inchoans ad tempora vſqꝫ ſua declinans. Diocletiani atqꝫ cõſtãtini primi tꝑibus micãs. Humanitatis in pace ſoluit debitũ. xi. kal. Julij. Hec hieronymꝰ libro de viris illuſtribꝰ: ⁊ ex martyrologio adonis ⁊ vſuardi.

¶De ſctã demetria vgine ⁊ mar. Cap. cxxxv.

Demetria virgo rome exorta filia fuit fauſtini et darfoſe ⁊ ſoror martyris bibiane: vt ſupra ĩ paſſione bibiane ſcriptuz legit. iiij. noñ. decẽbris. Hec cũ ante impijſſimũ impatorẽ iulianum detenta ꝓ fide xpi introduceretur in cõfeſſione domini emiſit ſpm. Sepulta a iohãne preſbytero iuxta matrem et germanã apud palatiũ lucinianũ. xi. kal. iulij.

¶De ſancto leufredo abbate. Cap. cxxxvi.

Leufredus abbas claruit tẽpore iuſtiniani imperatoris ſecundi. Qui parentibus xpianis pago eboraceñ. ortus relicto ſeculo prope vrbem in parua cellula morabatur. Sed a deſiderio epõ propter inuidiam eo ꝙ in eius dioceſi ſe incluſiſſet: ipſius licentia non petita tentus eſt: ⁊ in equo contra votum ſuum leuatus: eo ꝙ nunqꝫ equum aſcẽdere propoſuiſſet ad ciuitatem adductus eſt: cõtra quem epũs inquirere diſponebat. Statimqꝫ vt ad epatũ peruenit equi viſcera: cui ſerũs inſidebat: dirupta ſunt; ⁊ in terrã

cū equo pariter ceciderunt. Quod ep̄s videns
ab eo veniam petijt: ipſumqꝫ in pace dimiſit.
Qui pater poſtmodum factus eſt plurimū mo-
nachorum: qui ⁊ miraculis claruit. Nam giſle-
nādum monachū a diabolo vexatum liberauit:
eiqꝫ baculū ſuum pro ipſius tutela dimiſit. Dū
igne maximo ſubito accenſo cenobium confla-
graret: orationem fudit: ⁊ mox ventus validus
ex oppoſito inſurgens a monaſterio flammas
excuſſit: multis quoqꝫ alijs clarus virtutibus
in pace quieuit. xi. kalendas iulij.

¶ De ſctis Decē milib⁹ mar. Cap. cxxxvij.

DEcem milia martyres apud alexandriā ſub Adriano et antonio paſſi ſunt. Cum enim
agareni et euphratenſes ro-
mano imperio rebellaſſent.
Adrianus et antonius impe-
ratores qui in partibus ale-
xandrie degebant nouem mi-
lia milites contra eos dirigunt: eiſqꝫ acaciū pri-
micerium ⁊ heliadem ducē perficiūt. Cū autē
romanorū militia multitudinē aduerſariorum
conſpexiſſent perterriti terga verterunt. Et ſci-
ſcitantes adinuicē cur tantus eos tremor in-
uaſiſſet: putātes ꝙ dij contra eos indignati fo-
rent: eo ꝙ illis ſacrificare neglexiſſent: accedē-
tes ad ſimulacra ſacrificia obtulerunt: irruen-
tibus hoſtibus adhuc maiori formidine repli-
ti ſunt: conciti quoqꝫ ſe in fugam dederūt. Qui-
bus angelus dn̄i apparuit: qui in ſpecie iuue-
nis eos alloquens deos gentiū eſſe demones
aſſeruit: ⁊ hec illis bis cōtigiſſe affirmauit: eo
ꝙ vanoꝝ deorū ſuffragia poſtulaſſent. Qd̄ ſi in
xp̄m credere vellent victoriā ex hoſtibus obti-
nerent. Quibus vnanimiter ſe velle credere re-
ſpondentibus angelus diſparuit. Sequēti die
xp̄m in ſui adiutoriū expoſcunt in hoſtes impe-
tum faciunt: ⁊ angelū qui pridie illis apparue-
rat exercitū eorum precedentē cernunt: barba-
ros viriliter cedunt: in fugam vertunt: et mul-
tos fugientes in lacū ſe necare compellūt. Ob
tātoqꝫ triumpho angelus dn̄i deduxit ſanctos
ad verticē montis ararath longe ab alexandria
per quingenta ſtadia poſiti: imperatoribus tūc
in alexandria conſtitutis. In quorū medio an-
gelus ſedebat ⁊ eos de fide xp̄i plenius inſtrue-
bat. Ilico autē celi aperti ſunt: ⁊ alij. vij. ange-
li viſibiliter ad eos deſcendūt: omniaqꝫ illis fu-
tura predicūt ⁊ ad martyrij paſſiones cōſtātes
efficiūt. Quib⁹ ab eoꝝ ablatis oculis ſcti mar-
tyres vnanimiter in Xp̄i fide ⁊ amore fundati
xxx. diebus in monte pſtiterūt orātes nullo pe-
nitus cibo corporeo ſuſtentati. Imꝑatores aūt
admirātes cur ad illos habita victoria nō redi-
rent: ad eos ꝑquirēdos mittūt: eoſqꝫ xp̄ianos
effectos audierūt. Statimqꝫ ſeptē regibus cir-
cūſtantiū regionū epiſtolas dirigunt: vt ad eos
cum ingenti exercitu feſtinarēt ad nouoꝝ chri-
ſticolarum exterminiū faciendū. Regib⁹ igit
cum feſtinatione cōgregatis imperatores nun-
cios ad ſanctos dirigūt: eoſqꝫ corā ſe accerſiri
faciunt. Qui oratione p̄miſſa ſe mutuo confor-
tātes voce delapſa celitus roborati: corā impe-
ratoribus comparere feſtinarūt intrepidi. In-
terrogatiqꝫ ab eis cur poſt triumphū nazareno
crucifixo adheſiſſent: ⁊ auguſtoꝝ leges p̄terire
nō timuiſſent. Acacius ore omniū reſpondens
omnia que illis euenerāt: enarrauit: ⁊ chriſtū
dominū voce publica p̄dicauit. Omnes quoqꝫ
milites xp̄m ſolū deum verum acclamare cepe-
rūt. Et cū imperatores cōminarent: ꝙ omnes
penas quas crucifixus pertulerat: illos experi-
ri facerent. Unus ex collegio martyrum nomi-
ne acatius campi ductor ſe beatos fore reſpon-
dit: ſi necis ⁊ paſſionis dn̄i mererent eſſe con-
ſortes. Clamātibus aūt populis gentiliū con-
tra eos: ⁊ illis econtra xp̄m viua cōfitentibus
voce: populi furore moti in eos lapides miſe-
runt: eoſqꝫ lapidare ceperūt. Sed chriſti vtute
lapides in facies iacrantiū vertebant: ⁊ pluri-
mi ex gētilibus mactabant: ſanctiqꝫ martyres
a lapidibus minime tangebant. Quod cernen-
tes imperatores: ⁊ hoc magicis virtutib⁹ aſcri-
bentes: eos ſcorpionibus flagellari iuſſerunt.
Et cum diutius cederent: vnus illorum iuuen-
culus nomine draconarius parūper in verberi-
bus deficiens ad acatiū ſe cōuertens: eius ex-
hortationem poſtulabat. Quem poſtꝙ acatius
confortaſſet: timēs ne aliquis ex collegio in fi-
de forſitan ꝓpter flagella titubaret: orauit ad
dominū: vt eos ab ipſis tormētis erueret. Sta-
timqꝫ facto nimio terremotu manus ⁊ brachia
cedentium aruerūt. Quo viſo miraculo magi-
ſter quidam militū theodorus nomine cum
ſuis militib⁹ mille cōuerſus eſt: qui ſe chriſtia-
nos ꝓfitentes ad nouē milia martyres ſe con-
tulerūt. Tunc imperatores irati iuſſerūt appor-
tari clauorum multitudinē trigonoꝝ: ⁊ per vi-
ginti ſtadia ſpargi: vt ſuper eos ſcti nudis pe-
dibus ambularēt. Quod cum fieret angeli do-
mini martyres precedebāt: ⁊ clauos leuantes
in vnū coaceruabāt. Imperatores vo illos an-
gelos deos fuiſſe putabāt: ꝓpter quod adhuc
magis martyres ad ſacrificia ſuadebant: eo ꝙ
dij illorum miſerti: eos a tali clauorū periculo
liberaſſent. Sed cū tā primi nouē milia ꝙ alij
mille ſuperadditi ſolum verū deum crucifixū
clamarēt. Iuſſerūt auguſti: vt oīa crucifixi tor-
menta quē predicāt experiant in eis. Sicqꝫ co-
rone ſpinee eoꝝ capitibus imponunt: ⁊ lāceis
latera perforant: ⁊ vt olim chriſtus a iudeis ſic
ſancti a militibus ſibi genuflectentib⁹ illudū-
tur. Qui hec conſtantius tolerantes ſanguine
eorum ꝓprio frontes tingebant in myſterio ba-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

priſinatis quo carebant. Tunc de cõſilio regis ſaporis ſancti martyres in crucibus configi iubentur. Et comitantib⁹ illos omnibus populis ad montem ararath ab exercitu deducuntur: ⁊ ibidem hora tertia crucibus figuntur. Beatus ꝟo acatius in cruce pendẽs pẽdentes ſimiliter ſocios hortabatur: ⁊ ſymbolum fidei catholice ꝯfitebatur: vt aũt ſanctorum paſſio per oĩa dominice paſſioni ſimilis eſſet: miracula que moriente domino apparuerunt: innouata ſunt. Nã ⁊ hora ſexta vſqꝫ ad horã nonã ſol obſcuratus eſt: terremot⁹ ingens factus eſt: ita vt plurima edificia ruerent: ſaxa etiam et parietes multi conſciſſi ſunt obſtupentibus vniuerſis. Sancti ꝟo martyres ad dominum orauerunt: vt cuncti eos in quacũqꝫ neceſſitate inuocantes petitionis ſue a domino conſequerentur effectum: et vigiliam paſſionis eorum cum ſilentio ieiunantes indulgẽtie ꝓ peccatis mererent̄ percipere annũ vnũ. Statimqꝫ voce de celo lapſa ad eos ad celeſtia regna ꝑcipienda vocant̄: ⁊ eoꝝ petitiões exaudite in oĩbus nũciant̄. Poſt modicũ ergo facta hora nona totũ montẽ lux maxia circũfulſit. Sancti quoqꝫ martyres magnis vocibus ſuos in man⁹ dñi ſpũs cõmendãtes aĩas emiſerunt. Corpora ꝟo illorũ ab angelis de crucibus depoſita diuina diſpoſitione in ipo monte ſepulta ſunt. Qu paſſi ſunt. x. kalen. iulij.

¶ De ſctõ Paulino epõ ⁊ cõfeſ. Cap. cxxxviij

PAulinus eps nolane ciuitatis campanie tempore vandaloꝝ claruit. Cum eñi tota fuiſſet ipa prouincia a vandalis irruẽtibus depopulata: mlti qꝫ de ipa terra ĩ aphricã adducti captiui fuiſſent. Uir dñi paulin⁹ cũcta que habere potuit captiuis indigẽtib⁹ miſit. ¶ Cũ aũt vidua quadã ad eũ veniſſet: ⁊ filiũ ſuũ vnicũ a regis vandalorũ genero in captiuitatem adductũ fuiſſe diceret: ⁊ a viro dei preciũ aliquod ꝓ redẽptione poſtularet. Illeqꝫ q̃d daret nihil penit⁹ haberet: petẽti femine ſeipm obtulit: eidẽqꝫ benigne reſpõdit: vt ſe ſecũ ad aphricã ductũ ſeruũ ſuũ eẽ aſſereret: ipmqꝫ ꝓ ſuo filio apd̕ regis generũ cõmutare: cũ ſe in eius ſeruitio manſuruꝫ pro redimendo filio paratũ diſponeret. Quod illa ex ore tanti viri audiens: irriſionẽ potius credidit ꝙ compaſſionẽ. At ille vtpote eloquentiſſimus: ⁊ ad plenũ diuinis ſtudijs erudit⁹: dubitanti femine ꝑſuaſit citi⁹: vt audita crederet: ſeqꝫ ꝓ filio redimẽdo in ſeruũ tradere nõ timeret. Perrexerunt igitur vtriqꝫ ad aphricaꝫ. Et p̄io quidã regis genero vidua ſupplicauit: vt filiũ ſuũ ſibi gratis donaret. Quod vir barbar⁹ ne dũ facere renuit: ſed inſup audire deſpexit. Cui cũ vidua ſubiũgeret: vt filiũ ſuũ redderet: ⁊ ꝓ ipſo vicariũ hoiem illũ acciperet. Illeqꝫ venuſti vult⁹ hoiem cõſpexiſſet: interrogauit eũ: quã artẽ noſcet. Cui vir dñi hortũ ſe colere noſce poptime dixit. Quod vir gẽtilis gratum habuit: ipmqꝫ in ſeruũ ſuſcepit: ⁊ rogãti vidue filiũ reſtituit. Quo accepto inde diſceſſit: ⁊ paulinus horti colendi curã ſuſcepit. ¶ Cũ autẽ dñs ſuus crebro hortũ ingrederet̄: ſuũqꝫ hortulanũ quedã req̃reret: ⁊ ſapientẽ hoiem eẽ videret: amicos deſerẽs cum eo ſepius colloquens ipſius cepit ſermonib⁹ delectari. Cui paulinus quotidie ad mẽſaꝫ virẽtia deferebat: ⁊ accepto pane ad horti curã remeabat. Die aũt q̃daꝫ ſuo dño ſecretius ſecũ loquẽti predixit: vt ſe circa regni regimẽ ꝓuideret: eo ꝙ rex citius moriturus eſſet: ipſeqꝫ eideꝫ maſculina prole carenti ſucceſſurus foret: ꝙ ille regi nũciare curauit: ⁊ ꝙ hec ab hortulano audiſſet aperuit. Rex ꝟo ipm videre poſtulauit. Cui gener reſpondit: ꝙ ille eſſet qui ſibi ad prãdiũ herbas ex more portaret. Factũqꝫ eſt cuꝫ rex ad prandiũ diſcubuit paulinus olera virentia delaturus venit. Cũqꝫ hunc rex ſubito cõſpexiſſet intremuit: accitoqꝫ genero ei verũ eſſe quod audiuiſſet aſſeruit. nã vt dicebat ipa nocte in ſomno ſedẽtes ꝓ tribunali contra ſe iudices: viderat inter quos paulinus cõſedebat: ⁊ flagellũ quod aliquãdo acceperat: eoꝝ ſibi iudicio tollebatur: impoſuitqꝫ vt interrogaret q̃s eſſet: quia ipm popularẽ minime exiſtimaret. Tunc regis gener ſecreto paulinũ quis eſſet magnis ꝯiurationibus inq̃ſiuit: tandẽqꝫ illum epm eſſe cõparuit: ⁊ quicq̃d peteret ſibi liberaliter obtulit. Uir autẽ dñi ab eo poſtulauit: vt oẽs cõciues ſuos captiuos relaxaret. Cunctiqꝫ illi ꝓtinus in aphrica requiſiti cũ onuſtis frumento nauibus ꝓ venerandi viri paulini ſatiſfactiõe in ei⁹ comitatu laxati ſunt. Poſt modicos ꝟo dies rex vandaloꝝ occubuit: et vt paulinus predixerat: gener eidẽ ſucceſſit. Sicqꝫ factum eſt: vt qui ſe ſolum in ſeruũ tradiderat: cum multis a ſeruitio ad liberalitatẽ rediret. ¶ De cuius etiã morte ſcribitur: ꝙ cum dolore fuiſſet lateris tactus ad extrema deductus eſt. Dũqꝫ domus eius in ſua ſoliditate ꝑſiſteret: cubiculũ in quo iacebat eger facto terremotu contremuit: oẽſqꝫ aſtantes nimio terrore concuſſit. Sicqꝫ ſctã illa aĩa carne ſoluta eſt. x. kal̕. iulij. Sepultuſqꝫ q̇eſcit in eccl'ia ſua. Hec Gregorius. iij. dialog. ca. pmo. Hic vir ſapiẽtia clarus multa volumĩa cõpilauit. Beati eñi ambroſij vitaꝫ ſcripſit ad augu. Item vitam beati felicis. Ad theodoſium ſecundũ ſcripſit panegiricum ſuper victoria tyrannoꝝ. Ad ſororẽ epiſtolas plurimas de cõtemptu mundi. Item de diuerſis cauſis diuerſas diſputationes et tractatus. Uolumen etiã de penitentia: ⁊ de generali omniũ martyrum laude inter opuſcula ſua precipuũ. Multa ꝟſu breui ſcripſit ad celſum.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epitaphium etiam vite conſolatorium. Libellum ſuper morte chriſtiani ⁊ baptizati infantis ſpe chriſtiana monitum. Epiſtolas plures ad ſeuerum. Sacramentorum etiam ⁊ hymnorum. Item epiſtolas ad delphinum: amādum: victricium: aprum: florentium: euſebium: ⁊ vicentiū. Hec gēnadius de viris illuſtribus.

¶ De ſancta Hildegarde v̄gine. Cap. cxxxix.

Hildegardis virgo in alamanie partibus admirabilis fuit ꝓuecte etatis tpe cōradi imperatoris. Que quinquēnis a parētibus deo ad ſeruiendum tradita eſt: et in monaſterio commendata. A quo tempore vſqꝫ ad obitum ſuum ieiunijs ⁊ orationibus intēdens miras viſiones habuit: ⁊ ſpiritum propheticum a domino percepit. Et cum laica prius monialis ⁊ illitterata fuiſſet. Nam nihil de ſcripturis excepto pſalterio didicit: mirabiliter tamen rapta diuinitus imbuit: non ſolum quod verbis effunderet: ſed etiam ꝙ ſcribendo latine dictaret: ac dictando catholice veritatis libellos conficeret. Hec enī fuit fundatrix ⁊ magiſtra monaſterij ſancti roberti quod apud pinguiā ſitum eſt. Cui etiā multa epī epiſtolas direxerunt: ⁊ ab ea remiſſiuas ſuſceperūt. Precipue tamen tres romani pontifices ſuas beate hildegardi charitatiuas litteras miſerunt: ſcꝫ Eugenius: anaſtaſius: ⁊ adrianus: huic etiam ſcripſit ep̄lam btūs bernardus. Que de iuſſu pape Eugenij omnia que de antixp̄i temporibꝰ prophetauerat ſcripture mādauit. Cuius etiam libelli ab eodem pōtifice in concilio treuerē̄. approbati ſunt. Scripſit autem epiſtolam de temporibus futuris. Initians ab anno domini. M.c. protēdēs vſqꝫ ad finem ſeculi: multa ⁊ mira in eodem arcana futura predicens. Que ſanctis operibus plena: quieuit in pace x. kalen. iulij. Sepulta in ſuo monaſterio quod rexerat ānis circiter. xl. vbi ⁊ miraculis fulget.

¶ De ſancto Nicea epō. Cap. cxl.

Niceas epiſcopꝰ romatiane ciuitatis ſanctitate et morum honeſtate cōpoſitus: ac doctrina ſublimis ⁊ facūdia p̄clarus apparuit. Qui ſex ad baptiſmum venientes cōpetentibus inſtructionibus informans libellos edidit. Quoꝝ primus cōtinet quid agere debeāt: q̄ ad baptiſmi grāꝫ venire cupiūt. Scd̄s de gētilitatis erroribus. Tertiꝰ de fide vnice maieſtatis. Quartꝰ aduerſus genealogiā. Quintus de ſymbolo. Sextus de agni paſchalis victima. Ad lapſam etiam virginem libellum emendationis omnibus inſignem laudibus miſit: quieuit autem in domino x. kalē. iulij. Hec gēnadius de viris illuſtribus.

¶ De ſancto iuliano martyre. Cap. cxli.

Iulianꝰ martyr iuuēculus annorū xviij. in flauiade ciuitate paſſus eſt tpe decij ceſaris ſub preſide martiano: quē p̄ſes detentū ad ſacrificia ſuadebat: ⁊ ſacrificare abnuētem fuſtibus cedi iuſſit. Iterūqꝫ in equuleo leuatū grauiter flagellari: deinde depoſitū in carcerē mitti fecit. Et aſclepiodora matre iuuenis accerſita hortabatur illā preſes: vt filiū ad deoꝝ immolationē ſuis exhortationibus induceret. Que triū dierum inducias poſtulauit in quibus mater filiū in xp̄i confeſſione corroborabat. Elapſo vō triduo cum iulianus iuſſu p̄ſidis educꝰ de cuſtodia dijs ſacrificare cōtēneret: fecit p̄ſes adduci ſaccū cū ſerpentibus ⁊ arena martyrēqꝫ xp̄i in ipſo cōſui: ac in pelagus mitti: vt ſic tā aquarum prefocationibꝰ: q̄ ferarū morſibus interiret. Cuiꝰ corpus ab vndis iactatū ad inſulā: q̄ dr̄ ꝓconeſſus: a xp̄ianis ibidē habitātibꝰ inuētū in mōte ipius terre ſepultū eſt: vbi multo tēpore ſine aliqua veneratiōe qeuit. Poſt multos vō annos eſtatis tpe maris ꝓcella intumeſcente: pars mōtis vbi arca ſita fuerat a mare diruitur: ⁊ arca ſaxea in mare mittit̄: qua diuino nutu ſup ꝓcellas enatās abvndas ad portū ariminē̄. ciuitatis adducit̄: ⁊ in littꝰ iactat̄. Qd̄ ciues admirātes: qui ad portū venerāt: luce ſup infuſa arcā ſup aquas natare cōſpexerāt: tumulū cū ſacro corpe plauſtro impoſuerūt: ⁊ ad eccleſiā maiorē illud deferre volentes: ip̄m inde amouere nullatenus potuerūt: ſed neqꝫ arcam aperire aliqualiter valuerūt. Tādē poſt dierum pluriū oratione ⁊ ieiunia iohānes abbas monaſterij ſancti petri extra ciuitatē ſiti: ſepulchrū cū corpe eiꝰ vehiculo impoſitū faciliter mouit: ⁊ ad eccleſiā ſuā adduxit. Et patefacto leuiter tumulo corpus ſcti iuliani martyris vna cū veſtibus oīno incorruptū inuenit. Paſſionis quoqꝫ epitaphiū cōſcriptū ibidē repertū corā oībus legit. Erātqꝫ in ipa arca. vij. capita martyrum ignotorū. In ipo igit̄ loco corpꝰ cū arca depoſitū ad p̄ſens vſqꝫ qeſcit: q̄ paſſus ē. ix. kal. iulij.

¶ De ſctā edeltrude regina ⁊ virg. Cap. cxlij.

Edeltrudis regina virgo ſacra: vt ſcri. ſigbertꝰ: āno. xiiij. cōſtātini iunioris in anglia claruit: q̄ duobꝰ nupta viris (qd̄ dictu mirū eſt) v̄go p̄māſit. De hac beda li. de geſtis angloꝝ. xiiij. di. ꝙ fuit filia anne regis oriētaliū angloꝝ xp̄aniſſimi. Et prio quidē vxor godeberthi pricipis au

ſtraliū giruiorū fuit: cū quo in ỽginitate pſeuē
rauit. Quo mortuo coacta ꝑ patrē ceford regē
maritū accepit: ꝛ hūc ad tantā pudicitiā incita
uit: vt. xij. annis ſecū in cōiugio manēs: illiba
ta cuſtodiret. A quo tādē patre defuncto obti
nuit: vt abſoluta a cōnubio monaſteriū ingre
deret. Sicq; ī cenobi oỽginū vrbis coludi ſub
obediētia elbe abbatiſſe amice regis a ſctō pil
frido epō ſacrū velamē accepit: ꝛ ibidē anno in
tegro deo ſeruiēs māſit: deīde ꝓpter ſctitatis
eiꝰ famā electa eſt abbatiſſa in regione elgo in
ꝓuincia oriētaliū anglorū: q̄ eſt inſula paludibꝰ
circūdata: vbi mira ſctitate ꝑpollēs mōaſteriū
ſibi cōmiſſuʒ ſtrenue gubernabat. Sʒ poſt ānos
vij. grauiſſimo percuſſa morbo ad extrema de
veniēs: q̄euit in pace feliciter. ix. kal'. iulij. Cui
ſoror ipſius ſexburch ſucceſſit ī regimine abba
tie. ¶ Poſt annos vō. xvi. cū corpꝰ ſcte ỽginis in
loculo ligneo ſubterraneo iaceret: ꝛ multis vtu
tibꝰ ꝛ ſignis clareret: ipſaq; ſoror ipſius abba
tiſſa in tumulo marmoreo leuare decreuiſſet:
miſit nūcios cū naui ad aliā inſulā ꝓ marmori
bus apportādis: q̄ in ipſo loco arcā ad menſurā
corpis eiꝰ diuinitꝰ exciſaʒ: ꝛ vbi caput iacere de
buiſſet: aliquātulū cōcauā īuenerūt: quā ad mo
naſteriū deferētes corpꝰ in ipſa eq̄ ſibi: vt dictū
eſt cōuenientē collocarūt: qđ oīno īcorruptū mi
roq; fragrans odore reptū eſt. Vulnꝰ etiā qđ ei
in vltima eiꝰ egritudīe ꝓ apoſtematis īciſiōe fa
ctū fuerat: cū q̄ adhuc apto deceſſerat: ſolidatū
inuenerūt oīſa ſignū īciſionis puſſima cicatri
ce. Et cū ſctm̄ corpꝰ in nouo ſepulchro recōde
ret: audita eſt vox ex ipſo cadauere dicens. Sit
gl'ia noī dn̄i. Tactu vō tā ipſius corpis q̄ prio
ris loculi ac veſtiū ſuarū multi egri a diuerſis
languoribus ſanati ſunt.

¶ De ſancta maria de cegnies Cap. cxliij.

Maria de cegnies cuiꝰ
vitā ſcribit iacobꝰ de vitriaco orta
villa niuella epatꝰ leodij mediocri
bus parētibꝰ diuitibꝰ attamē: oīa ꝓ
xp̄i amore ab ānis puerilibꝰ cōtēpſit: ꝛ deo ỽui
re ſolicite curauit. Que ānorū. xij. cuidā iohāni
lʒ inuita a parētibꝰ in ꝯiugiū tradita eſt: ꝛ ſecū
cohabitās tā aſperima pnīa ſe macerauit: q̄ ſue
ſctitatis exēplo virū: vt optabat ad caſtitatē in
duxit: ꝛ ad villā q̄ dr̄ villēbroth ipſa vna ſecū ſe
pius adibat: ibiq; ābo cōiuges leproſis miniſte
riū exhibebāt. Tādē viri inſtātibꝰ ꝑcibꝰ obten
ta licētia: xp̄o feruētiꝰ ỽuire cepit: ꝛ ad ſui votū
noctes inſomnes in orōne ducere: ieiunijs ꝛ di
ſciplinis carnē affligere: ꝛ vilibꝰ induta incede
re: ac eccl'ias frequētare. Cū aūt ī die paſceue
a ſacerdote moneret: vt lachrymarū inundātiā
aliquātulū cohiberet: orauit maria ꝓ pſbytero:
qui eodē die celebrās tāto lachrymarū ībre ꝑ
fundit: vt etiā altaris pallia irrigaret. ¶ Pnīa
vō ipſius admirabilis extitit: adeo vt continuo
triēnio ab exaltatiōe ſancte crucis vſq; ad pa
ſcha in pane ꝛ aqua quotidie ieiunaret: ꝛ inde
nil attenuata: nec etiā ex hoc opera manuū in
termitteret. Cui ſepius angeli apparebant: eā
q; diuinis colloquijs refouebant: ꝓcipue tamē
eius angelus ad ſui cuſtodiā datꝰ ei quaſi quo
tidie aſſiſtebat: cui dei ancilla: vt ſuo abbati in
oībus obediens erat. Aliqn̄ etiā a iohāne euā
geliſta exiſtēs in mēſa celeſtibus lapidus refe
cta eſt. Aliqn̄. xxxv. diebus ſine vllo cibo in ſilē
tio ꝑdurauit. Reuelationibꝰ aūt celeſtibus cre
bro conſolabat. ¶ Per annos ſingulos eccleſi
am genitricis dei de cegnies viſitabat: ꝛ ſine vl
la eſca vadens ꝛ rediens triduanū iter agebat.
Angeliq; duo ipſam a dextris ꝛ a ſiniſtris in ipſa
via continue dirigebant: eāq; ab omni periculo
calore ꝛ pluuia ꝓtegebant. Plerūq; eīm imbre
cadente veſtibus oīno ſiccis incedebat. ¶ De
mones aūt ſuis orationibꝰ mira virtute compe
ſcuit. Quoſcunq; etiā q̄tuncūq; male diſpoſi
tos ſe viſitantes ſuis ſermonibꝰ ad penitentiā
ꝓuocauit. Quacūq; tribulatione depreſſos ad
ſummā patiētiā īduxit. Frequēter puer ieſus
dum ſacra leuaret hoſtia in manibus ſacerdo
tis ei apparuit. Plerunq; glorioſa virgo eidē ſe
reuelauit. Plerunq; ꝛ ei deuotꝰ iohānes euāge
liſta eidē aſtitit qui aliqn̄ in ſpecie aquile alis
collum cōplexans roſtrū in pectore figens in
undantia lachrymarū ipſam repente repleuit.
¶ Deniq; frequentiā hominū ad ſe cōcurrētiū
fugiens ex niuella diſceſſit. Et reuelatione di
uina locum ſancti nicolai de cegnies ſibi viſum
ad quietē elegit: vbi ſanctꝰ cōfeſſor loci patro
nus ſibi apparuit: ipſamq; noctu clauſis ianuis
in eccleſiā intromiſit. Ibi quoq; ſanctitate re
pleta ꝛ virtutū opibus inſigniter glorioſa vſq;
ad finē vite permanſit. Obitum aūt ſuū per. vi.
annos ante preſciuit ꝛ aliquibꝰ predixit: diebꝰ
liij. ante ſui exitū cōmunione ſacra ſola refecta
ſine alio cibo perdurauit. In cuiꝰ vltima ꝛ lon
ga egritudine conſuetam ſemper vitā ꝛ abſti
nentiā ſeruauit: ꝛ nunq̄ a ſole vtpote filia lucis
oculos aduertit: multas quoq; in ipſa infirmi
tate reuelationes diuinas habuit: ex quibus ali
qua reuelauit. Cui languēti angeli aſſiſtebāt: ꝛ
eā diuinis allocutionibus cōfortabāt. Sed dū
extremā vnctionē reciperet: xp̄s cum apoſtolis
eidē aduenit ꝛ crucē ad pedes eiꝰ affixit. Pe
trus quoq; claues celeſtis regni eidē reſeran
di viſibiliter oſtendit. Quā cū ad extrema ten
dentē toloſanus epꝰ viſitaſſet: vidit illā in aera
a dei genitrice leuari ꝛ ab angelis obuiātibus
comitari. Sicq; ſanctitate conſumata xp̄o dn̄o
ei in vltimis apparente eiuſq; ſpūs aſſumente
die dn̄ico in vigilia iohannis baptiſte hora diei
ix. obdormiuit in pace. Anno gratie. M. ccxiij.
ix. kalē. iulij. Sepultaq; iacet cegnies in eccle
ſia ſancti nicolai miraculis flagrans.

¶ De ſancto Iohāne preſbytero. Cap. cxliiij.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Johannes preſbyter ⁊ martyꝛ rome ſub iuliano ceſare apoſtata paſſus eſt. Quem cū impius imperatoꝛ xp̄m publice predicātem fama referēte cōperiſſet ip̄m teneri: et inauditū in via ſalariam veterēq̄ꝫ adduci precepit: vbi ſi non adoꝛaret ſimulachꝛum ſolis ante ip̄m idolū decollari mandauit. Qui illud tractus cū adoꝛare cōtemneret iuxta ſententiā pꝛincipis capite ceſus eſt. kalendas iunij. vt in martylogio adonis habet᷑.

¶ De ſancto Felice p̄ſbytero ⁊ mar. Cap̄. cxlv.

Felix preſbyter a martyꝛ in tuſcia ciuitate vernia ſub turtio preſide paſſus eſt tēpoꝛe valeriani. Qui cum xp̄m confiteret᷑ ⁊ idoloꝛum abominādā ſacrificia execraret᷑: necnon xp̄ianos docens ad martyꝛium ſingulos hoꝛtaretur. Turtius a valeriano imperatoꝛe ad ip̄am ciuitatem miſſus tenuit felicē preſbyterū. Cuius os iam diu lapidib⁹ cōtondi fecit: donec ſpiritū emitteret. Cuius coꝛpus hyꝛeneus diaconus iuxta muros ciuitatis ſutrij ſepeliuit. ix. kalen. iulij.

¶ Explicit liber quintus.

Incipit ꝓlogus ſexti libꝛi.

Sextus liber huius catalogi cum alijs quattuoꝛ ſequentibus vſq̄ꝫ ad vndecimū excluſiue: continet geſta et paſſiones ſanctoꝛū quoꝛū feſtiuitates eueniūt: infra tp̄s in quo repꝛeſentat eccleſia ex ip̄ius diuine ſponſe ⁊ verbi dei cōiugio filioꝛū multiplicationē ⁊ propagationē: qđ tp̄s fuit a pꝛime eccleſie fundatione facta per apoſtolos ⁊ durauit vſq̄ꝫ ad finē ſeculi. Hoc aūt tp̄us eccleſia repꝛeſentat ab octaua coꝛp̄is xp̄i que plerunq̄ꝫ cōtingit circa feſtū natiuitatis ſancti iohannis baptiſte vſq̄ꝫ ad aduentū dn̄i. Hoꝛū aūt filioꝛū quidā fuerūt ip̄ius eccleſie fundatoꝛes vt apoſtoli: quidam edificatoꝛes: vt doctoꝛes: quidā conſeruatoꝛes: vt confeſſoꝛes: quidā defenſoꝛes vt martyꝛes: quidam augmentatoꝛes: vt virgines: idcirco tēpus ip̄ſum in quinq̄ꝫ partes: ⁊ per cōſequens in. v. libꝛos diuiſum eſt. ¶ Nam in hoc. vi. libꝛo myſtice figurātur filij eccleſie fundatoꝛes: ſcꝫ apoſtoli a natiuitate videlicꝫ iohānis baptiſte vſq̄ꝫ ad kalen. auguſti. Et hoc ſub figura regū iſrael ⁊ iuda: quoꝝ libꝛi tunc legunt᷑: ꝑ quos apoſtoli deſignant᷑: q̇ pꝛincipes populoꝝ facti ⁊ a deo principes ſuꝑ oēm terrā ꝯſtituti: cū xp̄o quoq̄ꝫ in. xij. ſedib⁹ in die iudicij cōſeſſuri eidē regi regū cōregnare credunt᷑. Nā ⁊ mattheus euāgeliſta in generatiōe xp̄i. xvi. reges enumerat a dauid vſq̄ꝫ ad iechoniā: a quibus xp̄s eſt ꝑ carnē ꝓpagatus: ſignificātes. xij. apoſtolos: quoꝝ duo euangeliſte fuerunt: ⁊ alios duos euāgeliſtas necnō paulum ⁊ barnabā doctoꝛes gentiū: a quibus dei filius ꝑ euangeliū quo ad mūdi noticiā quodammodo eſt regeneratus. ¶ In ſeptimo libꝛo figurātur eccleſie cōſtructoꝛes: ſcilꝫ doctoꝛes a kalē. auguſti vſq̄ꝫ ad kalen. ſeptēbꝛis ſub figura ſapiētiſſimi ſalomonis: cuius tunc libꝛi legunt᷑: cuiuſq̄ꝫ vices in eccl'ia gerūt doctoꝛes ſcti diuina ſapiētia repleti: et quib⁹tā in grecoꝝ q̄ꝫ latinoꝛū eccl'ia q̄ttuoꝛ p̄ncipalioꝛes exiſtūt: ꝑ q̄ttuoꝛ libꝛos ſapiētie deſignati. ¶ In octauo libꝛo figurant᷑ eccl'ie cōſeruatoꝛes: videlꝫ confeſſoꝛes ꝑ totū mēſem ſeptēbꝛis. Et hoc ſub figura ſanctoꝝ Iob: Tobie: Iudith ⁊ Heſter: quoꝝ geſta tūc recolunt᷑: cōfeſſionē ⁊ patientiā confeſſoꝛū denotātia: q̇ in tribulatione poſiti mūdū carnē ⁊ diabolū triūpharūt. ¶ In nono libꝛo figurātur eccl'ie defenſoꝛes. i. martyꝛes ꝑ totū mēſeꝫ octobꝛis: ſub typo ſctōꝝ machabeoꝝ: quoꝝ tūc libꝛi ponunt᷑: q̇ vti ſcti martyꝛes ꝓ fide ſic ⁊ illi ꝓ dei lege vſq̄ꝫ ad effuſionē ſanguinis viriliter decertarūt. ¶ In decimo libꝛo figurant᷑ eccl'ie augmētatoꝛes: ſcꝫ v̾gines ꝑ totū mēſem nouēbꝛis vſq̄ꝫ ad aduētū: ⁊ hoc ſub figura ꝓphetarū quoꝝ tunc vaticinia recolunt᷑: q̇ vt plurimi ſpꝛeto carnali cōiugio mētis et coꝛpis integritate dn̄o ſeruiētes aduentū xp̄i ⁊ futura tp̄a ꝑ ſpm̄ pꝛedixerūt. ¶ Hic ergo ſextus liber cōtinet geſta ſanctoꝝ illoꝝ: quoꝝ feſta occurrūt infra tp̄s in quo rep̄ſentant᷑ eccl'ie fundatoꝛes: q̇ fuerunt apoſtoli: qui eccl'iam ip̄am nedū p̄ncipali verbi dei pꝛedicatione: ſed etiā ſui ſanguinis effuſione fundarūt: quod tēpus eccleſia rep̄ſentat ab octaua coꝛpoꝛis xp̄i ſiue a natiuitatis feſto ſancti iohannis baptiſte vſq̄ꝫ ad kalen. auguſti. Et hi vt dictum eſt ſub figura regū iſrael: quoꝛum tunc libꝛi legunt᷑. Ad huius ergo tēpoꝛis feſta pertractanda veniendū eſt. ¶ Et quia hoc tempoꝛe libꝛi regum legūtur: merito feſtis ſanctoꝛum tempoꝛis geſta illoꝛū ſanctoꝛū regum pꝛemittētur: quoꝛū dies obitus certi nullo loco reperiunt᷑: videlꝫ ezechie ⁊ ioſie. Soli eīm hi duo cum tertio dauid pꝛopheta ſancto ex omnibus regibus iſrael. Eccleſiaſtici. xlviij. ⁊. xlix. inter patres ſanctos illius tempoꝛis ſancti nominātur. Sed de dauid ſuo certo die feſto ſuo loco tractatuꝫ fuit: videlꝫ. iiij. kalen. ianuarij. Ideo de ezechia et ioſia dicendum eſt.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN